

**THE BOOK WAS
DRENCHED**

**TEXT FLY WITHIN
THE BOOK ONLY**

**TEXT PROBLEM
WITHIN THE
BOOK ONLY**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198793

UNIVERSAL
LIBRARY

ಪಿ ರ ಥ ಕೆ .

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಕಲ್ಕತ್ತಾನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ
 “ಭಾರತಿ” ಎಂಬ ವಂಗ (ಬಂಗಾಳೀ) ಭಾಷೆಯ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ
 ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕ, ವಂಗ ವಿದುಷೀಮಣಿಯಾದ ಶ್ರೀ
 ಮತಿ, ಸ್ವರ್ಣ ಕುಮಾರಿ, ದೇವಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾದುದು. ಅಂಗ್ಲ
 ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ “Fatal Garland” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು
 ತದ್ಭಾಷಾ ವಿದರನೇಕರೋದಿರಿಸಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ವಂಗ ಭಾಷೆ
 ಯಲ್ಲಿ “ಫುಲೇರ್ ಮಾಲಾ” ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಗ್ರಂಥವು
 ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನವಾಗಿರುವಿ
 ಕೆಯು ಇದರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

ನಾನು ಕೇವಲ ಸ್ವಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ವಂಗ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾ
 ಸಮಾಡುತ್ತ ಓದಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಯು ಸರ್ವವಾ
 ಗಿಯೂ ಸರ್ವಜನ ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದೆಂದು
 ತೋರಿ, ದೇಶಭಾಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು. ಈ
 ತೆರನ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಯೂರಿದ ನನಗೆ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಲ್ಲಿ
 ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ವಂಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಪರಿಚಯ ಕಡಮೆ
 ಎಂಬ ನನ್ನ ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನು ಸಂಕೋಚಪಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿಡುವೆನು.
 ಆದರೂ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳಷ್ಟು ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿ
 ಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನನಗೆ ಉಭಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪರಿ
 ಚಯ ಉಂಟಾಗುವುದರೊಡನೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದೇಶಭಾಷಾ ಮಾತೆ
 ಯನ್ನೇನೆಯಾದೀತೆಂಬ ವೂಹೆಯೂ, ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದಕಿಯ ಕೌಶಲ

ವೂ, ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದು ನುಗ್ಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿದುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದ ಆಶಯವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದೆನು. ನಾನು ಬರೆದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿಸಿ ಕೇಳಿದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯು ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿದುದರಿಂದ ವಂಗ ಭಾಷೆಯ ಇತರ ಅನೇಕ ನಾವಲುಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಯೂ, ಮಾಡತಲೂ, ಇರುವೆನು.

ಬರೆದಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೇಶೀಯರ ಕೈಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪರಮ ಮಿತ್ರರೂ ಹಿತಚಿಂತಕರೂ ದೇಶಭಾಷಾಭಿವಾಹನ ಮಾನನೀಯರೂ ಆದ ಶ್ರೀಯುತ ವಾಚಪೇಯಂ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಸ್ವಕೀಯ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದರು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ನವನಾಗರಿಕತೆಯಕಾಲಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಭಾಷೆಗೂ ದೇಶಕ್ಕೂ ಆಗುವ ಮಹೋಪಕಾರ ಭಾರವನ್ನು ಈ ಮಹನೀಯರು ಯಲ್ಲಬಗೆಯಿಂದಲೂ ವಹಿಸಿದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗುಂಟಾದ ಸಹಾಯವಿಷ್ಟೆಂದು ಶ್ರುತಪಡಿಸಲಾರೆನು. ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಹದಾಶ್ರಯ ದೊರೆತಲ್ಲದೆ ಪೂರೈಸದು. ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ವಾಗ್ದಾನರೂಪವಾಗಿ ಅರ್ಘಭಾರವನ್ನೂ ಸಮಸ್ತಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದೊಡನೆ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನೂ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ವಹಿಸಿದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಸಾಕಾದಷ್ಟು

ಕ್ಷೀಪ್ರದಲ್ಲಿ ಈಡೇರುವುದೆಂಬ ನಂಬುಗೆ ಯುಂಟಾಯಿತೆಂದು ನನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಶ್ರುತವಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿಕೆಯು ಶಕ್ತಿಯು. ನಾಯಕನು ಗಣೇಶದೇವನು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಗೆ ಶೋಕ್ತಿ (Sokti) ಯೆಂಬ ಹೆಸರುಂಟು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಕೆಯಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನೆ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬಳೆಸುವದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಸನ್ನಿಹಿತರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆನು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾಸೀನರಾದ ಸಿಕಂದರಷಾ ಗಯಜುದ್ದೀನನೆಂಬ ತಂದೆಮಕ್ಕಳ ಘೋರ ಯುದ್ಧಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಗಯಜುದ್ದೀನನಿಗೂ ಸಾಮಂತರಾಯನಾದ ಗಣೇಶದೇವನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರ ಸಾಮಂತರಾಜನು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರುವಿಕೆಯೂ ರಾಜಪುತ್ರಸ್ತ್ರೀಯು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಯುವಕನೊಡನೆ ಕಲೆಯುವಿಕೆಯೂ, ರಾಜಪುತ್ರಯುವಕನೋರ್ವನು ಮಹಮ್ಮದೀಯಾಂಗನೆಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಾಡಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದುದೇ ಮೊದಲಾದ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಿಕಾಸ ಪ್ರಸಂಗವೂ, ಹಿಂದೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಜಾತ್ಯೈಕ್ಯತೆಯೂ, ಅತ್ಯದ್ಭುತ ವರ್ಣನೀಯವು. ಕಥಾನಾಯಿಕೆಯಾದ ಶಕ್ತಿಯು ಧೈರ್ಯಸ್ಥೋರ್ವ ಸಾಹಸಗುಣಗಳು ಯಂತಹರ ಮನವನ್ನಾದರೂ ಆಕರ್ಷಿಸದಿಲ್ಲದು. ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಅನುರಾಗವಿಹೀನವಾದ ದಾಂಪತ್ಯದ ಪರಿಣಾಮ ಫಲವು ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿ ನೈಜಾನುರಾಗವುಳ್ಳ ದಾಂಪತ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಬಾಲವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಪೂರೈತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಯೆರಡನೆಯ ಪುಸ್ತಕವು “ಸಂಯುಕ್ತ”
ಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು. ಅನುಕ್ರ-
ಮವಾಗಿ ಕೈ. ಬಂಕಿಂಚಂದ್ರಚಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಅವಿನಾಶಚಂ-
ದ್ರದಾಸ ಎಂ, ಎ, ಕವಿಸಾರ್ವಭೌಮ ಬಿರುದಾಂಕಿತ ಶ್ರೀಯು-
ತ ರವೀಂದ್ರನಾಥಟಾಗೋರ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖರ ಮು-
ಖೋದ್ಗತವಾದ ವಂಗಭಾಷೆಯ ಪ್ರಮುಖೋಪನ್ಯಾಸಗಳೂ ಡಿ-
ಟಿಕ್ಲಿವ್ ನಾವಲುಗಳೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳೂ, ಯೆರಡು
ತಿಂಗಳಿಗೊಂದರಂತೆ ಗ್ರಂಥರೂಪವಾಗಿ ಸುಸಾತ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡ
ಗದ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುವು.

ಈ ಮುದ್ರಣವು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಗೌರವದಿಂದ ಅವ-
ಸರದೊಳು ಅಚ್ಚಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಸ್ಥಾಲಿತ್ಯಗಳಿರಬ-
ಹುದಾದರೂ ಪ್ರಮಾದದೋಷಗಳಾವುವೂ ಇರಲಾರದೆಂಬ ಭರ-
ವಸೆ ಇದೆ. ಗುಣೈಕಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತರೂ, ಗ್ರಾಹಕರೂ,
ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಲೋಪಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ರೀತಿ-
ಯಿಂದ ತಿದ್ದುವೆನು.

ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರೂ ಸಹಾಯಕರೂ
ಆದ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯೊಡನೆ ವಂದಿಸುತ್ತ ಭವಿಷ್ಯ-
ದ್ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ನೋಡುವನೆಂಬ ಬಯಕೆಯುಳ್ಳ

ಸಜ್ಜನ ವಿಧೇಯ,

1914 ಜನವರಿ.

ಭಾರತಿ ಸಂಪಂಗಿರಾಮ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಶ್ರೀ

ಗನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ನಿರ್ಮಲೋದಕ ಪರಿಪೂರಿತವಾದ ಮಹಿಷಾಲ ಸರೋವರವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉನ್ನತವಾದ ವಕುಳವೃಕ್ಷ ಪಂಗಡಿಗಳ ಸರಸ್ಸಿಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ಒತ್ತಾಗಿ ನೀರಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದಡವಮೇಲೆ ಬಾಲಿಕೆಯರಿಬ್ಬರು ಮೊಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ತಟನೀತೀರ ಸವಾಸವನ್ನು ಸೇರಿ ನವಾನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಸರಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ನೀರಿನ ಸಹಜವಾದ ನೈಲ್ಯವು ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿಡಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ದಟ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಾವೆಯೊಂದು ಲಂಗರು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟು ಗಾಳಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನೀರೊಳಗೆ ಈಕಡೆಯಿಂದಾಕಡೆಗೆ ಆಕಡೆಯಿಂದೀಕಡೆಗೆ ಅಳವಡುತ್ತ ತನ್ನ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ವಿಹಾರ ಮಾಡಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದೋ ಎಂಬಂತಿದ್ದಿತು. ರಾಣಿವಾಸದ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳು ಆ ಅಂತಃ ಪುರದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಲಾರದೆ ಅದರೊಳಗಿನ ಜಾಲಕದಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅವಕಾಶದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೋಕವನ್ನು ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಬೇಕಾಗಿದ್ದಂತೆ ಸ್ಥಿಮಿತತೆ ಯಿಲ್ಲದ ಈ ಯಾನ ಪಾತ್ರವೂ ಅದರ ನಿಯಮಿತಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಷ್ಟರೊಳು ಆ ಬಾಲಿಕೆಯರಿಬ್ಬರೂ ದಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಗಿಡಗಳ ನೆಲಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಿಚಾರಕರವಾಗಿ ದೋಣಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ತೆಪ್ಪವೊಂದುಮಾತ್ರ ವಿದೆಯೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊಬ್ಬ ಬಾಲಿಕೆಯು “ಅಕ್ಕಾ! ರಾಜ ಕುಮಾರ ನಿನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದವಳು ನಿರುಪಮೆ. ಆಕೆಯ ವಯಸ್ಸು ಹತ್ತೇ ವರುಷ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತುಗಳಹಾಗೆ ಆಕೆಯ ಮಾತುಗಳೂ ಮುದ್ದಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಸಖಿಯರು ಆನೆಂದ ಪರವಶರಾಗಿ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ತನಕ ಪಡುತ್ತಿರುವರು. ಶಕ್ತಿ ಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಕೆಯ ಮಾತುಗಳು ಕಠೋರ ತಮವಾಗಿರುವುದು. ಈಗ ನಿರುಪಮೆಯ ಮಗ್ಗುಲೊ

ಈ ನಿಂತಿರುವಾಕೆಯು ಆ ಶಕ್ತಿಯೆ. ನಿರುಪಮೆಯು ಅವಾಗ ಮಾತಾಡಿದರೂ ಶಕ್ತಿಯು ಪರಿಹಸಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಅದುದರಿಂದ ನಿರುಪಮೆಯು ಶಕ್ತಿಯಿರುವಾಗ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತ ಆಕೆಯ ಸನಿಹೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಿಷ್ಟು ನಿಲ್ಲದವಳಾಗಿರುವಳು. ಅದರೂ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಕತ್ತಲು ಬೆಳಕುಗಳಹಾಗೆ ಪೊಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಗಲದೆ ಯಿರುವರು. ಅದಾವ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೋ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವಾದರೂ ನಿರುಪಮೆಯು ಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸರಸ್ವತಾ ಆಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವಳು.

ಅಸರಸ್ತ್ರೀರಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಾನ ವನದೊಳಗೆ ಶಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬರುವವರಾದರೂ, ಹೋಗುವವರಾದರೂ, ಯಾರೂಯಿಲ್ಲ. ನಿರುಪಮೆಯು ಮಾತ್ರ ಆಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅನುದಿನವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕೆಂಬುದೊಂದೇ ಕೋರಿಕೆಯು. ಆ ಉದ್ಯಾನವನವು ರಾಜನದು. ಅದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬಿಗರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಲನಾರಂಗವಾಗಿ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು.

ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರುಪಮೆಯು ಆತುರದಿಂದ ಮಾತಾಡಿದಳಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದೆಯೇ ನಾಚುಗೆಯಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆರುವ ಪರಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಎಲೆಗೆ ಹೇಡಿಬಾಲಿಕೆಯೆ! ಈಗ ನಿನ್ನ ಮನೋಹರವಾದ ಮುದ್ದು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾಸವು ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತನ್ನೇಳು. ಶಕ್ತಿಗೆ ಅವಾತು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತಿಲ್ಲ. “ಬಾ—ಸರಸ್ತ್ರೀನಲ್ಲಿಳಿದು ತಾವರೆಯನ್ನು ಕುಯ್ದುಕೊಳ್ಳೋಣ.” ಎಂದುಮಾತ್ರ ಶಕ್ತಿಯು ನಿರುಪಮೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನಿತ್ತಳು. ಕೊಳದಲ್ಲಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿರುಪಮೆಯು ಭಯಚಕಿತಳು. ಅವಳು ಯಿಳಿಯಲಾರಳು. ಅದರಿಂದ “ನೀರೊಳಿಳಿಯಲಾರೆನು, ನಾನು ಬಿದ್ದೇನು; ನಾನಿಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ವಕುಳಮಾಲೆಯನ್ನು ಹೆಣಿಯುವೆನು” ಯೆಂದು ಭಯಪಡುತ್ತ ಹೇಳಿದಳು. ಶಕ್ತಿಯು ತಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ನಿರುಪಮೆಯು ನಿರಾಕರಿಸುವುದೆಂದಿಗೂ ಕಾಣಲಾದುದರಿಂದ ಮು

ಖವನ್ನು ಗಂಟಿಕ್ಕಿ “ ನೀನುತಪ್ಪದೆ ಬರತಕ್ಕುದೆಂದು ” ಧೂರ್ಮತೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳು ನಿರುಪಮೆಗಿಂತಲೂ ಯೆರಡು ವರುಷಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡವಳು. ಅದರೂ ನಿರುಪಮೆಗೆ ಆಕೆಯ ಬಳಿ ಯೆಷ್ಟೋ ಭಯವು. ಅದಾಗ್ಲೂ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಪ್ರತಿಫ್ಫನಿಯಂತೆಯೇ “ ನಾನುಬರಲಾರೆ ? ” ನೆಂಬ ಮಾತು ನಿರುಪಮೆಯ ತುಟಿಗಳಿಂದ ಹೇಗೋ ಜಾರಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಈಬದು ಲನ್ನೊಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳಲಾರದವಳಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯು ಕೋಪದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರುತ ಪರಿಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಞಿಯಂತೆ “ ನೀನು ಬರಲಾರೆಯ ಲ್ಲವೇ ; ” ಎಂದು ಕಠಿಣವಾಗಿಕ್ಕೇಳಲು “ ಬರಲಾರೆ ? ” ನೆಂದು ಹೇಡಿಯಾದ ನಿರುಪಮೆಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆನಡುಗುತ್ತ ನುಡಿದಳು. “ ಬರಲಾರೆಯೇನು ? ಬರದೆ ತಪ್ಪದೆಂದು ” ಶಕ್ತಿಯು ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದವಳ ಕೈಹಿಡಿದಳಿ ದಳು. ಆ ಬಾಲಿಕೆಯು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತ “ ನಾನು ಬರಲಾರೆ ” ನೆಂದು ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಯನ್ನಿಬ್ಬರು ಜಾಲಿಕೆಯರು ಗಿಡಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಂದರು. ಅವರಿದನ್ನು ನೋಡಿ “ ಶಕ್ತೀ ! ನಿರುಪಮೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಗಳಿಯುತ್ತಿರುವೆ ? ಏತರದಿದು ? , , ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡರು.

ನಂತರ ಶಕ್ತಿಯು ನಿರುಪಮೆಯ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು “ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೋದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಳದಲ್ಲಿಳಿದು ತಾವರೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಕುಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಬರಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು. ಅವಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ವಂತೆ ” ಎಂದು ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಬದುಲು ಹೇಳಿದಳು. ಪಾಪ ! ನಿರುಪ ಮೆಗೆ ಧೈರ್ಯವು ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಳು ತನ್ನ ಸಖಿಯರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಾನು ಬೀಳುವೆನೆಂದು ದೀನಳಾಗಿ ಗೋಣಗುಟ್ಟಿದಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಕ್ತಿಯು. “ ಪಾಪ ! ಯೆಳೆಯನೊಗು ! ಬಿದ್ದುಹೋ ಗುವುದು ನಿಜವೆ. ” ಎಂದು ನೆಕ್ಕಳು.

“ ಅವಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯೆ, ಅವಳನ್ನು ಬಿ ಟ್ತುಕೊಡು ! ಬಾ ! ನಾನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವೆನು, ಹೂ ಕುಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ. ”

ಎಂದು ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ವೊಬ್ಬಳಾದ ಕುಸುಮಕುಮಾರಿಯೊಂ
ಬವಳೆಂದಳು.

ಹೀಗೆ ಕುಸುಮಕುಮಾರಿಯೂ, ಶಕ್ತಿಯೂ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನು
ಕುಯ್ಯಲು ನೀರೊಳಗಿಳಿದರು. ಕಾಮಿನಿಯು, ಭಯದಿಂದಿದ್ದ ನಿರುಪ
ಮೆಯ ಕಣ್ಣಿನೊರಿಸಿ ಬುಜ್ಜುಗಿಸಿ “ನೋಡಿದೆಯಾ ! ಈ ಕೆಳಗೆ ವುದುರಿ
ರುವ ವಕುಳ ಪುಷ್ಪಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ನೆಲವು ಎಷ್ಟು ರಮಣೀಯವಾಗಿರು
ದೋ ? ಇಲ್ಲಿ ಬಾ ! ಹೂಗಳನ್ನಾರಿಸೋಣ ” ಎಂದಳು.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಕಣ್ಣೀರು, ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಿರುಪಮೆಯ ಮುಖದ
ಲ್ಲಿ ಕಿರುನಗೆಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರಲು ತನ್ನ ಯೆಡಗೈಯನ್ನು ನೀಡಿ, “ ಇದು
ನೋಡು ನಾನೊಂದು ದಾರದುಂಡೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವೆನು. ಇದರಿಂದೊಂ
ದು ವಕುಳ ಪಾಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆದು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು ”
ಎಂದು ಸಂತೋಷಾತಿಶಯದಿಂದ ನುಡಿದಳು.

ಅದು ಫಾಲ್ಗುಣ ಮಾಸವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಚಳಿಯುಂಟಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿ
ಸುವುದಾಗಿಯೂ ವಂಗವಾಸಿಗಳು ಸೀತಕಾಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದಾಗಿ
ಯೂ, ಇರುವ ಹ್ರಸ್ವಕಾಲವು ಆಗತಾನೆ ಗತಿಸಿರುವುದು. ನವೀನವಸಂತ
ವು ತಲೆದೋರಿ ಚೂತಪ್ರಸೂನಗುಚ್ಛಗಳು ದಟ್ಟಗಳಾಗಿ ಜೋಲಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.
ಅವುಗಳ ಮೃದುಲ ಪಲ್ಲವಗಳ ಸುಗಂಧವು ಆ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆ
ಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಗತ ಸತ್ಕಾರವನೀಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ದೂರದಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಗಳು
ಕೂಗುತ್ತ ಭುವಿಯನ್ನು ಆಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕೋ, ಎಂಬಂತೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ
ವುದುರಿರುವ ಕುಸುಮರಾಶಿಯ ಪರಿಮಳದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಧುರ ಗೀತವನ್ನು
ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇಂತಹ ಗೀತ ಸಾರಭ ಶೋಭಿತವಾದ ಆ
ಕೊಳನಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಿ ಆ ಬಾಲಿಕಾಮಣಿಯರು ತಮ್ಮ ಸೀರೆಯ ಸೆರಗಿನ
ತುಂಬ ಆಗತಾನೇ ವುದುರಿದ ಹವಳದ ಹೂವನ್ನಾರಿಸಿ ಸರಸ್ವೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು
ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತಿಮಿತವಾಗಿ ಕುಳಿತು ವಸಂತ ಕುಸುಮ ಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದ
ಕ್ಕೆ ವೊದಲಿಟ್ಟರು.

ಪ್ರಕರಣ ೨.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಂಗತನಾದ ಸೂರ್ಯನು ಲೋಕವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕತ್ತಲ
ನ್ನು ಕಳುಹುವ ತರುಣವು ಸಂಧಿಸಿ ಕಣ್ಣೆಳಕನ್ನೂ ಕಗ್ಗತ್ತಲನ್ನೂ ಸಂಧಿಸು
ವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಯ್ತು. ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಸೆಯೊ
ಳು ಸ್ವರ್ಣಜ್ಞಾಪೆಯು ಮಹಿಸಾಲ ಪ್ರಷ್ಕರಿಣೀ ಜಲಗಳನ್ನು ಮುತ್ತಿಬ್ಬುಕೊ
ಳುತಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ಅವತರಿಸುವ ಕಿರಣಗಳಿಗೆ ಮನೋಹರವಾದ ವಸ್ತುಗಳೆ
ರಸು ಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಅವು ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ
ತೋರಿತು. ಮೃದುವು ಸಲಿಲಪ್ರಸೂನಗಳ ನಡುವೆ ಇಬ್ಬರು ಕನ್ಯಕಾಮಣಿ
ಯರು ಬೇಲನೋತ್ಸುಕತೆಯಿಂದಲೂ, ಪದ್ಮಕಾಂತಿಯನ್ನು ಪರಿಹಸಿಸುವ
ತಮ್ಮ ಮುಖಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುಕಾಡುವ ಯೌವನಾಂಕುರಗಳಿಂದಲೂ,
ನೋಡುವವರಿಗೆ ಯಿಂಪಾಗಿರುವಂತೆ ಯಿಜಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಹೂಗಳಕಾಂ
ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಡುವೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯರ ಮುಖಗ
ಳೊಂದಿಗೆ ಸಂತವಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಕನ್ನೆಯರೆಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಸರ
ಸ್ಸುನೆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಸನಾತನ ಸದ್ವಂಶಜರಾದ ಆ ಕುವರಿಯರು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ತಕ್ಕವ
ರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿನ್ನೂ ಯೆಳೆಯ ಹರೆಯದವರಾದರೂ
ಅವರ ಅಭಿಜಾತ್ಯವು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರಕುಸುಮಕೋಮಲಾ
ಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಾವಭಾವಚೇಷ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.
ಅವರು ಜಾತಿಯಿಂದಲೂ ರಾಯನಿಗೆ ಕಡಮೆಯವರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರತಂದೆಯು
ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯು. ಶಕ್ತಿಯ ತಂದೆಯು ಅಷ್ಟು ಐಶ್ವ
ರ್ಯವಂತನಾಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರದು. ಆತನು ಆಯುಧ ಪರಿಶೀಲನಾಧಿಕಾರಿಗ
ಳಲ್ಲಿ ಮೊಬ್ಬಾತನು, ಅದರೆ ಆತನು ಯೋಧಪುರದ ಅರಸರ ವಂಶಜನೆಂ
ಬದಾಗಿಯೂ, ತನ್ನ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಅರಸರ ರಕ್ತವು ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ
ದೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಹೇಳಿಕೊಳುತಿರುವನು. ಚಿರಕಾಲದ ಕೆಳಗೆ ಮೊಂಡು
ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಧಪುರ ವಂಶಸ್ಥರಿಗೆ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿರಲು ಅದರಲ್ಲಿನ
ಅರಸರು ಕೆಲವರು ಶರಣಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ದಿನಾಜಪುರವನ್ನು ಸೇರಿ ಅವರಿಗೆ

ಅಧಿಸತ್ಯವು ದೊರೆತುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡರು. ತರುವಾಯ ಕೆಲವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ರಾಜಕುಟುಂಬಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಕೈಗೂಡುವ ಸಮಯ ಸಂಧಿಸಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಅಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪದವಿಯು ಸ್ವಜಾತೀಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶಕ್ತಿಯ ತಂದೆಯು ಅವರಾಗಿಗೂ ಕಡಮೆಯೆನಿಸದೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ತಿರುಗುತ್ತ ಜನ್ಮದಿಂದ ತಾನು ತನ್ನ ಯಜಮಾನನಾದ ರಾಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಯೆಳ್ಳವಾದರೂ ಕಡಮೆಯಾಗಲಾರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವನು.

ಈವೊಳಗೆ ವಕುಳಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕನ್ನೆಯರು ಇನ್ನೂ ಸರಗಳನ್ನು ಪೂಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಕಾಮಿನಿಯು, ನಡುನೆಡುವೆ ಜಲಾಶಯದಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿರುಪಮೆಯಾದರೋ ತದೇಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ತಾವರೆಗಳನೆಡುವೆ ಈಜಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಮಲೆಯರೀರ್ವರೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ವಿಲಾಸನಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸಾಕುವಾಡಿ, ಸಂಧ್ಯಾರಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಪ್ಪಾದ ಕುರುಳ್ಳುಳು ಮೆರುಗುಗಳನ್ನು ಹಡೆಯುತ್ತಿರೆ ತಾವು ಕುಯ್ದ ಮನೋಹರ ಪುಷ್ಪಭಾರವು ಅವರ ಸಹಜ ಮಂಡಗಮನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾಂದ್ಯವನ್ನುಂಟಾಗಿಸಿ ಮಾನಸಸುರೋವರದಿಂದ ಹೊರಹೊರಡುವ ದೇವಕನ್ನೆಯಂತೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಸಖಿಯರಬಳಿ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪುಷ್ಪಭಾರಗಳನ್ನಿಳುಹಿದರು.

ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಿರುಪಮೆಯು “ ಅಹಾ ! ಅವೆಷ್ಟು ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವುವು; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಂದನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು” ಅಂದಳು. ಶಕ್ತಿಯು ಕೋಪದಿಂದ “ ಹಾಗೇನು ? ನಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕುಯ್ದುತಂದರೆ ನೀನು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಬೇಬೇಗ ಕೊಡಬಲ್ಲೆಯೇನೋ; ಪಾಪ! ಕಷ್ಟಪಡುವವರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಫಲಾನುಭವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವು ನಿನಗುಂಟು. ಈಗ ಅದರೊಳೊಂದು ಹೂವಾದರೂನಿನಗೆ ದೊರೆಯಲಾರದು” ಎಂದು

ಗದರಿಸಿದಳು. ಅದರಮೇಲೆ ಪಾಪ ! ನಿರುಪಮೆಯು ಬಿನ್ನಮಾನನಳಾಗಿ ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ ಕುಳಿತಳು.

ಕಾಮಿನಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೊಂದು ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯು “ಸೆಖೆಯರಾದ ನೀವು ಬಹಳ ಹೂಗಳನ್ನು ತಂದಿರಿ. ನಾಳೆಯ ಪೂಜೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಞಿಗೆ ಹೂಗಳು ಸಾಲಲಾರವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ, ಯೇನಾದೀತೋ ?”

ಶಕ್ತಿ:-“ಹೂಗಳನ್ನಾರು ಕುಯ್ದರೆಂಬುದು ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿಯದು”

ಕಾಮಿನಿಯು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ “ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶತಪತ್ರಶತವಿಂದ ಶಿವಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪತಿಯು ವಶವರ್ತಿಯಾಗುವನೆಂಬುವುದು ನಿಶ್ಚಯವೇನೇ ? ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸೋಜಿಗವಾಗಿದೆ.”

ಕುಸುಮ ಕಾಮಿನಿಯರು ಹದಿಮೂರು ಹದಿನಾಲ್ಕನವರುಷದ ಹುಡುಗಿಯರೇ; ಅವರೂ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮದುವೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕುಸುಮೆಯು ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ “ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅನುವಿನವೂ ನೂರು ಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದುದರಿಂದ ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಅನುರಾಗವು ಕುದುರಿತೆಂದು ಆ ತಾಯಿಯು ಹೇಳಿರುವಳು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ರಾಯನಿಗೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಕಂಡರಾಗದಿದ್ದಿತಂತೆ. ಆದರೆ, ಈ ಪದ್ಮಪೂಜೆಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಡಿಯಿಟ್ಟು ತಿರುಗುತಿರುವಳು. ಎಲೆಗೆ ಕಾಮಿನೀ ! ನಿನ್ನ ಸೋದರಿಯು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪತಿಗೆ ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವಿಲ್ಲೆಂದೇಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆಕೆಯು ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬಾರದೇ ? ಪ್ರಭುವು ಆಕೆಯು ಮಾಡಿದುದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವನು.”

ಕಾಮಿನಿ:-ಆಕೆಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನೂರುಪದ್ಮಗಳು ದೊರೆಯುವುದೆಂತು ? ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಣಿಯು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೋಂದು ಕಾರಣವೂ ಉಂಟು. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಗಂಡವಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಣಿಯು ಹೀಗೆ

ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಆತನಿಗೆ ಯಾವರೆಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಆ ಗಂಡವು ತಪ್ಪು ಹೋಗುವುದು.”

ಆ ಹುಸುಗಿಯರು ಗಂಡವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಿಲ್ಲ ! ಕುಸುಮೆಯು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ “ನಮಗೆ ಹೊಸರಾಣಿಯು ಬಂದರೆಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದೋ ? ಆಕೆಯು ಹೇಗಿರುವಳೋ ? ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ್ತಿರುವೆನು.”

ಕಾಮಿನಿ:-ನಸುನಗುತ್ತ “ ಆಕೆಯು ನಮ್ಮ ನಿರುಪಮೆಯ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿರಲಾರದೇ ? ,,

“ಅಕ್ಕಾ ! ಅಹುದು. ನಾನು ರಾಣಿಯಾಗುವೆನು.” ಎಂದು ನಿರುಪಮೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠವಜ್ರಾಸಲ್ಯದಿಂದ ನುಡಿದಳು, ಕಾಮಿನಿಯು ಅವಳನ್ನು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ನಕ್ಕು “ ಸರಿಯೇ ! ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇ ರಾಣಿಯಾಗಬೇಕು. ರಾಜಾರಾಣಿಯ ಆಟಗಳನ್ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾ ! ನೀನು ರಾಣಿಯು, ನಾನು ರಾಣಿಯ ತಾಯಿಯು, ಕುಸುಮೆಯು ಸಖಿಯು ಮತ್ತೆ”-ಅನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಅರೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು “ ನಾನೇನು ಆಗಬೇಕು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. “ ನೀನು ದಾದಿಯಾಗಿರುವೆ ಯೇಳು ” ಎಂದು ಕಾಮಿನಿಯು ನಸುನಗುತ್ತ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸುಂದರವದನಾರವಿಂದವನ್ನು ಗಂಟುಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಡಗಳನ್ನುದುರಿಸುತ್ತ ಯಾವನ ಗರ್ವಭಾರದಿಂದ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ‘ಹಾಗಾಗದು’ ನಾನೇ ರಾಣಿಯಾಗುವೆನು. ನಿರುಪಮೆಯೇ ದಾಸಿಯಾಗಬಹುದು.” ಅಂದಳು. ಪಾಪ ! ಸಣ್ಣವಳಾದ ನಿರುಪಮೆಯು ತುಟಿಯಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ “ನನ್ನಿಂದಾಗದೆಂದು,, ಹೇಳಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ದೂರದಲ್ಲಿ ವೇಣು ನಾದವು ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದರಮೇಲೆ ಆಕೆಗೆ ಮೈಯುಬ್ಬಿ “ಅದೋ ! ರಾಜಕುಮಾರನು ಹೀಗೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರುವನೆಂದು” ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ ಆಸುಮಕೋಮಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಕುಮಾರನು ವೇಣುವಿನಮೇಲೆ ಹಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಹಾಡನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಒಬ್ಬರಕ್ಕೊಬ್ಬರು ಹಿಡಿದು ತಳಿರಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ

ದುವ ವೃದ್ಧ ಸಾಧಕರಾಗಲಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಆ ಸಂಗೀತಸಮಾರಂಭವಾದ ತರುವಾಯ ಕುಸುಮೆಯು “ಸರಿಯೇ ಹಾಗಾದರೆ ರಾಜಕುಮಾರನೇ, ತನ್ನ ರಾಣಿಯನ್ನು ವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ” ಅಂದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾಮಿನಿಯು “ಅದೀಗ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕಡ್ಡಳಿಯು” ಗೀತಗಳು ಮುಗಿದವಂತರ ಹದಿನಾರುವರುಷ ಮುಸ್ಸಿನ ಶುಭಲಕ್ಷಣಾನ್ವಿತನಾದ ಒಬ್ಬಬಾಲಕನು ಆ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ನಾಲ್ವರು ಕನ್ನೆಯರನ್ನು ಕಳೆತನು. ಆತನು ಮಾತಾಡುವವರೆಗೆ ಕಾಮಿನಿಯು ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ‘ರಾಜಕುಮಾರಾ ? ನೀನು ಯಾರನ್ನು ರಾಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವೆ ? ನಿರುಪಮೆಯನ್ನೆ ? ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆ ? ನೀನೆ ಹೇಳುವವನಾಗು. ನಾವು ರಾಜಾರಾಣಿಯ ಆಟವನ್ನಾಡುವೆವು. ಸಾನೇ ರಾಣಿಯ ತಾಯಿಯು ಕುಸುಮೆಯು, ಸಖಿಯು. ನಿತುಮೆಯು:-ಆನುತಿರುವಾಗ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಯಲ್ಲಿಯೆ ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ತಡೆದು ಕುಸುಮೆಯು ತಡೆ ತಡೆ ‘ರಾಜಕುಮಾರಾ ! ರಾಣಿ ಯಾರೆಂಬದನ್ನು ನೀನೆ ಹೇಳತಕ್ಕದು.’

ರಾಜಕುಮಾರನು. ‘ಯಾರ ರಾಣಿಯು ? ರಾಜನಾರು ?

‘ನೀನೇರಾಜನು; ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದೇಕೆ ? ’

ಎಂದು ಕಾಮಿನೀ ಕುಸುಮೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಐಕಕಂಠ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿದರು.

ರಾಜಕುಮಾರನು. ‘ನಾನು ರಾಜನೇ ? ರಾಣಿಯನ್ನು ವರಿಸಬೇಕೆ ? ’

ಎಂದು ನಸುನಗುತ್ತ ನಿರುಪಮೆಯಿಂದ ಅತಿಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಶೇಳಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ‘ಈಗ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ’ ಅಂದನು.

ಶಕ್ತಿಯ ಸುಂದರವದನಾರಂಭವಾದವು ಗರ್ವಭಾರದಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತ ಆನಂದಮಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿತು. ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾಂಕುರಗಳು ಸ್ಫುರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ತೋರಿದುವು. ಸಾಪ ! ನಿರುಪಮೆಯು ಬಾಷ್ಪಪೂರಿತಲೋಚನಳಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತನಂತಿದ್ದಳು.

ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಈ ಕಾರಣವಿಂದಲೇ ಆತನಿಗೆ ಯಾವರೆಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಆ ಗಂಡವು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವುದು.”

ಆ ಹುಸುಗಿಯರು ಗಂಡವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಿಲ್ಲ ! ಕುಸುಮೆಯು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ “ನಮಗೆ ಹೊಸರಾಣಿಯು ಬಂದರೆಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದೋ ? ಅಕೆಯು ಹೇಗಿರುವಳೋ ? ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ್ತಿರುವೆನು.”

ಕಾಮಿನಿ:-ನಸುನಗುತ್ತ “ ಅಕೆಯು ನಮ್ಮ ನಿರುಪಮೆಯ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿರಲಾರದೇ ? ,,

“ಅಕ್ಕಾ ! ಅಹುದು. ನಾನು ರಾಣಿಯಾಗುವೆನು.” ಎಂದು ನಿರುಪಮೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠವಜ್ರಾಸಲ್ಯದಿಂದ ನುಡಿದಳು, ಕಾಮಿನಿಯು ಅವಳನ್ನು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ನಕ್ಕು “ ಸರಿಯೇ ! ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇ ರಾಣಿಯಾಗಬೇಕು. ರಾಜಾರಾಣಿಯ ಆಟಗಳನ್ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾ ! ನೀನು ರಾಣಿಯು, ನಾನು ರಾಣಿಯ ತಾಯಿಯು, ಕುಸುಮೆಯು ಸಖಿಯು ಮತ್ತೆ”-ಅನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ ಅರೋಗ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು “ ನಾನೇನು ಆಗಬೇಕು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. “ ನೀನು ದಾದಿಯಾಗಿರುವೆ ಯೇಳು ” ಎಂದು ಕಾಮಿನಿಯು ನಸುನಗುತ್ತ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸುಂದರವದನಾರವಿಂದವನ್ನು ಗಂಟಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಡಗಳನ್ನುದುರಿಸುತ್ತ ಯಾವನ ಗರ್ವಭಾರದಿಂದ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ‘ಹಾಗಾಗದು’ ನಾನೇ ರಾಣಿಯಾಗುವೆನು. ನಿರುಪಮೆಯೇ ದಾಸಿಯಾಗಬಹುದು.” ಅಂದಳು. ಪಾಪ ! ಸಣ್ಣವಳಾದ ನಿರುಪಮೆಯು ತುಟಿಯಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ “ನನ್ನಿಂದಾಗದೆಂದು,,ಹೇಳಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ದೂರದಲ್ಲಿ ವೇಣು ನಾದವು ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದರಮೇಲೆ ಆಕೆಗೆ ಮೈಯುಬ್ಬಿ “ಅದೋ ! ರಾಜಕುಮಾರನು ಹೀಗೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರುವನೆಂದು” ಕೇಕೆಹಾಕಿದಳು. ಆಗ ಆಸು ಮಕೋಮಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಕುಮಾರನು ವೇಣುವಿನಮೇಲೆ ಹಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಡನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಒಬ್ಬರಕ್ಕೊಬ್ಬರು ಹಿಡಿದು ತಳಿರಂತೆ ಕೆಂಪಗಿ

ಮವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಧಕರಾಗಲಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾಲ್ಕು ವಾದಗಳು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಆ ಸಂಗೀತಸಮಾರಂಭವಾದ ತರುವಾಯ ಕುಸುಮೆಯು “ಸರಿಯೇ ಹಾಗಾದರೆ ರಾಜಕುಮಾರನೇ, ತನ್ನ ರಾಣಿಯನ್ನು ವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ” ಅಂದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾಮಿನಿಯು “ಅದೀಗ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕಡ್ಡಳಿಯು” ಗೀತಗಳು ಮುಗಿದನಂತರ ಹದಿನಾರುವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಶುಭಲಕ್ಷಣಾನ್ವಿತನಾದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನು ಆ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ನಾಲ್ವರು ಕನ್ನೆಯರನ್ನು ಕಂಡನು. ಆತನು ಮಾತಾಡುವವರೆಗೆ ಕಾಮಿನಿಯು ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ‘ರಾಜಕುಮಾರಾ ? ನೀನು ಯಾರನ್ನು ರಾಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವೆ ? ನಿರುಪಮೆಯನ್ನೆ ? ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆ ? ನೀನೆ ಹೇಳುವವನಾಗು. ನಾವು ರಾಜಾರಾಣಿಯ ಆಟವನ್ನಾಡುವೆವು. ಸಾನೇ ರಾಣಿಯ ತಾಯಿಯು ಕುಸುಮೆಯು, ಸಖಿಯು. ನಿತುಮೆಯು:-ಆನುತಿರುವಾಗ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ತಡೆದು ಕುಸುಮೆಯು ತಡೆ ತಡೆ ‘ರಾಜಕುಮಾರಾ ! ರಾಣಿ ಯಾರೆಂಬದನ್ನು ನೀನೆ ಹೇಳತಕ್ಕದು.’

ರಾಜಕುಮಾರನು. ‘ಯಾರ ರಾಣಿಯು ? ರಾಜನಾರು ?

‘ನೀನೇರಾಜನು; ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದೇಕೆ ?

ಎಂದು ಕಾಮಿನೀ ಕುಸುಮೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಐಕಕಂಠ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿದರು.

ರಾಜಕುಮಾರನು. ‘ನಾನು ರಾಜನೇ ? ರಾಣಿಯನ್ನು ವರಿಸಬೇಕೆ ?

ಎಂದು ನಸುನಗುತ್ತ ನಿರುಪಮೆಯಿಂದ ಅತಿಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಶೇಳಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ‘ಈಗ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಿ’ ಅಂದನು.

ಶಕ್ತಿಯ ಸುಂದರವದನಾರಂಭವಾದವು ಗರ್ವಭಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿತ ಆನಂದಮಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿತು. ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾಂಕುರಗಳು ಸ್ಫುರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ತೋರಿದುವು. ಸಾಪ ! ನಿರುಪಮೆಯು ಬಾಹ್ಯ ಪೂರಿತಲೋಚನಳಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತನಂತಿದ್ದಳು.

ಅನಂತರ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯರು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮದವಣಿಗೆನ ಸುತ್ತಲು ಆ ಬಾಲಿಕೆಯರೆಲ್ಲರೂ ತಿರುಗಲು, ಅವರಲ್ಲಿ ನಿರುಪಮೆಯೂ ವಿಚಾರಗ್ರಸ್ತಳಾಗಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಶೋಟದಲ್ಲಿಂದ ಶುಕಖಿಕಶಾರಿಕಾನಿಷ್ಪನ್ನಗಳು ಮದುವೆಯ ಹಾಡುಗಳಂತೆ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿಸಿ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಪೂರೈಗೊಳಿಸಿದುವು. ನಂತರ ಭೀರುವಾದ ನಿರುಪಮೆಯು ಮೆಲ್ಲಗೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ತಾನು ರಾಣಿಯಾಗಿ ವರಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದಾದರೂ ಆತನ ಕರುಣಾ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲೆಳಸಿ “ ರಾಜಕುಮಾರನೆ! ಶಕ್ತಿಯು ನಿನ್ನ ರಾಣಿಯಾಗಿರಲಿ, ನಾನು ನಿನ್ನ ದಾಸಿಯಾಗಿರುವೆನು. ” ಎಂದು ಮೃದು ಮಧುರ ಸ್ವರವಿಂದ ನುಡಿದಳು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೩.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಂಗದೇಶವು ಡಿಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿತು. ಕ್ರಿ. ಹ. ೧೩೩೮ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಗವರ್ನರಾದ ಬಹರನು ಬಾನನು ಮೃತನಾದ ತರುವಾಯ ಆತನ ಅನುಚರನಾದ ಪಯುರುದ್ದೀನನು ಪೂರ್ವವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವಜವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದನು. ಲಕ್ಷಣಾವತಿಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಬಾದರುಬಾನನನ್ನು ಕೊಂದು ಅಲಿಯುದ್ದೀನನು ಅಲಿಷಾ ಯೆಂಬಾತನು ಪಶ್ಚಿಮವಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜನಾಗಿ ಗೌರಿಗೆ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುವಾನಗರವನ್ನು ತನಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ತರುವಾಯ ಕೆಲವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲಿಯುದ್ದೀನನ ಸಾಕು ತಾಯಿಯ ಮಗನಾದ ಪಾಂಸುದ್ದೀನನು ಅಲಿಷಾ ಯೆಂಬವನು ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ವಂಗ ದೇಶಗಳೆರಡನ್ನೂ ಜೈಸಿ ಕ್ರಿ. ಹ. ೧೩೫೨ನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಏಕಚ್ಛತ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದನು. ಆಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಿರೋಜಿಷಾಹನು ಈ ಕ್ರತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೋಪಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ತನ್ನ

ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ದಾಳಿಹೊರಟು ವಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಪಾಂಡುವಾನೆಗರವು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಂಗದೇಶಾಧಿಪತಿಯು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿಯ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಯಕ್ಷಾಪಾಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಅದನ್ನೂ ಮುತ್ತಿದನು. ಅದರೂ ಹಿಡಿಯುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಿ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ತರುವಾಯ ಕ್ರಿ. ಹಿಂ. ೧೩೫೩ರಲ್ಲಿ ಆತನು ವಂಗದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ತೀರದಂತಾಯ್ತು. ಆ ದೇಶದ ರಾಜನು ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಜಯ ಹೊಂದಿ ಮಹಾ ವಿಭವದಿಂದ ಸುಲ್ತಾನನೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡನು. ಈ ಮೈಭವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರುಷವೂ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲೊಂದು ಮಹೋತ್ಸವವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಯುಧ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರದರ್ಶನವೇ ಪ್ರಧಾನ ವಿನೋದವು. ಆ ದಿನವೆ ಸಂತವನ್ನು ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಸುಲ್ತಾನನು ತಾನೇ ಗೌರವ ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವನು. ಈಗ ಪಾಂಡುವಾನೆಗರದಲ್ಲಿ ಆ ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ವರುಷದ ಉತ್ಸವವು ಅರಂಭವಾದ ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆಯುಧ ಕೌಶಲ ಪರಿಕ್ಷೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ರಾಜನಗರವು ಅತಿರಮಣೀಯವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ನೋಟಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಿಸಿಲಿನ ಜೇಗೆ ಯುಂಟಾಗದಂತೆ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಮಣಿಗಳುಳ್ಳ ಅತ್ಯಂತ ರಮಣೀಯವಾದ ವಿತಾನಗಳು ಸಂಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ವಂಗದೇಶದ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿನ ಸುಲ್ತಾನನಾದ ಎಲಿಯುಷಾಹನು ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳುಹಿ ತೆರಳಿದನಂತರ ಈಗ ಆತನ ಮಗನಾದ ಸಿಕಂದರುಷಾಹನು ಸಿಹ್ಮಾಸನಾಸೀನನಾದನು. ಉನ್ನತೋನ್ನತವಾದ ವಿತರ್ದಿಕೆಯಮೇಲೆ ಸುಲ್ತಾನನು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದನು. ಅದು ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲು ಪತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆತನ ಸುತ್ತಲು ಸಾಮಂತ ರಾಜರು, ಮುಖ್ಯರು, ಜಮೀನ್ದಾರರು, ಶ್ರೀಮಂತರು, ಮತ್ತಿನೂ ಗೌರವಸ್ತರಾದವರೆಲ್ಲರೂ ವಂಗದೇಶದ ಯೆಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಅಹೂತರಾಗಿ ಬಂದು ಉಚಿತಾಸನಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

ಅ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಪರಿಶ್ರಾಮಿಕವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ
 ದ್ದಿತು. ಕೈ ಮಗ್ಗಗಳಿಂದ ನೇಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ, ರೇಷ್ಮೆಯಬಟ್ಟೆ
 ಗಳೂ, ಮಜ್ಜಿನುಗಳೂ, ಮುಕ್ತಮಲ್ಲುಗಳೂ ಸರಿಗೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾದ
 ವಸ್ತ್ರಗಳೂ, ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಜಿಣಿವಾರರು ಬಗೆಬಗೆಯಾ
 ದ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರದ ನೆಗಳನ್ನು ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಕೆಲಕೆಲವೆಡೆಗೆ
 ಲ್ಲಿ ರತ್ನಬಚಿತಗಳಾದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯನ್ನು ಅಣಕಿಸುವಂ
 ತಹ ಥಳಫಳಯವಾನವಾದ ಆಯುಧಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೂವಾಡಿಗರ ಅಂ
 ಗಡಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸೌರಭವನ್ನು ಆತಿದೂರದವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪತಾ
 ಹಾರ ಸಾಮುಗ್ರಿಯನ್ನು ತಂದವನು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುವ ದಾರಿಗರನ್ನು
 ಕರೆಕರೆದು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಮುದ್ರಿಕಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೊ
 ಒಬ್ಬನು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅವಶವರ ಭಾಗ್ಯರೇಖೆಗಳನ್ನು
 ನೋಡಿ ಭವಿಷ್ಯತ್ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನೇಕಮಂದಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರು
 ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡದಿಯಾಗಿರಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾತ್ರಿಕರು ತಂತ
 ಮ್ಮ ಕಷ್ಟಾರ್ಜಿತಗಳಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಭವಿ
 ಷ್ಯತ್ಕಾಲಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಾಗ್ಧಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಂತಸಗೊಳುತಿ
 ದ್ದರು. ಅಂತವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬತನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೇವಲ ಆತುರ
 ದಿಂದ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದಿನೊಬ್ಬರು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಬರುತಿ
 ದ್ದುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ವುಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಅವಕಾಶದೊರೆಯದೆ ಬಂದವ
 ರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಲಾರದೆ, ತನಗೆ ಬಂದ ಆದಾಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ
 ನಾಲ್ಕುಮೂಲೆಗೂ ಯೆಸೆದು ಓಡಿಹೋಗಬೇಕೆಂಬಂತಹ ಅನಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ
 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರತರವಾದ ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದು ಆ ಅಂಗಡಿಗೆ
 ಬಂದಿತು. ಆಕೆಯು ಸ್ಫುರದ್ರೋವಿಯಾದ, ಯುವತೀ ರತ್ನವು. ಆಕೆಯು
 ನೆಲ್ಲಗೆ ಮುಂದುಬಂದು ತನ್ನ ಹಸ್ತ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ನೋಡುವುದೆಂದು ಕೈ
 ಚಾಚಿದಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ಆತನು ನೋಡುವಾಗ್ಗೆ ಅಪ್ರತಿಹತವಾದ ಸೌಂ
 ದರ್ಯಮಹಿಮಾತಿಶಯದಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಲಾರದವನೂ

ಹೆಸರು. ಅತನು ಆಕೆಯ ವಾಮಹಸ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೋಡಿ ನಂತರ ಅಕ್ಕಿ
ಯು ಮನೋಹರವಾದ ರಾಜವದನವನ್ನಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ
ವರೆಲ್ಲರೂ ಅತನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೂಡ ಆ ಲಕ್ಷಣ
ಗೌರವವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತರಾದುದಲ್ಲದೆ ವದನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ
ಚೋಚಿಷ್ಕನಂತೆಯೇ ವ್ಯಾಮೋಹಿತರಾದರು. ‘ಆಕೆಯಾರು ? ಇಂತಹ
ಮೋಹನಾಂಗಿಯನ್ನು ಯೆಂದಾದರೂ ನೋಡಿದೆಯಾ ? ಆಕೆಯು ಕೇವಲ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ! ’ ಎಂದೀಪರಿಯಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬರೊಳೊಬ್ಬರು,
ಗುಸೆಗುಸೆಗುತ್ತಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು. “ ಅಣ್ಣಾ ! ಆಕೆ
ಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆಯಾ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ
ಆಕೆಯ ಕೈಯನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡುವವನಾಗು. ” ಎಂದನು.

“ ನಾಣ್ಯವು ಕೈಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತಾಕೂರನಿಗೆ ಸಾಮುದ್ರಿಕವು
ನುಡಿಯಲಾರದು. ” ಎಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಬ್ಬನಿಂದನು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮೊದ
ಲನೆಯವನು ಸುಂಕವನ್ನು ಕೂಡಲು ಹೋದನಾದರೂ ತಾಕೂರನು ಅದ
ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಆಕೆಯೊಡನೆ “ ತಾಯೇ ! ನೀನು ರಾಣಿಯಾಗುವುದ
ಕ್ಕಿರುವೆ. ನೀನೇನೆಗೆ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಾಗ್ದಾನ
ವನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಪಿಸಿದ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವಳಾಗು ” ಅಂದನು.

ಅಗಲೇ ಗೌರವಲಕ್ಷಣ ಲಕ್ಷಿತನಾದ ವೊಬ್ಬ ಅಶ್ವಾರೂಢನು ಗುಂಪಿನ
ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಅತನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಆ ನವ ಮೋಹನಾಂಗಿಯಮೇಲೆ ಪ್ರಸ
ರಿಸಿತು. ಒಡನೆಯೇ ತನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನಿಲಿಸಿ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಮಗ್ನಮಾನಸ
ನಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಯೆವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಕೆಯಾರೆಂಬದಾತ
ನೇನೋ ಅರಿಯನು. ಅದರೂ ಅಂತಹ ಮುಖವನ್ನು ಯೆಲ್ಲಿಯೋ, ಯಾವಾ
ಗಲೋ, ನೋಡಿದಹಾಗೆ, ಅತನಿಗೆ ಹೃದಯ ಗೋಚರವಾಯ್ತು. ಅಂತ
ಹಾಕೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವನೋ, ಕಾಣನೋ, ಅನುಮಾನವೆ; ಅದರೂ
ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವು ಅತನನ್ನು ಹಿಂಗಟ್ಟು ಮುಂಗಟ್ಟಿನಿಂದ ವುರುಳಿಸಿ
ದಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಅತನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾಗಿ ನೆಟ್ಟು

ಬೇರೂರಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ಆತನು ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದು ಹೋಗಲನುವಾದನು. ಆದರೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ಸರಸ್ತೀರವೂ, ವಸಂತಕಾಲದ ಆವೊಂದು ದಿನವೂ, ಸ್ತೂತಿಗೆ ಬಂದು ಆತನಿಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ನಿಂತುವು. ನೀರಿನ ತುದಿವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದತೋಟದಲ್ಲಿ ಸುಂದರಾಂಗಿಯರಾದ ನಾಲ್ವರು ಕನ್ನೆಯರು ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಬಾಲಿಕೆಯು ವುಳಿದವರಿಗಿಂತಲೂ ರೂಪವತಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ನೀಳವಾದ ಕಪ್ಪುಕೂದಲುಗಳು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯಿಂದ ತಳೆತಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ಕನ್ನೆಯು ಆಗತಾನೇ ತಾವರೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಬಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಆಕೆಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಮೊದ್ವೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳೊಬ್ಬ ಬಾಲಿಕೆಯು ಕೈ ತನಗೆ ಸೋಕಿದಂತಾಯ್ತು, ತರುವಾಯ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯರು ಮಾಡಿದ ಮದುವೆಯೂ, ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಮೂಜೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆತನಿಗೆ ವಿಸ್ಮೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪರಿಸರವು ತನಗೆ ಗೋಚರವಾಗದಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಆತನ ಕುದುರೆಯ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿದ್ದಿತು, ಅದು. ಕೊರಲೆತ್ತಿ ಅವಸರವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು, ಅದೇನೆಂಬಿರೋ! ರಂಗಸ್ಥಲದಿಂದ ತೂರ್ಯಧ್ವನಿಯು ಯೋಧವರ್ಯರನ್ನು ಯೆಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು, ಯೋಧನಿಗಾಧ್ವನಿಯು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಆತನು ತನ್ನ ಯೆಣಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ತೊರೆದು ಕುದುರೆಯೊಡಗೂಡಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ಳ.

ಆಯುಧ ಪ್ರದರ್ಶನೋತ್ಸವವು ಅರ್ಥವಾಯ್ತು. ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ, ಬುಡ್ಗೆ ಪರಿಶ್ರಮ, ಈಟಿಗಳಾಟ, ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದುವು. ಇನ್ನು ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ಯೆಯೊಂದುಳಿದಿದ್ದಿತು. ಸುಲ್ತಾನ ಸಿಕಂದರುಷಾ ತಾನು ಸೊಂತವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಕನಾಗಿರೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಆತನ ತೇಜಿಯುಸೆನ್ನದ್ಧವಾಯ್ತು. ಅದನ್ನೇರುವುದಕ್ಕೆ ಆತನು ಗದ್ದುಗೆಯಿಂದಿಳಿಯಲು, ಸೆಚ್ಚರೂ ಸಾಮಂತರೂ

ಆತನ ಯೆಡ ಬಲ ಮಗ್ಗುಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸಹ ಉಚಿತದೂರದಲ್ಲಿ
 ವರಸೆಯಾಗಿ ನಿಂತರು. ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಗುರಿಯು ಸಂಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಿತು.
 ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವರೂಪದ ಪೊಂದು ಸ್ಫಟಿಕ ಶಿಲಾ ವಿಗ್ರಹವು ತನ್ನ ತುಟಗಳನ್ನು ತಗ
 ಲುವಂತೆ ಕೈಯೊಳಗೊಂಡು ಹಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಆ ಹಕ್ಕಿ
 ಯ ಕಣ್ಣೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗುರಿಯು. ಸ್ಫಟಿಕದ ಪೊಂಜಿಗೆ ತಾಕದಂತೆ ಅಕಣ್ಣಿ
 ನೊಳಕ್ಕೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಮಾಪಜೀಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಚಮತ್ಕಾರ
 ಮತ್ತು ಸಾಹಸವು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ದುಷ್ಕರವಾದ ಈ ಪರಿಶ್ರಮವು
 ಅದಿನದ ವಿನೋದಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ನೋಟಕರೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಾ
 ತುರತೆಯಿಂದೆದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿ
 ಕಾರಿಯು ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಕೂಡಲೆ ವೇತ್ರಪಾಣಿಯು ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿ ಜಿಲುಬಿದ್ದೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಲಿಚಿ ಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರು
 ವುದಾಗಿ ಸುಲತಾನ ಸಿಕಂದರುಷಾಹರು ಅಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾಳೋ ಹೊ ! ಹೊ !!
 ಹೋ !!! ” ಎಂದು ಮೂರು ಮೂರು ಬಾರಿಗೂ ಕೂಗಿಕೊಂಡನು. ಶೌ
 ರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಪೊಂದು ಕಪ್ಪು ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಗರ್ವವನ್ನು ತೋರುವ
 ಯೆತ್ತರವಾದ ಕೊರಲನ್ನೆತ್ತಿ ಹಿಂದುಮುಂದಕ್ಕೆ ತೂಗಾಡಿಸುತ್ತ ಅತ್ಯಾತುರ
 ದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅದರಮೇಲೆ ಲಕ್ಷಣ ಲಕ್ಷ್ಮಿತನಾದ ರಾಜಕುಮಾರ
 ರನೊಬ್ಬನು ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

ನೋಟಕರು ಮಾಡುವ ಕರತಲಭ್ಯನಿಗಳಿಂದ ಕಿವಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಂ
 ತಾಗಿ ವೊಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಸದ್ದಡಗಿತು. ಯೆಲ್ಲರೂ, ವುಸಿರನ್ನಾದರೂ
 ಬಿಡದೆ ಯೆವೆಯಿಕ್ಕದೆ ಅತ್ಯಾತುರತೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು:— ಆ ರಾಜಕು
 ಮಾರನೊ ಸುಲತಾನನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಬಗ್ಗಿ ಬಗ್ಗಿ
 ಸಲಾಂ ಮಾಡಿದನು. ನಂತರ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಕುತೂಹಲ
 ದಿಂದೆದುರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯವು ಸಮಾಪಿಸಿತು. ಆತನು ನಿರ್ಣೀತಸ್ಥ
 ನವನ್ನು ಸೇರಿ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದನು. ಒಡನೆಯೆ ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ
 ಹಾರಿ ಅದ್ಭುತವಾಯಿತು. “ ಅಗೋ ! ಆತನೇ ಪಂಶವನ್ನು ಗೆದ್ದವನು.

ದಿನಾಜ ಪುರಾಧೀಶನಾದ ಗಣೇಶದೇವನು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಭೇದಿಸಿಬಿಟ್ಟನು” ಎಂದು ಮೊಮ್ಮೊಂದೊಮ್ಮೆ ಅಷ್ಟುಬೇಗ ಕರತಾಳಧ್ವನಿಗಳಾದುವು. ಬಹುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲ್ತಾನನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೇಲೆ, ಹೂಮಳೆಗರೆಯಿತು. ಸುಲ್ತಾನನು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಕೃಪಾಣವೊಂದನ್ನು ಬಹುವಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ತಾನೆ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಆತನ ಸೊಂದಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ, “ಮಹಾರಾಜಾ ಬಹದ್ದೂರೆಂ” ಬಿರುದನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟನು. ದಿನಾಜ ಪುರಾಧೀಶರು ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಮಹಾರಾಜರೆ ಆದರೂ ಈಗಿನವರೆಗೆ ಅವಿರುದ್ಧ ವಂಗದೇಶದ ಅಲ್ಪಕೆಯವರಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮರಳಿ ಬಾಜಾಗಳ ಬಾರಿಸುವಿಕೆಯು ಉಪಕ್ರಮವಾಯ್ತು. ಹೂಸರಗಳಾ ಶೂರ ಶಿಖಾಮಣಿಯಮೇಲೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಓರ್ವಸ್ತ್ರೀಯು ನಿಂತು ನಿರುಪಮಾನವಾದ ಆತನ ಕಲಿತನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಕೊರಲಲ್ಲಿ ಬಾಡಿದ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಯೊಂದಿರುವುದು. ಆಸರೆಯಾಗಿರಲೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹಪರಿಪೂರಿತಳಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೇಲೆಸೆದಳು. ಆದರೆ ಪಾಸ ! ಅದು ಗುರಿ ತಪ್ಪಿ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ತಾಕದೆ ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ತಾಕಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಈ ಕೆಲಸವು ಸುಲ್ತಾನನು ಶೂರನಿಗೆ ಕೃಪಾಣವನ್ನು ಸುತ್ತುತಿರುವಾಗ ನಡೆಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಆತನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಲು, ಆತನು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಆಸೊಯೆ ಯೊದಗೂಡಿದ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ತೋರುತ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೋಡಿದನು. ಸಭ್ಯರು ಹೂಗರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲಿಸಿ, ಭಯಚಕಿತರಾಗಿ ಪ್ರಭುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಸುಲ್ತಾನನ ಮಗನಾದ ನವಾಬು ಗಿಯಾಜುದ್ದೀನನು ಬಾಡಿದ ಆ ಕುಸುಮಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ:-

“ಗಣೇಶ ! ಈ ಬಾಡಿದ ಹೂಸರದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಹುಕರಿಸಿದವರಾರು ? ಯೆಂದು ಗೇಲಿಮಾಡಿದನು. ಉಂಟಾದ ಮನೋವೈಕಲ್ಯವನ್ನು

ತೊಲಗಿಸುವುದಕ್ಕೆದೆಲ್ಲವೂ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಸುಲ್ತಾನನೂ ಕಿರುನಗೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಮರಳಿ ಜನರ ಕರತಾಳಧ್ಯನಿಗಳೂ ಹೂಸೋನೆಮಳೆಯೂ ಮೆಂಡಾದುವು. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿರುದ್ಧ ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ನಡೆಯಿತು. ನಿರುಪಮಾನ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯಾದ ಯಾವನ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ವೇಷದಿಂದ ಆ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಲ್ತಾನನ ಮಗ ನವಾಬನಿಗೆ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿ, “ನವಾಬ್‌ಷಾ ! ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಹೂಸರವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡುವವರಾಗಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಸುಲ್ತಾನನೂ, ಕುಮಾರ ನವಾಬನೂ, ಸಭ್ಯರೂ, ವಿಸ್ಮಯಮಗ್ನರೂ ನವಾಬನಿಗೆ ಅಕೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಹಾಗೆಯೇ ರಾಜ ಪುತ್ರನು ಆ ಕುಸುಮಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟನು. ಆ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯು ಹೂಸರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಗಣೇಶದೇವನನ್ನು ನೋಡಿ, ಸುಲ್ತಾನನಿಗೂ, ನವಾಬನಿಗೂ, ಸಲಾಮು ಮಾಡಿ ತಾನು ಬಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದಳು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೫.

ಆ ದಿನಸಾಯಂಕಾಲವಾಗಿರುವುದು. ಪಪುವಲಿಗಳಿಯುತ್ತಿರುವಸೂರ್ಯನು ತನ್ನ ಸ್ವರ್ಣ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ತಣ್ಣಗಿರುವ ಗಂಗಾತರಂಗಗಳಿಗೆ ಮೆರುಗಿಟ್ಟು ಅತೀರದಲುಳ್ಳ ಪಾದಪಾಗ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಗೆ ಪೂರಿಯಾಗಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ರಾಜಾ ಗಣೇಶದೇವನು ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೇಜಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಾಯಂಸಮಯ ಸೌಂದರ್ಯವು ಆತನಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಾಯ್ತು. ಈದಿನ ಆತನಿಗಾದ ಬಹುಮಾನವು ಆತನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ !!! ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ತರುಣಿ ಮಣಿಯು ಆತನ ಮನೋನೇತ್ರಗಳಿಗೆದುರಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ನಿರುಪ

ಮಾನ ಸುಂದರಾಂಗಿಯು ಯಾರೆಂಬದನ್ನೂ ಹಿಸಲಾರದವನಾದನು. ಚೇಷ್ಟಾ ಗಾರವವೂ, ಸ್ವನಿಗ್ರಹವೂ, ಅಭಿಜಾತ್ಯ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆಕೆಯ ವುಡುಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಡತನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಯೆಂದೋ, ಯಾ ವಾಗಲೋ, ತಿಳಿದಿದ್ದ ವಳಂತೆ ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಅರ್ಥ ಪುಷ್ಟಿ ಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇಕೆ ಹರಡುವಳೋ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ತರುವಾಯ ಬಾಡಿದ ಹೂಸರದ ಸಂಗತಿಯೊಂದು ಬಗೆಯ ಅಚ್ಚ ರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯು ಆ ಜನ ಸಮೂಹದೊಳಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಯೆಸೆದಳೇಕೋ? ಮತ್ತು ಸುಲ್ತಾನನ ಕುಮಾರನಿಂದ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇಕೋ; ಊಹಿಸುವುದು ಅಸೆದಳವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋ ಚಿಸಿದಷ್ಟೂ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಚ್ಚ ರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ರಾಜಕುಮಾರಿಯಂ ತಹ ಗಮನವು, ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯವೇಷವು, ಅಕಸ್ಮಿಕಸಮಾವೇಶವೂ, ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಆಗಲಿ ! ಆಕೆಯು ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯೇ ಅಹುದೆ? ಆಕೆಯ ಕುರಳು ಜಡೆಗಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಧರಿಸಿದ್ದ ಮೇಲ್ಮುಸಿಕಿನೊಳಗಿಂದ ಅನಾ ದರವಿಂದ ಗಂಟಿಕ್ಕಲ್ಪಟ್ಟು ಜೋಲಾಡುವ ತುಂಬಾದ ಕುರುಳ್ಳೊನೆಗಂಟು ಅಂದವಾವ ಕೊರಲಮೇಲೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಿಕೆಯೂ, ಅನಾ ಜಾ ದಿತವಾದ ಶಿರವೂ, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಭೂತಿಭಾರಣೆ ಯೂ, ಯಂತಹ ಪ್ರಿರಾಗಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾವುವೂ, ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ಬರುವು ದಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ನೊಸಲಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಾದ ಮುಂಗುರುಳ್ಳು ಕುಟಿಲವಾಗಿ ತರಂ ಗಗಳಂತೆ ತಳತಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಕೆಲವು ಚಿದರಿ ನೊಸಲುಮುಚ್ಚಿ ಆಕೆಯ ಮನೋಜ್ಞವಾದ ವದನಾರವಿಂದದ ಅಂದವನ್ನು ಯಿಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಮೇಲ್ಮುಸುಕು ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚದೆ ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು.

ಆಕೆಯು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿತಂತುವಾಗಿರಬ ಹುದೆ ? ಹಾಗಿರಲಾರದು. ಆಕೆಯ ಹಸ್ತಗಳಾಗಲೂ ಸ್ವರ್ದಕಂಕಣಗಳಲಂ ಕರಿಸಿದ್ದುವು. ಅದರೇನು ? ವಿತಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ

ಅಂತಹ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರಿರುವುದುಂಟು. ಅಂತಹರಲ್ಲಿ ಆಕೆಯೊಬ್ಬ
 ಛಾಗಿರಬಹುದು. ಬಹಳವಾಡಿ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಅಲಂಕಾರವಿ
 ಹೀನೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಹಸಪಡದೆ ಇದ್ದಾರು. ಆಕೆಯ ಪತಿಯು ಜೀ
 ವಿಸಿದ್ದುದೆ ಆದರೆ ಈಕೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ದೇಶದೇಶವೂ ಅಲೆದಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನೇ ?
 ಆಕೆಯನ್ನೂ ಕನ್ನೆಯಾಗಿರಬಹುದೇನೋ! ಎಂಬ ಪೂಜೆಮಾತ್ರ ಆತನಿಗೋ
 ಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಬಾಲಿಕೆಗೆ ಅಷ್ಟುವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೆ ಮದುವೆಯಾಗದಿರು
 ವುದೆಂತು ? ಹೀಗೆ ತನ್ನೊಳು ತಾನು ತ್ಯಾಸಿ ಆಕೆಯು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿ ಸಿಯಾ
 ದ ವಿತಂತುವೇ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಆಕೆಯು ಕುಲೀನೆ ಎಂ
 ಬುದೇನೋ ನಿಶ್ಚಯವೆ. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಆಕೆಯ ಗೌರವಶೋಭೆಯೂ, ಪವಿತ್ರತೆ
 ಯೂ, ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಪರಪುರುಷನ ಮೇಲೆ ಸ್ನೇಹ ಸೂಚ
 ಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನೇಕೆ ಹರಡಬೇಕು ? ತಾನಾಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿಂದೂ ನೋಡಿ
 ರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ಆ ಸುಂದರಾಂಗಿಯ ಕಥೆ
 ಯೆಲ್ಲವೂ ಅದ್ಭುತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಕಡಿವಾಣವನ್ನು ಸಡಲ
 ಸಿ ತೇಜಿಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ
 ಆ ತರುಣೀಶಿರೋಮಣಿಯು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆತ
 ನಿದಿರಿಗೆ ನಿಂತಳು.

ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಆತನಿಗಾರೋ ಒಬ್ಬ ದೇವಕನ್ನಿಕೆ
 ಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಂತಾಯಿತು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಕನಸೇನೇ ? ತಾನಿನನ್ನೂ ಕ
 ನಿಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನೇ ? ಎಂಬ ಸಂಶಯವು ಆತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆದರೆ
 ಆತನ ಅಲೋಚನೆಗೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಗ್ರಹವು ಮಂದ
 ಹಾಸವಿಕಾಸ ಸುಂದರ ವದನಾರವಿಂದದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಂಬು ಕಂ
 ಠದಿಂದ “ ರಾಜಕುಮಾರನೇ ! ನೀನು ನನ್ನನ್ನರಿಯೆಯಾ ? ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿ
 ನ ನಿನ್ನಾದ ಗೆಲಿತಿಯನ್ನು ಮರೆತೆಯಾ ? ಸರಸ್ವೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೂಳವನ್ನು
 ಮರೆತು ಹೋದೆಯಾ ? ” ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಸಿದಳು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೆ ಆತನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿತರಂಗ

ವೊಂದು ಹೊರಹೊರಟು ಸ್ವಪನ್ನಾ ವಸಾನದಲ್ಲಿರುವವನಂತೆ ದೀನಸ್ವರದಿಂದ
“ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ ಸಖ ಶಕ್ತಿಯೇ ?” ಅಂದನು.

“ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿಬಂದಿತು. ನಾನು ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನನ್ನು
ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು.”

ಒಪನೆಯೆ ಆತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಕಾರವು ಹೊರಹೊರಟಿತು
ದರೂ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಅಲ್ಲಿಯೆ ಅಡಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ಪುರುಷನು ಗಣೇಶದೇ
ವನು. ಆ ತರುಣಿಯು ಶಕ್ತಿಯು. ಆದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಈಗ ದೊಡ್ಡ
ದೊಂದುತೆರೆಯುಂಟು. ಆಕೆಯು ಆತನಿಗೆ ಬಾಲ್ಯಸಖೆಯು, ಆತನು ಆಕೆಯ
ನ್ನು ತನ್ನ ಯೌವನಾಂಕುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಿಸಿರುವುದೂ ನಿಶ್ಚಯವೇ ! ಆದರೂ
ಈಗ ಆಕೆಯು ಇನ್ನೊಬ್ಬಾತನಿಗೆ ಸತಿಯಾಗಿರುವಳು. ಅದುದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕಂದಿ
ನೆ ಪ್ರಿಯಮೃತ್ರಿಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿದುದರಿಂದಂಟಾದ ಸಹಜ ಸಂತೋಷವೂ,
ಪರಪುರುಷನ ಸತಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು ತೋರ್ದಡಿಸಬೇಕಾದ ಗೌರವವೂ, ಆತ
ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ
ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ತೋರದಿದ್ದಿತು.

ಶಕ್ತಿಯು ಮರಳಿ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೆ ಸಲಿಗೆಯಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

“ಗೆಳೆಯನೇ ! ನೀನು ತೇಜಯಿಂದಿಳಿಯುವೆಯೋ ? ಈದಿನ ನಿನಗುಂ
ಟಾದ ವಿಜಯಕ್ಕೋಸುಗ ನಿನ್ನನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ನನಗೂ ಕೂಡ
ಅಂತಹ ಸ್ವತಂತ್ರವು ಬೇಡವೇ ? ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಹೂ ಸರವನ್ನು ಬಾಡಿ
ರುವುದೆಂದು ನಿರಾಕರಿಸುವೆಯಾ ? ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ರಾಜಪುತ್ರನು ಈಗ್ಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥನಮನಸ್ಕನಾಗಿ ನಮನಗುತ ಹೀಗೆ ಸ
ಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದನು.

“ಹಾಗಾದರೆ ತಪ್ಪುಕುಸುಮದಾಮದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲಿ
ಸೇಕ್ಷಿಸಿದವಳು ನೀನೆಯೋ ? ”

“ನಿನ್ನನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಅದನ್ನೆಸೆದೆನು, ಆದರೆ ಅದು ಗುರಿತ
ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ಅದು ನಲುಗಿ ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ”

ರಾಯನು ಕುದುರೆಯಿಂದಿಳಿದು ನೆಸುನೆಗುತ್ತ.

“ಶಕ್ತೀ ! ನೀನು ಬಾಡಿ ನೆವೆದಹೂಸೆರವನ್ನೇಕೆಸಿದೆ ? ಅದು ಗೌರವಾರ್ಥವೇ ? ಪರಿಹಾಸಾರ್ಥವೇ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಶಕ್ತಿಯು :-

“ ಅಗೋ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಸ್ಥಳವೊಂದುಂಟು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಬಾ ! ನಿನ್ನ ತೇಜಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿನಿಲಿಸ ಬಹುದು ” ಎಂದು ಆಕೆಯು ದಾರಿತೋರಲು ನೆಸಮಾತ್ರ ಕುದುರೆಯ ಕಡಿವಾಣವನ್ನು ಕೈಯೊಳು ಹಿಡಿದು ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೬ .

ಅವರು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಹುಣಿಸೆಯ ತೋಪೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲೊಂದು ಮಗವನ್ನು ಸೌದೆಯವರು ಕುಯ್ದಿದ್ದರು, ಅದು ಕೆಲವು ಭಾಗ ನೀರೊಳಗೂ ಕೆಲವು ಭಾಗ ನೆಳಲಲ್ಲೂ ಇದ್ದಿತು. ಆ ಮೋಹನಾಂಗಿಯು ಅದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ರಾಜನು ತೇಜಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಆಕೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯೂರಿನಂತನು. ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಮಿಸಿದನಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಕತ್ತಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅರುಣಮೇಘಗಳನ್ನೂ ನಿಂತಿವೆ. ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಅಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರಜ್ಜಾಯೆಯು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತ ಭೂಮಿಗೆ ಅರುಣಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮತ್ತು ಹುಣಿಸೆಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಕನ್ಯೆಕಾಮಣಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅರುಣಕಾಂತಿಯಿಂದ ಸ್ಪೃಶಿಸಿ ಆಕೆಯ ಶೃಂಗಾರವನ್ನು ಶತಗುಣಪಕಾಶಮಾನವಾಗಿಸಿತು.

ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವು ಮೇಲೆ ಪ್ರಸರಿಸಲು ಆಕೆಯು ಅತ್ಯಂತಾಮೋದಕರವಾದ ಶೃಂಗಾರದಿಂದ ನಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಮುಖಕಾಂತಿಯು ವಂಗದೇಶದ ಶೃಂಗಾರವತಿಯೆಲ್ಲರಂತೆ ಚಿಂಪಕಕಾಂತಿಯನ್ನು ವಹಿಸದೆ ಪಾರಸೀಕ

ಯುವತಿಯ ಹಾಗೆ ನವೀನವಾಗಿ ವಿಕಸಿತವಾದ ಗುಲಾಬಿಯ ಹುನ್ನಿಸಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಆಕಾರವು ಗಾಂಭೀರ್ಯೋಪೇತವಾದ ರಾಣಿಯಂತಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಫಾಲಭಾಗವು ವಿಶಾಲವಾಗಿರುತ್ತ ನೋಟಕರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿನಿಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ನಾಸಿಕವು ಯೆಳ್ಳಿನ ಹೂವನ್ನೆಣಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು, ತುಟಗಳು ಅರುಣಚ್ಛಾಯೆಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಚುಬುಕವು ಸಣ್ಣಗೆ ಸೊಟ್ಟಿಬಿದ್ದಿದ್ದಿತು. ಅದ್ಭುತಗಳಾದ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣು ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕಪ್ಪಾದ ರೆಪ್ಪೆಗಳಿಂದೂಪುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಗ್ಗಿರುವ ಕಣ್ವಾಪವಗಳು ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಶೋಭೆಯನ್ನುಂಟುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ಈ ರಾಜಪುತ್ರ ಪುತ್ರಿಕೆಯು ಅಪ್ರತಿಮಾನಳಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯಮುಖದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕಂಠತೆಯೊಡಗೂಡಿ ದವಿಕಾಸವೂ, ತುಟಗಳಮೇಲೆ ಮೋದನನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮಂದಹಾಸವೂ, ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಿತು. ಮೃದುಲಾಲಕವಾಕೆಯನೊಸಲನ್ನಲಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ರಾಜನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ವನದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ದುಷ್ಯಂತನು ಹೇಳಿದ ವಚನವನ್ನು ತಟಕ್ಕನೆ ಹೀಗೆ ಸ್ಮರಿಸಿದನು.

ಶ್ಲೋ || ಸರಸಿಜ ಮನುವಿಧ್ಧಂ ಶ್ರೈವಲೇನಾಪಿ ರಮ್ಯಂ ಮಲಿನಮಪಿ
ಹಿಮಾಂಶೋರ್ಲಕ್ಷ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂತನೋತಿ || ಇಯಮದಿಕ ಮ
ನೋಜ್ಞಾ ವಲ್ಕಲೇನಾಪಿ ತನ್ವೀ ಕಸಿವಹಿ ಮಧುರಾಣಾಂ ಮಂ
ಡನಂ ನಾಕೃತೀನಾಂ ||

ಇದ್ದುರಿಗಿರುವ ಸುಂದರ ಯುವತಿ ಲಲಾಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ತನಗೂ ಆಕೆಗೂ ನಡುವೆಯೊಂದು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಇರುವದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಸಹೋದನು. ನದೀತೀರದೊಳಗಿನ ವನವು ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದನೆಯೊಳಗಿನ ರಾಣಿಯಾದ ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವುದ್ಯಾನವನವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ತಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೆಂದಾದರೂ ತಿಳಿಯದೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗಿಡದಮೇಲೆಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು

“ ರಾಜಪುತ್ರನೆ! ನೀನು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಈಗಲೂ ಸೇನುಗಾನ ಮಾಡ

ಮವೆಯಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಮೌನಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಮೌತಾಡಿಸಿದರೆ ಆತನ ಹೃದಯವು ನೀರಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಹೊರಟಿತು. ಆತನು ದೂರವಾಗಿ ಜರುಗಿ, ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆಸೀನನಾಗಿದ್ದನು.

“ಆವ್ಯಪುತ್ರನೇ! ನಿನ್ನ ವೇಣುವೆಲ್ಲಿರುವುದು? ಚಿಕ್ಕಂದಿನಂತೆ ಈಗ ನೀನು ಅದನ್ನು ಬಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ?” ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಮರಳಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಪುತ್ರನು. “ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದೇಯಂತೆಯೇ? ಕಳೆದದಿನಗಳು ಮರಳಿ ಬರುವುದೇ? ರಾತ್ರೀಕಂಡ ಕನಸು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದೇ?”

ಶಕ್ತಿ, — “ಅದರೂ ರಾತ್ರಿಯು ಮರಳಿಬರುವುದಲ್ಲವೆ?”

ರಾಜ, — “ನಿನ್ನಿನ ಕನಸು ಮಾತ್ರ ಮರಳಿ ಬರಲಾರದು.”

ಈ ತೆರನ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಶಕ್ತಿಯ ಹೃದಯವು ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ಕನ್ನೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೆ ನಿಶ್ಚಯವು ಜೋಧೆಯಾಯ್ತು. ರಾಧಾವಿಯೋಗದ ದೇಯಿಂದಬೃಂದಾವನವು ನಿಷ್ಕಲವಾಗಿಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವೇಣುವನ್ನು ನಾಡರಹಿತವಾಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಕೆಯ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಆತನಿಗೂ ಆತನ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಆಕೆಗೂ ವಿರಹತಾಪವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವಿತ್ತು. ಲೋಕಾನುಭವದಿಂದ ಹೃದಯವು ಕಲ್ಮಷವಾಗುವವರೆಗೂ ಪ್ರೇಮೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು “ಅದರೆ ಮನಸ್ಸು ದೃಢವಾಗಿವಿತ್ತಾದರೆ ಗತಿಸಿದ ಕನಸುಗಳು ಮರಳಿ ಬರಬಹುದು. ನಿನಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಯೌವನ ವಿಲಾಸಗಳು ಅಡಗಿದುವೇ?” ಎಂದು ಶಕ್ತಿಮು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

“ಎಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಕೆಲವಾದರೂ ಉಪಗಿವೆ. ನನಗೆ ಬಾಲ್ಯವು ಕಳೆದು ಪ್ರಾಜ್ಞತೆಯು ಬರುತ್ತಿದೆ, ನನಗೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಕೂಡ ಯಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ, ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಕೇವಲ ವಿನೋದದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದೇಯು ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಮಾಡುವುದೇನು?”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಗಣೇಶದೇವನಿಗೆ ಯಿಷ್ಟ ತ್ರಿರಡು ವರುಷ ವಯಸ್ಸು ಮಾತ್ರವಿದ್ದಿತು. ಆತನು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬಾಲಕನೇ. ಅದರೂ ಸಮಯ ಸಂಧಿಸಿದಾಗೆಲ್ಲ

ವಯೋಧಿಕರ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತಾಸೆಡ್ಡೆ ಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು.

ಅಂತಹ ಗಣೇಶದೇವನಿಗೆ ವೇಣುಗಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಈಗ ಅಷ್ಟು ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೋರಿಕೆಯುಂಟು. ಆದುದರಿಂದ “ಅರ್ಯಪುತ್ರನೆ ! ನೀನು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಡತಕ್ಕವನಾದೆ ? ಒಂದುವೇಳೆ ಮನ್ಮಥನು ಕಬ್ಬುವಿಲ್ಲನೋ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ವೇಣುವನೋ ಬಿಟ್ಟರೂ ಬಿಡಬಹುದಾದರೂ, ಗಣೇಶದೇವನು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ವೇಣುವನ್ನು ಬಿಡಲಾರನೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವಳು.”

“ಹಾಗಾದರೆ ಬಿಡಲಾರೆನು. ಎಲ್ಲಿ ! ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟೋವಿಯು?” ಎಂದು ದರಹಸಿತವದನಾರವಿಂದವಿಂದ ಗಣೇಶದೇವನು ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕುದುರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

“ಅಗೋ ! ಮೊದಲಿನ ವೇಣುಸೇ ಇದು” ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಆತ್ಮಕಲ್ಪಿಸಿದವಿಂದೆಚ್ಚರಿಸಿದಳು.

“ಅಹುದು ಮೊದಲಿನದೆ !” ಎಂದು ಗಣೇಶದೇವನೆಂದನು.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಈ ವೇಣುವನ್ನು ರಾಜಪುತ್ರನ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಬಾರಿಸುವುದೆಂತೋ ಹೇಳುವುದೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆತನು ಗುರುತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದನಲ್ಲದೆ, ಬಾಲಿಕೆಯರ ಕೋರಿಕೆಗಳೇನೋ ಸಹಜವಾದುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯು ಪೂರ್ದಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕುವಾರನು ಮಾತ್ರ ಆ ವೇಣುವನ್ನು ಬ್ರಿತಿಟ್ಟನು. ಆದೊಂದು ಬರೇ ಬಿದುರು ತುಂಡೇ ಆದರೂ ಅದರ ಧ್ವನಿಯು ತನ್ನ ಬಂಗಾರದ ವೇಣುಸಿಗಿಂತಲೂ ಮಧುರತರವಾಗಿದ್ದಿತು. ತರುವಾಯ ಗಣೇಶದೇವನು ಅವನ್ನು ಬಾರಿಸತೊಡಗಿದನು. ಪೂರ್ದವಮನೋಹರವಾದ ಗೀತವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಗಾನಮಾಡಿದನು. ಶಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲವೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನವಾಗಿ ಕೇಳುತ ದಣಿವಾರ ಆನೆಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಳು.

ಪ್ರಕರಣ ೨.

ಅಹಾ ! ಆ ಹಾಡಿನ ಮಾಧುರ್ಯವೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ? ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ ಸುಖವನುಭವಿಸುವ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಖಯರೂ ತಾನೂ ಮಹೀಪಾಲ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕಾವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಾಡಿದ ಹಾಡಿದುವೆ. ಆಕೆಗೂ ಅದು ಅಭ್ಯಾಸವುಂಟು. ಆತನಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿನನ್ನೂ ಅದೇ ಅಭಿಮಾನವೆ. ಆಕೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಆನಂದವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರಹಾಕುವ ಮೊಂಡು ನಗೆಯನ್ನು ನಕ್ಕು, “ ಮಹಾರಾಜನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಬರೀವೇಣು ಮೊಂದೇ ತಕ್ಕುದಾಗಿರುವುದೇ ? ” ಅದನ್ನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸುಡಬೇಕೆಂದುಕೊಳ್ಳುವೆನು” ಅದಕ್ಕೆ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಆದಿನ ಗೆದ್ದ ರತ್ನಕೃಪಾಣವನ್ನು ಸ್ಪೃಶಿಸಿ “ ಶಕ್ತೀ ! ಈ ಖಡ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಾ? ಇದು ಬಲು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದು. ಇದನ್ನಾದರೂ ಬಿಸುಡುವೆನಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಿರುವೀ ವೇಣುವನ್ನು ಬಿಡುವೆನೇ? ಇದರ ಬೆಲೆಗೆ ಮೇರೆ ಇರುವುದೇ? ಇದು ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಿಯತಮವಾದುದು.”

ಅಂದಕೂಡಲೆ ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮೇಲ್ಮನುಕನ್ನು ಹಾರಬಡಿದು ತನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿರುವ ತಪ್ತಕುಸುಮದಾಮವನ್ನು ತೋರಿ “ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ವಸ್ತು ನನಗೂ ಒಂದುಂಟು. ನಿನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಪ್ರಿಯಸಖೆಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹೊಸರವನ್ನು ಹಾಕಿದ ಅಮಘ್ಯಾತ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡಿಕೊಂಬೆಯಾ? ನಾನು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಬೈತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಪದವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳುತಿರುವೆನು. ಅದರಿಂದಲೇ ನೀನು ಪಂತವನ್ನುಗೆದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆಸೆದೆನು. ಈ ಬಾಡಿದ ಹೊಸರವು ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟುದು ಘನತೆಗೋಸ್ಕರವೋ, ನ್ಯೂನತೆಗೋಸ್ಕರವೋ ಈಗಲಾದರೂ ಉಪಯುಕ್ತವೇಯಾ? ”

ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ನುಡಿದಕೂಡಲೆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೈಯು ಮೈಂದಿತಾದರೂ ಆ ವಿಕಾರವು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಅಡಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನ

ತೆಯು ತಲೆದೋರಿ. ಹಿಂದೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಪರಕಾಂತಾಪರಂ
ಜ್ಞುಬತೆಯು ತಾನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಪುರುಷನು ಅನೇಕಮಂದಿ
ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವರಿಸುವದಕ್ಕೂ ಮದುವೆಯಾಗುವದಕ್ಕೂ ತಲೆತಲಾಂತರಗ
ಳಿಂದಲೂ ಬರುತಿರುವ ಆಚಾರವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತಿದೆ. ಆದರೆ
ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬಾತನ್ನೇ ಒಲಿದು ತಮ್ಮ ತನುಮನೆಗಳನ್ನು ಆತನಲ್ಲಿ
ಯೆ ನಿಲಿಸಿಡಬೇಕು. ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಪರಪುರುಷನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವಿ
ಕಗಿಂತಲೂ ಘೋರತಮವಾದ ಪಾತಕವು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕುಮಾರನ
ಹೃದಯವಿನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಆತನಿಗಿಂದು ದೋಷವಲ್ಲ.
ಆಕೆಯು ಬೇರೊಬ್ಬಾತನ ಕೈಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೆ ಆ
ಕೆಯನ್ನು ವರಿಸಿದನು. ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನೂ ಆತನ ಮೇಲಿರುವದೂ ಮಾ
ತ್ರ ಇಹಪರವೆರಡಕ್ಕೂ ಕಡುಕೆ. ರಾಜಕುಮಾರನು ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದಿರುವಿ
ಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಶಕ್ತಿಯು ಕೂಡ ಮಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಕೊ
ರಳಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಪುಷ್ಪ ಹಾರವನ್ನು ಆತನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಲೆಣಿಸಿ ಮೇಲ
ಕ್ಕೆತ್ತಿದಳಾದರೂ ಅದು ಆಕೆಯ ಕೈಯೊಳಗೇ ಇದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ನಂತರ ರಾ
ಜಕುಮಾರನು ವಿಚಾರಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ “ ತಟನೀ ತೀರದ ಹೂತೋಟದಲ್ಲಿ
ನಾವು ಆಡುವಾಡಿಕೊಂಡ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲೆ ಇದೇನೋ? ಶಕ್ತೀ! ನೀನನ್ನು ಚಿ
ಕ್ಕಂದಿನ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡತಕ್ಕದು! ಅವುಗಳನ್ನೇಕೆ ಇ
ನ್ನೂ ಮನಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆ? ,, ಅಂದನು.

ಶಕ್ತಿ— “ ನೀನು ಮರೆತೇಬಿಟ್ಟಿಯೇನು? ” ಎಂದು ಮನನೊಂದ
ವಳಂತೆ ಕೇಳಿದಳು.

ರಾಜ— “ ನಾನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನನ್ನ ವಿಚಾರವು.
ಶಕ್ತೀ! ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಷ್ಟು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದೆ
ಯೇಕೆ? ” ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ಯಾವುದೋ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ
ಹೋಗಿ. ತನ್ನ ಮೋಹವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ
ತನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಂಡವಳಾಗಿ “ ನಮ್ಮ ವಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

ವೇನೋ ನನಗೆ ತೋರಲೆಯಿಲ್ಲ. ಒಂದುದಿನ ಬೆಳಗಾಗೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ತಾನು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನೆಂಬದಾಗಿತ್ತು, ನಾನು ಕೂಡ ತನ್ನೊಡನೆ ಬರಬೇಕೆಂಬದಾಗಿತ್ತು, ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ನುಡಿದನು. ತರುಣದ ಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ಪ್ಪಣೆಯ ಪಡೆದು ಹೊರಡಬೇಕೆಂದೆಂದು ಕೊಂಡನು. ಅದರೆ ಅದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ತಾಳಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ವೊಡನೆಯೇ ಹೊರದ ಬೇಕಾಯಿತು. ಅದು ಮೊದಲು ಆರು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೂ ದೇಶದೇಶಗಳ ನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿದವು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತ ಬಂದನಾದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ “ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ” ವೆಂದು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ವೊಂದೇ ಬಗೆಯ ಸಮಾಧಾನವ ನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದನು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಪಾಂಡುವಾ ನಗರದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಲೋಕಾಂತರಗತನಾದನು. ಆ ಗಿನಿಂದಲೂ ದಿನಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯಿಂದಿದ್ದನು. ನೀನು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಸೇರಿರುವೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವಾ ಗ್ಗೆ ಸೂತಕದ ದಿನಗಳಾಗಲೆ ಕಳೆದಿದ್ದವು. ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ಪಟ್ಟಬಾಧೆಯು ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನಿಗೇ ತಿಳಿಯುವುದು. ಬಾಡಿರುವ ಈ ಹೂ ಸರವೇ ನನ್ನ—

ರಾಜ— “ ನೀನು ಯಾರನ್ನೋ ಮದುವೆಯಾಗಿರುವೆಯೆಂದು ನಾ ನೆಂದುಕೊಂಡೆನು. ನೀನಿನ್ನೂ ಮದುವೆಯಾಗದಿರುವ ಸಂಭವವೆಂತು? ” ಎಂದು ಗಣೇಶದೇವನು ಸಮಾಧಾನದೊಡನೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ಶಕ್ತಿ— “ ಸ್ತ್ರೀಯು ಯೆರಡುಸಲ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಳೆಂದು ಕೊಂಡೆಯಾ? ” ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶ ವಾನವಾದ ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತಳತಳಿಸುವ ಮೋಹಕಾಂತಿಗಳೂ, ಮೇ ಲಿಂದ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಯೆಳೆಬಿಸಿಲುಗಳೂ, ಆಕೆಗೆ ಹೊಸದಾದ ಸೌಂದರ್ಯ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ರಾಜನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಷ್ಟಹೃದಯನಾಗಿ ತಲೆತ ಗ್ಗಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು. ಈಗ ಆತನಿಗೆ ಸಂಗತಿಯು ಬೋಧೆಯಾಯಿತು. ತ

ಶ್ರೀಯು ಆತನನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ನೀತಿತಪ್ಪದೆ ನಿಂತಿರುವಳು. ಆತನಿಗೆ ಕೂಡ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಉಂಟೆಂದೆಣಿಸಿ ಭೇರೆ ಯಾವಾ ತನನ್ನೂ ಕೈಹಿಡಿಯದೆ ಯಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಗಣೇಶದೇವನು ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸುಖಪಡುತ್ತಿರುವನು. ಹೀಗೆ ಮೋ ದವಿಷಾದ ಮಿಶ್ರಗಳಾದ ಸಾವಿರಾರು ಯೋಜನೆಗಳ ನಡುವೆ ಶಕ್ತಿಗಿನ್ನೂ ಮದುವೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ! ಎಂಬೊಂದು ಸಂತೋಷವು ಆತನ ಹೃದಯವೀ ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

“ ಬಹುಶಃ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದೀತು ? ” ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಆತ್ಮಾತುರದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆತನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಗತಿಸಿದುವು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಮಾನಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಗಣೇಶದೇವನು ನೀನು ಅಷ್ಟು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದೆಯಲ್ಲವೆ? ” ಎಂದು ಮರಳಿ ಕೇಳಿದನು.

ಸಹಜವಾಗಿ ಸೊಕ್ಷ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅದರ ಅರ್ಥವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೋಧೆಯಾಯಿತು. “ ಹಾಗಾದರೆ ಗಣೇಶದೇವನು ವಿಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನೋ? ” ಎನ್ನುವಾಗ ಆಕೆಯ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯಾದ ದೀನತೆಯು ತಲೆದೋರಿತು.

ರಾಜನು “ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಶಕ್ತೀ! ವಿಸ್ಮೃತಿಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮದುವೆ ಗೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಂತೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಿಂದ ತಿಳಿದೆನು. ನಿನಗೆ ಮದುವೆ ಯಾಯ್ತೆಂದುಕೊಂಡೆನು. ” ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಆತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಮನೋಭಾವಗಳೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ವಕದಮನೆಯು ದಿನಾಜಪುರವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ದೇವೀಕೋಟೆಯು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸಹಜವಾದುದರಿಂದ ಗಣೇಶದೇವನ ತಾಯಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆ ವಾತೆಯು ನಂದಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಯಿತು.

ಇದು ಶಕ್ತಿಗೆ ಘನತಮವಾದ ಶೋಕ ಸಮಯವು. ಎಂತಹ ಕಲ್ಲೆದೆ ಯುಳ್ಳವರಾದರೂ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಆ ಕೆಗೆ ಪಳಪಳನೆ ಕಣ್ಣೀರುದುರಿದುವು. ಅದರೂ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಹಿಂದಿ ರುಗಿಸಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಂದ ಆಕೆಯು “ ಈಗ ರಾಣಿಯಾದ ಭಾಗ್ಯ ವಂತೆ ಯಾರು? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

“ ನಿರುಪಮೆ ” ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಹೊರಟಿತು.

ಪ್ರ ಕ ರಣ ಲ .

ಅಯ್ಯೋ! ಎಷ್ಟು ದುರದೃಷ್ಟವಂತಳು? ಆಕೆಗೀಗ ಮೋಹವಿಷಫಲಾ ಸ್ವಾದನ ಸಂಭವವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಕೆಯ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟರವಾದ ಈರ್ಷ್ಯೆಯು ಬೇರೂರಿತು. ಆಕೆಯ ಆಯುರ್ಮರಿಯಾದೆಯು ದುಃಖದಿಂದ ಲೇ ಗತಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಆಕೆಯು ಸುಖವೆಂತಹುದೋ ಗುರುತರಿಯಳು. ಇದನ್ನು ಆಕೆಯು ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆಗೀಗ್ಗೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಪ್ರೇ ಮಾತಿಶಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸು ಲಗ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಕಟಕಟಾ! ವಿಧ ಯನೇನೆನಲಿ! ತನ್ನ ಮೋಹಲತೆಯು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಯಾವಾತನ ಸುತ್ತಲೂ ಮೂತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿರುವುದೋ, ಅತನು, ಇನ್ನೊಂದು ವಲ್ಲಿಕೆಯ ನ್ನು ಬಳಸಿದನೆಂಬುದೀಗ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು.

ಎಲೈ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನೇ! ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರನ್ನು ಇಷ್ಟು ವೈತ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿದೆ ಯೇಕೆ? ಪುರುಷನ ಮಂದಹಾಸವು ಸರ್ವದಾ ಸ್ತ್ರೀಬಾಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರ ತಿಬಿಂಬಿಸುತಿರಬೇಕೆ ? ಪುರುಷರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ತ್ರೀಹೃದಯ ರಕ್ತಪಾನ ದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ದಾಹವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೇ?

ಶಕ್ತಿಯ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಚಂಚಲ ಹೃದ

ಯನಾದನು. ಆಕೆಯ ಭಾವಗಳು ಅತಿ ದೃಢಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆಕೆಯ ಊಹೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೃದಯಮೂಲದಿಂದ ಹೊರಡುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿಯಂತಹುದೋ, ಆತನರಿಯನಾದುದರಿಂದ ಆಕೆಯಸ್ವಭಾವ ಮಧುರಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಆತನು ಸ್ಪೃಶಿಸಿ ಬಿಡಲೆಣಿಸಿದನು. ಆತನ ಬಾಲ್ಯಸ್ವಪ್ನದಿನದ ಶಕ್ತಿಯೇನೇ ಈಕೆ? ಆತನು ಮರೆತುಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿಯು ಕೊನೆಸಾಗದಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಯೇನೇ ಈಕೆ? ಇಂತಹ ಮೃದುವಾದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟು ದಾರುಣವಾದ ಮೋಹವಿರುವುದೇ? ಎಂಜೀತರವಾದ ಯೋಚನೆಗಳೆ ಆತನ ಹೃದಯ ವೀಧಿಯನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿತು. ಪರಿತಾಪಕೆ ಪಕ್ಕಾದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಗೆ ಮಾತಾಡುವ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿ “ಹಾ! ರಾಜಕುಮಾರಾ! ನಿನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಭೂಮಿಯಮೇಲಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುವುದು. ನಾವು ನಂಬುವೆವು. ನೀವು ಮೋಸಮಾಡುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ನಮಗಿರುವ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ನಾವು ಕೃಶರಾಗುವೆವು. ನೀವಾದರೋ ಒಂದು ಹೂವಾದಮೇಲಿನೊಂದರ ಮೇಲೊರಗಿ ಮಧುಪಾನ ಮತ್ತು ಭೃಂಗದಂತೆ ಸುಖಿಸುವಿರಿ. ನಾವು ನಿಮಗೆ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ನೆಲಕೆ ಬಗ್ಗುವೆವು. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಡಗುವಂತೆ ತುಳಿದು ಮದೀಸಿ ಹೋಗುವಿರಿ. ನಿಮಗೆ ವಿಲಾಸವು. ನಮಗೆ ವಿಲಾಸವು. ನಿಮಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಟ. ನಮಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟ. ”

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿ ಬಾಯ್ತಾತಿಯದೆ ಯಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ತನ್ನಿದಿರಿಗೆ ನಿಂತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಕೂಪವೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನಿಗೆ ಸಂಕೋಚ ಹುಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಕಂಠಿತೆಯಾಗಿರುವ ಆಕೆಯ ಆಕಾರದಿಂದ ಆತನ ಊಹೆಗಳು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ, ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಪೂರಿತವಾಗಿ, ಮೃದುಲವಾಗಿ ಮೊಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಬರುವಿಕೆಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ಕುಲಕಾಂತೆಯಾದ ನಿರುಪಮೆಯ ಆಕಾರವು ಮೇಲಕ್ಕುಬ್ಬಿತು. ಈಗ ಶಕ್ತಿಯು ರಾಣಿಯೆಂದು ಅಂದು

ಕೊಂಡರೆ ತನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೆಳೆ ಬಳ್ಳಿಯು ಬಾಡಿ, ಸುರೇ
ಗಾಗಿ ನೆಲದಪಾಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಆ
ತನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತಾದನು.

ಆ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಆತನು ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ತನ್ನ ಅರ್ಥಾಂಗಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ತನ್ನ ಬಿಕ್ಕ
ಹರೆಯದ ಮೋಹಲತೆಯು ಇನ್ನೂ ಬೀವದಲ್ಲಿರುವಿಕೆಯೇ ! ಅದಾಗ್ಗೂ ಆ
ತನ ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವನವು ಸ್ಮರಣಾವಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ನಿರುಪಮೆಯ ಸಂ
ಸರ್ಗವು ಸುಖಕರವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು. ಭಕ್ತನ ಮನದೊಳಿರುವ ಭಗವ
ದ್ದ್ರೂಪದಂತೆ ಶಕ್ತಿಯ ರೂಪು ಆತನ ಮನದೊಳಗಿದ್ದಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು
ಆಕೆಯ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಕುರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಚಾರವು ಆತನಿಗಿಂದೆಂದೂ ವುಂ
ಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಟಕಲಾರದ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಆಸೆಗೊಳುವಂತಹುದಾಗಿದ್ದಿತು.
ನಿರುಪಮೆಯು ತನಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಂಡತಿಯು. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾ
ಯಿ. ತನ್ನೊಡನೆ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಗಸ್ವಾಮಿನಿ. ಆ
ಕೆಯು ಆತನಿಗೆ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವವಾಗಲಿ, ಪ್ರೇಮವಾಗಲಿ,
ಮಾಡಕವನಾಗಲಿ, ಯಾವದೊಂದೂ ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಕೆಯು
ಆತನ ಹೃದಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂರೆಗೊಂಡವಳಲ್ಲ.

ಆ ತರುಣೀಮಣಿಯ ಮೃದುಹೃದಯವೂ, ಅತ್ಯಧಿಕಭಕ್ತಿಯೂ ಆತ
ನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಈ ದಿನ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳ
ಗಿನ ದೇವತೆಯು ಇದಿರಿಗೆ ನಿಂತಾಗ ತನಗಾವುದೋ ದೊಡ್ಡ ಲೋಪವೊಂದು
ಕಾಣಬಂದಿತು. ಇದಿರಿಗಿರುವ ಮೋಹನ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ
ಆತನು ತನ್ನನ್ನೂ, ಲೋಕವನ್ನೂ, ನಿರುಪಮೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮರೆತನು.

ಆದರೆ ಶಕ್ತಿಯ ಮೋಹನ ಜೇಷ್ಠಗಳು ಈಷಾಢ್ಯದಷ್ಟೆಗಳಾಗಿ
ವಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದಕೂಡಲೆ ಆತನ ವಿಸ್ಮೃತಿಯು ಗತಿಸಿ ಅದಿಲ್ಲವೋ
ಮಾಯೆಯೆಂದು ತೋರುದುದಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಈಕೆಯು ಮೊದಲಿನ
ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಆ ದಿವ್ಯರೂಪವಲ್ಲ. ತನ್ನ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ನಿಧಾನವಾದ ಆಲಾ

ವೆಣ್ಣುರಾಸಿಯಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಹೃದಯವು ಈಗ ಮಲಿನವಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಈ ಕೆಯೊಪನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಿರುಪಮೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವತಿಯಾದವಳಂತೆ ತೋರಿತು. ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ತಾನು ಆಕೆಯನ್ನಗಲಿರಲಾದೀತೆ? ಆಕೆಗೆ ಸವತಿಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿತನ್ನು ಹೃದಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿ? ಆಕೆಯ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಸಂಭಾವಿಸೆ ಬೇಕಾದುದು? ಅದರದೆಸೆಯಿಂದ ಆಕೆಗುಂಟಾಗುವ ಬಾಧೆಯು ಆತನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇರೂರಿ ಮೌನ ಮುದ್ರಾಧಾರಿಯಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ . ೯

ಶಕ್ತಿಯು ನುಡಿದ ಶಾಪವಾಕ್ಯಗಳೂ, ಆಕೆಯು ಹೊರಪಡಿಸಿದ ದುಃಖವೂ, ರಾಜಕುಮಾರನ ಮನಸಿಗಂಟವೆ ಆತನು ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿರುದ್ಧಗಳಿರುವವು. ಕಾಲವು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದಾಗ ಸಹ ಜಶಾಂತರಾಗಿರುವವರಿಗಿಂತಲೂ ಧೂತಕರು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಹೋಗುವರು. ತಾನೊಲಿದ ಪುರುಷನ ನಿರ್ವಯೆಯನ್ನೂ, ನಿರಾದರಣೆಯನ್ನೂ ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಕಲ್ಲೆದೆಯುಳ್ಳವಳಾದರೂ ಶಕ್ತಿಯು ಹೃದಯವು ಬದ್ರಭದ್ರಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟುವು. ಹೀಗೆ ಬಿನ್ನಹೃದಯೆಯಾದ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣಳಹಿಂದೆ ಬಾಷ್ಪಗಳು ಪಳಪಳಿಸಲನೆ ಸುರಿಯೆ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಆಗಲೆ ಚಂದ್ರೋದಯವಾಯಿತು.

ಕೊಟ್ಟಕೊನೆಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು “ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ನನ್ನನ್ನು ತೊರೆಯದಿರು. ನೀನು ಪುರುಷನು. ನೀನೆಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನಾದರೂ ಮನವೆಯಾಗಬಹುದು. ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಳನ್ನಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವೆಯೇಕೆ? ಭಗವತ್ಪಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿಯೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ವಿಧಿವಿಹಿತ ಪತ್ನಿಯು,

ನಿನಗಿಂತಲೂ ನನಗಿನ್ನೂರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಕೂಡ ಗತಿಸಿದ ನೆಂಬುದನ್ನು ನೀನರಿತಿರುವೆಯಲ್ಲವೇ? ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತೊರೆದು ನಾನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವೊದಗಿದ್ದಾದರೆ ಕೂಡವು ಸಾ ಪಹೇತುವಾದುದು. ಆ ಸಾತಕಕ್ಕೆ ನೀನು ಉತ್ತರವಾದಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗುವುದು" ಎಂದು ನುಡಿದಳು. ಕೋಪವು ಹೋಗಿ ಶೋಕವು ಆವರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಅಕೆಯಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಸಹಜವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಮರಳಿ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶಕ್ತಿಯು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ಆ ವನವೆಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರನ ಅವಸ್ಥೆಯಾದರೋ; ಆತನಿಗೆ ಧವಳತಮವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ ಬಾಷ್ಪಮಾಲಿನವಾಗಿ ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪುವ ಶಕ್ತಿಯ ಸುಂದರ ವದನಾರವಿಂದವೊಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಾವುದೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ಈಷ್ಯಾ ದ್ಯೋತಕವಾದ ಮುಖವು ಮರೆವಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಎಲ್ಲವೂ ಮರೆವಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಸಖಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮರೆಯುವಂತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಸಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೊಂಟಿಯಾಗಿರುವಿಕೆಯೂ, ಅಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದನಲ್ಲ! ಎಂಬಚಿಂತೆಯೂ, ಇವುಮಾತ್ರ ಆತನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿವೆ. ತತ್ಕಾಲ ಸಹಜವಾಗಿ ಆತನು ಅಕೆಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದನು. ಅಕೆಯಮೇಲೆ ಪ್ರಸರಿಸಿದ ಆತನ ದೃಷ್ಟಿಗಳು ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದುವೋ! ಎಂಬಂತೆ ಕಂಡುವು. ಆಗ ಆತನ ಮನಸಿನೊಳಗಿನ ಮೊಲಮೆಯೂ, ಅಪಾರವಾದ ಕೋರಿಕೆಗಳೂ, ಯಾವನವೂ, ಬೆಳದಿಂಗಳೂ ಮಾತ್ರವೆ ಬಲ್ಲುವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಯಶಕ್ಯವಲ್ಲ. ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತೀಕರಿಸಲು ಆತನ ಹೃದಯವು ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಆದರೆ ಎಲೈ ಗಣೇಶದೇವಾ! ನೀನು ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಆ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಚಂದ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಶಬ್ದವು ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಅಷ್ಟರೊಳು “ ಕುಮಾರನೇ! ಪರಕಾಂತೆಯನ್ನು ಸೋರೆ ವಂಶಕ್ಕೆ ಕಳಂಕವನ್ನುಂಟುಗಿಸದಿರು ” ಎಂಬೊಂದು ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಸಿತು.

ಈ ಮಾತುಗಳು ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲದ ದೀಪಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆತನ ತಾಯಿಯದು. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದವ ರಾರೋ ಎಂದಾತನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಲೆ, ಕುಖಿತೆಯಾದ ಆತನ ಜನನಿಯ ಮುಖವು ಕಂಡಿತು. ಆಗ ಆತನಿಗುಂಟಾದ ಲಜ್ಜಾಭಾರವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹಿಂದುವಾದವನಿಗೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಏನೆಂಬಿರೋ! ಹಿಂದುವಾದವನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯಮುಂದೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಯೆಳೆಯ ಹುಡುಗನೆ!

ಅಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಮುಖವನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ ನೆಲವನ್ನು ನೋಡತ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಲಾರದೆಯೆ ಹೋದನು.

ಆದರೂ ಶಕ್ತಿಯ ಸಾಹಸವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಆ ಕೆಯು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಎದ್ದುನಿಂತು ಕುಖಿತೆಯಾದ ರಾಜಮಾತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಂಠೋಕ್ತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಳು. “ ತಾಯೀ ! ನಾನು ಪರಸತಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದೆ. ”

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ತರುವಾಯ ಆಕೆಗೆ ಕೋಪವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗದ್ದದ ಕಂಠದಿಂದ “ ಗಣೇಶಾ ! ಯಾರಿದು ? ಮನೋಹರಲಾಲನ ಕುವರಿಯೋ ? ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ನೀನು ಆಕೆಯನ್ನು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆಯಾದರೆ ಪ್ರತಾಪರಾಯದೇವನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ನ್ಯೂನತೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ಮನೋಹರಲಾಲನ ಸೋದರಿಯು ಅವರ ವಂಶಕ್ಕೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿ ತಂದು ದಿನಾಜಪುರದಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗಿರುವಳು. ಅಂತಹನ ಕುವರಿಯೇ? ದಿನಾಜಪುರಾಧಿನಾಥನಾಗುವದಕ್ಕಿರುವ ನನ್ನ ಸುತನಿಗೆ ಪತ್ನಿಯಾಗುವಿಕೆ? ನನ್ನ ದಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಗಳಿರುವವರೆಗೂ ಅಂತಹುದಾಗಬಾರದು. ನೀನು ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೆ

ಅದರೆ ಆಕೆಯು ನಿನಗೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಮಾತ್ರವಾಗಬಾರದು. ನಿನಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ? ಗಣೇಶಾ ! ಇಂತಹ ಉಪದೇಶಗಳೇಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿವೆ? ” ಎಂದು ಮೂ ದಲಿಸಿದಳು.

ಆಗ ಶಕ್ತಿಗುಂಟಾದ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಮೇರೆಯಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಧೈರ್ಯವು ಮೆರೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ತನ್ನ ತೀಕ್ಷ್ಣವೀಕ್ಷಣಗಳನ್ನಾ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮೇಲೆ ಹಬ್ಬಿಸಿದಾಗ ಕ್ರೋಧ ತಿರಸ್ಕಾರಾಭಿಮಾನಗಳು ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡು ತೋರುತ್ತಿವೆ “ ಮಹಾರಾಣಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ವಂಶೋನ್ನತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೀನು ಮಾತಾಡಬಹುದು. ಅದರೆ ನಿನಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಗವಂತನು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾರಲಾರನು. ಕರ್ಮ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಬಡವರೆಂದೂ ಬಲ್ಲಿದರೆಂದೂ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾರದವನಾದರೆ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತಳಾಗಿ ವರಿಸಿದ್ದುದಾದರೆ, ದಯಾಮಯನಾದ ಈಶ್ವರನೇ ನಿನಗೂ ನನಗೂ ಮನಸ್ತಾಪವನ್ನು ಹರಿಸುವನು. ಈ ದಿನ ನೀನು ನಿರಸನ ಮಾಡುವ ಮನೋಹರಲಾಲನ ವಂಶದೊಳಗಿನ ಅಧರ್ಮಾಧರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಈ ಉನ್ನತ ವಂಶದವರು ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗುವ ದಿನಗಳು ಬಾರದೆ ಹೋಗವು. ಹಾಗೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ನಾಶವಾಗಲಿ! ” ಎಂದು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನುಡಿದು ಲೋಕಾಂತರದಿಂದ ಬಂದ ದೇವತೆಯೋ, ಎಂಬಂತೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಆಗಿಡಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಧಾನವಾದಳು. ಶಾಪಮಾತ್ರ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣರಾದ ತಾಯಿಯೂ ಮಗನೂ ಆ ಭಯಂಕರ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಅಂಜುಗೆಯಿಂದ ತತ್ತರಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೧೦ .

ಬಳಲಿ ಬೇಸರಗೊಂಡು ಶಕ್ತಿಯು ನಡುವಿರುಳೊಳು ನೆಟ್ಟಡವಿಯಲ್ಲಿ ರುನನ್ನಳಂತಾದಳು. ಪ್ತಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಸುತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ,

ಕಾಲೈಳಗಿನ ನೆಲವು ಜಾರಿಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ, ಅಕೆಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆಯೋ ಧೈರ್ಯವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿದಳು. ಅಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿದುದು ಮೊದಲು ಪ್ರಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಮೂರ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ನಿಶೀರ್ಘಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋದುದು. ಯೌವನದಲ್ಲಿರುವಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ದೃಢಶರೀರಿಣಿಯಾದುದರಿಂದಲೂ, ಜೀವರ ವೋತ್ತಾಸೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ಥಿತಿಗೊಂಡಿತು. ಅಕೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಉನ್ನತೋನ್ನತ ವೃಕ್ಷಗಳ ನೆಳಲುಗಳೂ, ಮೇಲೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ, ಎನಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಕಾಣಿಸದಿದ್ದಿತು. ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಆ ರಾತ್ರಿಯ ಅಂದವು ಅಕೆಯ ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೂ ಅದು ಮಾತ್ರ ಅಕೆಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಂಟಿಯಾಗಿರುವ ನೆಂಬ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನಿರಾಶೆಯೊಂದು ಮಾತ್ರ ಅಕೆಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕೆಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಆ ಮರಕ್ಕೊರಗಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೆ ಅಕೆಯ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಾಷ್ಪಗಳದರಮೇಲುದುರಿದುವು. ರಾಜಪುತ್ರನ ಕೊಠಳಿಗೆ ಸುತ್ತಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಯು ಇದುವರೆಗೂ ಅಕೆಯ ಕೈಯೊಳಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮವೂ, ವಿಶ್ವಾಸವೂ, ಚಿರಕಾಲ ಅದನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಸೆಯೂ ಈ ದಿನದೊಂದಿಗೆ ನಾಶವಾದುದರಿಂದ ಅದೀಗ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಬಾಡಿದಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಷ್ಟು ಕ್ಷಣ, ಅಕೆಗೆ ದುಃಖವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಬಾಷ್ಪೋದ್ಗಮವು ಆಡಗಿ, ನರಗಳೊಳಗಿನ ನಕ್ಷತ್ರವು ಹೆಚ್ಚುಕೊಂಡಿತು. ದಿನಾಜಪುರದ ಮಹಾರಾಣಿಯ ಶೂಲದಂತಹ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನೆನೆಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಆದರ ಕಾರಿಣ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಅಕೆಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಕಲಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ಪುನಃ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿ, ಕೋಪಬಂದು, ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಟಕಟನೆ ಕಡಿದು ಹೂಸರವನ್ನು ಕೈಯೊಳು ಹಿಡಿದು ಕಿತ್ತು ಹೂಗಳಿಲ್ಲ

ವನ್ನು ಬೆರಲಿನಿಂದ ಹಿಸುಕಿ, ಕೆಳಗೆ ಬಿಸಾಟು, ಕಾಲಿಂದುಜ್ಜ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ತನಗೆ ಪ್ರೀತಿಸಾತ್ರವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಶಪಡಿಸಿದಳೋ, ಎಂಬಂತೆ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಬಿಟ್ಟಳು. ನಿನ್ನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ಅಂದವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳು ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯವಾದುವು. ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸ ನಿಧಾನಗಳೂ, ನಿನ್ನ ಆಸೆಗೆ ಅಸ್ಪದಗಳೂ, ಅದ ಅವು ಕಾಲ್ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ನಲುಗಿಹೋಗಿರುವಾಗ “ಪ್ರಾಣೀ! ನಿನ್ನ ಮನೆಗೈಷ್ಟ್ಯ ಕಳವಳಪಡುವುದೋ, ಯಾರುಬಲ್ಲರು? ತರುವಾಯ ತುಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಅವುಗಳಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಳು. ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಕೂಡ ಆಕೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸಂತಾಪವುಂಟಾಗದಿರಲಾರದು.

ಈ ಸಂತಾಪದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಶ್ರುಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡುವು. ಅಧರಗಳು ರಕ್ತಹೀನಗಳಾಗಿ ನಿರಾಸೆಯಿಂದ ಅದರಲಾರಂಭಿಸಿದುವು. ಹೀಗಿರಲು ಆ ಕೋಮಲಾಕಾರವು ನೆಲದಮೇಲುರುಳಿ ಸಂತಾಪದಿಂದ ಗೋಳಾಡುತ್ತ ಯೆಳೆಯ ಮಗುವಿನಂತೆ ಅಳುತ್ತಳುತ್ತ ಹೀಗೆ ವಿಲಪಿಸತೊಡಗಿದಳು.

“ ಎಲೆಲೆ ರಾಜಕುಮಾರನೆ! ಎಲೆಲೆ ರಾಜಕುಮಾರನೆ! ”. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಾ? ಎಂದು ಯೆದೆಯನ್ನು ಬಡಿಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಧ್ವನಿಯನ್ನೆತ್ತಿ— “ ಕಟ್ಟಿದು! ನಿಮ್ಮ ಭ್ರಮೆಯನ್ನೀಗ, ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಹಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಿಕೆಯೇ! ಹಾ! ದೈವವೆ! ನನ್ನ ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸು. ಎಂದು ವಿಲಪಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ತಾನೆ ಬೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದು, ನಿರ್ವಿಣ್ಣೆಯಾಗಿ, ನಿರುತ್ತರೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಜೀವಪ್ರತಿಮೆಯಂತಿರುತ್ತ ದೈವವೆ! ನನ್ನ ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸು! ತೀರಿಸೆಂಬ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿ ಆಕೆಯ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುವು. ”

ಪ್ರಾಣ ರಾಣಿ ೧೧.

ಆಕೆಯು ನೆಲದಮೇಲೆ ಅಥೋಮುಖಿಯಾಗಿ ಪುರುಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ

ಕೆಗೊಂದು ಕೈನೋಕೆದಂತಾಗಿ ಬೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದು “ ಯಾರುನೀನು ? ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ” ಕೇಳಿದಳು. “ ನಾನೊಬ್ಬ ಮಹಮದೀಯನು.”

ಅಂತಹ ಅರ್ಥರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡವಿಯ ನಡುವೆ ವೊಂಟಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಅನ್ಯನೂ, ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಭೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನೂ, ಆದ ತುರಕರವನನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಜಿಕೊಳದಿರುವಿಕೆಯು, ಶಕ್ತಿಯಂತಹ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿನಿಯಾದ ವೀರನಾರಿಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರಿಗೆ ಸಂದೀತು? ಆಕೆಯ ಗುಂಡಿಗೆಯು ಬಲುಗಟ್ಟಿಯಾದುದು. ಅಪನ್ನಿಮಗ್ನವಾದ ಆಕೆಯ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಅನ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಜಿಕೊಳಲಿಲ್ಲವಾದರೂ, ತುರಕನ ಮೈಗೆ ತನ್ನ ಕರಸ್ಪರ್ಶವಾಯಿತೆಂದು ಮಾತ್ರ ಆಕೆಗೆ ಅಸಹ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು “ ಎಲೆ ಪಾಪಿಯೆ! ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ನೋಕಿದೆ? ನಿನಗೇಕೆಂತಹ ಸಾಹಸವು?” ಎಂದು ಗದ್ದಿಸಿ ನುಡಿದಳು.

ಅವನು ಫಕೀರನೆಂತೆ ಬಿಳಿಯ ಉಡುಪುಗಳನ್ನೂ ಕೊರಲಲ್ಲಿ ಮಣಿಗಳ ಹಾರವನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದನು. “ ನೀನು ಮೂರ್ಛಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿರುವೆಯೆಂದೂಹಿಸಿದೆನು ” ಯೆಂದು ಅವನು ಬದುಲು ಹೇಳಿದನು.

ನಾನು ಮೂರ್ಛಿತಳಾದರೆ ನಿನಗೇನು ? ನೀನು ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಪುನಹ ಮೂದಲಿಸಿದಳು. ಅವನು ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ತಲೆಯಪಾಗನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಪುನಹ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೀಗೊಂದು ಸಮಾಧಾನವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದನು. “ ಒಬ್ಬನಾದ ದೇವರು ಮಾನವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ವೊಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿದನು. ನೀನೂ, ನಾನೂ, ಜೀವಕೋಟಿಯೊಳಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ, ಕೂಡ, ಆತನ ಮಕ್ಕಳೆ! ನೀನು ಅಷ್ಟು ಸ್ವಾತಿಶಯದಿಂದೇಕೆ ದೂರವಾಗಿ ತೊಲಗುವೆ? ”

“ ಓರೆಯಾಗಿರು, ನೀನು ಪುರುಷನು. ನಾನು ಹೆಂಗುಸು. ನೀನು ಮಹಮದೀಯನು. ನಾನು ಹಿಂದೂ. ನೀನು ಅರ್ಥವು ಜಾತಿಯವನು.

ನನ್ನ ಮತವು ಅಥವಾಧಮವು. ನನ್ನ ಜಾತಿಯೂ, ಮತವೂ, ಉತ್ತಮವಾದುವು. ನಿನ್ನನ್ನೂ, ನನ್ನನ್ನೂ ಒಬ್ಬದೇವರೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ವೊಂದೇ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿನಗೂ, ನನಗೂ ಸಾಬಿಯೆಲ್ಲಿಯದು? ” ಎನಲು ಆತನು ನಿಂದಾಗಭವಾಗಿ ನಸುನಕ್ಕು “ ಭಗವಂತನು ನಿನಗೊಂದು ಧರ್ಮವನ್ನೂ, ನನಗೊಂದು ಧರ್ಮವನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದನೇ? ಬತವರೆನದೆ ಬಗ್ಗರೆನದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಶಾಶ್ವತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೊಬ್ಬನೇ. ಆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಹಿಂದುವೆಂಬದಾಗಿ ಯೂ; ಮುಸಲ್ಮಾನನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನ್ಯಾಯವೊಂದೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಭಗವಂತನ ಬಳಿ ಅಂತಹ ಭೇದಗಳಿಲ್ಲ. ”

ಈ ಮಾತುಗಳೆಷ್ಟು ಅಶ್ಚರ್ಯಕರಗಳಾಗಿರುವುವೋ ನೋಡುವಿರಾ? ವೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆಕೆಯ ಇದನ್ನು ನುಡಿದಿರುವಳು. ತನ್ನ ಬಾಯೊಳು ತಾನೇ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ್ದ ಶಾಪವಜನಗಳಾಗಿವು ಪ್ರತಿಫಲನಿಸುಂತೆಗಳಾಗಿರುತ್ತಿವೆ. ತನ್ನ ಹೃದಯಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವನೆಂತೆ ಇರುವ ಈ ಮಾಯಾವಿ ಯಾರಿದ್ದೀತು? ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಇವನು ಪಖೀರನ ವೇಷದಿಂದ ತಿರುಗುತ್ತ ದಾರಿದೋಚುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿರ ಬಹುದೆಂದೆಣಿಸಿದಳು. ಆದರೆ, ಈಗ, ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಆಕೆಗೆ ತೋರಿತು. ಆತನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ, “ ಅಮೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದುದಾದರೆ ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ತಮಗೀ ಭೇದಬುದ್ಧಿಯು ಯೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು? ”

“ ಅವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಬಂದಿತು. ಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಂದಿತು. ”

“ ಎತಕೇ ಮಾಯೆಯು? ಭಗವಂತನು ಸರ್ವಶಕ್ತನಾಗಿರುವುದಾದರೆ ಬಾಧೆಗೆಸಿಕ್ಕಿ ವೊದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನವರಿಗೀ ಮಾಯೆಯನ್ನೇಕೆ ತೊಲಗಿಸಬಾರದು ? ”

“ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳಿಗೂ, ಆತನ ಉದ್ದೇಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ

ಕೊಳುವುದಕ್ಕೂ, ಈ ಮಾಯೆಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲೋಕ ನಿರಲಾರದು. ”

“ ಹಾಗಾದರೆ ಮಾನವನು ಹಿಂಸೆಪಡಬೇಕೆಂಬುದು ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪವೇನು? ಇದು ಕ್ರಿಯಾವಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಆತನು ದಯಾಪರನೆಂತು ಗೊತ್ತುವನು? ”

“ ಸೈರಿಸು! ಸೈರಿಸು! ಸಮಸ್ತವೂ ಆತನೇ. ದಯೆ, ನಿರ್ದಯೆ ಇವೆರಡೂ ಆತನ ಸ್ವರೂಪವೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ನಡೆದೆಯಾದರೆ, ದಯೆಗೆ ಪಾತ್ರೆಯಾಗುವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದುಃಖಗಳ ಪಾಲಾಗುವೆ. ”

ಶಕ್ತಿಗೆ ಆತನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೋಧೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಮನೋವೃಥೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನೊಳುಂಟಾದ ಊಹೆಯು ಸ್ತಿಮಿತವಾಗಿರಲಾರದೆ ತಾನಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಬಂದು, ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವೂ ಕೂಡ ಇರುವುದೇ? ಆತನೇ ಸಮಸ್ತವೂ ಆಗಿರುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವೂ ಕೂಡ ಆತನೇ ಆಗುವನಲ್ಲವೇ? ಅದು ಅಷ್ಟು ಪಾಪ ಹೇಗಾದೀತು? ”

“ ಅದು ಅಂತಹ ಘೋರಪಾತಕವಾಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಅಂತಹ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾನವರಿಗೇತಕುಂಟು ಮಾಡಬೇಕು? ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಾದರೆ ಭಗವಂತನ ಬಳಿ ನ್ಯಾಯವೆಲ್ಲಿಯದು? ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಹಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು. ”

“ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವೇ! ದೈವವೇ! ಅದುವೇ ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು. ಹಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದೇ ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಕೃತಘ್ನತೆಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯುಂಟೇ? ” ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಯೆಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲಲ್ಲದಿದ್ದವಳಾದರೂ ನುಡಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಪಖೀರನು “ ನರಹತ್ಯೆಯೇ? ನರಹತ್ಯಪಾತಕವು ನಶಿಸಲಿ! ” ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯದ್ವಿದನಂತೆ ನುಡಿದನು.

ಅದರಮೇಲೆ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿವೈಭವವುಳ್ಳ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕೋಪಬಂದು ಆ

ತುರುಷ್ಕನು ವುಂಟಾಗಿಸಿದ ವುಂಟೆಗಳು ಅಕೆಗೆ ದಾರುಣಗಳಾಗಿ ತೋರಿ
 “ಹಾಗಲ್ಲ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದು; ನಾನು ಆತನ ಸಾವನ್ನು ಕೋರಲಿ
 ಲ್ಲ. ಕೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಆತನ ಹೃದಯ, ಆತನ ಪ್ರೇಮ, ಇವುಗಳೇ ನನಗೆ
 ಬೇಕು. ಯೆಂದಿಗಾವರೂ ಗಣೇಶದೇವನು ತನ್ನ ಸರಸ್ವತನನ್ನೂ ನನಗೆ
 ಸಮರ್ಪಿಸುವವನಾಗಬೇಕು. ತನ್ನ ತಾಯನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ, ಕುಟುಂ
 ಬವನ್ನೂ, ಭಾಗ್ಯವನ್ನೂ, ಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಾನು
 ಆತನನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ನನಗೆ
 ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ” ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆ ಮಹಮದೀಯನು ನಸುನೆ
 ಕು “ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಮಂದಿಯ ಹೃದಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲ್ಕೆಳಗೆ ಅಡ
 ಗಿಸಿ ತುಳಿದು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ
 ಶಕ್ತಿಯೇ ? ಇಂತಹ ಅಲ್ಪ ವರವನ್ನು ಕೋರುತಿರುವಳು” ಎಂದು ನು
 ಡಿದನು.

ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲವಾಗಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರು ಯೇಕರೀತಿಯಾ
 ಗಿ ಶಕ್ತಿಯ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಕುರಿತು ಘನತಮವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತ ಬಂದರು.
 ಮನೋಹರಲಾಲನ ಮಗಳು, ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ವರುಷದಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯಾಗುವ
 ಲೆಂದು ಆಕೆಯ ಜಾತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ನಡೆಯುವುದೆಂದು
 ಆತನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಭರವಸೆ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಆತನು ಆಕೆಗಿದುವರೆ
 ಗೂ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡದವನಾದನು. ಈ ಕ್ಷಣದವರೆಗೂ ಶಕ್ತಿಗೂ
 ಕೂಡ ಈ ತೆರದ ನಂಬುಗೆಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ, ಅದು ಯಿಂದಿ
 ಗೆ ಹಾರಿಹೋಯ್ತು. ಈಗ ಪುನಹ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಕೋಪ
 ಬಂದು, “ಸಾಕು! ಇದು, ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸಾಕು. ನಾನಿದನ್ನು ಕೇಳಬೇ
 ಕೆಂದಪೇಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ, ಮಹಾತ್ಮರಾದವರು ಯಂತಹ ಅಧಿಕ್ಷೇಪಕರವಾದ ಮಾ
 ತುಗಳನ್ನಾಡಬಾರದು. ತಾನೊಲಿದೊಬ್ಬಾತನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ
 ಅಬಲೆಯು ಅನೇಕರನ್ನು ಹೇಗೆ ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಪಳು ?”

“ನಾನು ಅಧಿಕ್ಷೇಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಮಂದಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಸಾಗ

ರೆದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಕೆಲಮಂದಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಭಗವಂತನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನು.”

ಶಕ್ತಿಯು ವಿಕಟವಾಗಿ ನಕ್ಕು, ನಿರಾಸೆಯನ್ನು ತೋರಿ “ಯಾವುದು ನೋಡಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಮೊದಲು ಅಂದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವಳೆ; ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಹದಾಸೆಯ ಪೂಜೆಗಳಿಲ್ಲವೂ ಈದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯಿತು. ಬಡಹುಡುಗಿ ಯಾದ ನಾನು ರಾಣಿಯಾಗುವೆನೆಂತು?” “ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿಯು ರಾಜಪತ್ನಿ ಯಾದಳೆಂತು?” ಎಂದ ಕೂಡಲೆ ಹಿಂದೂ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಆತನಿಗೆ ಪರಿಚಯ ವುಂಟೆಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅಶ್ವರ್ಯ ಚಕಿತಳಾಗಿ ಆತನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭರವಸೆಯುಳ್ಳವಳಾದಳು. ಆತನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನಾಗದೆ, “ನಾನು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನು. ವಂಗದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ಈಮೂ ಲೆಯಿಂದಾಮೂಲೆಯವರೆಗೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ ಯಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಪಥದಲ್ಲಿದೆ” ಅಂದ ನು. ಪಖೀರನು ಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಂತೆಯೇ ನುಡಿದನು. ಈಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ದುಃಖವೆಲ್ಲವೂ ಮರೆತುಹೋಗಿ “ಶಕ್ತಿಯು ವಂಗದೇಶವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯೇ? ಎಲೆ ಪಖೀರನೇ! ನನಗೆ ಅಂತಹ ಮಹತ್ಕೋರಿಕೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೇ ನನಗಿದ್ದಿತು. ಅದು ಕೂಡ ಇಂದಿನೊಂದಿಗೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು.”

“ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಹತ್ವದವಿಯೇ ಅದು? ವ್ಯರ್ಥವಾದುದು. ಸಾ ಮಾನ್ಯವಾದ ಪೂಜುಮೆಗಿಂತಲೂ, ಘನತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹಿಸಬೇಕಾದ ವಳೆಂದು ನಿನ್ನ ಗ್ರಹಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸುಲ್ತಾನನ ಕುಮಾರನು ಮೋಹಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ರಾಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವನು. ನಾನು ಆತನ ದೂತನು.”

ಇದುವರೆಗೆ ಆತನಾರೆಂಬುದು ಶಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಮನೆ ಸ್ಥಿಲ್ಲವೂ ಗಣೇಶದೇವನಲ್ಲಿಯೇ ಲಗ್ನವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಬೇರೊಬ್ಬಾತ ನನ್ನು ನೆನೆಪಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆರಿಯದೆ, ಈ ಜ್ಯೋತಿಷವನ್ನು ನಂಬದೆ ಇದ್ದಳು.

ಅದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಆಕೆಗೆ ಆತನ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನವು ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರವೆಲ್ಲವೂ ತನಗೆ ಸಾದಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿರುವಿಕೆಯೂ, ತಾನನ್ನು ದಿನಾಜಪುರದ ರಾಜನಿಂದಲೂ, ಆತನ ತಾಯಿಯಿಂದಲೂ, ಪರಿಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೋಹರಲಾಲನ ಮಗಳಾಗದೆ, ತನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿದವರನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ರಾಣಿಯಾಗಿರುವನೆಂಬ ವೂಹೆಯು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ವೂಹೆಯು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಾಗುವನೆಂಬುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಮಹದುದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಆಕೆಯ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಯೆರಡು ಕೋರಿಕೆಗಳು ಮೆಂಡಾಗಿದ್ದವು. ರಾಜಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೊಂದು. ಮಹರ್ಮಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ಕೋರಿಕೆಯೊಂದು. ಇವೆರಡು ಕೋರಿಕೆಗಳು ಗಾಢತರವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದ್ದಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಗಣೇಶದೇವನ ಮೇಲಣಾಸೆಯು ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಅದರೆ ವುನ್ನತ ಪದವಿಯು ಮಾತ್ರ ಕೈಯೆತ್ತಿಕರೆದು ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ತಾನಿದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆ? ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕೆ? ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರತಿನುಡಿಯದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿಕೊನೆಗೆ ಹೀಗೆಂದಳು.

“ ಆತನು ಮಹಮದೀಯನು, ನಾನು ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯು. ”

“ ಅದು ನಿನ್ನ ಮನದೊಳಗಿರುವ ಬರೀ ಭ್ರಮೆಯು. ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೆ! ಹಿಂದೂಜನಾಂಗವೂ, ಮಹಮದೀಯ ಜಾನಪದವೂ ಆತನನ್ನೊಂದೇ ಬಗೆಯಿಂದೆಣಿಸುವುದು. ಹೆಸರುಗಳೂ, ಪದ್ಧತಿಗಳೂ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆಬೇರೆ. ಅದೇಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬಾತನನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಿಕೆಯು ಸಾತಕವೂ, ಮತವಿರುದ್ಧವೂ, ಅಹುದು. ಶಕ್ತಿಯು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳದೆ ಇನ್ನೂ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಿದವನನ್ನೇ ಯೆಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆತನಿಲ್ಲದ ವಿಭವವೇತಕೆ? ಪ್ರಭಾವವೇಕೆ? ಎందుಯೋಚಿಸುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೀಗೆಂದಳು.

“ ನನಗೆ ಗಣೇಶದೇವನೇ ಬೇಕು. ”

“ ಆತನು ನಿನಗೆಂದೆಂದಿಗೂ ಲಭಿಸಲಾರನು. ”

“ ಎಂದೆಂದಿಗೂ? — ”

“ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ”

“ ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯಾ? ”

“ ಗಣೇಶದೇವನು ನಿನ್ನನ್ನೆಂದೆಂದಿಗೂ ಮದುವೆ ಯಾಗಲಾರನು. ನೋಡಿಕೊಳ್ಳು. ನಿನಗೆ ವಂಗ ರಾಜ್ಯವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀನು ಸುಲ್ತಾನಿಯಾಗಿ ವಂಗದೇಶವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವೆಯಾ? ಇಲ್ಲದೆ — ”

ಎಂದು ಆತನು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಆಕೆಯು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಲನುವಾಗಿ ಯೆದ್ದು ನಿಂತು “ ಇನ್ನು ನಾಕು. ನಾನು ಹೊರಡಬೇಕು. ನಿನಗೆ ನಾಳೆಯ ದಿನ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ”

ಪ್ರ ಕ ರಣ ೧೨ .

ಆ ವನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭಯಾವಹ ವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕಣ್ಣೋಟದ ಮೇರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಜ ನಪ್ರದೇಶವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಏನೊಂದೂ ಕಾಣ್ಬರದೆ, ಬಿಶಾಚಗಳ ನೆಳಲು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸರಿಸಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತ “ ನಿನಗೆಂದೆಂದಿಗೂ ಆತನು ಲಭಿಸಲಾರನು. ” ಎಂದು ಶಕುನ ಹಕ್ಕಿಯು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಆಕೆಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಶಕ್ತಿಯು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ ಬೇಗಬೇಗ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗಿಡಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳ ಸಂದಿನೊಳಗಿಂದ ದೂರದೊಳಗೆ ಮಿಣುಗುವ ದೀಪ ವೊಂದು ಕಾಣ್ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಆಕೆಯು ಅಡಿಯಿಡ ಸಾಗಿದಳು.

ಆ ವನದ ಗಡಿಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲವಾದ ಹಳೆಯ ಕಾಳಿಕಾಲಯ ಒಂದುಂಟು. ಶಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹವಾವುದೂ

ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮಿಣಮಿಣುಕೆಂದು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ದೀಪದಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾಜನದಮೇಲೆ ಆಸೀನೆಯಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಿದಳು. ಆಕೆಯು ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ವೇಷಧಾರಿಣಿಯು. ಶಾಂತ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳು ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಕೆಯು ಆ ಗುಡಿಯೊಳಗಿನ ಗುರುವು. ಆಕೆಯು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕರುಣದಿಂದ “ ನೀನೇಕೆ ಬಂದೆಯೋ, ಯೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವೆನು; ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಯೆಲ್ಲದ್ದೆಯೋ; ನೀನು ಈ ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಯಾಗಿ ಸಂಜರಿಸುವೆಯೆಂದು ನಾನೆಂದೂ ಊಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸಲಾರದವಳಾಗುವೆನು.”

ಶಕ್ತಿಯ ತಂದೆಯು ಈ ಮಠದಲ್ಲಿ ಕಾಲಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಾಗ್ಗೆ ಎಳೆಪಸುಳಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಠಸ್ಥಳಿಗೆ ವೊಬ್ಬಿಸಿದ್ದನು. ಅದುದರಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಮೂದಲಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಯೇನೊಂದೂ ಹೇಳದೆ “ ರಾಜಕುಮಾರನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನೆ ” ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯು ಅಲಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೊಹಿಸಿ ರಾಜಕುಮಾರನಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಯೂ, “ ರಾಜಕುಮಾರನಾರು? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

“ ಆತನು ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತನು. ದಿನಾಜಪುರಾಧಿಪನಾದ ಗಣೇಶ ದೇವನು ”

“ ಅದರೆ ಸೊರೈದೇವನು ಮೃತನಾದನೇ? ”

“ ಅಹುದು. ”

“ ನಾರಾಯಣ; ಆತನ ಆತ್ಮವು ಸುಖಪಡಲಿ! ಎಂದು ತನ್ನಂತೆ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು.

“ ತಾಯೇ! ನೀನು ಆತನನ್ನು ಬಲ್ಲೆಯಾ? ” ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಮಾತನಾಡಿಸಿದಳು. ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮೌನದಿಂದಿದ್ದು ತರುವಾಯ “ ವೊಗುವೇ! ನೀನೀಗ ದೊಡ್ಡವಳಾಗಿರುವೆ. ನೀನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡಿದರೂ ಈಗ ನೀನು ಮೊದಲಿನ

ಹಾಗೆ ಆತನನ್ನು ಕಲೆಯಲೆಣಿಸಬಾರದು. ”

“ ನಮಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದು. ”

“ ಏನು! ನಿಮಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದೇ? ನಿನಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ
ರ ವುದೆಂದು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ನನಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ”

“ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಕಾಣನು. ಅದು ಗಾಂಧರ್ವವಿವಾ
ಹವು. ” ಎಂದು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ತನಗೂ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೂ ನಡೆದ ವೃ
ತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿದಳು. ಆ ವಿರಾಗಿಣಿಯು, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ನಕ್ಕು
“ ಎಲೆಗೆ, ಹುಚ್ಚು ಹುಡುಗಿ! ಚಿಕ್ಕತನದ ನೆಚ್ಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಜನ
ರೇನೆನುವರು? ಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ಮಾತ್ರವೇನು? ಇದೂ ಒಂದು ಹುಚ್ಚು ತ
ನವೇ! ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ಆಟಗಳಾದ ಗೋಪಬಾಲನೆ!
ನೀನು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯು. ಲೋಕ ರೀತಿಯನ್ನರಿಯದವಳು. ಲೋಕ
ದೊಳಗಿನ ಬಾಧೆಗಳಲ್ಲೊಂದೂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆಗಣ ಆಟಗಳನ್ನು
ನಿಶ್ಚಯವೆಂದೇ ಎಣಿಸಿದರೂ, ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳುವವರಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇ
ದಕ್ಕೆ ರಾಜಕುಮಾರನೇನೆನುವನು? ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಿಡಿದ ಸಖಿಯ
ನ್ನು ತನ್ನ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವನೋ? ”

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಚಾರವುಂಟಾಯಿತು.
ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ತಿಳಿದವರಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ? ಯೋಗಿನಿಯೂ ಕೂಡ
ರಾಜಕುಮಾರನು ಈಕೆಗೆ ದಕ್ಕಲಾರನೆಂದೇ ಎಣಿಸಿದಳಲ್ಲದೆ, ಆ ದಿನ ನಡೆ
ದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಆಕೆಯರಿಯಳು. ಇನ್ನು ಲೇಶವೂ ಆಸೆಯಿಲ್ಲವೇ?
ಯಾರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಗಣೇಶದೇವನ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾರರೇ? ಎ
ಲ್ಲರೂ ಒಂದೇತರವಾಗಿ ಆತನು ನಿನಗೆಂದಿಗೂ ಲಭಿಸಲಾರನು ! ಲಭಿಸ
ಲಾರನೆಂಬ ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನುಡಿಯುವರೇ? ಏನು ಮಾಡಲಿ; ಛ! ಛ!
ಇನ್ನೇಕೆ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆದ ಶಕ್ತಿಯು ಗತಿಸಿದಳು. ಹೀಗೆ ನಿರಾಸೆ
ಯಿಂದ ಆಕೆಗುಳ್ಳ ಮಾದಕವವಾದ ಊಹೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ, ಸಾಹಸ
ವುಂಟಾಗಿ, “ ಈಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಆತನನ್ನು ಹಾಳು

ಮಾಡಿಯೆ ತೀರುವೆನು ” ಎಂದು ನುಡಿದಳು.

ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪಖೀರನು ನುಡಿದರೆ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಆಕೆಗೆ ಸಹ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಿತು. ಈಗ ತಾನೇ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯಲಾರದವಳಾದಳು. ಒಳಗುಂಟಾದ ವುದ್ರೇಕವನ್ನು ಅಣಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಯಾವುದೋ ಹೇಳಿ ಪುನಹ ಸುಮ್ಮನಾಗಿ, ಮರಳಿಯೂ,

“ ದೇವಿಯೆ! ನಾನು ನಿನಗೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ಕೇಳುವವಳಾಗು. ನನ್ನನ್ನು ಆತನು ಮೋಸಮಾಡಿ ತ್ಯಜಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವನು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು ಹೊರತು ಬೇರೆಯಾವುದನ್ನೂ ನಾನೆಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಗಣೇಶದೇವನು ನನಗೆ ಪಾದಾಕಾಂತ ನಾಗಬೇಕು. ಎಂದಿಗಾದರೂ ಆತನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದೇನೆ? ”

“ ಸೈರಿಸು ಮೊಗುವೇ! ಸೈರಿಸು! ಹಂಗುಸಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯು ಸಲ್ಲದು. ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದೆಲ್ಲ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಭೂಮಿಯಷ್ಟನ್ನೂ ಕದಲಿಸ ಬಲ್ಲವೇ? ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಗಳಿಗೇನೂ ಆತಂಕಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿಯೆ, ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ದೇವರು? ನಿನ್ನ ಜೀವನವಾದ ರೋಜಾಹೂಗಳಿಗೆ ಮುಳ್ಳುಗಳಿರಲಾರವೆಂದೆಣಿಸಿದೆಯಾ? ನಿನಗೆ ಆ ಕೋಪವು ವ್ಯರ್ಥವು. ಬಾಲ್ಯದೇಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ಆದದ ಮದುವೆಯು ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಂಧಿಸಿಕೊಡಲಾರದು. ನಮಗೆ ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ದುಃಖಗಳುಂಟಾಗುವವು. ಮಾನವರಿಗೆ ಕರ್ಮವೇ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವವು. ನೀನು ಆತನ ಮುಂದೆ ಒಬ್ಬಯಾಚಕಳು. ಯಾಚಕರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳುಂಟಾಗಿರುವುದೇ? ಭಗವಂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಆತನು ಯೇನೂ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೀನು ಅರಿತಿದ್ದರೆ ಆತನನ್ನು ನೀನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೋರುತ್ತಿರುವೆ ಯೆನುವುದು ಸಿದ್ಧವು. ”

“ ಅನ್ಯಾಯವೇ! ನನಗೆ ಆತನಮೇಲೆ ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯವಾದ ಭಾ
 ಧ್ಯತೆಯುಂಟು. ಅದು ಪ್ರೇಮೋಪಾರ್ಜಿತವು; ವಿಶ್ವಾಸ ಸಾಧಿತವು, ಅ
 ದು ನನ್ನ ಹೃದಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದಲೇ ನಾನು ವಿಕ್ರಯಿಸಿದುದು. ತಲಬಾಗಿ
 ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಯಾಚಕಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ಕೂಡ ಪಾತಕವೇ! ಅಂ
 ತಹ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೃದಯವನ್ನರ್ಪಿಸಿದ ಸಾಧ್ವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವಿಕೆ
 ಯು ಯೆಂತಹ ಘೋರಪಾತಕವೋ ಕೇಳಬೇಕೇ? ಮತ್ತು ತಾಯೀ!
 ಲೋಕದ ಯೆಲ್ಲ ಗುಣಾವಗುಣಗಳು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋದರೂ ನನ್ನ
 ಹೃದಯವನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ನನ್ನ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೀಯು
 ತಿರುವ ಭಗವಂತನ ಮಾತನ್ನು ನಾನರಿತಿರುವೆನು. ಭಗವಂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ
 ಪುಣ್ಯವಾವುದೋ, ಪಾಪವಾವುದೋ, ನಾನರಿತಿರುವೆನು. ಅಂತಹ ನನ್ನ
 ನ್ನು ಮೋಸಪಡಿಸಿದವನು ಉತ್ತಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಬ್ಬಿದವನು. ಭಗವಂತ
 ನು ಮಾನವರಿಗೆ ಜಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಪರಮ ಧರ್ಮವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ಬೋ
 ಧಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ನಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ”

“ ಮೊಗುವೇ! ನಿನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೆಲ್ಲವೂ ತಪ್ಪು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ
 ಅಂತರಾತ್ಮವು ಬೋಧಿಸುವುದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಧರ್ಮವೇ ಆಗುವುದು. ಅ
 ದು ನಾನು ಕೋರಲಾರನೆಂದು ಕೊಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಮೀರುವುದು. ಅದ
 ರೊಳು ಎರಡು ಆತ್ಮಗಳ ಪ್ರೇಮಮಾತ್ರವೇ ಉಂಟು. ಅಂತಹ ಮೂಲವೆಂ
 ಯು ಒಂದೇ ಇದ್ದು ಅದು ಯಾರಮೇಲೆ ಪ್ರಸರಿಸಿರುವುದೋ ಅವರು ಅದ
 ಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಭಂಗಬರುವುದು. ಆಗ
 ನಿನ್ನ ಮತವು ಪೂರ್ವಪಕ್ಷವಾಗುವುದು. ಇಬ್ಬರೂ ಅನೈಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ
 ಸಿ, ತರುವಾಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊಬ್ಬರು ಆ ಬಂಧನವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ ಪಕ್ಷ
 ದಲ್ಲಿ ಆಗ್ಗೆ ಹೃದಯಧರ್ಮವು, ವಿಶ್ವಾಸದ ವಿಧಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದಂತೆ
 ಯೇ! ಅದು ನಿಶ್ಚಯವು. ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ನಡನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪುರು
 ಷನು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ವಂಚಿಸಿ, ಮೋಲಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ ಆ
 ಕೆಯ ಗೋಳು ಅವನಿಗೆ ತದ್ಭವವು. ಆತನು ಕೃತಘ್ನನೇ; ಆಗಲಿ

ಕುಮಾರಿ! ಅಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಹುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಹೋಗದಿರು. ಬಾಲ್ಯದ
ಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರದಲ್ಲೇ ಆತನು ನಿನಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕೆಂ
ದು ಊಹಿಸದಿರು. ವಿಕಪಕ್ಷವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎರಡನೆಯವರ
ಮೇಲೆ ಯಾವ ಬಗೆಯಾದ ಸ್ವತ್ವವೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಅದು ಅವರ
ದಯಾಸಂಪಾದನೆಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ
ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯು ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ನಿರಾ
ಕರಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಪರಿತಾಪವು ಅನವಶ್ಯಕವು. ”

“ ಈ ಪ್ರೇಮರಸವು ನನಗೊಬ್ಬಳಿಗೇ ಇದ್ದುದಾದರೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ
ಆತನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದಂತೇಕೆ ನಟಿಸಬೇಕು? ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ನ
ನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ರಾಣಿಯೆಂದೇಕೆ ನುಡಿಯಬೇಕು? ”

“ ಅದೊಂದು ಆಟವು. ಆಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯದೊಳ
ಗಾತನನ್ನು ವುತ್ತರವಾದಿಯನ್ನು ಮಾಡನೋಡದಿರು!

“ ಆಗ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಸಣ್ಣವಳಲ್ಲವೋ? ಆದರೂ ನಾನು ಆತನ
ನ್ನು ಮೊಲದೆನು. ಮೊಲಯುತಿದೇನೆ. ಆದರೆ ಆತನ ಪ್ರಮಾಣಮಾತ್ರ ಮಾ
ತಿನಮೇಲೆ ತಳ್ಳಿಹಾಕಬೇಕಾದುದೇ? ”

“ ಹಾಗಲ್ಲ, ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳು! ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಘನ
ವಾದುವುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿರಲಾರದು. ಆದರೆ ಪ್ರೇಮವೆಂ
ಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಯಾವನ ಪರೈವಸಾನ ವಾಗಿರುವುದು.
ವಯಸ್ಕಳಾದ ತರುವಾಯ ನೀನು ಆತನನ್ನು ಕಲೆತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೊ
ಳು ಆತನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ.
ವರನು ವಧುವನ್ನು ವರಿಸಿದಂತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಆತನು ವರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದ
ರಿಂದ ಮನಸಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಲೋಕದಲ್ಲಾಗಲಿ ನಿನಗೆ ಆತನು ಮಾಡಿದ ಮೋ
ಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಂಡೆಯಾದರೆ ಇದು ನಿನಗೆ
ತಕ್ಷಣವೇ ಬೋಧೆಯಾಗುವುದು. ”

“ ತಾಯೇ! ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀನಿಲ್ಲಿ ಯೆಡೆಹಿರುವಂತೆ ತೋ

ರುತಿದೆ. ಈ ದಿನದವರೆಗೆ ಆತನ ಪ್ರತಿವಚನಗಳೂ, ಪ್ರತಿಢ್ಯಷ್ಟಿಯೂ. ಆತ ನಿಗುಳ್ಳಂತಹ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಆತ ನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಡಿಯು, ತಾಯಿಗೆ ಹೆದರಿ ತನ್ನ ಹೃದಯೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಗಾಳಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಂಬುತ್ತಾನೆ. ಮನೋಹರಲಾಲನ ತಂಗಿಯು ತನ್ನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವಳಂತೆ. ಎಲೆಲೆ ಪಾಪಾತ್ಮಳೆ! ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳೆ. ಮೇಲೆ ಭಗವಂತನೇ ಇದ್ದುದಾದರೆ ಮನೋಹರಲಾಲನ ತನೂ ಜಾತೆಗೆ ನಿನ್ನ ವಂಶೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗುವ ದಿನಗಳು ಬಾರದಿದ್ದೀತೇ ಏನು? ಆಗ ನಿನ್ನ ಗರ್ವಭಂಗವಾಗದಿದ್ದೀತೇ? ಇದುವೇ ನನ್ನ ಶಾಪವು. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ದೇವರು ನಿನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡದೆ ಹೋಗಲಾರನೇಳು. ”

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೧ ೩ .

ಶಕ್ತಿಗುಂಟಾದ ಮನಸ್ತಪವು ವಿವಶತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಮಾನ ಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ಗುಂಡಿಗೆಯು ಡವಡವನೆ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳು ತಿದ್ದಿತು. ಯೋಗಿನಿಯು ಕೂಡ ಮೌನದಿಂದಿದ್ದಳಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಕೆಯು ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು.

“ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಹಾಗೇತಕೆ ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ಮೊಗುವೇ! ಧರ್ಮ ನಿಯಂತ್ರವಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡುವಳಾಗು. ಆತನು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ದುಃಖವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿರುವನು. ರಾಜಕುಮಾರನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸಿದ್ದು ಕೂಡ ನಿರಾಕರಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು, ಅಂತ ರಾತ್ಯನ ಬಾಧೆಯೂ, ಧರ್ಮರತಿಯೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸುಖದೊಡನೆ ಆತನ ಜನ್ಮಸುಖವೂ ಕೂಡ ಬಲಿಯಾಗಿಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೊಳು ಪ್ರೇಮವಿದ್ದು ಕೂಡ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿಯದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ

ಆತನಿಗೆ ಜನ್ಮಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೆಂದಾದರೂ ಸುಖವಿರಲಾರದು. ಆತನಮೇಲೆ ಹಗೆಸಾಧಿಸಲೆಣಿಸದೆ ಗೌರವಿಸಿ ಮೇಲನ್ನೇ ಕೋರುತಿರುವಳಾಗು. ಅಪತಾರಪುರುಷನಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮೂರ್ತಿಯು ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿದನೋ ಬಲ್ಲೆಯಾ? ಗಣೇಶನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆತನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಬ್ಬಳನ್ನು ವರಿಸುವಿಕೆಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು.

“ ಅಹುದು! ಆತನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ವರಿಸಿದುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಪ್ರೇಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾನವನಿಗೆ ಉತ್ತಮಧರ್ಮವಾವುದು? ಸೀತೆಯನ್ನು ಅದವಿಯಪಾಲು ಮಾಡುವಿಕೆಯು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನಿಗೆ ಘನತೆಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆತನ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಹೊಗಳಿದರೇ ವಿನಾ, ಸೀತೆಯು ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬಾಧೆಯು ಹೆಂಗುಸರಿಗೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಅವರಾರೂ ಅದು ಘನಕಾರ್ಯವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾರರು. ಅದು ಅನ್ಯಾಯವೇ, ಆತನ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತಂದಿತಾದರೂ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಆತನನ್ನು ಈಗಲೂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸೀತೆಯು ಈತನಿಗೆ ಪತ್ನಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬ್ಬಳು ಕೂಡ ಅಹುದು. ಆಕೆಯು ಪರಿಶುದ್ಧಳೆಂದಿರಿದ್ದು ಕೂಡ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದನು. ಅದುದರಿಂದ ಆತನ ರಾಜಧರ್ಮವೂ ಭರ್ತೃಧರ್ಮವೂ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟವು. ”

“ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯು ” — ಆಗಲಿ! ಮೊಗುವೇ, ಸೈರಿಸು!

ಶಕ್ತಿ — ಆಗಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಗೀಗಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವೀ! ಅಪನಿಂದೆಗೆ ಹೆದರಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ತಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿ ವಿವಾಹವಾದ ವನಿತೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದನು. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಾಣ, ಭಕ್ತಿ, ಆತ್ಮ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದೆನು. ಆತನು ನಿರ್ದಯಹೃದಯನಾಗಿ ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದನು. ಆತನು ಅಂತರಾತ್ಮನಿಗೆ ವ್ಯತಿರೇಕಿಸಲಿಲ್ಲೆಂದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೇಳಲಾರೆನು. ನನ್ನ ಗೋಳೂ, ಆತನ ಗೋಳೂ, ಕೂಡ ಆತ

ನಿಗೇ ತಾಕದಿರಲಾರದು. ಏಕೆಂಬೆಯಾ? ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗದೆ ತೀರದ
ಲ್ಲವೆ? ಸದಾಚಾರವು ಹಾಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ವಿವಾಹ ವಾಗುವುದೊಂ
ದೇ ವಿನಾ ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನೇನೋ ಅನ್ಯನಿಗೆ ಕೊಡಲಾರೆನು. ನಾನು
ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆ? ಆತನು ಹೇಡಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದಾಳು.
ನ್ಯಾಯ ದೂರನು. ಪಾಪಾತ್ಮನು. ನನ್ನ ವಂಶದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾಕೆಯಾದ
ನನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆಯು ನನ್ನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ತಂದವಳೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ
ಯುಂಟಂತೆ? ಅಕೆಯು ಗತಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಳಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಕೂಡ ಪವಿ
ತ್ರವಾಡಿದ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯು. ಅಯ್ಯೋ! ಎಂತಹ ಅಸತ್ಯವು, ಎಂ
ತಹ ಅಸತ್ಯವು. ”

ಈ ತೀಕ್ಷ್ಣೋಕ್ತಿಗಳು ಆ ನಿಶೀಥ ಸಮಯದ ಮಾನವನ್ನು ಭೇದಿ
ಸಿತು. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿಯು ಮರಳಿ ಸುಷ್ಮನಾದಳು. ಕೂಡಲೇ ಯೋಗಿನಿ
ಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಆರಂಭಿಸಿದಳು. “ ಸ್ಮರಿಸು! ಮೊಗು
ವೇ! ಸ್ಮರಿಸು. ನಿಶ್ಚಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಗವಂತನು ಬಲ್ಲನು. ಲೋಕನಿಂ
ದೆಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಆ ನಿನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆಯು ನಾನೇ! ನಾನಿನ್ನೂ ಜೀವಿಸಿ
ರುವೆನು. ನನಗೆ ಸ್ವರ್ಗವು ದೊರೆಯುವುದೋ, ಇಲ್ಲವೋ, ಅರಿಯದರೂ
ನನಗಿದುವರೆಗೆ ನರಕದಲ್ಲಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಿದುದಿಲ್ಲ. ಎನಲು
ಶಕ್ತಿಯು ಅಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತಳಾಗಿ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಸ್ತಂಭೀಭೂ
ತಳಾಗಿಂತಳು. “ ಕೇಳು! ಕುಮಾರೀ! ಕೇಳು! ನನ್ನ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಕತೆ
ಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಅದರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ
ಳಾಗು. ನಿನ್ನಹಾಗೆಯೇ ಅಂತರಾತ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು
ದೆಂದೂ, ಅದುವೇ ಧರ್ಮವೆಂದೂ, ಎಣಿಸುವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬಳು.
ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಶ್ವರನು ನನಗೆ ದೇವರಂತಿದ್ದನು. ಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೌಂದರ್ಯ
ವು! ಸತ್ಯವು. ಸದ್ವರ್ತನವು, ಪಾವನತ್ಯವು, ಇಂತುವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆತನ
ಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಡಿ ಆತನನ್ನೇ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಆತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವೇ
ದವಾಕ್ಯಗಳೆಂದೂ, ಆತನ ಜೀಷ್ಣುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಧರ್ಮವರ್ತನಗಳೆಂದೂ, ಪರಿ

ಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಆತನು ಲೋಕದೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಲ್ಲದೆ ದಿವ್ಯಪುರುಷನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರದಂತವನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಅಂತಹ ನನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರೊಳು ಕಲೆತು ಹೋಯಿತು. ಭಗವಂತನೇ ಸ್ವತಃ ಬಂದು ಮಾನುಷಾಕಾರ ತಾಳಿ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ನಿವಾಸವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಆತನುಕೂಡ ಲೋಕಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತೀರದು. ಹೃದಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು, ಲೋಕ ಧರ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಿಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತ ಅಂತರಾತ್ಮದ ಪಾವನತ್ವವನ್ನೂ, ಘನತೆಯನ್ನೂ, ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಲೋಕಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರೇಕವಾಗಿ ನಡೆದವೋ, ಅಂತರಾತ್ಮ ಧರ್ಮವು ಪ್ರತಿಪ್ತಿಸಲ್ಪಡಲಾರದು. “ಆದರೆ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಹೆಂಗುಸು ಮಾತ್ರ ಸಂತೋಷವೂ, ಸುಖವೂ, ಇಂತಹುದೆಂಬುದನ್ನರಿಯದೆ ಬಾಧೆಪಡುತ್ತ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಪಾಪಾತ್ಮರಾದ ಈ ಭೂಲೋಕ ರಾಕ್ಷಸರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿದ ನಿರಪರಾಧಿನಿಯರನ್ನು ಸುಖಕ್ಕೆ ದೂರಮಾಡಿ, ಚಲ್ಲಾಟಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ವಿನೋದಿಸಬೇಕು. ಈಗ ನಿನ್ನ ದುರ್ದೇಶಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಗಣೇಶನು ನನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಆತನ ತಂದೆಯು ನಿನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು. ಇನ್ನೂ ಆತನ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಪ್ರೇಮ. ”

ಮೊದಲು ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಅತ್ತೆಯಮಾತಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಲೇಸದೆ “ಇದಕ್ಕೆ ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳೆಂದು ಮೊಂದುಸಾರಿಯಲ್ಲ, ಸಾವಿರಸಲಗಳಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು. ” ಓ ಭಗವಂತನೇ! ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವು ಸಂದಿತೇ? ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅಬಲೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ, ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದುದೇತಕೆ? ಅಬಲೆಯನ್ನು ಪುರುಷನು ಕಾಲಿಂದ ಶುಳ್ಳಿಯುವುದು ನಿನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ? ”

“ಕುವರಿಯೇ! ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನನ್ನು ನಿಂದಿಸದಿರು. ಆತನಿಗೆ ತಾನು ಬಾಧೆಪಡಿಸುವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಅಂತಃಕರುಣೆಯುಂಟು. ಆದರೆ

ದಸೆಯಿಂದಲೇ ಬಾಧೆಪಡಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅವ ಜಂತುವನ್ನಾದರೂ ಕ್ರೌರ್ಯದಿಂದ ಬಂಧಿಸಲು ವ್ರಜಗಿರಿ ಹಿಂಸಿಸಿದವಾದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು. ಆದರೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ವೊದಗುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಾಹಸದಿಂದ ತಡೆಯುವುದು ಮಾನವಧರ್ಮವು. ಬಾಧೆಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಧಿಸುವರ ಮೇಲನ್ನು ಕೋರುತ್ತಿರುವುದು ಪರಮ ಧರ್ಮವು. ನಿನಗೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಳಾಗು. ಆಗ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ದಿವ್ಯಮಹಿಮೆಯು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಕರ್ಯವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವು. ನೇಮವು ದಿವ್ಯವಾದುದು. ಅದುವೇ, ದೈವ ಪ್ರಸಾದಿತವರವು. ಅದರ ಮಹಿಮೆಯು ಅನಂತವು. ಅದು ಇತರರ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ದುಃಖವು ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದು, ಇದುವೇ, ಮಾನವನಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಪ್ರಸಾದಿಸಿರುವ ಮಹಾವರವು. ಅದರೊಳು ಈ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವರವನ್ನು ನಮಗೆ ಪ್ರಸಾದಿಸಿರುವನು. ”

“ಸೈರಣೆಯುಳ್ಳವರು ಸೈರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ನನಗೆವಾತ್ರ ಆತನು ಮಾಡಿರುವ ಹಿಂಸೆಯೂ, ಮೋಸವೂ, ಸಹಿಸಲು ಶಕ್ಯವಾದುವುಗಳಲ್ಲ ” “ಮೊಗುವೇ! ಸೈರಿಸು, ಸೈರಿಸು, ಹಗೆಯನು, ನೀಗುವುದು ಭಗವಂತನ ಕಾರ್ಯವು. ಆ ಮಹಾ ಮಹನೇ ಅವಸರವಾದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುವನು. ಅಲ್ಪರಾದ ಮಾನವರು ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳನ್ನೂ, ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನೂ, ವ್ರತ್ತ ಮಾಧಮಗಳನ್ನೂ, ವಿವರಿಸಲಾರರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯು ಧರ್ಮವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಹಗೆತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಲ್ಲ. ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಪ್ರೀತಿಯು ಹಗೆತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿರಿಯದು. ಕುಮಾರೀ ! ನೀನು ಬಹು ಬಾಧೆಪಟ್ಟಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮವು ವ್ಯರ್ಥವಾದುದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕುದಿಯುತ್ತಿದೆ. ನಿನಗೆ ಸುಖಾಪೇಕ್ಷೆ ಯಿದ್ದಿತೋ, ಅದನ್ನು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವೆಯೋ, ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವನ್ನು ತೊರೆಯುವಳಾಗು. ನಿನಗಪಕಾರಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರು. ಇಂತಹ ಮನಶ್ಚಾಂತಿ

ಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಳಾಗು. ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನನಗಾವುದೂ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

“ ಅದು ಭಗವಂತನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅದು ಬೋಧೆಯಾಗುವಂತೆಯೇ ನನ್ನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಪುಷ್ಪವೂ, ಕಂಟಕವೂ ಒಂದೇ ತಾಯ್ನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಾದರೂ ಅವಕ್ಕಿರುವ ಭೇದವನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಾ ? ಯೆರದ ನ್ನೂ ಮೊಬ್ಬ ಭಗವಂತನೇ ಸೃಜಿಸಿದಾನೆ. ಆತನ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಕೂಡ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳೆರಡರೊಡನೆಯೂ ನೆರವೊರಿಸಲ್ಪಡುವೆ. ಲೋಕವು ಮೊಳ್ಳೆ ಯದೆನುವಂತವರು ಧರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಪುಣ್ಯದಿಂದಲೂ, ಪಾಪವನ್ನು ಜೈಸುವರು. ಲೋಕವು ಕೆಟ್ಟದೆನುವಂತವರು ಅದನ್ನು ಬಲದಿಂದ ಜೈಸುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡುವರು. ಆ ಶಾಂತವೂ, ಈಕಾರ್ಪಣ್ಯವೂ, ಒಂದೇ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟಾಗಿವೆ. ಭಗವದುದ್ದೇಶವನ್ನು ನೆರವೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೆರಡೂ ಅವಶ್ಯಕಗಳಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ನೀನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ನಿನ್ನ ಜಾತಕವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನೀನು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಧರ್ಮವೃತ್ತನಿಂದಲೂ, ಪಾತಕವನ್ನು ಜೈಸತಕ್ಕವಳಾದೆ. ನಾನು ಪಾಪವನ್ನು ಪಾಪದಿಂದಲೇ ಜೈಸತಕ್ಕವಳಾದೆನು. ನಾನು ಇಂತಹ ದುರದೃಷ್ಟ ಶಾಲಿನಿಯಾಗಿಯೂ, ಹತಭಾಗ್ಯಳಾಗಿಯೂ, ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನೇನು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆನೋ ತಿಳಿಯದು. ಭಗವಂತನ ಉದ್ದೇಶವು ನಡೆದು ತೀರಬೇಕು. ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಹಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಿಕೆ. ಅವನು ನನ್ನವನಾದರೇನೆ ಗಣೇಶನ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯು—— ”

“ ಅಮ್ಮಾ! ಕಾಳಿಯು ಕಾಪಣ್ಯ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೀರಿಸತಕ್ಕವಳಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಡೆಯೆಲ್ಲವೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಳು. ಹಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೇವತೆಗಳನ್ನಾ ರಾಧಿಸುವಿಕೆಯು ರಾಕ್ಷಸಕೃತ್ಯವು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಾವುವೂ ಹಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿ

ಸುವುದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ ಮತವು ದಿವ್ಯಮಹಿಮಾತಿ
ಶಯವುಳ್ಳದು. ”

“ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡುವಿರುವಿಕೆಯೇ ಪುಣ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿ
ಸುವ ಮತವು ನನಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗಲೇ ದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ
ಹೋಗಿ ಆಕೆಯು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಳೋ, ಹಿಂದೂಮತ
ತದಲ್ಲಿದ್ದರೇನು. ಅದಿಲ್ಲವೋ, ಈ ಮತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವೆನು. ”

ಪ್ರಕರಣ ೧೪.

ಪ್ರತ್ಯುತ್ಥರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆಯೇ ಶಕ್ತಿಯು ಆಸ್ಥಳವನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಆ ಮನೆಗೆ ಅನತಿದೂರದೊಳಗೆ ಕಾಳಿಕಾಲ
ಯ ವೊಂದುಂಟು. ತೋಟದ ನಡುವೆ ಕಾಲುದಾರಿಯೊಳಗೆ ನಡೆದು ಆ ಗು
ಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸೇರಿ ಅದರ ಬಾಗಿಲ ಚಿಲುಕ ತಗಲಿಸದಿದ್ದರಿಂದ ಮೆಲ್ಲ
ನೆ ಅದನ್ನು ತೆರೆದಳು. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ಯೆರಡು ಯಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ಆಗ
ತಾನೇ ಚಂದ್ರಾಸ್ತಮಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತಿ
ರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಕಾಂತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬಾಗಿಲಿಂದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಸರಿಸಿ ಆ
ಕತ್ತಲೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಕಾರವು ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಯಿತು. ಭಯಾ
ಧಿದೇವತೆಯು ಅಲ್ಲಿ ನಿಧ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಆಗತಾನೇ ಯೆಚ್ಚತ್ತು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದಂತೆ
ಆ ಸ್ಥಳವು ಬಹು ಭೀತಿಗಾಕರವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ
ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಕಾಣ್ಬರುವ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಭಯಂಕರವಾದ ಮುಖದಮೇಲೆ
ನಿಲಿಸಿ ಆ ವಿಗ್ರಹದ ನಡುವೆ ಕದಲುವೆದಲದೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಆವಿಗ್ರ
ಹದ ಕೆಂಪಾದ ನಾಲಗೆಯು ರಕ್ತವನ್ನು ಸವಿನೋಡಲು ಆಸೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಂ
ತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ಮಸ್ತಕಗಳು ರಕ್ತವನ್ನು ಕಾರುತ ಆಕೆಯನ್ನು
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ರಕ್ತ ! ರಕ್ತ !! ರಕ್ತ !!! ಯೆಂದು ಕಾಳಿಯು ಅಭಳು

ಸುತಿರಲು ತಲೆಗಳು ಕೂರಲಿಂದ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೆ ಸೆಡಲಬಂದು ಆಕೆಯ ಸುತ್ತಲೂ, “ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳು, ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳು ” ಯೆಂದು ಕೂಗಿಡುತ ಧುಮುಧುಮುಕಿಡುತಿರುವಂತೆ ತೋರಿತು.

ಹೀಗೆ ಶಕ್ತಿಯು, ವಿಶಾಚಾವೇಶವಾದವಳಂತೆ ಬೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದು ಅರ್ಧ ಸ್ತೂತಿಯಿಂದಿರುತ ಮೇಲಿನ ಮಾತುಗಳು ಆಕೆಯ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿ ದಾಗ ಆಕೆಗೆ ಪ್ರಸಂಜವಾವುದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಾದರೂ, ತನ್ನ ಹೃದಯವ ನ್ನು ಕದಡಿದ ಆ ಶಕ್ತಿಯ ಪಟುತ್ವವಾತ್ರ ಗಾಢವಾಗಿ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಡು ಹುಚ್ಚರವಳಂತೆ “ ಪ್ರತೀಕಾರವು ! ಪ್ರತೀಕಾರವು ! ಅದುವೇ ನನಗೆ ಬೇಕು ದುದು, ” ಎಂದು ಕೂಗಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಆಕೆಯು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಾದೊಡನೆಯೇ ಪುನಃ ಆಪ್ತ ದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಠಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆಕೆಯ ಹೃದಯವು ಕಲ್ಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಕದಲುಪ್ರದಕ್ಕೂ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದಂ ತಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಕೆಯ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

“ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬಾರದೇಕೆ ! ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯು ಸಿದ್ಧಿಸಲಿ ! ಆ ವನ ನಾಶನಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಮೂಲವಾಗುವೆ ! ”

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೆ ಕಂಖಿತವಾದ ಅಧರಗಳೂ, ಚಂಚಲವಾ ದ ನೇತ್ರಗಳೂ, ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ಶರೀರವೆಲ್ಲವೂ ಭಯವಿಹ್ವಲವಾಗಿ ಭೀತಜೀ ತಸ್ಥಳಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕಣ್ಣು ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹವೊಂ ದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಾವುದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಕೆಯು ನೋಡುತ್ತ ನೋ ಡುತ್ತ ಆ ವಿಗ್ರಹದ ನಾಲಗೆಯು ಅಲುಗಾಡುತಿರುವಂತೆಯೂ, ಭೀಕರವಾದ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಡಗಳನ್ನು ಕಾರುತಿರುವಂತೆಯೂ, ತೋರಿ, ಧೈರ್ಯವತಿಯಾದ ಆ ತರುಣಿಯು ಭೀತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. “ ಎಲಾ ! ದೇವಿಯೆ ! ನನಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗಬೇಕು. ಆದರೂ ಆತನ ರಕ್ತವು ನನಗೆ ಬೇಡ. ಆತನ ಅವಸಾನವನ್ನು ನಾನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೀ ಪ್ರಪಂ ಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮಾಸ್ತದವಾದುವೆಲ್ಲವೂ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ನನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು

ಹು ಆತನ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಮಹಾವರವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸು. ಆತನನ್ನು ನನ್ನವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ”

ಒಡನೆಯೇ “ ಆತನು ನಿನೊಡವೆಯಾಗಲಾರನು. ಯೆಂದಿಗೂ ಆಗಲಾರನು. ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ” ಎಂಬ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಸಿತು.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಆಕೆಯ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ರಕ್ತವು ಬಿಸಿಯಾಗಿ ರಾಜಪುತ್ರನ ಹಜವಾದ ಹೊತ್ತಾಭಿಮಾನವು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಭಾವಿಸಿ, ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ಭೀತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಭೀಕ ಧೈರ್ಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ವೃತ್ತಿಯೊಡನೆ “ ಯಾರು ನೀನು? ಇದು ದೇವಿಯ ವಾಕ್ಯವಲ್ಲ! ನೀನಾರು ಬೇಗಹೇಳುವಳಾಗು ” ಎಂದು ಗದ್ದಿಸಿ ನುಡಿದಳು.

ನಂತರ ಆ ವಿಗ್ರಹದ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನು ಈಚೆಗೆ ಬಂದನು. ಕತ್ತಲು ಅಡ್ಡವೋರೆಯಾಗಿರಲು ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣು ಅವನನ್ನು ನೋಡುವಂತಾಯಿತು. ಆತನು ಕಾಪಾಲಿಕ ಮತಸ್ತನಾದ ಕಾಳಿಕಾ ಭಕ್ತನೆಂದಿತ್ತು.

ಅವನ ಉಡುಪುಗಳು ಕಾಷಾಯವರ್ಣಗಳುಳ್ಳದಾಗಿದ್ದುವು. ಆತನ ಶಿಖೆಯು ಜಡೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಿತು. ಆತನ ಫಾಲಮಧ್ಯದೊಳು ರಕ್ತಚಂದನ ಶಿಲಕವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆತನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಪಾಲಮಾಲಿಕೆಯು ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದರೂ ಶಕ್ತಿಯು ಆತನನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಜದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ, “ ನೀನು ಯಾರು? ” ಯೆಂದು ಪುನಃ ಕೇಳಿದಳು.

“ ನಾನು ದೇವೀನೇವಕನು. ಆ ಮಹಾದೇವಿಯ ಅಜ್ಞೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಆ ದೇವಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಂತೆ ನಾನು ನಿನಗೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಬಲತಮವಾದ ನಿನ್ನ ಭಾವಿಭಾಗ್ಯ ಕೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೇಡು ಮೂಡುವಂತಿದೆ. ಚಂದ್ರನಿಗೆ ರಾಹು ನಿರೋಧದಂತೆ ನಿನ್ನ ವಿನಿರ್ಮಲ ಭವಿಷ್ಯಚ್ಛು ಭೋದಯಕ್ಕೆ ಮೊಬ್ಬ ಕ್ರೂರಾತ್ಮನು ಭಂಗ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವನು. ಆ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕೇಡುಮೂಡುವುದು ನಿಜವು. ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮವನ್ನೆ ಬಯಸುತ್ತಿರುವಳಾದರೆ, ನಿನ್ನ ಹೃದ

ಯನೀಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಕಾಳೇಭಕ್ತಿಯು ಇದ್ದಿತಾದರೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿನ್ನ ಹೃದಯವು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅವನನ್ನು ಕೊನೆಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀದೇವಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಳಾಗು. ನಿನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಸ್ವೀಪಾರ್ಥನೆಯೆಂಬ ಕೋಮಲ ಶರೀಷಕುಸುಮವನ್ನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ ಹಿಸುಕಿಹಾಕಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಅಘೋಗತಿಯ ಪಾಲುಮಾಡಿದ, ಆ ನಿಷ್ಕರುಣೆಯ ದಯೆಯನ್ನೇ ನೀನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಣಿಸುವೆಯಾದರೆ. ನಿನ್ನ ದಾರಿಯೊಳು ನೀನು ಹೊರಡುವಳಾಗು. ನಿನ್ನ ಅವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿಂದ ದೇವಿಯನ್ನು ಅಪಮಾನಪಡಿಸದೆ, ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಲ್ಗಳಮೇಲುರುಳಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವಳಾಗು. ನಂತರ ಆತನು ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆತನು ಮಾಡುವ ಅವಮಾನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಳಾಗು. ಆತನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಲಾರನು. ಆದರೆ ಆತನ—”

ಎಂದು ಯೇನನ್ನೋ ಹೇಳಿಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಶಕ್ತಿಗೆ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಕೋಪಬಂಧು ಹಿಂದಿನದಿನದ ಪರಾಭವವು ಮನಸಿನೊಳು ಬೇರೂರಿ ಚೇಳು ಹೊಡೆದಂತಾಗಿ “ಯಾರುನೀನು? ಸನ್ಮೃಸಿಯೇ? ಅಥವಾ ರಾಕ್ಷಸನೇ? ಆತನು ನನಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆತನ ಮಾತನ್ನೆತ್ತಿದರೆ ನನಗೆ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ಉರಿಯುತ್ತದೆ” ಅಂದಳು.

“ನೀನು ಕೋರಿದವನು ನಿನಗೆ ಲಭಿಸಲಾರನು. ಆತನು ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ನಿನಗೆ ದಕ್ಕಲಾರನು. ನಿನ್ನನ್ನು ಆತನು ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸನು. ನನಗೆ ಈಗ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುವಳಾಗು. ನಿನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಭಿನ್ನಪಡಿಸಿದ ಅವನಿಗೆ ಬಾಣಸಗಿತಿಯಾಗಿರುವೆಯಾ? ” ಇಲ್ಲದೆ--

ಅನುತಿರಲು “ಓಹೋ ! ನೀನು ನನಗೆ ರಾಣಿಯಾಗಿರುವೆಯಾ?” ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿತು. ಅದು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು, ವೊಡನೆಯೇ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಕಳಕಳಿಸುವ ಪುರುಷ

ವಿಗ್ರಹವೊಂದು ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿತು. ಆಷ್ಟರೊಳು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲವೂ ಕಳೆದು ಬೆಳಕಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಆ ಬೆಳಗಿನ ರುವಾವದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಸುಲ್ತಾನನ ಕುಮಾರನಾದ ಗಿಯಾಜುದ್ದೀನನ ಗುರುತು ಕಂಡಳು. ಆತನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸವಿವಾಪಿಸಿ ಆಕೆಯ ಕೈಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡನು. ಸಂಕಟಸಂತೋಷಗಳೂ, ದಾಡ್ಲೆಣ್ಯಸಂಕೋಚಗಳೂ, ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿ ದುವು. ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನೊಳು ಭಯಸಂಶಯಗಳು ಮುಪ್ಪು ರಿಗೊಂಡು ವು. ಆಕೆಗೀಗ ಒಂದುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ, ಗೌರವ, ಪ್ರೇಮ, ಇವು ಬಾ ! ಬಾರೆಂದು ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಯೆರಡನೆಯ ವಾಗಳದಲ್ಲಾದರೂ, ತಿರ ಸ್ವಾರ, ಪರಾಭವ, ಅಪಕೀರ್ತಿ, ಇವು, ಮೇಲೆ ಕವಿಯಲು ಸಂಸಿದ್ಧವಾಗಿರು ತಿವೆ. ಯೆರಡನೆಯವನಿಗೋಸ್ಕರ ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರಿಸಿ ಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಳಾದರೂ, ಆತನ ಮೇಲಣಾಸೆಯು ನಿರಾಸೆಯಾಯ್ತು. ಆಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬೇಟೆಗಾರರಿಂದ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ವೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಿಂಕೆಯಂತಿ ದ್ದಿತು. ಜಿಂಗುಸಾಣೆ ಆಕೆಯ ಹೃದಯವು ಅಂಗೀಕರಿಸದಿದ್ದರೂ ತುಟಗ ಳು ಮಟ್ಟಿಗೆ “ಲೋ ಕನಾಥನೇ ! ನಾನು ನಿನ್ನವಳಾಗಿರುವೆನು.” ಎಂದು ನುಡಿದುವು. ನಂತರ ಆ ಯುವರಾಜನು ತನ್ನ ಕೊಠಲಲ್ಲಿದ್ದ ರತ್ನಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ಕಂಬುಕಂಠಿಯ ಕಂಠವನಲಂಕರಿಸಿ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯನ್ನು ತೋರಿ ದನು. ಆದರೆ ಆ ತರುಣೀಮಣಿಗೆ ಧೈರ್ಯವು ತೊಲಗಿ, ಮುಖವು ಬಿಳು ಪೇರಿ, ತುಟಗಳು ಜಂಝಾಮಾರುತನಿಗೆ ಚಲಿಸುವ ಪದ್ಮಪತ್ರಗಳೆಂದದಿ ಕಂ ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೧೫ .

ಶಕ್ತಿಯು—ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದುದನ್ನು ಯೋಗಿನಿ ಯು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೆ ಪಾಪದಿಂದ ಪಾಪವನ್ನು ಕಳೆಯಲೆಣಿಸುವುದೂ, ಅನ್ಯಾಯ ದಿಂದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೆಣಿಸುವುದೂ, ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ

ದೋಷಭಾರವೂ ಅನ್ಯಾಯಭಾರವೂ ಹೆಚ್ಚುವುದು. “ಪುಣ್ಯ ಪುಣ್ಯೇನಕರ್ಮ ಕಾಭವತಿ, ಪಾಪೇನಾಪೇನ!” ಇದು ಸರಿಯಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಪದೇಶವು.” ಎಂದು, ತಾನೊಬ್ಬಳಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನವನ್ನು ವಹಿಸಿದಳು. ಆದರೂ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಕಳವಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕಟ್ಟಡದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಗಾಳಿಯಿಂದ ದೀಪವು ತಣ್ಣಗಾಯ್ತು. ಮೊಳಗಿಂದಲೇ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಉತ್ತರದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತರ್ಷಿಮಂಡಲವೂ, ಧೃವನಕ್ಷತ್ರವೂ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಯೋಗಿನಿಗೆ ಅದ್ಭುತವು ತೋರಿತು. ಭಗವನ್ಮಾಯೆಯು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯಭೂತವಾದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಪೂರಿತವಾದ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮಹದ್ವಿಷಯಗಳು ಬೋಧೆಗೆ ಬಂದು ಭಗವತ್ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಾಯ್ತು. ಆಗ ಆಕೆಯು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು.

“ಎಲೈ ಭಗವಂತನೇ! ಮಹತ್ತರವಾದ ನಿನ್ನ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ವಿಧೇಯಳಾಗಿಯೂ, ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ಣಳಾಗಿಯೂ, ಇರುವ ನನಗೆ ತೋರುವನಾಗು. ಈ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಮೋಡಾಡುವ ನಾವು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅಲ್ಪಮತಿಗಳು. ಅಲ್ಪರು. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಮೇಲೆಯೂ, ನಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಮೇಲೂ, ನಾವು ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಕೈಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ನಿನ್ನ ಕೈಕೀಲು ಬೊಂಬೆಗಳಾಗಿ ಅಲಸಿಕೆ ಹೊಂದಿದ ಪಾಂಥರ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯಂತೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕವರೇ! ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳು, ಸುಖದುಃಖಗಳು, ಭಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯಗಳು, ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲವೂ, ವ್ಯಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಿಕೆಯೊಂದೇನೇ ಪ್ರಯೋಜನವು? ಹಾಗಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ದುಸ್ತರವಾದ ಬಹುಮಾನಗಳೂ, ಶಿಕ್ಷೆಗಳೂ, ಇರುವಿಕೆಯೇಕೆ? ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವಾಯುವಿನಂತಿವೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವು ದೋಷಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅದು ಅವು ದೋಷ ಬಗೆಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತವ.

ಲ್ಲಿಯೋ, ಹೇಗೋ, ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ತಂದೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಪಾಪವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ. ವೊಬ್ಬರು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಜಾಧೆಪಡಬೇಕೆ? ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೇ ಮುಗುದೆಯು ದುಃಖಜಾಗಿನಿಯಾಗಬೇಕೇ? ಇದು ನಿನ್ನ ಅಭೀಷ್ಟವೇ? ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದ ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವೇ? ಬಹುಶಃ ಈ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಆಕೆಯ ಆದೃಷ್ಟವು ಪಲಿಸುವುದಕ್ಕಿರುವುದೇ? ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದೊಳಗಿನ ದುಷ್ಕರ್ಮ ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನಗೂ ಆಕೆಗೂ ಈ ಅನುಬಂಧವನ್ನು ವಿಧಿಯೇ ಕಲ್ಪಿಸಿತೇ? ”

ಈಗ್ಗೆ ಆ ಯೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ತಡೆದಿದ್ದು ಆಕೆಯು ಕಣ್ಣಿನನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಯೋಗಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಲೀನಮಾಡಿದಳು. ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ನಕ್ಷತ್ರಕಾಂತಿಗಳು ಆಕೆಯ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಪ್ರಕಾಶದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿರಹಸ್ಯವು ಆಕೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಯ್ತು. ಆಕೆಯಮನಸ್ಸು ಅವಂದಂತನಂದ ಕಂದಳಿತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅಂತಹ ಹೃದಯದಿಂದ ಆಕೆಯು ಪುನಃ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದಳು. “ಓ ಭಗವಂತನೇ ! ನನಗೆ ಸತ್ಯವು ಬೋಧೆಯಾಯ್ತು. ನಿನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲ. ಉತ್ತಮರುಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳಮೊದಲು ಅಣುರೇಣುವಿನವರೆಗೂ ಪ್ರತಿವಸ್ತುವಿಗೂ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶವೂ, ಪ್ರಯೋಜನವೂ, ಕರ್ತವ್ಯವೂ, ಉಂಡು. ನಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ, ಇದು ಹೆಚ್ಚುಂಬ ಭೇದವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಅಣುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಯೂ, ನೀನು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವೆ. ಅಣುವಿನಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ತೇಜೋರೇಣುವು, ಕಾಲವು ನಡೆಯೆ ನಡೆಯೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು. ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದು. ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಿತವಾಗುವುದು. ಅಣುವಿನ ಮೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮವಿದರವರೆಗಿನ ಯೆಲ್ಲರೂ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಪರಿಭ್ರಮಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರುವರು. ಸೃಷ್ಟಿರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಮೋ

ಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು, ಅನುವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ
 ಅನೇಕ ಜನನ ಮರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ ಯಾತ್ರೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳು, ರಾಗವಿರಾಗಗಳು, ಸುಖದುಃಖಗಳು, ಇವೆಲ್ಲವೂ
 ತರಣಿಯನ್ನು ಅಪರತೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.
 ಆಹಾ ! ಪರಮೇಶ್ವರಾ ! ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೇ ! ಈ ಯಾತ್ರಾಜನರ ತರಣೋಪಾ
 ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನು ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಗಗಳೆಂತಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾ
 ರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದ ಯಾನಪಾತ್ರೆಯನ್ನವರು ಯೇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ
 ದೃಷ್ಟಿಯು ಅಲ್ಲವು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಪ್ರಸರಿಸಬಲ್ಲದು.
 ಅದುದರಿಂದ ನಡೆನಡುವೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆತಂಕವುಂಟಾದೀತೆಂಬ ಭೀತಿ
 ಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಖಿಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅದರೂ ನಿತ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವು
 ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಚುಕ್ಕಾಣಿಯಂತಹುದು. ನಿನ್ನನ್ನೊಂದುಸಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವನು
 ಸ್ವಸ್ತನಾಗುವನು. ನೀನು ಪಾಪದಿಂದ ಪುಣ್ಯವನ್ನೂ, ಕೋರಿಕೆಯಿಂದ ಮೈ
 ರಾಗ್ಯವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ಕತ್ತಲು ಕವಿದ ಮೋಡಗಳ ನಡುವೆ ನಿ
 ನ್ನ ಕರುಣೆಯು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವವು ಅಗ್ರಾಹ್ಯವು.
 ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯು ಅನಂತವು. ನೀನು ಯಾರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುವೆಯೋ,
 ಅವರು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೊಂದುರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡಬಲ್ಲರು. ಎಲೈ ಲೋ
 ಕರಕ್ಷಕನೇ ! ನನ್ನನ್ನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸಿರುವೆ ಯೇಕೆ ? ಎಲೈ ಲೋ
 ಕನಾಯಕನೇ ! ನನಗೆ ಈ ಜನ್ಮವನ್ನು ನೀನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಕರುಣೆ ತೋರಿ
 ರುವೆಯಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸವಾವುದುಳಿದಿರುವ
 ದೋ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವನಾಗು.”

ಎಂದು ಇಂತಹ ಯೋಚನಾನಿಮಗ್ನವಾನಸಳಾಗಿರಲು ಆಗ ತೇಜ
 ಯ ಖುರಪುಟಧನ್ವನಿಯೊಂದು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಆಕೆಯ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಆತಂಕಪಡಿ
 ಸಿತು. ಆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗದಲ್ಲಿ ತಲೆಸಾಗನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮಹ
 ಮದೀಯ ವಿಗ್ರಹವೊಂದು ಆಕೆಯ ಪೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಯಿತು.

ಅವನು “ ತಾಯೇ ! ನಿನಗೊಂದು ಸಲಾಂ; ದಯೆಯಿಡು, ಪೊಂ

ದುಸಲ ಈಚೆಗೆ ಬರುವೆಯಾ? ಪಾದುಷಾಹರ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು! ” ಅಂದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಮೊಂದು ಮರದಡಿಯೊಳು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೊಂದನ್ನೂ, ವಾಹಕರನ್ನೂ, ರಾಜಭಟರನ್ನೂ ಕಂಡಳು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯರ್ಜಮಗ್ನವಾದನಳಾಗಿ, ಇದೇಕೆಂದು ಆ ಕುದುರೆಯ ಸವಾರನನ್ನು ಕೇಳಿದಳು.

“ ನಮ್ಮ ಬೇಗಂ ರಾಣಿಯವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ! ನಮ್ಮ ಆಳುವ ಸುಲ್ತಾನರವರು ತಮ್ಮ ವಶದೊಳಿರುವ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವರು. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಆಕೆಯವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು. ” ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಿತ್ತನು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೆ ಆಕೆಗೆ ಸಹಜವಾದ ಶಾಂತವು ಹೋಗಿ “ಆಕೆಯು ಹಿಂದುವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಪಾದುಷಾಹನು ಅರಿಯನೋ? ಆಕೆಗೂ, ತನಗೂ, ಸಂಬಂಧವು ಕಲೆಯಲಾರದು.” ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ನುಡಿದಳು.

“ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮತವು ಘನತಮವಾದುದು. ನಮ್ಮ ಮಹಮದಮತವೇ ಲೋಕಮತವು; ಅದಕ್ಕೆ ಲ್ಲರೂವೊಂದೇ ” ಎಂದು ಅಶ್ವಿಕನು ಸಮಾಧಾನ ನುಡಿದನು.

“ ಇದ್ದೀತು, ಆಕೆಯ ಮತವನ್ನು ಆಕೆ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೇ ?,, ಎಂದು ಯೋಗಿನಿಯು ಬದುಲು ಹೇಳಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಅವನುನಕ್ಕು “ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿಯಲು ಮತವನ್ನು ಬಿಡಲಾರದಂತಹ ತಿಳಿವು ಸಾಲದ ಹೆಂಗುಸು ಭೂಮಿಯಮೇಲಿರಲಾರಳು. ನಾನು ಆ ತರಳೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು.” ಎಂದುಹೇಳಿದನು.

“ಅದಾಗಲಾರದು. ಆಕೆಯ ತಂದೆಯು ಆಕೆಯನ್ನು ನನ್ನ ವಶಪಡಿಸಿರುವನು. ನಾನಾಕೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕವಳಲ್ಲ.”

ನೀನು ಪಾದುಷಾಹನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಏನು ?

ನೀನು ಆಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸದಿರುವೆಯಾದರೆ ದೇವಾಲಯದೊಳಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಪ್ರವೇಶಿಸುವೆನು. ”

“ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ರಾಜಧರ್ಮವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಂಸಿಸುವ ಕೆಯಲ್ಲ. ನಾನೇನೋ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವಳಲ್ಲ. ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಪಾದುಪದನೊಡನೆ ಅರಿಕೆಮಾಡು. ”

“ನೀನು ನಿನ್ನ ಜ್ಞೇಮವನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತಿರುವಳಾದರೆ ಆ ತರುಣಿಯ ನೋವ್ವಿಸು. ಇಲ್ಲವೋ, ರಾಜದ್ರೋಹಿನಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವೆನು. ” ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಆತನು ಕುದುರೆಯಿಂದಿಳಿಯುವಾಗ್ಗೆ, ಯೋಗಿನಿಯು ಕಾಳಿ ವಿಗ್ರಹದ ಹಂಭಾಗಕ್ಕೆ ವೋಡಿಹೋದಳು. ಆಕೆಯು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಲೇ ಆ ವಿಗ್ರಹದ ಹಿಂದಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಆಕೆಯ ಕೈಹಿಡಿದ ಪೊಬ್ಬ ತರುಣನೂ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು.

ಯೋಗಿನಿಯು ಯದನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಳನ್ನು ತಾಣೇ ನೆಂಬದೆ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ನಿಂತು “ ಶಕ್ತೀ ! ಈತನಾರು ? ” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದಳು.

“ಈತನು ನನ್ನ ಪತಿಯು, ಯುವರಾಜನಾದ ಗಯಜುದ್ದೀನನು. ” ಎಂಬೀ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಗೆದ್ದು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಶಕ್ತಿಯೂ, ಅರಸನೂ, ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಕಾಣದಾದರು.

ಆಗ ಸೂರ್ಯೋದಯ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಪೂರ್ವದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಉದಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅರುಣನನ್ನು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿರಲಾಗಿ ಯೋಗಿನಿಯು ಅರಂಭಿಸಿದಳು.

“ ಎಲೈ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನೇ ! ನಾನು ಜೀವಿಸಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನವು ನನಗೆ ತಿಳಿವಿಕೆಗೆ ಬಂದಿತು. ನಾನು ನನ್ನ ದೇಹವು ಪಡುತಿರುವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವು ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಈ ಬಾಧಿಕೆಯು ಕೂಡೆ ಅದೇ, ಸ್ವಾರ್ಥಿವನಾಗಿ ನಿನ್ನಿಂಥ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ

ಯಬ್ಬರನ್ನು ಕೂಡ ನೀನು ಉಪಯೋಗ ಪಡಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಮೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಾಮದಿಂದಲು, ಮೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೈರಾಗ್ಯದೊಡನೆಯೂ, ನಿನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಖಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಎಲೈ ಭಗವಂತನೇ! ನೀನು ಶಾಶ್ವತನು, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು, ನೀನೆ ಸೃಷ್ಟಿಯು, ನೀನೆ ಜ್ಞಾನವು, ನೀನೆ ಅಜ್ಞಾನವು, ನೀನೆ ಕಾರಕನು, ನೀನೇ ಸಂಹಾರಕನು, ನೀನೆ ಕರ್ಮವು, ನೀನೆ ಫಲವು. ಸರ್ವಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಓ !!! ಜಗತ್ಪತಿಯೇ! ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಬೋಧಿಸು. ನಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸು.” ಓಂ.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೧೬ .

ವಸಂತಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯ್ತು. ವನವೆಲ್ಲವೂ ಯಿಂಪಾದ ಗಾನಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ತರುಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಮಲಯ ಮಾರುತಗಳು ತಣ್ಣಗೆ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಚೂತಗಳು ತಮ್ಮ ಪುಷ್ಪಸೌರಭವನ್ನು ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದುವು. ಈ ದಿನ ಬಾಲಿಕಾಮಣಿಯರು ವಸಂತೋತ್ಸವ ಕ್ಷೋಷ್ಕರ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ವನವೆಲ್ಲವೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಲಾಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುವು. ವಯೋಧರ್ಮದಿಂದಲೂ, ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತರಾಗಿ, ತಾವುಕೂಡ ವಯೋವಸಂತ ಪುಷ್ಪಗಳಂತಿರುವ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯರು ತಮ್ಮ ನಗೆಗಳಿಗೆ ದಿಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವಂತೆ ಕೇಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಅಸ್ತ್ರಪರಿಕ್ಷಾಪ್ರದಶನಕ್ಷೋಷ್ಕರ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಸಾಂಡುವಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ದಿನಾಜಪುರಾಂತಃ ಪುರದಕಾಮಿನಿಯರು. ಅಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಆರಾಜಧಾನಿಯೊಳು ಬಹುರಮಣೀಯವಾದ ಅರಮನೆಯೊಂದುಂಟು, ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂದೇಶವು ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ, ಗಾದೆಗಳಿಗೆ ಸಹ ತೊರುಮನೆಯು. ಪ್ರತಿವೃಕ್ಷಕ್ಕೂ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಗಾದೆಯುಂಟು. ಚೂತಪುಷ್ಪವು ಮನ್ಮಥನ ಪಂಚಬಾಣಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಕದಂಬವೃಕ್ಷದ ತಣ್ಣಗೆ ಲೋಳು ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರಾನುರಾಗಾಂಕುರವು. ಕನ್ನೆಯು ಕಾಲಿಂದ ತುಳಿದಲ್ಲದೆ ಅಶೋಕವು ಪುಷ್ಪಿಸಿದುದು. ಆದರೆ ಸಾಪ್ತ! ಎಲೈ ಅಶೋಕವೇ!

ಈಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ದೋಹದವಿಲ್ಲ ದೆಯೇ ಪುಸ್ತಿನಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಪುರಾಣದ ಗಾಂಧೆಗಳು ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಈ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರೊಬ್ಬರಾದರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯವು ತನಗೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಜಂಬುನೇರಳೆಯ ಮರವನ್ನೇರುವುದು ಬಹು ಆಹ್ಲಾದಕರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಪಲ್ಲವಾರುಣಗಳಾದ ತನ್ನ ಕೋಮಲಪದಗಳಿಂದ ವೊಂದು ಯೆಳೆಬಳ್ಳಿಯು ಉಲ್ಲಾಸದೊಡನೆ ಅದರ ಕೊಂಬೆಗಳಮೇಲೆ ಒಂದರಿಂದಿನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ನಿರುತ್ತಿದ್ದು ದರಿಂದ ಕೊಂಬೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಬಾಲಿಕೆಯ ಸಖಿಯರು ಕೆಳಗೆ ಗಿಡದ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು ಕೆಲವರು ತಲೆಗಳೆತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಯೇರುತ್ತಿರುವಳೋ, ಎಂದು ಆಕೆಯ ಚಾತುರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಹಸದಿಂದ ತಾವುಕೂಡ ಗಿಡವನ್ನೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಕೆಗಿರುವ ಜಾಣ್ಮೆಯು ಯಾವ ರಿಗಿಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಇತರರೆಷ್ಟಾವರ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಕೊನೆಸಾಗದೆ ವಿರಿಜೋದಾಗೆಲ್ಲ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜೊತೆಯವರು ಪಕಪಕನೆ ನಕ್ಕು ಪರಿಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಈಚೀಷ್ಟೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದ ಉಚಿತಜ್ಞರೂ ಇರುವರು. ಅವರು ಯಿಹು ಮೊಳ್ಳಿಯದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗಿಡದಮೇಲಿರುವ ಬಾಲಿಕಾಮಣಿಯನ್ನು ಜಾಣ್ಮೆಯಾದ ಪರಿಹಾಸೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ, ಭಯದಿಂದಲೂ, ಕೆಳಗಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಆ ಸಾಹಸಪರಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಹೆಚ್ಚಿ ಅಷ್ಟಷ್ಟಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಮನಹುಟ್ಟಿ ನಸುನಗುತ್ತ ಗಿಡದಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತೂಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪಣ್ಣುಳಿ ಸುರಿಸಿದಳು.

ಇನ್ನೊಂದು ಗಿಡದಿಂದ ನೇರಳೆಯ ಹಣ್ಣುಳು ದುರಿದುವು. ಅದರ ಕೊಂಬೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಆವರಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯರೊಳೊರೈವು ಕೆಳಗಿಂವಳೇ ಅವುಗಳನ್ನು ತೂಗಾಡಿದಳು. ಆ ಜಂಬು ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಾಲಿಕಾಸಾಧ ಸ್ವರ್ಮ ಲಾಭವಿಲ್ಲದಂತಾಯ್ತು. ಅದರ ಫಲಗಳನ್ನು ದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಮಲಗಳೆಡೆ

ತಳರನ್ನು ಹೋಲುವ ಅಂಗೈಗಳೇ ಸಾಕಾದುವು, ಅಷ್ಟರೊಳಾವು ಕ್ಷದ ಫಲಗಳು ದ್ರೌಪದಿಯ ವಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ ಅಕ್ಷಯಗಳಾಗಿ ಕೊಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಿಯಾಗಿ ವುದುರಿದುವು. ಹೀಗೆ ವುದುರಿದ ಫಲಗಳುಕೂಡ ಕೆಳಗೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ಸಾಹವಾಕ್ಯಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತಿರುವಾಗ ಅಜ್ಜು ಮೆಚ್ಚಾದ ಅಂದವಾಗಿರುವ ಕೈಗಳು ಅತಿತ್ವರೆಯೊಳಗದನ್ನಾರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುವು.

ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವನೋದವು ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ, ಅವರಾಗತಾನೆ ಯಾವನಾಂಕುರದಿಂದಅತ್ತೆಯಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವ ವಯಸಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕವರು. ಹೂ ಕೊಯ್ದು ಮಾಲೆಗಳಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿ ಯೆಂತಹ ಉಲ್ಲಾಸ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯುಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮನದೊಳು ನಿಂತಿರುವಂತವರಿಗೋಸ್ಕರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೂಗಳಮೇಲೆಯೂ, ಹಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಮನಸು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸುಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ವೋರನೋಟಗಳಿಗೆ ದಾಸಾನುದಾಸರಾಗಿ, ಯಾವನವೆಂಬ ಬಲೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ತಂತಮ್ಮ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ಅಮಿಷಪ್ರಾಯರಾದ ಪ್ರಿಯರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುವು.

ಅದರಲ್ಲಿಬ್ಬರು ಬಾಲಿಕೆಯರು ಮಾವಿನ ತೋವಿನೊಳೊಂದು ಕಲ್ಲುಹಲಗೆಯಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಅವರು ಹೂಗಳನ್ನು ಅಂದ ಚಂದಗಳಿಂದ ಪೋಣಿಸುತ್ತ ಯಾವನ ಸಹಜಗಳಾದ ತಂತಮ್ಮ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಕೆಲಕೆಲಧ್ವನಿಯು ಆ ಮಾಕಂದ ತರುವುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಹಾಗೆ ಹಾಡಿದವಳು ರಂಗಿಣಿಯೆಂಬ ವೋರ್ಮತರುಣಿಯು. ಆಕೆಯನ್ನು ಅಸ್ಥಾನ ಕವೀಶ್ವರನೊಬ್ಬನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಆತನ ವಯಸ್ಸು ಈಕೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಏರಡರಷ್ಟುಇರಬಹುದಾದರೂ, ಆತನು ತನ್ನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಯಿನ್ನೂ ಹುಡುಗನೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಯುವತೀಮಣಿಯಾದ ತನ್ನ ಸತಿಯಮೇಲೆ ಅಲಂಕಾರಿಕವಾದ ಶೃಂಗಾರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಯುತಿರುವನು. ಈಗ ರಂಗಿಣಿಯು

ಹಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಡು ತನ್ನ ಮುದಿಗಂಡನು ಹೇಳಿದ ಶೃಂಗಾರಗೀತಗಳೆ!

ಗೀತವು ಅವರು ಹೂಪೋಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಅವರು ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವೊಬ್ಬಾಕೆಯು “ ಅಗೋ ಬರುತಿರು ದಾಳೆ, ನಮ್ಮ ಸಖಿಯಾದ ಮುದಿಮುತ್ತೈದೆ ರಂಗಿಣಿಯು,” ಎನ್ನುತ್ತಿರಲು ರಂಗಿಣಿಯ ಕಣ್ಣೋಟದ ಮೇರೆಯು ತೋಟವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿತು.

ಅವರಿಬ್ಬರೂಳು ಕುಸುಮೆಯೆಂಬ ಬಾಲಿಕೆಯು, ರಂಗಿಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿ “ ಸಾಕುವಾಡು ಹಾಡು, ನಿನ್ನ ಮುದಿಗಂಡನ ಸಿಂಗಾರದ ಸಂಗೀತವು ನಮಗೆ ಬೇಡ ” ಅಂದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ರಂಗಿಣಿಯು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ “ ಸರಿಸರಿ! ಹಾಗಾದರೆ, ನೀನು ನನ್ನ ಹರೆಯದ ಗಂಡನಾಗುವೆಯೇಳು ! ” ಎಂದು ಕುಸುಮೆಯನ್ನು ಮುದ್ದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹಾಡನ್ನು ನಿಲಿಸದೆ ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

ಆ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಯರಡನೆಯವಳಾದ ಕಾಮಿನಿಯು ನೆಸುನೆಕ್ಕು “ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು.” ಅಂದಳು.

ರಂಗಿಣಿ—ಆಹಾ! ನಿನ್ನ ಹರೆಯದ ಗಂಡನಿಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದು, ಆತನ ಬಾಯೊಳು ಸರಸವಾದ ಮಾತುಗಳು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಅರಿಯೆನು. ನನಗೆ ಅಂತಹ ಪತಿಯು ದೊರೆತಿದ್ದನೋ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಅಡವಿಯಪಾಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಕುಸುಮೆ—ಕಾಮಿನಿಯ ಗಂಡನು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು. ತಣ್ಣಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ಮಾಡುವನು. ನೀನಿನ್ನೊಂದನ್ನು ಹಾಡು.

ರಂಗಿಣಿ— “ ಮೊದಲಿನ ಹಾಡಿಗೆ ಸಮಾಧಾನದ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಲೋ? ಆತನು ಅದನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಬದುಲಾಗಿ ನಾನಿದನ್ನು ಹಾಡಿದೆನು.,,

ಕಾಮಿನಿ— “ ಹೆಣ್ಣೇ! ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನ ಹಾಗೆ ನೀನುಕೂಡ ಕವೀಶ್ವರಿಯಾಗಿರುವೆ!,,

ರಂಗಣಿ—“ ಹಾಗೆಯೇ ಅಂದುಕೊಳ್ಳು. ನಿನ್ನ ಯಿಷ್ಟವಿದ್ದಂತೆ, ಯೆಂದು ತನ್ನ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವಳು.

ಅಷ್ಟರೊಳು ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಿರುಪಮೆಯು ಬಂದು ರಂಗಣಿಯನ್ನು ಕುರಿತು “ಜೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುವಳೇ! , ಎಂದು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಲಿಕೆಯರೆಲ್ಲ ರೂ ಎದ್ದು ಗೌರವಿಸಿದರು.

ಕಾಮಿನಿ—“ಆಕೆಯ ಹಾಡು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನವೇಣುಗಾನವಿದ್ದಂತಿರುವುದು”

ನಿರುಪಮೆ—“ ನೀನು ಈ ಹಾಡನ್ನು ಯಾದಿನ ರಾಜಕುಮಾರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಬೇಕು.,’

ಗಣೇಶದೇವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಭುವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಲೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವಂತೆ ನಿರುಪಮೆಯು ಆತನನ್ನು ರಾಜ ಕುಮಾರನೆಂಬದಾಗಿಯೇ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ರಂಗಣಿ—“ ನಾನು ಹಾಡಲಾರೆನು. ನಾನೇಕೆ ಹಾಡಬೇಕು, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಆತನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸಬೇಕಾದವಳು ನೀನು. ಯಾದಿನ ಬಿಲು ಎದೆಯಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಈ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀನು ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು.,,

ನಿರುಪಮೆ-ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಸಮೋದ ಗಳುಬ್ಬಲು- ‘ನೀವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾನು ಈಪುಷ್ಪ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು.,, ಎಂದು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ನುಡಿದಳು.

ಕುಸುಮೆ—“ ವೊದಲು ನಿನ್ನನ್ನು ನಾವು ಪುಷ್ಪಹಾರದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವೆವು. ತರುವಾಯ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ನಿನ್ನ ನಾಥನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸು.,, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಅವರು ಹೂ ಸರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಕುಸುಮೆಯೂ, ಕಾಮಿನಿಯೂ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೊದಲು ಮಾಡಿದರು.

ಹಾಡುಗಳು ಮುಗಿದ ತರುವಾಯ ನಿರುಪಮೆಯು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ “ ಈ ಮಾಲೆಯು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಬೇರೊಂದು ಸರವ

ನ್ನು ಪೋಣಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೂಗಳಿವೆ. ಮಾಲೆಯನ್ನು ಪೋಣಿಸೋಣ. ,, ಎಂದು ಶಿಲಾಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹೂಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗಣೇಶದೇವನು ತಾನು ಪೋಣಿಸಿದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಸಂಗತಿಯು ಆಕೆಗೆ ತಟ್ಟನೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಒಡನೆಯೇ ಶಕ್ತಿಯು ಯಿಲ್ಲಿರುವಳೇನೋ, ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅಂಜಿಕೆದೋರಿ ಬಿಚ್ಚುಬಿದ್ದು ನೋಡಿದಳು. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಯಿದ್ದು ದರಿಂದ, ನಿಭಾಯದಿಂದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಮರಳಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಿಂದ ಮರಳಿ ಮಧುರವಾದ ವೇಣುಗಾನವು ಕೇಳಿಸಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಾಮಿನಿ—“ಕೇಳಿರಿ. ಮೊದಲಿನ ಗೀತವೇ ಇದು, ಮರಳಿ ನಾನೆಂದೂ ಕೇಳರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ನಡೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಯುವರಾಣಿಯೇ ! ಮಹಿಷಾಲ ಪುಕ್ಕರಣಿಯ ಮಗಳು ತೋಟದಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ನಾವು ರಾಜಾ ರಾಣಿಯ ಆಟಗಳಾಡಿದುದು ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವುದೇ?,, ಆಕೆಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಲಾರದೇ? ಪಾಪ! ನಿರುಪಮೆಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ವಿರಲಾರದೇ! ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದಿಗೂ ಮರೆವು ಬಾರದಂತಿರುವುದು. ಈಗೂ ಅದನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಕೆಗೆ ಸಂತೋಷವೆಲ್ಲವೂ ಶಿಥಿಲವಾಗುವುದು. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಖಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಮೆದು ನುಡಿಯಿಂದ “ಇನ್ನೂ ರಾಜಕುಮಾರನು ಬರಲಿಲ್ಲ ಕಾರಣವೇನೋ; ಈಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿಸಂದ್ರನವು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಈಗ ಕೇಳಿಸಿದ ವೇಣುಗಾನವು ಆತನದೇನೇ?,, ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

“ಅಹುದು. ವೇಣುವನ್ನೊದಿದಾತನು ರಾಜಕುಮಾರನೇ!” ಈ ಬಾಲ್ಯಕೆಯರು ಯಿಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರಲು ಗಣೇಶದೇವನೂ ಶಕ್ತಿಯೂ ಒಬ್ಬರಕ್ಕೊಬ್ಬರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಶಕ್ತಿಯ ವೇಣುವಿನ ಮೇಲೆ ಆತನು ಹಾಡಿದ ಹಾಡೆ; ಆತನಿಗೋ ಸ್ವರಯೆದುರುಕಾಯುತ್ತಿರುವ ನಿರುಪಮೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿದುದು. ಪಾಪ! ವಾಳೆ

ವೊಗುವೆ ! ಆತನು ನಿನ್ನ ಸಮುಖಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಬಂದಾನು ? ಚಿಕ್ಕಂದಿ ನಲ್ಲಿ ವೊಲಿದು ವರಿಸಿದ ಪೋಹದ ರಾಣಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿರುವನೇಗೆ ; ಈಗ ನಿರುಪಮೆಯಾರೋ ಅರಿಯನು. ಈಗ ಆತನು ತನ್ನ ಯೌವನಕಾಲದ ವೋ ಹನಿದಾನವಾದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರುವನು. ಮರಳಿ ಆತನು, ಈಸಮಯದ ಲ್ಲಿ ಮಹಿಮಾಲ ಪುಷ್ಕರಿಣೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಣಿಯಾಗಿವರಿಸಿದ ಗ ಣೇಶದೇವನಾಗಿದಾನೆ. ಅದನ್ನುಳಿದು ಆತನಿಗೇನ್ನೇನೂ ತಿಳಿಯದು, ಆಯೋ ; ವೊಗುವೆ ! ನಿರುಪಮೆ ! ಆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಿರುವ ಚರ್ಮೆಯನ್ನು ನಿನ ಗೆತಿಸಿ ವೇಣುಗಾನವನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ವಾಯುದೇವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೆಂತಹುದು ?

ಪ್ರಕರಣ ೧೭

ಆ ದಿವಸ ಗಣೇಶದೇವನು ಅವರನ್ನು ಕಲೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮನಸೆಲ್ಲವೂ ಕಳವಳದಲ್ಲಿ ದ್ದಿತು. ಅಂತಹ ಮನಸಿನಿಂದ ನಡುವಿರುಳೊಳು ತನ್ನ ಮಂದಿರ ಕ್ಕೆ ಬಂದುಕೂಡ ನಿರುಪಮೆಯನ್ನು ನೋಡದೆ ಪಡಸಾಲೆಯೊಳೊಂದು ಚಂದ್ರ ಕಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಜಗುಲಿಯಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿ ಮಿತವಿಲ್ಲದೆ ಯೇನೇನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಬಾಡಿದ ಮುಖದಿಂದ ದುಃಖನಿರ್ಮಗ್ನ ಹೃದಯನಾಗಿ ಮೌನದಿಂದಿದ್ದನು. ಆತನ ಅಂತಃಕಾತ್ಮನೊಳೊಂದಣಿಕೆಯು ಬೇರೂರಿ ಮಾತುಮಾತಿಗು, ಚೇಳುಹೊಡೆದಂತೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. “ ನಾನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆನು ಹಾ ! ದೈವವೇ ? ಆಕೆಗೆ ಈ ದುರವಸ್ಥೆಯು ನನ್ನ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೆ ಅಲ್ಲವೆ ಉಂಟಾದುದು ? ಆಕೆಯು ಹೃದಯವನ್ನು ನನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಯೂ, ನಾನು ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೆನು. ಪರಮೇಶ್ವರನೆ ! ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾತಕವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು,, ಯೆಂದು ತನ್ನೊಳುತಾನೇ ನಿಲಾಖಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಯುವರಾಣಿಯು ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಮೊಂಡಿಯಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಹೃದಯೇಶ್ವರನು ತಡಮಾಡಿದುದನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಪಡಸಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನ ಹಿಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೆಡೆದು ಆತನ ಕಣ್ಣನ್ನು ತನ್ನ ಯೆರಡು ಕೈಗೆ

ಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದಳು. ಆಗ ರಾಜಕುಮಾರನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯೆಣಿಕೆಗಳೂ
ವುಳ್ಳವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಶಕ್ತಿಯೊಬ್ಬಳೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತದೇ
ಕಥ್ಯಾನದಿಂದಿದ್ದವನಾಗಿ “ಶಕ್ತೀ” ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಸಿದನು. ಒಡ
ನೆಯೆ ನಿರುಪಮೆಯು ವಿಷಾದಾಶ್ಚರ್ಯಗಳಿಂದ “ನಾನು ನಿರುಪಮೆ,, ಯೆಂದು
ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನಿತ್ತಳು.

ಕೂಡಲೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಆಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರುವುದೆಂದು
ಹೇಳಿದನಾದರೂ, ಆತನ ಮೈಬರಿಯೆಲ್ಲವೂ ಯೆನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಕಾಣು
ತ ಆತನಮಾತುಗಳು ಮೊಳಗಿನಗುಟ್ಟನ್ನು ಕೊರಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು: ಯೆಂದಿನಂತೆ
ಆತನ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ಸೂಚನೆಗಳು ತುಸವಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ
ಪರಿಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರುಪಮೆಗೆ ಕಣ್ಣೀರುತುಂಬಿ ಹಾಗೆಯೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು.
ಆಕೆಯು ಹದಿನಾರು ವರುಷದ ಮುಗುದೆಯಾದುದರಿಂದ ನಿಷ್ಕಪಟವಾದ ಪ್ರೇ
ಮದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಮನಸಾರ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಗಣೇಶದೇವನು ಪರಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ದ್ದರೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಸರಸನು. ಆದು
ದರಿಂದ ತನ್ನೆರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಗಿದು ತನ್ನ ಮಗ್ಗಲೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂ
ಡನು. ನಿರುಪಮೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನ ಭುಜಗಳ ಮೇಲೊರಗಿದ್ದ ಸರಗಿಂದ
ಕಣ್ಣೀರನ್ನೊರೆಸಿಕೊಳುತ ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗಣೇಶದೇವನು ಅದನ್ನು ನೋ
ಡಿ ತನ್ನ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಡೆದು ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಮರಳಿ
ಬಿಗಿಯುಪ್ಪಿ “ನಿರುಪಮೆಯು ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬುವ ಕಾರಣವೇನು?” ಎಂದು
ಪ್ರೀತಿಯು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತೆ ಕೇಳಲು, ನಿರುಪಮೆಯು ಮಾರುತ್ತರ ನುಡಿ
ಯದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ಆತನು ಪುನಃಪುನಃ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸ
ಲು ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಬಾಷ್ಟ್ರಪೂರಿತಗಳಾದ ಯೆರಡು ಕಣ್ಣುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೂ
ಆತನ ಮೇಲೆ ಹರಡಿ “ರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ನಿನಗೆ ನನ್ನೊಳು ಪ್ರೀತಿಯಿರು
ವುದೆಂದು ಹೇಳುವನಾಗು” ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ನುಡಿದಳು. ಆತನು ತ
ನ್ನ ಕೈ ಬೆರಲುಗಳಿಂದ ಆಕೆಯ ಮುಂಗುರುಳ್ಳಗಳನ್ನು ನೀವುತ “ಹಾಗೆಂದು
ಇದುವರೆಗೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಸಲವಾಗಿ ನಿನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿರುವೆನು. ಹೇಳಿ

ದ್ದು ಕೂಡ ಮರಳಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆಯೇಕೆ? ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯೆ! ನಿನಗೆಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿಲ್ಲ? ಅದಕ್ಕೆ ನಿರುಪಮೆಯು “ನೀನು ಮತ್ತೆ; ನೀನು ಮತ್ತೆ” ಎಂದು ವಿನನ್ನೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾತು ತಡೆಯಲು ಹೃದಯೇಶ್ವರನು ಅಕೆಯ ಬಿಂಬಾಧರವನ್ನು ಚುಂಬಿಸುವಿಕೆಯೂ, ನಿರುಪಮೆಯು ತನ್ನೆರಡು ಬಾಹುಗಳಿಂದಲೂ ಆತನ ಕೊರಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು “ಶಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ದಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುವಿರೋ ಯೇನೋ, ಎಂದು ಅಂಜಿಕೊಳುವೆನು” ಎಂದಳು. ರಾಜಕುಮಾರನು ಬದುಲು ಮಾತಾಡದೆ ಆ ಪ್ರಿಯತಮೆಯ ಬಾಹು ಮಲಿನವಾದ ಮುದ್ದು ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದನು. “ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಲಾರೆನು. ನಿನ್ನವನು” ಎಂದು ಹೇಳುವನಾಗು ಎಂಬದಾಗಿ ನಿರುಪಮೆಯು ಅಂಗಲಾಚಿಕೊಂಡಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಆತನು “ನಿನ್ನವನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಿನ್ನಾರವನು?” ಎಂದು ಬದುಲು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆದರೂ ನಿರುಪಮೆಯು “ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ಅದೇನೋ ನನ್ನ ಮನಸು ಮಾತ್ರ ಕಲ್ಲಿನಂತಾಗಿರುವುದು” ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೇಲು ಸೆರಗನ್ನು ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಕಾಲುವೆಯಾಗಿ ಹರಿಸಿದಳು.

ಈಗ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮನಸಿನ ಪರಿತಾಪವಿಷ್ಟೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಶಕ್ಯವಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹೃದಯೇಶ್ವರಿಯು ತನ್ನಿಂದಂಟಾದ ಪರಿಭವದಿಂದ ದುಃಖಪಡುತ್ತಿದ್ದು ಕೂಡ ತನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬಿಗಿದವ್ವಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆತನಿಗೆ ಆಲೋಚನೆಯು ಕಡಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮನೆಗೆ ತರುವುದೆಂದರೋ, ನಿರುಪಮೆಯ ಗುಂಡಿಗೆಯೊಡೆದು, ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೊರೆಯುವಳು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದೆಂದರೋ, ಅಕೆಯನ್ನು ಪಾಪಕೂಪದಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಿದವನಾಗುವೆನು. ತನಗೆ ಅರಿಸಿರುವ ಮನಸುಳ್ಳಾಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ತನ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದವನಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲವೂ ಆತನಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮನಸೆಲ್ಲ ಕಳವಳಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯೊಳು ಸೋರೋದಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಗೆ ಯೆಚ್ಚಿರವಾಗ

ದಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಯೆದ್ದು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಿಗೆಗೋಗಿ
 ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೋ, ಒಪಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೊರಗೆ
 ಹೊರಟು ವನಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುವಾಗ, ಋತು ಪುಟಧ್ವನಿಯೂ,
 ದಂಡೋರೆಯ ಶಬ್ದವೂ, ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಆಲೈಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ
 ಕುದುರೆಯ ಸವಾರರೂ, ಕೆಲವರು ಸೈನಿಕರೂ, ಇದೇನೋ ಯೆಂದು ಅಚ್ಚ
 ರಿಯನ್ನು ನೋಡಬಂದ ಜನ ಸಮ್ಮದಳವೂ, ಗೋಚರವಾಯ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ
 ಭಟನೊಬ್ಬನು ದಂಡೋರೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತ “ಗಯಾಜುದ್ದೀನು ನವಾ
 ಬನು ಸುಲ್ತಾನನಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಬಂದಿರುವನು. ಆತನಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
 ಹೋಗಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾರೆ. ಪಾಡುಪಾಡನ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾ
 ಡುವರೆಲ್ಲರೂ ಬರತಕ್ಕುದು ” ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದನು. ಗಣೇಶದೇವನು
 ಒಬ್ಬ ರಾಹುತನ ಬಳಿಗೈದಿ ಆತನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪೇನೆಂದು ಕೇಳಲು ಆತನು
 “ನಿನ್ನೆಯದಿನ ಅಸ್ತ್ರಸಂದರ್ಶನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಲ್ತಾನರವರು ಹಿಂದೂ
 ಕನ್ನಿಕೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯ
 ತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನವಾಬನು ಅಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ
 ಆಕೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಮದುವೆಯಾದನು. ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಜ
 ಕುಮಾರನು ಶಿಡಿಲು ಬಿದ್ದಂತೆ ಗಾಬರಿಗೊಂಡುಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತುಹೋದನು.

ಪ್ರಕರಣ ೧೮

ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಾತನನ್ನು ಯಾರೋ ಹೆಸರನ್ನು ಹಿಡ
 ದುಕರೆದರು. ನಂತರ ಆತನಿಗೆ ಯೆಚ್ಚು ರವಾಯ್ತು. ಆ ಕೂಗು ಆರ್ದ್ರಸ್ತ್ರೀ
 ವಿಲಾಪವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿತು. “ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವಾತನು ಮಹಾರಾಜಾ ಗಣೇಶ
 ದೇವನೇ ! ಗಣೇಶದೇವ ! ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಡುರಿಗೆ ಅನಾಥಳಾದೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯಾ
 ಹೀಗೆ ಪರಾಭವದ ಪಾಲಾಗಿರುವಾಗ ದಯಾರಸವಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವೆ
 ಏನಾ ? ಪ್ರಜಾಖೀಡೆಯೆಂದರೂ, ಅನ್ಯಾಯವೆಂದರೂ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕರ

ಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಮಹಾರಾಜನೇ! ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಗಿಡು ಕಳಂಕವಲ್ಲವೇ? ವಂಗದೇಶವನ್ನು ಖ್ಯಾತಿಗೆ ತಂದ ಶೂರಾಗ್ರೇಸರರಾದ ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯರ ವಂಶ ಜನೇನೇ! ನೀನು? ತನ್ನ ಸುತರೀ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶವಾತೆಯು ಇಂತಹ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಳೆಂದರೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವೇನು? ” ಎಂಬೀ ವಾಕ್ಯವು ರಾಜಕುಮಾರನ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವು.

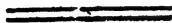
ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ನಿಗಳ ಬದ್ಧವಾದ ಕೈಗಳಿಂದ ರಾಜಭಟರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ನೋಡಿ ತತ್ತರಗೊಂಡು ಸವಿಸಾಧಕ ಹೋಗಿ ರಾಜಭಟರನ್ನು ಕುರಿತು “ಯಾರೀಕೆ? ಏಕೆ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಳು? ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ರಾಜಭಟರು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ರಾಜ ಮರಿಯಾದೆಯಿಂದ ವಂದಿಸಿ, ಅವರೊಳೊಬ್ಬನು “ಮಹಾರಾಜನೇ! ನವಾಬುಬೇಗಂ ರಾಣಿಯವರನ್ನು ಮಾತಾಜೀ ಮನೆಯಿಂದ ಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂದು ಘೌಜುದಾರ್ ಸಾಹೇಬನು ಸುಲ್ತಾನರಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದನು. ಅದರಮೇಲೆ ಈಕೆಯನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಸುಲ್ತಾನರ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯ್ತು. ಈ ಅಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಾವು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆವು. ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯು ನಿಂದಾಗರಬ್ಬವಾಗಿ ನಕ್ಕು ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವದಿಂದ ಹೀಗೆಂದಳು. “ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವನೊಬ್ಬನಾದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆತ್ತುತ್ತಿರುವರು. ಯೆಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ನ್ಯಾಯವು ನಮಗೆ ಲಭಿಸಿರುವುದೋ ನೋಡು. ” ಗಣೇಶದೇವನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒರೆಯಿಂದ ಬಿಡ್ಲವನ್ನು ಸೆಳೆದು ತನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಆ ರಾಜ ಭಟರನ್ನು ಕುರಿತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ “ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾಣಗಳ ಮೇಲಣಾಸೆಯಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೂರವಾಗಿ ತೊಲಗಿರಿ, ನನ್ನ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬೇಡಿರಿ. ” ಎಂದು ಹುಂಕರಿಸಿದನು.

ರಾಜಭಟರು ಆತನ ಉದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನು ಗುರುತರಿತು ಅವರೊಳೊಬ್ಬನು “ಅಯ್ಯಾ! ಭಗವಂತನು ನಿನಗೆ ವೊಳ್ಳಿಯದನ್ನು ಮಾಡಲಿ. ಮಹಾ ಪ್ರಭುವೇ! ಶಾವು ಆಕೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಡಿರಿ. ನೀವು ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ

ದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳುಳ್ಳವು. ಪೌಜುದಾರ ಸಾಹೇಬರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಲಿಯಾಗುವೆವು. ” ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿ ತಳ ತಳಾಯಮಾನವಾಗಿರುವ ಆತನ ಕೈ ಕರವಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿತೊಲಗಿ ಬೇಳಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾ ರಾಜನು ಮಾತಾಜಿಯ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಂಜಿಕೊಳುತಿದ್ದ ಆ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ “ ನೀವು ಭಯಪಡಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೌಜುದಾರರೊಂದಿಗೆ ನಾನೇ ಹೇಳುವೆನು. ನೀವು ತಪ್ಪಿತಸ್ತರಾಗಲಾರಿರಿ. ಆತನು ನಾನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಂಡಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬನ್ನಿರಿ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ನನ್ನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಎಲ್ಲಿ ! ನಿಮ್ಮ ಸೇನಾ ನಿಯು ಯೆಲ್ಲಿ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. “ನಮಗೆ ಅನುಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಆತನು ತಮ್ಮ ಆರಮನೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದನು. ” ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಡಂಗುರ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜ ಭಟರ ಸುತ್ತಲೂ ಸೇರಿದರು. ಗಣೇಶದೇವನು ಕೃಷಿಸಿ ಜನವು ತೊಲಗುವಂತೆ ದಾರಿಮಾಡಿ ವಿಮುಕ್ತೆಯಾದ ಯೋಗಿನಿ ಯೊಂದಿಗೆ “ ತಾಯೇ ! ನನ್ನೊಡನೆ ಬರುವಳಾಗು ! ಇತರರಾರೂ ನಿನ್ನ ಗೋಜಿಗೆ ಬಾರರು ” ಎಂದನು. ಮಾತಾಜಿ “ ಹಡದ ತಂದೆಯೇ ! ನಿನ್ನೊಡನೆ ಇರುವಾಗ ನನಗಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನೇ ದಾರಿ ತೆಗೆವೆನು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹಂಬಾಲಿಸು. ಈ ದಾರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತುಂಟು ” ಆದಳು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆತುರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಹಾರಾಜನೂ ಯೋಗಿನಿಯೂ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕಣ್ಣೆ ಕಾಣದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ನೋಡಿ ಭಟರೆಲ್ಲರೂ ಕರೆಮುಕ್ತೆ ನದೆ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಪ್ರಕರಣ ೧೯.

ಕೆಲವುದೂರ ನಡೆದತರುವಾಯ ಯೋಗಿನಿಯು “ಅ ಬಲಗಡೆಯಿರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡು, ನಿಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು. ನೀವು ಅರಮನೆಗೆ ಸೇರಿರಿ. ಈಗ ನಾನೂ ಬರುವೆನು. ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನು ಸೇರಿ ಸೇನಾನಿಯಾದ ಅಜೀಂಖಾನನನ್ನು ಕಂಡನು. ಆತನು. “ ಮಹಾರಾಜನೆ ! ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿರುವೆನು. ತಂದೆಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಂಗರ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ತಾವು ಸುಲ್ತಾನರನ್ನು ಇದಿರೊಳುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ” ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ರಾಜಕುಮಾರನು ಆಮಾತಿಗೆ ಬದುಲು ನುಡಿಯದೆಯೆ “ ಸೇನಾನಿಯೆ ! ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವೇನೋ ತಿಳಿಯದಿರುವುದಲ್ಲ ! ನಿರಪರಾಧನಿಯಾದ ಯೋಗಿನಿಯನ್ನೇಕೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿರಿ ? ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

“ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಮಹಾರಾಜನೆ ! ನಾನು ಪಾಡು ಪಹನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದನೆಲ್ಲದೆ ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಯೆರಡನೆಯಾಕೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯಿತ್ತನು. ”

“ ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ದೊರೆಯದಿದ್ದವನಿಗೆ ಈರುಳ್ಳಿಯಾದರೂ ಮೇಲಲ್ಲವೆ ? ” ಎಂದು ಪರಿಹಾಸೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಚಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಗಣೇಶದೇವನಿಗೆ ಈ ಕುಟಿಲ ಸಂಭಾಷಣವು ವೆಗಟಾಗಿ ತೋರಿ “ ಅಜೀಂಖಾ ! ಹೆಂಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಷ್ಟು ತಿರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡದಿರು. ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಡ ಹೇಳಿ ಯಾರು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಬೇಡ. ನಾನು ಆ ಯೋಗಿನಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರುವೆನು. ” ಎಂದು ಧೀರತೆಯಿಂದ ನುಡಿದನು.

“ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರುವೆಯಾ? ಮಹಾರಾಜನೆ! ನಿನಗೆ ಉದ್ವೇಗವೇನು ?

“ ನಾನು ಆಕೆಯ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದೆನು. ”

“ ಆಕೆಯು ಜೈದಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದುದು ಶಾಸನವ್ಯತಿರೇಕವಲ್ಲವೆ. ”

“ ಆಕೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟೆನು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಕೋಲೆಯನ್ನು ನಾನೇಕೆ ಕತ್ತರಿಸಲಿ ? ”

“ ಮಹಾರಾಜನೆ! ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆಯಾ ? ”

“ ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಕೆಯನ್ನೇಕೆ ಬಿಡಿಸಲಿ ? ”

“ ನೀನು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆಕೆಯು ಹೇಗೆತಾನೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಳು. ? ಆಕೆಯನ್ನು ಕೆಲಮಂದಿ ರಾಜಭಟರ ಬೆಂಗಳಾವಲಿನಿಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೆನಲ್ಲ ! ”

“ ರಾಜಭಟರು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿರುವರು. ಅವರನ್ನು ದಂಡಿಸ ಹೋಗದಿರು. ನಾನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಂದೆನು. ”

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೆ ಸೇನಾನಿಯ ಪ್ರಾಣಗಳು ನಿಖುವಿನಲ್ಲಿ ಯೇ ಹಾರಿ ಹೋದಂತಾಗಿ “ ಏನನ್ನು ಮಾಡಿದೆ? ಆಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪಾಡುಪಹರವರು ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವರು, ಸರಿಯೆ, ಈಗತಾನೆ ಯೇನಾಯ್ತು? ಆಕೆಯು ಯೆಲ್ಲಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವನಾಗು. ತಡಮಾಡದೆ ಆಕೆಯನ್ನು ನಮಗೊಪ್ಪಿಸು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದೀತು. ”

“ ಪಾಡುಪಾಹನು ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ರಾಜದ್ರೋಹಿ ಯಾಗಲಾರೆನು. ಒಂದುವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಡುಪಾಹನು ನನ್ನನ್ನು ಹಾಗೆಂದಾಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ

ತುತನು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲನ್ನೆಣಿಸಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕಮೇಲೆ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೋರಿದೆನೆಂದು ಪಾದುಷಾಹ ನಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡು. ”

ಆ ದಂಡನಾಯಕನು ನೆಸುನಕ್ಕು “ ಮಹಾರಾಜನೆ ! ನೀನು ಪಸುಳಿಯು. ಲೋಕವನ್ನು ಆರಿತವನಲ್ಲ. ನೀನು ವೈರವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಳಲಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸುಲ್ತಾನರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆ ಇರುವನಾದರೆ ಯೋಗಿನಿಯನ್ನು ಮೊಪ್ಪಿಸುವನಾಗು. ”

“ ಹಾಗೆಂದಿಗೂ ಕೊಡಲಾರೆನು. ನೀನು ಕೊಡ ಮಾನವನೆ ಆಲ್ಲವೆ ? ದಂಡನಾಯಕನೇ ! ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆಯಾ ? ನಿರಪರಾಧಿನಿಯೂ, ಅನಾಥಳೂ, ಅಬಲೆಯು ಕಾಪಾಡೆಂದು ಬಿನ್ನು ಬಿದ್ದರೆ ಸುಲ್ತಾನನ ಕೋಪವನ್ನು ಯೆಣಿಕೆ ಮಾಡುವೆಯಾ ? ”

“ ಈ ತಕ್ಕವೆಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವು. ಮಹಾರಾಜನೆ ! ಮೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮನದಲ್ಲಿಡುವನಾಗು. ನಾನು ಬಲುಬೇಗ ಮರಳಿ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಖೈದಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇನೊ ನಿಶ್ಚಯವು. ಸುಲ್ತಾನನಿಗಾವುದೋ ಮೊಂದು ಭೂತವು ಆವರಿಸಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಉಪಕಾರಗಳೂ, ಧರ್ಮ ಸೂತ್ರಗಳೂ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿರುವ ಸಮಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು, ಬೋಧೆಯಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ”

“ ಹಾಗಾದರೆ ಅನಾಥೆಯಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಖಿಡನವು ನಿಲಿಸಲ್ಪಡದಿದ್ದರೆ ಆತನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊಳಪಟ್ಟ ಸಾಮಂತ ರಾಜನಾಗಿರತಕ್ಕವನಲ್ಲವೆಂದು ಸುಲ್ತಾನರವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದು ಕೊಳಬಹುದು. ”

ಸೀನಾ ನಾಯಕನು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದನು. ಆಗಲೇ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಅಧಿಕಾರವು ಆತನಿಗುಂಟು. ಆದರೆ ಆತನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಾನದ ಧರ್ಮನಿರುನಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ಸುಲ್ತಾನನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ

ದೂರಿಗೆ ಬಂದಾನೋ ಏನೋ ಎಂಬಾಸೆಯಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ಆಗ್ಗೆ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ತಕ್ಕ ವಿಠ್ಠಲನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು.

ಸೇನಾನಾಯಕನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹಾಕಿ ಹೋದಕೂಪಲೆ ಯೋಗಿನಿಯು ಬಂದು “ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮದಾವರೆ ಶತ್ರುಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವರು. ಸೇನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಸೇನಾನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದೆನು. ನಿನ್ನ ಪರಿಜನರನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ, ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನನ್ನೊಡನೆ ಹೊರಟು. ಯುದ್ಧವು ಸಂಧಿಸುವಂತಿದೆ. ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀನು ನೆಲೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗೆ ಪರಿವಾರವೂ ತಾನೂ ತಾವಿದ್ದ ಪಾಂಡುವಾನೆಗರದೊಳಗಿನ ಸುಂದರ ಮಂದಿರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ತರುವಾಯ ಅಜೀಂಖಾನನು ದಿನಾಜಪುರಾಧಿನಾಥನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ತರುವಾಗ್ಗೆ ಆರಾಜ ಮಂದಿರವು ನಿರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಪ್ರಕರಣ ೨೦.

ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವು ಹರಡಿಕೊಂಡಿತು. ಕುಮಾರನು ಮಾಡಿದ ಮೋಸದಿಂದ ಭಂಗಪಟ್ಟು ಕುಖಿತನಾದ ಸುಲ್ತಾನನು ಯೋಗಿನಿಯು ತಪ್ಪಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದಂಡ ತಾಡಿತ ಭುಜಂಗದ ಪರಿಯೊಳು ಆತ್ಮಗ್ರನಾಗಿ “ ಇದು ಕುರುವಿನಮೇಲೆ ಬೊಕ್ಕೆಯೆದ್ದಂತಿದೆ. ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಆ ಹೆಂಗುಸನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಆ ತುಚ್ಛನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲಿಸುತ್ತಿರುವನಾಗಿದ್ದೀತು? ನನ್ನೊಡನೆ ಸರಸವಾಡಲೆಳೆಸಿದನೇ? ಆ ಮೂರ್ಖನನ್ನು ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದೆಯೇ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ” ಸೇನಾ

ನಿಯೇ ! ನೀನು ತಪ್ಪು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.,, ಎಂದನು.

ಈ ಭೀಷೆಟ್ಟಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿದಂತಾಗಿ ಅಚೀಮಾಖಾನನು “ ಲೋಕ ರಕ್ಷಾಮಣೀ ! ನಿನ್ನ ಸೇವಕನು ಮಾಡಿದುದು ತಪ್ಪೇ ಅಹುದು. ಆದರೂ ಸಂದರ್ಭವೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ವ್ಯತಿರೇಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನವಾಬು ಸಾಹೇಬರೊಡನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈಗ ದಿನಾಜ ಪುರಾಧಿನಾಥ ನನ್ನೊ ಕೂಡ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದೆವಾದರೆ ಅವನೊಂದಿಗೂ ಹೊಡೆದಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆತನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವುದು ಅಷ್ಟು ಅಗಾಧಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಬಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಈಗ ಅದರಿಂದ ಹಾನಿಯುಂಟಾದೀತು. ದಿನಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊವ್ವ ಸೈನ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವಾದರೆ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೈಸಿಬಹುದು. ”

ಸುಲ್ತಾನನು ಈ ಮಾತುಗಳು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯೊಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಆಗ್ರಹವುಂಟಾಗಿ ಉದ್ರೇಕದಿಂದ “ ಅಜೀಂಖಾ ! ಈ ಪೋರನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಜೈಸಲಾರೆವೆಂದೇ ನಿನ್ನ ಭಿಕ್ಷಾಪ್ರಾಯವೋ? ಏನು! ಅವನು ಮಾಡಿದ ಪರಾಭವವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿರುವೆನೆಂದು ನೀನಂದುಕೊಳ್ಳುವೆಯಾ ? ”

ಅಜೀಂಖಾನನು ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವನಾದುದರಿಂದ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು,—

“ ದೇವನೆ ! ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಕ್ಷಾಪ್ರಾಯವು ಅದಲ್ಲ. ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಯ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಎದುರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ” ಎಂದನು.

“ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆತನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ತರತಕ್ಕುದು ” ಎಂದು ಸುಲ್ತಾನನು ಅನುಜ್ಞೆಯಿತ್ತನು.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸೇನಾನಾಯಕನು ಹೋಗಿ ಗಣೇಶದೇವನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿರುವಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದನು. ಆತನು

ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಗಯಜುದ್ದೀನನ ಸೈನ್ಯಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಟವು ಸಂಭವಿಸಿತು. ಎರಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲವಾದುದರಿಂದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸೈನ್ಯಗಳು ಅಡವಿಗಳೊಳಗಿನ ಮರೆಯಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತವು. ಗಣೇಶದೇವನು ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ದಿನಾಂಜನಪುರದಿಂದಲೂ ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸೈನ್ಯಗಳು ಬಂದು ಆತನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿತಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಲವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸುಲ್ತಾನನು ಎರಡು ಬಲಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಒಂದು ತನ್ನ ಕುಮಾರನದು. ಮತ್ತೊಂದು ಗಣೇಶದೇವನದು.

ಪ್ರಕರಣ ೨೧.

ಆವ ಸುದರ್ಶಿಮಣಿಯ ಹೃದಯವನ್ನು ಹೊಸರವು ದುಃಖಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತೋ, ಅವ ನಾರೀಮಣಿಗೋಸ್ಕರ ಅನೇಕ ಮಂದಿಯು ಅಶಾಖೇಡಿತರಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ರಕ್ತಸ್ನಾನವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಆ ಶಕ್ತಿಯು ಆ ಪುಷ್ಪವಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಯೆಸೆದ ಪಾಂಡುನಾ ನಗರದ ಜಾತ್ರೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಸಿಕಂದರು ಪಾ ಸುಲ್ತಾನನು ಆ ಕನ್ಯಾಲಲಾಮದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೋಹಿತನಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿ ಆ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಅಜೀಂಖಾನನನ್ನು ತನ್ನ ಆಲೋಚನಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿ ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅವನೊಡನೆ ತಿಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.

ಆತನು ಆಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಬಿಡಬೇಕು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗಯಜುದ್ದೀನನು ತನ್ನ ಬಿಡದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ತಂದೆಯ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಜೀಂಖಾನನು ಆತನೊಡನೆ ಸುಲ್ತಾನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿತ್ಯಭಕ್ತಿಯುತನೂ ವಿಧೇಯನೂ ಆದ ಯುವರಾಜನನ್ನು ನೀನು ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿದಕೂಡಲೇ ಗಯಜುದ್ದೀನನು ಅತ್ಯಂತಾಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತನಾದನು. ಆ ಹಿಂದೂ ಸುಂದರೀಲಲಾಮವನ್ನು ಆತನೇ ವರಿಸಿರುವನು. ಈಗ ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕುದೇನು? ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವನೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಭಾಗ್ಯ, ರಾಜ್ಯ, ಒಂದುವೇಳೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೂಡ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ವಿರಮಿಸಬೇಕಾದುದೇ? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾದುದೇ? ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ವಿನೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ವಿರಮಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೇ ಕೃತನಿಶ್ಚಯನಾದನು. ನಿಮಿಷದಿಂದ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಅದರ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತೋರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗವಾದರೂ ಉತ್ತಮವೆಂದುಕೊಳುತಿದ್ದನು. ಶೃಂಗಾರವಿಲಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಯಿದ್ದವನಾದುದರಿಂದ ಆತನ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತನ್ನ ಹೃದಯವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾಂತಾರತ್ನವನ್ನು ತಂದೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವನೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿ ಯಿಲ್ಲ.

ಈ ನವಾಬುಷಾಹನು ಸುವರ್ಣನಗರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಸ್ತ್ರಸಂದರ್ಶನೋತ್ಸವಕ್ಕೆಂದು ಪಾಂಡುವಾನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದನು. ಆತನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆತನ ಅಧಿಕಾರವು ನಿರಂಕುಶವಾಗಿ, ನಾಣ್ಯಗಳುಕೂಡ ಆತನ ಪ್ರತಿಮೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆತನಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಾದುಷಾಹನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಗಯಜುದ್ದೀನನು ತನ್ನ ತರುವಾ

ಯ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವನಾದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಾವುದೂ ಆಗ್ಲಿ ಕಾಣಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲವೂ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲ್ತಾನನು ಹಿಂದೆಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ.

ತಂದೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾಗಿ ಗಯಜುದ್ದೀನನು ಬಲಯೆಚ್ಚ ರಿಕೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಬಿಡದಿಗೆ ಬಂದು ಸುವರ್ಣನಗರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಹೋಗಲು ಸಂಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಆ ರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ಸೈನಿಕರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಕೊಟ್ಟನು. ಉಳಿದವರನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕುತುಬನ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನೆದುರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಈ ಕುತುಬೆಂಬಾತನಾರು ? ಆತನು ಈ ಯುವರಾಜನಿಗೆ ನಂದಿಕೆಯುಳ್ಳ ಬಂಟನು. ಆತನ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕವನು. ಹಾಗೆ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂತಹ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾದರೂ ಹಿಂದೆಗಯಲಾರದ ಅಂತರಾತ್ಮವುಳ್ಳವನು. ತನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೇ ಯುವರಾಜನ ಸ್ವಭಾವವು. ಈ ಕುತುಬನು ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದೊಂದೇ ಆಲ್ಲದೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಲಾವಣ್ಯಮುಕ್ತಿಕವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಯುವರಾಜನ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಂಕುರಿಸಿತು. ಕುತುಬನು ಇದನ್ನು ಆತನ ನೋಟದಿಂದಲೇ ಗುರುತರಿತು ಆಕೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವನೆಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಯುವರಾಜನಿಗೆ ಲೇಶವೂ ಸಂದೇಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯುವರಾಜನಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಯಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುತುಬನಿಂದ ಒಂದಾದರೂ ಬಂಜೆಯಾಗದಿರುವುದು ಸಹಜವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕುತುಬನು ಯಾವಾಗ ಬಂದಾನೆಂದು ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಯೆಣಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಈಗ ತನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಸುರಕ್ಷೆ

ಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂಬೆಣಿಕೆಯೊಂದೇ ಆತನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡುದಾದರೆ ಯೆಲ್ಲ ವಿಧಗಳಿಂದಲೂ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಕ್ಕಿಯು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತೆಂಬ ಸುಭವತಃ ಮಾನದೊಡನೆ, ಕುತುಬನು ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಜಾವದ ಯಿರುಳ್ಳಳಿಯಿತು. ಆನೆಗತಿಯೊಳು ಮತ್ತಾವಚಿಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಟು ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಂಜರದಲ್ಲಿಡುವುದೊಂದೇ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನವಾಬನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನೊಪನೆ ನುಡಿದನು. ಆತನು ಕೂಡ ನವಾಬನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳು ಸಮಯಾನುಸಾರವಾದುವೆಂದು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಅವನ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ಮರಳಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಗಯ ಜುದ್ದೀನನು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಆತನನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಕೇಳಿದನು. ಆ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹಿಂದೆಯೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬದಾಗಿತ್ತು, ರಾಜ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಇದಿರೊಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿತ್ತು ಯುವರಾಜನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆತಂಕವುಂಟು. ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುವುದು ನಿಶ್ಚಯವೇ ; ಆದುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯ ಮನಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪಚರಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ರಾಜ ಮರಿಯಾದೆಗಳಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೂ, ನಿರಪಾಯವಾದ ಪ್ರದೇಶವಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕುತುಬನ ಸಲಹೆಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮೋಹ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವ ಗಯಜುದ್ದೀನನಿಗೆ ತನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವ ಗಂಡಗತ್ತರಿಯೂ, ತನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಕ್ಕಿರುವ ಅಪಾಯವೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಸೆರೆ ಬಿದ್ದಿರುವನಾದುದರಿಂದ ದುರಾಲೋಚನೆಗಳಿಂದಲೂ, ದುರ್ದೈವನೆಗಳಿಂದಲೂ, ದುರೂಹಗಳಿಂದಲೂ, ದುರೋಪಗಳಿಂದಲೂ, ಲೋಲನಾಗಿರುವನು.

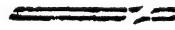
ಕುತುಬನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆತನಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವನು. ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಒಂದು ಅಭುಕ್ತಮೂಲೆಯೊಳಗೆ ರಹಸ್ಯ

ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತಭವನವೊಂದುಂಟು. ಇದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದೆ
 ಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದುವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಣಿಮಾಡಿದ
 ವಂತೆ ಅದರ ಮೇಲಣಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಗಳನ್ನು ಒಡನೆಯೆ ಕಳುಹಿದನು.
 ಗುರುಜುದ್ವೀನನ ಸೇನಾನಾಯಕನಾದ ಹುಸೇಖಾನನೂ, ಕೆಲವರು ಭಟರೂ,
 ಎರಡು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳೂ ಕೆಲಮಂದಿ ದಾದಿಯರ ಸಮೇತ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹ
 ಲ್ಪಟ್ಟರು. ನಂತರ ನವಾಬನೂ, ಗುರುವಾದ ಕುತುಬನೂ, ಒಂದು ಪಲ್ಲ
 ಕೆಯನ್ನೂ ಆರುಮಂದಿ ರಾಜಭಟರನ್ನೂ ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪಾಪ!
 ದುರದೃಷ್ಟವಂತೆಯೂ, ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷಹೃದಯೆಯೂ, ಆದ ಆ ರಾಜ ಪುತ್ರಿ
 ಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದರು. ಕಾಳಿಕಾಲಯವು ಸಮೀಪಿಸಿದಕೂಡಲೆ
 ರಾಜಭಟರೂ, ಪಲ್ಲಕೆಯನ್ನು ಹೊರುವಂತವರೂ, ಸಹ ಕುತುಬನ ಅಪ್ಪ
 ಳೆಯಂತೆ ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣವಂತಿದ್ದರು. ತರುವಾಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿಬ್ಬರೂ
 ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಮೇಚ್ಛರು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದಂತಹ ಆ ಆಲಯ ದೊಳಗೆ ಕತ್ತ
 ಲೆಯ ಸಹಾಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಕುತುಬ
 ನಿಗೆ ಆದೇವಾಲಯವು ಅದುವರೆಗೆ ಕೃತಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆತನು ಆ
 ಬಾಲಿಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಇವಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತದ್ವಾರದವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು.
 ಅಕೆಯೊಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನು ಗರ್ಭ
 ಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುತ ಆಕೆಗೂ, ಸೋದರತ್ತೆಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾ
 ಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದನು. ಅಡನಿಯೊಳಿದ್ದಾಗ ಅವನು
 ಪಖೀರನ ವೇಷದಿಂದಿದ್ದನು. ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ವೇಷವನ್ನು ತಾಳುವ
 ದೊಳ್ಳೆಯದೆಂದೆಣಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರಿದಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು
 ಹಾಕಿ ತನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲಿನ ರುಮಾಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ
 ಕಾಳಿಯ ಕೊಠಲಲ್ಲಿದ್ದ ಭೀಭತ್ಸಕಪಾಲ ಒಂದನ್ನು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ತೆಗೆದು
 ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈಯೊಳು ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಲೊಳಿರುವ ರಕ್ತಚಂದನ
 ವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುತನ್ನ ಮೊಡಲಲ್ಲಿಯೂ ಬೊಟ್ಟುಗಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು.

ಹೀಗೆ ವೇಷಧಾರಣೆಯಾದ ನಂತರ ಅವನು ಕಾಳಿಕಾ ಪೂಜಾರಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರ ಜೀವಿಯಾದ ಕಾಸಾಲಿಕನಂತೆ ಕಾಣುವನು.

ಆಳುವ ಮಹಾಪ್ರಭೂ ! ನಾವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕುದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸೋಣವೆಂದು ಬಾಗಿಲ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗಿನಿಯ ಚಿಕ್ಕಮನೆ ಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿನೋಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ “ ನವಾಬ್‌ಜೀ ! ವಿಗ್ರಹದ ಹಿಂಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ಔತುಕೊಂಡಿರು. ಆ ಕನಕಾಂಗಿಯು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವಳು. ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅದರ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ರುತ್ತ, ಸಮಯ ಸಂಧಿಸುತ್ತಲೇ ಕುತುಬನು ಕಂಠಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿ ಸಿ ಶಕ್ತಿಯ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನಿತ್ತನು. ಅನಂತರದ ಕತೆ ಯೆಲ್ಲವೂ ಪಾಠಕರಿಗೆ ತಿಳಿದುದೆ !

ಪ್ರಕರಣ ೨೨.

ಶಕ್ತಿಯು ಉದ್ಯಾನವನದೊಳಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿನ ವೈಭವಾತಿಶಯ ವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯಹುಟ್ಟಿ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅದು ಅಂತಃಕಾಶವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸು ಅಂ ತಹ ಮೇಲಣ ಬಣ್ಣಗಟ್ಟಿದವುಗಳಿಗೆ ವಶವಾಗಿ ಮೋಸಹೋಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ವಿಭವವು, ತನಗೆ ಸಹಜವಾಗಿರತಕ್ಕುದೆಂದೇ ಆಕೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವು. ಸಿಹ್ಮಾಸನವನ್ನೇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಅಂತಹ ಅದೃಷ್ಟಭಾಗಿನಿಯಾಗಿ, ಈಗ ರಾಣಿಯಾಗಿರುವಳು. ರಾಣಿಗೆ ಅಂತಹ ವಿಭ ವ ವಿಶೇಷಗಳು, ನಡೆಯುವಿಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆಕೆ ಇರುವ ಅಂತಃಪುರದೊಳಗಿನ ಗೋಡೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಲುಗನ್ನೆ ಡಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ಹವಳದ ಅಂಚುಗಳಿಂದಲೂ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಪರೈಕ

ಗಲೂ ಅವುಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹೂಗಿಡಗಳು ಪರಿಮಳವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲಾಮಯ ವಾದ ಖಿನ್ನಗಳುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿ ಪುಷ್ಪಸೌರಭಗಳನ್ನು ಗೊರಚೆಲ್ಲುತ ಪನ್ನೀರಿನ ತುಂಟುರುಗಳಿಂದ ಘುಮುಘುಮಾಯಮಾನವಾಗಿ ಆಭವನವೆಲ್ಲವೂವ್ಯಾಪಿಸಿ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಅಹ್ಲಾದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಜಿಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾದ ಹಲವು ಮಂದಿ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು ಶಕ್ತಿಯ ಸೇವಾನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾವಿರಮಂದಿ ಅಪ್ಪರ ಕನ್ನೆಯರೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಂದ್ರನ ರಾಣಿಯಂತಿರುವಳು. ಮೆರುಗನ್ನು ಹಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಿಲುಗನ್ನಡಿಗಳು ಅಮಂದಿರವು ಸ್ವರ್ಗವೋ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಇಂತಹ ಸ್ವರ್ಗಭವನದ ನಡುವೆ ಶಕ್ತಿಯ ರೂಪವಾತ್ರ ಬಸವುಡುವಿನೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ತಾನೇ ಅಹುದೋ? ಅಲ್ಲವೋ? ಎಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಮಂದಹಾಸ ಮಾಡಿದಳು. ಈಗ ಆಕೆಗೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ತೃಪ್ತಿಯುಂಕುರಿಸಿತು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆಕೆಗೋಸ್ಕರವೆ ಅಲ್ಲವೆ? ಅವದಾರಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ತಾನಾಗಿ ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದಾಗಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತ ನಿಲುವನೆಳಲೂ; ಹಿಡಿಯುವ ಕೊಂಬೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಈಗಾಗಲೆ ಅನೇಕ ಸಾವಿರಮಂದಿಯು, ಕಣ್ಣು ಸನ್ನೆಗೆ ಸೂಂಟಕಟ್ಟ ಓಡಾಡುತ್ತ ಆಕೆಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವರು.

ಆಕೆಯನ್ನು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು ಸ್ನಾನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಮೂಲ್ಯಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಆಕೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟು “ತಾಯೇ ! ಬೇಗಂಸಾಹೆಬಾ! ಮದುವಣಗಿತಿಯ ಮುಸ್ತೈದುಗಳಿಗಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗಾವುದು ಇಷ್ಟವೋ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ” ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಶಕ್ತಿಯು—ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಯ್ತೆರೆದು “ ಇವು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯವಿಲ್ಲವೋ? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಅವರು ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ ಯೇನನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ಸಾಹಸದಿಂದೊಬ್ಬಳು “ ಬೇಗಂಸಾಯಬೂ ! ” ಇವುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮೂರು ಮಂದಿ ರಾಣಿಯರು ಜಗಳವಾಡಿದರು, ಅವರ ಮೈರವಿನ್ನೂ ಶಾಂತವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ತಾವು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಇವು ನೆವಾಬರ ತಾಯಿಯವರು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವುಡುಪು. ಆಕೆಯು ಗತಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ರಾಣಿಯರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರಾದರೂ ನೆವಾಬರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾರಾಜನು ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತಾವು ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿರುವರು. ” ಎಂದಳು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಹಿಂದೂ ಸುಂದರಿಯು “ ಅವು ನನಗೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೊಸರಾಣಿಯು ಬಹುಮಾನ ಮಾಡಿರುವಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಇವು ಆ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ರಾಣಿಯರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬನ್ನಿರಿ. ”

ದಾದಿ—ನಾಲ್ಕನೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನು ?

ಶಕ್ತಿ:—ನಾಲ್ಕನೆಯದೇ ? ಇದುವರೆಗೆ ನೆವಾಬರಿಗೆ ಯೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರೀತಿಸಾತ್ರಳಾರು. ;

ದಾದಿ. “ ಮೋತಿಯಾಜಾ ”

ಶಕ್ತಿ—“ ಸರಿಯೆ; ಆಕೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬನ್ನಿರಿ ”

ದಾಸಿ—“ ರಾಜ್ಞಿಯ ಚಿತ್ತ ಒಪ್ಪಿದಂತೆ ಮಾಡುವೆವು. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಧರಿಸುವ ಉಡುಪಾವುದು ? ”

ಶಕ್ತಿ. “ ಒಂದು ಸೀರೆಯಲ್ಲವೇ ? ಸೀರೆಯೊಂದೂ ಮೇಲ್ಮುಸು ಕೊಂಡೂ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ಸಾಕು. ”

ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯು ದೊಡ್ಡಪಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆದು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಬಲು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಸೀರೆಗಳನ್ನೂ ದಾವಣಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ತೋರಿದಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಜ್ರಸ್ಥಗಿತವಾದ ಒಂದು ಬಿಳಿಯ ಪತ್ತಲವನ್ನೂ ಧವಳ ವರ್ಣದ ದಾವಣಿಯೊಂದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು.

ಅನಂತರದ ಕಾರ್ಯವು ಸ್ನಾನವು. ಅದಾದಕೂಡಲೆ ಆ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಹವಳದ ಪರೈಕದೊಳು ವೈಯಾರದಿಂದೊರಗಿ ದಳು. ಅನೇಕಮಂದಿ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯರು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬಳು ತಲೆಗೊದಲನ್ನು ಆರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಜಾಮರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಪಾದಾಭರಣವನ್ನು ತೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಉಳಿದವರು ಅತ್ತರು ಪನ್ನಿರು ಮುಂತಾದ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಬಾಲಿಕೆಯರು ಆಭರಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಂದು ಅಮೂಲ್ಯಗಳಾದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಆಕೆಯು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ನವರತ್ನಸ್ಥಗಿತವಾದ ಆ ಆಭರಣಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ನೋಟಕರ ಕಣ್ಣಿನನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ವಜ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯವು. ಅವುಗಳೊಳಗೊಂದು ವಜ್ರದಹಾರವನ್ನು ಆ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಸ್ರ ಸೂರ್ಯರೊಂದೇಬಾರಿ ಉದಯಿಸಿದಂತೆ ಆ ಮಂದಿರವೆಲ್ಲವೂ ತೇಜೋಮಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಶಕ್ತಿಯು ಇದುವರೆಗೆ ದಿನಾಂಜನಪುರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಗಳೆಷ್ಟೋ ನೋಡಿರುವಳಾದರೂ ಅವಿಷ್ಕಾರಮಾಣೀಯವಾದುವುಗಳಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನೋಡಿನೋಡಿ ಶಕ್ತಿಯು ಕೆಲವು ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಹೀಗೆ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿ ಮರಳಿ ನಿಲುಗನ್ನಡಿಯ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೇರಿದಳು. ನವಾಬನು ವಧೂಸಂದರ್ಶನೋತ್ಸುಕನಾಗಿ. ಅತುರದಿಂದೆದುರುಕಾಯುತ ಆಕೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಳೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯು ಯಾವಾಗ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ ಶಕ್ತಿಯು ಮರಳಿ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಳು. ನೋಡಿದಷ್ಟೂ ತನ್ನ ರೂಪವು ತನಗೇ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಕಂ

ಡು, ತನ್ನೀ ಅಲಂಕಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ? ಎందుಕೋಳುತಿರಲು ಆಶ್ರಯ ಕಣಗಳುದುರಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ತಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಮದುವೆಯದಿವಸವಿದೇನೇ? ಇದರದೆಸೆಯಿಂದ ಭಾಗ್ಯವೂ, ಅಧಿಕಾರವೂ, ರಾಜ್ಯವೂ, ಎಲ್ಲವೂ, ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತಾದರೂ ಅಂತರಾತ್ಮನು ಮಾತ್ರ ದುಃಖಮಗ್ನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಏತಕಾಕೆಗೆ? ಹೆಂಗುಸಿಗುಂಟಾದ ಅನುರಾಗಲತೆಯು ಮೂಲಚ್ಛೇದವಾದಾಗ ಪ್ರಾಣಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ತಕೆ? ಗಣೇಶದೇವನು ತನಗಿನ್ನು ದೊರೆಯಲಾರನು. ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ದಕ್ಕಲಾರನು. ಈಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ತಾನು ಆತ್ಮನನ್ನೂ ಶರೀರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಬಹಿರಾಡಂಬರಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುತ್ತಿರುವಳಲ್ಲವೇ? ಇದರದೆಸೆಯಿಂದಾಕೆಗೆ ಸಮಸ್ತ ಗೌರವಗಳೂ, ಕೀರ್ತಿಯೂ, ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದುವೇ ಆಕೆಯು ಸಾಧಿಸಲೆಣಿಸಿದ್ದುದು? ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಲಭಿಸಿತು? ತಾನು ಗಣೇಶದೇವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪಗಳೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಬಿದ್ದು ಮಾತೃಸ್ವರೂಪವಾದ ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುವವಾಯಿತು. ಆಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆಕೆಯೇ ಘೋರತಮವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತಾಯಿತು. ಸ್ತ್ರೀಗೌರವವು ಮಲಿನವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇನ್ನು ತಾನೊಬ್ಬ ಮಾನವತಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಳೋ? ತಾನು ಸ್ತ್ರೀರೂಪಿಣಿಯಾದ ವಿಶಾಚವಲ್ಲವೇ? ಯೆಂಬ ಊಹೆಯೊಂದು ಮನದೊಳಂಕುರಿಸಿತು. ತನ್ನ ಗತಕಾಲಕ್ಕೂ ತನಗೂ ವುಳ್ಳ ಸಂಬಂಧವು ಇಂದಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಇನ್ನು ತನ್ನ ಬಂಧು ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಸೇರಲವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಎಣಿಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಆಕೆಯ ಮನದಲ್ಲು ಅಸಹ್ಯ ಭಾವವು ಉದಯಿಸಿತು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಹಾಗಿರಲಿ, ತನ್ನನ್ನು ಗಣೇಶದೇವನೇನೆನ್ನುವನು? ಆತನು ಆಕೆಯನ್ನು ವರಿಸದಿದ್ದರೂ, ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಆಕೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು. ಈಗ ಹೀಗೆ ಆತ್ಮವಿಕ್ರಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಸೋದರ ತ್ವೆಯಂತೆ ಯೋಗಿನಿಯಾಗಿದರಾದರೇಕೆ? ಇಂತಹ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಆಕೆ

ಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಉಂಟಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲಾತಿಕ್ರಮಣವಾಯ್ತು.

ಹೀಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯೊಬ್ಬಳು ಬಂದು “ ನವಾಬನಾ ಹರು ತಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಲು ಆಜ್ಞೆಯೇ ? ”

“ಸರಿಯೆ, ಆತನನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಹೇಳಿ ತಿಳಿಸು.” ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನಿತ್ತು ದಾಸಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕರೆದು “ ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವವು ? ಅವುಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ತರುವಳಾಗು.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಅಭರಣ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ದಾಸಿಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಿಟ್ಟಳು. ಅವಳು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ “ ಬೇಗಂಸಾಹೆಬಾ! ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಒಡೆಯನೇನೆಂದು ಕೊಳುವನು ? ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೂಲಗುತ ನುಡಿದಳು. ಆದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯು “ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವು, ಅದರ ಗೊಡವೆ ನಿನಗೇಕೆ ? ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನಿನಗೆ ತಂದು ಕೊಡು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಮರುಮಾತಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಸಿದಳು. ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಯೋಗಿನಿಯ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನವಾಬನು ಕಾದಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯ ತೊಟ್ಟಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಆಕೆಯು ಇನ್ನೂ ಅದೇ ವೇಷದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಆತನು “ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ವಂಗದೇಶವನ್ನಾಳುವ ಅರಸಿಯ ವೇಷವೇ ಇದು ? ” ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಶಕ್ತಿಯು “ನಾನಿನ್ನೂ ವಂಗದೇಶದ ಅರಸಿಯಲ್ಲವು. ಯುವವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವವರೆಗೂ ನಾನು ಈ ವೇಷದಿಂದಲೇ ಇರತಕ್ಕವಳು. ”

ಎಂದು ನಿರ್ದೋಷದಿಂದ ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನವಾಬನ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಬುಜ್ಜುಗಿಸಲೆಳಸಿ “ ಪ್ರೇಯಸೀ ! ನಾನು ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಈ ಭಾಗ್ಯವನ್ನೂ, ವಿಭವವನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ, ಸೊರಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆನು. ನಿನಗೆ ಈ ವಿಸ್ತೃತಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮಪೂರಿತವಾದ ಒರೆನೋಟ ಮೊಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಾವುವೂ ಧೈರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಾರವು. ಅವಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಿನಗೇನು ಕಂಬಣಿರುತ್ತಿವೆ ? ವಿನಿದು ? ” ಎಂದು ಆಕೆಯ

ನ್ನು ಸವಿವಾಪಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಶಕ್ತಿಯು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಿಂತು “ವೆ ಹಾರಾಜನೇ ! ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟದಿರು. ಈ ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ರಾಣಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆನು. ” ಎನಲು ಆಯುರ್ವರಾಜನಿಗೆ ಅಶ್ವರೈವೂ, ಅಗ್ರಹವೂ, ಉಂಟಾಗಿ ಅಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ “ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ನೀನು ಬದ್ಧಳಾಗಿರತಕ್ಕುದೇ! ಅಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಅನುಜ್ಞೆಗೆ ನಾನು ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ನೀನು ನನ್ನ ಅರಸಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸೊತ್ತಾಗಿರುವೆ. ” ಎಂಬೀ ಮಾತುಗಳು ಶಕ್ತಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೆ ಯೆಲ್ಲೆಲ್ಲದ ಅಗ್ರಹವೂ ಬಂದು ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವವು ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರಲು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಹೀಗೆಂದಳು.

“ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅರಸಿಯಾಗಲಿಲ್ಲೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಆಗಲಾರೆನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನಾಗೂ. ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡು. ಹಾಗಿಲ್ಲವಾದರೆ ” ಎಂದುಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಡಾಸಿಯು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಬಂದು “ನವಾಬುಷಾಹ ! ಮಹಾರಾಜ ! ಕುತುಬುಷಾಹನು ಅತಿತ್ತರೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೊರಗೆ ಕಾದಿರುವನು. ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವಂತಿದೆ. ” ಎಂದು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದಳು.

ನವಾಬನು ಶಕ್ತಿಗೆ ಸೋತು ವಿಧೇಯನಾಗಿ “ಪ್ರೇಯಸೀ ! ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸು. ನಾನು ನಿನ್ನ ದಾಸನಾಗಿರತಕ್ಕವನು. ನಾನೀಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮರಳಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವೆನೋ, ಬಾರೇನೋ, ಅರಿಯೆನು. ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಸೂರೆಕೊಡಲು ಸಂಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ನನಗೊಂದು ಗಾಢಾಲಿಂಗನ ಸುಖವಾದರೂ ಇಲ್ಲವಾಯ್ತೇ ! ಅದನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದೆಯಾದರೆ ಮೃತಿಯಾದರೂ ನನಗೆ ಹಿತವಾಗಿರುವುದು. ” ಅಂದನು.

ಈ ಮಾತಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯು ಚಲಿಸದೆ “ ಲೋಕನಾಯಕನೇ ! ಪ್ರತವನ್ನು ನಾನು ತಪ್ಪುವೆಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನನ್ನೂ ದುಃಖಗಳೆಂಬವು ವಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೇಳಾಡುವುದಿನ್ನು ಸಾಕುಮಾಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಅಂಗರಕ್ಷಕರೆಷ್ಟು ಮಂದಿಯಾದರೂ ಈ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನುಳಿಸಲಾರರು. ” ಎಂದು ನುಡಿದಳು.

ಅಷ್ಟರೊಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು. ಕುತುಬನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗುಗಳಿಡುತ್ತ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ “ ಅಯ್ಯಾ ! ತ್ವರೆಪಡಬೇಕು. ತಡಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ನೆರೆ ಹಿಡಿಯುವರು. ಪರಿಚಾರಿ ಕೆಯರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿಸುವರು. ಬೇಗಂಸಾಹೆಬಾವನ್ನು ಸಹ ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಲು ಕಳುಹಿಕೊಡಬೇಕು. ಅರಣ್ಯವಾಗಲಾದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ” ಆ ಯುವರಾಜನು ತನ್ನ ಯಾವದ್ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಭವವನ್ನೂ ಸೂರೆಕೊಡಲು ಸಂಸಿದ್ಧನಾದುದು ಈ ಸುಖಾನುಭವಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ! ಈ ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವದಿನವನ್ನೇ ಪೇಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ದುಃಖಭಾಗಿಗಳಾದರು. ಆತನಿಗೆಲಭಿಸಿದುದೆಲ್ಲವೂ ತಾನೊಲೆದವನಿತಾರತ್ನದ ತಿರಸ್ಕಾರವಾಕ್ಕುಗಳೆ! ಇದು ಮನದಲ್ಲಿ ಗಾಯವಾಗಿ ನಿಂತು ತನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯು ಒಂದು ಬಾರಿ ಯಾದರೂ ತೀರದೆ ಗಯಜುದ್ದೀನನು ಖೇದಗೊಂಡು ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಹೊರಪಯಣವಾದನು.

ಪ್ರಕರಣ ೨೩.

ಪಾದುಷಾಹನು ವಿವೇಕವಿಹೀನನಾಗಿ ಒಂದೇ ಮುಷ್ಕರದಿಂದ ತನ್ನ ನಾಶನಕ್ಕೇ ತಾನೇ ದಾರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಜನರೊಡನೆಯೂ ಹೆರವರೊಡನೆಯೂ, ವಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆತನಿ ಗೊಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾದರೂ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಿತು. ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧಗಳಾದ ಅನುಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಗೆಗೊಂಡು ಬಾರಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಕಳಿಸುತ್ತ ಸೇನಾನಾಯಕರನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿಫಲವು ಪಾದುಷಾಹನಿಗೆ ವ್ಯತಿರೇಕ

ಇಗಿರುವಿಕೆಯು ಸಹಜವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲ್ತಾನನ ಜೊತೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವ ಸೇನಾನಾಯಕರಿಗೂ ಘೋರವಾದ ಭೀಷಣತೆಗಳು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುವು. ಜಯಪ್ರದವಾಗುವಂತಹ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಧುವಾಹನು ಅವರನ್ನು ಉಚಿತ ಮರಿಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ರೀತಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೈನಿಕರಾದರೋ; ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿ ನೀತಿ ತಪ್ಪಿದರು. ದೇಶ ಸಲ್ಲಿ ಬರವು ಬಲವಾಯ್ತು. ದೇಹಧಾರಧ್ಯವುಳ್ಳ ಬೇಸಾಯಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಸಮೃದ್ಧ ಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಹೆಂಗ ಗೊ, ಮಕ್ಕಳೂ, ಬೇಸಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರಾದರು. ಕ್ಷಾಮವೀಡ ಕವಾದ ದೇಶವು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನೊದಗಿಸಲಾರದಂತಾಯ್ತು. ರಾಜಭದರಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದುಬಾರಿಯ ಅನ್ನವಾ ಪರೂದೊರೆಯದಂತಾಯ್ತು. ಇದರ ಜತೆಯಲ್ಲಿಯುದ್ಧದೊಳು ಅಪಜಯವೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವಂತಿದ್ದಿತು. ಒಂದುಬಾರಿ ಶತ್ರುಗಳು ಇವರಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಮೂರುಸಲ ಅವರಿಂದಿವರು ಸೋಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಯುದ್ಧವು ಸಾಗುವುದು ದುಷ್ಟರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಯುದ್ಧಾರಂಭವಾಗಿ ಒಂದು ವರುಷದ ಮೇಲೆಯೇ ಆಯ್ತು. ದಿನಾಂಕ ಪುರದರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿವಾಡಿಕೊಂಡು ಗಯಜುದ್ದೀನ ನನ್ನು ಗೆಲುವುದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಅವರ ಹಿತೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ಸುಲ್ತಾನನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತ ಬಂದನು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಹ ವಿಷಮ ಸ್ಥಿತಿಯೊದಗಿತು. ಗಯಜುದ್ದೀನನ ಸೇನೆಯು ದಿನೇದಿನೇ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಆತನು ಅಗಾಧವಾದ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ರಾಜಧಾನಿಯಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದುತಿರುವವರಿಗೆ ಅನುಸರಣೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಯುವರಾಜನು ತಂದೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ

ನೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಲ್ತಾನನ ವುಳಿದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಮಂದಿಯೂ ಆತನ ಗಾಳಿಗೆ ಕೂಡ ನಿಲಲಾರದೆ ಸೈನ್ಯಸಹಾಯಬೇಕೆಂದು ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಶಿಬಿರವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಸೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಣೇಶದೇವನೊಡನೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಸುಲ್ತಾನನೊಡನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸೈನ್ಯವೂ ಗಣೇಶದೇವನ ಸೈನ್ಯವೂ ಮೊಂದಾದರೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಧೃಢತಮವಾಗಿ ನವಾಬನನ್ನು ಎದುರಿಸ ಬಹುದಾಗಿವೆ. ಆಗ್ಗೆ ಆ ದುವೇ ತರಣೋಪಾಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇದರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯೆಲ್ಲವೂ ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಸಿಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಆದರೆ ಸ್ವಯಂಕೃತವಾಗಿ ತಂದು ಕೊಂಡ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಮರುಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ತಾನು ತನಗೆ ಸಾಧಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿರತಕ್ಕ ದಿನಾಜ ಪುರಾಧಿನಾಥನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ವಿಧಿಯನ್ನು ತಾನು ಬೈದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನೆಪ್ಪಾಗಿ ಬೈದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಆತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಾಟದಷ್ಟೂ ಮನೋವೈಘಯ ಹೆಚ್ಚಾ ಗುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ್ಗೆ ರುವ ವಿಪನ್ನಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಧಾನ ದಂಡನಾಯಕನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದನು. ಆದರೂ ಆತನು ಹೇಳಿದ ಆಲೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಛೇಮಾರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಬಹುಮಾನವಾವುದೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

“ಸೇನಾಧಿಪನೇ! ಆ ದಿಕ್ಕು ದೆಸೆಯಿಲ್ಲದ ಅಲ್ಪ ವಾದ ದಿನಾಜ ಪುರವಿ ನ್ನೂ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಲಿಲ್ಲವೋ? ನೀನೇ ತಕ್ಕಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವನು. ನಾನು ಹೇಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೀನು ಬಹು ಮಾಂದ್ಯದಿಂದಿರುವೆ. ಯಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನಿನ್ನ ಉಪೇಕ್ಷೆಯೇ ಇದರಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.” ಎಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಅತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ನುಡಿದನು. ಸಭೆಗೆಲ್ಲರೂ ಪುರು

ಮಾತಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕಳೆದು ಸೇನಾನಾಯಕನು
 “ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೇ ! ಇನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ
 ಸೇನೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದುದಾದರೆ ದಿನಾಜಪುರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದೆ
 ವು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುವರ್ಣಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂ
 ದು ಪ್ರಭುಗಳ ಅನುಜ್ಞೆಗಳಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಡುವರಾದೆವು. ”
 ಎಂಟು ಹೇಳಿದನು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅಜೀಮಖಾನನ ತಂದೆಯಾದ ಮೃದ್ಧ
 ಮಂತ್ರಿಯು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು “ತಾವು ಯುವರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಷರೀ
 ಫುದ್ದೀನನು ಭುವನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗಯಜುದ್ದೀ
 ನನನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೆಹಾಕಿ ಸೈನ್ಯಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಬರೆದನಾದರೂ ”—

ಚಕ್ರವರ್ತಿ—“ ಷರೀಫುದ್ದೀನನು ಸುಳ್ಳುಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿವೋ
 ಸಹೋದನೆಂಬುವುದು ನನ್ನ ನಂಬುಗೆಯು ”

ಮಂತ್ರಿ—ಪ್ರಭುಚಕ್ರವರ್ತಿಯೇ! ಸ್ವಾಮಿಗೆ ತಿಳಿದ ಸವಾಚಾರವು ಸರಿ
 ಯಾದುದಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೈನ್ಯಗಳಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಮೇಲಾದ
 ರೂ, ನೆಲದ ಮೇಲಾದರೂ, ಭುವನ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಮುತ್ತುವುದು ದುಷ್ಕರ
 ವಾಯ್ತು. ಅಜೀಮಖಾನನು ಒಂದುದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದುದಾ
 ದರೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುವೂ ಗಯಜುದ್ದೀನನು ಸೆರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದನು.

ಪಾದುಷಾ— “ ಅಜೀಮಖಾನ್ ! ಏನಿದು ? ನೀನೊಂದುದಿನ
 ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಜಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತಂತೆ; ನೀನೇಕೆ ತಡ
 ಮಾಡಿದೆ ? ”

ಅಜೀಮ—“ ದೇವಾ ! ದಿನಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶದೇವನೊಡನೆ ಕಾ
 ದುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ಭುವನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆನೆಂತು ? ಷರೀಫುದ್ದೀನ
 ನನ್ನು ಕಲೆಯುವಂತೆ ಷರೀದುಷಾವಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ”

ಪಾದುಷಾ—“ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನವಾಬು ಪಾನುದ್ದೀನನನ್ನು ಇರಿಸಿ
 ನೀನು ಕೂಡ ಷರೀಫುದ್ದೀನನನ್ನು ಕಲೆಯತಕ್ಕುದೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ”

ಅಜಿಮ—“ ಆ ಅನುಜ್ಞೆಯು ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಅದು ಸೇರಿದ ತರುವಾಯ ಹೊರಟು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭುವನೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸೇರಲವಕಾಶವಿಲ್ಲದವನಾದನು. ಮೊದಲು ಪೂರ್ಣಭಾಗಾನದಿಯ ಪ್ರವಾಹವು ಹೆಚ್ಚಿ ದುದರಿಂದ ಆಲಸ್ಯವಾಯ್ತು. ನಂತರ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ದಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲಸ್ಯವಾಯ್ತು. ಕೊಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವಾಗ ಸಮಯವಿಾರಿದ್ದಿತು. ”

ಪಾದುಷಾ—“ ಅಸಂಭವವು ! ಸೇನಾಧಿಪತಿಯ ಬಾಯಿಂದ ಇಂತಹ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಎಂದೆಂದೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ನನ್ನ ತಪ್ಪು ಈಗ ನನಗೆ ಬೋಧೆಯಾಯ್ತು. ”

ಅದರಮೇಲೆ ಸೇನಾಧಿಪನಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕೋಪಬಂದಿತು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಲಾರದೆ ತಡೆದುಕೊಂಡನು. ಮಂತ್ರಿಮಾತ್ರ “ಗತಿಸಿ ದುದಕ್ಕೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕಾಲವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವೃಥಾಪಡಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಗಯಜುದ್ದೀನನೆ ಬಲವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆತನನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಸೋಲಿಸದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವು. ದಿನಾಜಪುರದೊಡನೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ? ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ನಿರ್ದೈವವೇಕು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಸಮಯಾನುಸಾರ ಸುಲ್ತಾನನು ಕೂಡ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಯ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ “ಸರಿಯೆ; ಸಂಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದಾದರೂ ಆತನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ನಮಗೆ ಅಗೌರವ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಬೇಕು.” ಅಂದನು. ಅಜೀಂಖಾನನು ಗಣೇಶದೇವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿರುವನು. ಈ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಯೋಗಿನಿಯು ಕಾರಣವಾದುದರಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷಿಸದಿರುವಂತೆಯೂ, ತಾನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಬದುಲಾಗಿ ತಾನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಪ್ಪವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವಂತೆಯೂ, ಅಂಗೀಕರಿಸಿದುದಾದರೆ ಗಣೇಶದೇವನು ಸಂಧಿಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸುವನು. ಪಾದು

ಷಾಹನು ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಮರುದಿನ ವೊಡಂಬಡಿಕೆಗಳಮೇಲೆ ಕೈಬರಹಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ದಿನಾಜಪುರದ ಮಹಾರಾಜನು ಆ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಎರವು ಡುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತುಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ತನ್ನ ಮುಮ್ಮಗನಾದ ಸಾಹೇಬುದ್ದೀನನನ್ನೂ, ತತ್ಪರಿವಾರವನ್ನೂ, ದಿನಾಜಪುರದ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೂ ಸುಲ್ತಾನನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

ಪ್ರಕರಣ ೨೪.

ಗಣೇಶದೇವನು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಓಲಗಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಕರೆಸಲ್ಪಟ್ಟತೇವಿನಾ ಆತನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲಕ್ಷಣಗಳೊಂದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೊಂದು ಉಚಿತಾನೆವನ್ನಿತ್ತಾದರೂ ಮರಿಯಾದೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಗಣೇಶದೇವನು ಅದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದೊಡ್ಡವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನಾದುದರಿಂದ ಆತನ ಮುಖ ವೈಖರಿಯೂ, ಲಕ್ಷಣಗಳೂ, ಅಭಿಜಾತ್ಯವೂ ನಿಭೇಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಆ ಸಭ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕತಮವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಗಣೇಶದೇವನು ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಸಲಾಂ ಮಾಡಿದನಾದರೂ, ಅದರಿಂದ ವಿಫೇಯತೆಯು ಲೇಶವಾತ್ರವಾದರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪೋರನನ್ನು ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಗ್ಗಿಸಲಾರದೆ ಹೋದನೆಲ್ಲಾ; ಎಂದು ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಅಸೂಯೆ ಯೊಡಗೂಡಿದ ತಿರಸ್ಕಾರವೂ, ಅನಾದರವೂ, ಕಾಣುವಂತಿರುವ ಸುಲ್ತಾನನ ನಡತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಸಭೆಯೆಲ್ಲವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಗ್ನವಾಗಿ ಮಾನಮುದ್ರೆಯಿಂದಿದ್ದಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು, ಗಣೇಶದೇವನೊಡನೆ “ ಗಣೇಶದೇವಾ! ನಿನಗೇನುಬೇಕು?” ಎಂದು ವಿಕಟವಾಗಿ ಕೇಳಿದನು. ಗಣೇಶದೇವನು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕವುಗಳನ್ನು, ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗ್ರಹಿಸಿರತಕ್ಕವನಾದುದರಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದಲೂ, ಗೌರವದಿಂದ

ಲೂ, ಹೀಗೆ ಬದುಲು ಹೇಳಿದನು. “ನನಗೆ ಬರತಕ್ಕುದೇನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿಯೇ ಇರುವೆನು. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವಿರಾದುದರಿಂದ ವೊಡಂ ಬಡಿಕೆಯಮೇಲೆ ಕೈಬರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಅದನ್ನು ಯಾಗ ಹೊಸತಾಗಿ ಕೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುವಿರಾದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿನ್ನಿಸುವೆನು. ಯೋಗಿನಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಿಕೆಯೂ, ನನಗುಂಟಾದ ನಷ್ಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದಿನಾಜಪುರದ ಮೇಲಣ ಕಪ್ಪವನ್ನು ಉತ್ತಾರಕೊಡುವಿಕೆಯೂ, ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು. ”

ಸುಲ್ತಾನನು “ಹುಬ್ಬುಗಂಟಕ್ಕೆ ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ನಮಗಿದ್ದುದು ಬಿದ್ದುದರಿಂದಂಟಾದ ನಮ್ಮ ನಷ್ಟವು ತೀರುವಬಗೆಯಾವುದು? ”

ಗಣೇ “ನಾನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದ ರಿಂದ ತೀರುವುದು. ”

ಪಾದುಷಾ “ಅದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದರೂ, ಆಗದಿದ್ದರೂ, ಕೂಡ ಸಾಮಂತರಾಯನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಧಾಯಕ ಕೃತ್ಯವೇ. ನನ್ನ ಶತ್ರು ವಿನೋಡನೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕನಾಗದಿದ್ದರೆ ಶೀಘ್ರಪಾತ್ರನಾಗುವೆ. ನೀನು ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ದಂಡನೆ ಯೇನು? ”

ಗಣೇ “ಅದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು, ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಂಬಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯಿ ಸಿದೆ. ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲೇಣಿಸುವುದು ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತಕವು. ”

ಪಾದುಷಾ “ಮೋಸಕ್ಕೆ ಮೋಸಮಾಡುವುದು ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತಕ ವಲ್ಲ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸಾಧನವಿಲ್ಲ. ಅಜೀ ಮುಖಾ! ಇವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರಿ. ”

ಸುಲ್ತಾನನು ಹೀಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೀನನಾಗುವನೆಂದು ಯಾರೂ ನಂಬಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಅಜೀಮುಖಾನನು ಕದಲಿ ಮೆದಲದೆ ಸ್ತಂಭಿ ಭೂತನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ಮಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಸುಲ್ತಾನನ ಮಾತ ನ್ನು ನಂಬಿ ಗಣೇಶದೇವನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ ಮೂಲಗಕ್ಕೆ ಕರತಂದವನಾತನೇ!

ಅತನೇ ಈ ದ್ರೋಹಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಬೇಕಾಯ್ತು. ಈ ಅನ್ಯಾಯವು ಅತನಿಗೆಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೌನದಿಂದಿರಲಾರದೆ “ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾ ಗೌರವವನ್ನು ನಂಬಿ ಈ ಮಹಾರಾಜನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು. ಈ ನಂಬುಗೆಯು ಕೆಟ್ಟದಾದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕೀರ್ಮಿಗೆ ಕಳಂಕ ಉಂಟಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬಲಾರರು.”

ಪಾದುಷಾ “ಸುಮ್ಮನಿರು. ಗಲಹಬೇಡ. ನೀನು ಇತ್ತಲೆಯವನಾಗಿರುವೆ. ಕರೀಮುದ್ದೀನ್ ! ಇಂದಿನಿಂದ ಸೇನಾಧಿಪತಿತ್ವವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ಈ ಇತ್ತಲೆಯವನಾದ ಅಜೀಮನನ್ನೂ, ಈ ದ್ರೋಹಿಯಾದ ಗಣೇಶನನ್ನೂ ಬಂಧಿಸು. ಇವರನ್ನಿದುವರಿಗೆ ಬಹುಕಾಲದ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ತೆರನಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು.”

ಹೊಸತಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೇನಾನಿಯು “ದೇವನೇ ! ದಿನಾಜ ಪುರಾಧಿನಾಥನ ಅನುಚರರು ದ್ವಾರದಲ್ಲಿರುವರು. ಅವರನ್ನೇನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಾಜ್ಞೆ.”

ಪಾದುಷಾ “ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಬಂಧಿಸು.” ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಅಜ್ಞಾ ಬದ್ಧನಾಗಿ ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದ ಕರೀಮುದ್ದೀನನು ಗಣೇಶದೇವನನ್ನೂ ಅಜೀಮನನನ್ನೂ ಸೆರೆಮನೆಗೆಯ್ದನು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತಲೆಯನ್ನು ಚಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ “ಸುಲ್ತಾನರೇ ! ಸುಲ್ತಾನರೇ ! ಏನ ಮಾಡಿದಿರಿ ? ಇನ್ನು ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಾಧನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿರುವಿರಿ. ಸೇನಾ ನಾಯಕನನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಬಂಧಿಸಿದಿರಿ.”

ಪಾದುಷಾ “ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿಯೇ ? ಅತನು ನಿನ್ನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿದು ಇದುವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಈತನೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು.”

ಮಂತ್ರಿ “ಸಾರ್ವಭೌಮ ! ದಿನಾಜಪುರಾಧಿನಾಥನು ಕೂಡ ಬಂಧಿ

ಸಲ್ಪಟ್ಟನಾದುದರಿಂದ ಯೆರಳು ಬಲಗೊಂದಿಗೂ ಯುದ್ಧವು ತಪ್ಪದು: ಏನು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಿರುವುದೋ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರಿಕೆ. ”

ಚಕ್ರವರ್ತಿ “ನಿನಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಗೆಟ್ಟಂತಿದೆ; ನಿನ್ನ ವಿವೇಕವೇನಾಯ್ತು? ನಾನು ಗಣೇಶನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ ನಂತರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವರಾರಿನ್ನು ? ”

ಮಂತ್ರಿ “ ಆತನ ಸೈನ್ಯವು. ಆತನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಸಂಗತಿಯು ಆತನ ತಾಯ್ಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಅಕೆಯು ಸುಮ್ಮನಿರುವಳೆಂದುಕೊಂಡಿರಾ ಏನು? ಆತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪುರುಷನೊಬ್ಬನೇ ವೊಬ್ಬನಿದ್ದರೂ, ಆತನು ಆತನ ರಾಯನಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋರಾಡಿ ಮುಗಿಯುವನು. ”

ಪಾದುಷಾ “ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ? ”

ಮಂತ್ರಿ “ ಸಾಹೆಬುದ್ದೀನನನ್ನು ಶತ್ರು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ವೊತ್ತೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಆಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯು ಮರೆತಿರಬಹುದು. ಮಹಾ ರಾಜನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ ವಾರ್ತೆಯು ಹೊರಬಿದ್ದಕೂಡಲೆ ಸಾಹೆಬುದ್ದೀನನ ಪ್ರಾಣಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಯುಂಟಾಗುವುದು. ”

ಚಕ್ರವರ್ತಿ “ ಗಣೇಶನೊಡನೆ ಬಂದ ಮೈಗಾವಲಿನ ಭಟರು ಕೂಡ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರಾದುದರಿಂದ ಈ ವಾರ್ತೆಯು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ಅದುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಾಹೆಬುದ್ದೀನನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕು. ”

ಮಂತ್ರಿಯು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ “ ಒಡೆಯನೇ ! ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವರಾರು? ವಯಸಿನಿಂದಲೂ, ಅನುಭವದಿಂದಲೂ, ವೃದ್ಧನಾದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಲಿಸಿರಿ. ಅಜೀಮಖಾನನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ದಿನಾಜಪುರದೊಡನೆ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಸಮನಿಸಿರಿ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹಾಳಾಗುವೆವು. ತಮ್ಮನ್ನು ಸೈತಾನು ಅವರಿಸಿದಂತಿದೆ. ”

ಪಾದುಷಾ “ ನೀನೇ ನನಗೆ ಸೈತಾನನು. ನಿನ್ನ ಮಗನಾದ ಕುತುಬನು ಗಯಜುದ್ದೀನನಿಗೆ ಉಪದೇಶಕನೆಂಬುದು ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯಾ? ಆದರೆ ದೆಸೆಯಿಂದಲೆ ಈ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಂದೊಡಗಿದುವು. ”

ಮಂತ್ರಿ “ಅದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಅವನನ್ನು ತೊರೆದೆನು.”

ಪಾದುಷಾ “ಅದರಿಂದ ನನಗಾದ ಲಾಭವೇನು? ಅಜೀಮಖಾನನು ಕೂಡ ಗಯಜುದ್ದೀನನೊಡನೆ ನನ್ನ ವಿನಾಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವನೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬುಗೆಯು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಶತ್ರುಗಳು ಕೈವಶವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ಹೇಳಬಲ್ಲೆಯಾ?” ಈವಾತುಗಳು ಆ ಮುದಿ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟತರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆತನ ಮೈಯುರಿಯೆದ್ದು ಸೈರಣೆಗೆಟ್ಟು “ಎಷ್ಟು ನಾಚುಗೆ! ಎಷ್ಟು ನಾಚುಗೆ! ಒಡೆಯನೇ! ಇಂತಹ ಅನುಮಾನವು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೂಡ ಗಯಜುದ್ದೀನನ ಪಕ್ಷದವನೆಂದು ಹೇಳುವಿರಾದೀತು.” ಅಂದನು. ಸುಲತಾ ಸಿಕಂದರುಷಾಹನು, ಮತಿಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಲೇಶ ಮಾತ್ರವೂ ಅನುಮಾನಿಸದೆ “ಅಹುದು. ನನಗೆ ಆ ಅನುಮಾನ ಕೂಡವುಂಟು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ನಿರಪರಾಧಿತ್ವವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಕೊಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ಹಾರಾಟವೇತಕೆ?” ಅಷ್ಟು ವರುಷಗಳಿಂದ ಅಪ್ರತಿಮಾನವಾದ ಪ್ರಭು ಭಕ್ತಿಯುತನಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಮಾಡುತ್ತ ವಯಸ್ಸು ಕಳೆದು ನಿಲ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಯತಿಯುಂತಿದ್ದ, ಆ ವೃದ್ಧನಿಗೆ ಈ ಕಠೋರವಾಕ್ಯಗಳೆಂತಹ ಹೃದಯಶಲ್ಯಗಳಾದುವೋ ಹೇಳಲಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಆತನು ಕೋಪಾತುರಗಳಿಂದ ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿದ್ದು, ಕೂಡಲೆ ಸ್ಥಿಮಿತನಾಗಿ.

“ಸಿಕಂದರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೇ! ಭಗವಂತನು ನಿಮಗೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಈತರನ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯೂರಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಈಗಲೇ ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿದನು. ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಲಿಸಿ. ನೀವು ಹೋಗುವದಾರಿಯು ನಾಶನಕ್ಕೆ ಹೇತುವಾಗಿದೆ. ಸಮಯ ವಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಹಿಂದಿರುಗುವುದೊಳ್ಳೆಯದು.”

ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಸುಲತಾನನ ಪ್ರವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಶ್ಚರ್ಯ ಚಕಿತರಾಗಿ ಸ್ತಂಭೀ ಭೂತರಾದರು. ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು

ಕಣ್ಣು ಸನ್ನೆಯಿಂದಿರುವರೂ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸದಾದರು. ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯುತ್ತಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಯು ಕೂಡ ಸಿಕಂದರನು ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರು ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿ ಅಂದಿಗೆ ಸೆಳೆಯನು. ಮುಗಿಸಿ ಮರಳಿ ಮರುದಿವಸ ಸಭೆ ಸೇರಿದರು.

ಆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲವೂ ಮಳೆಯು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸುಲ್ತಾನನ ಸಭೆಯಂತೆಯೇ ಹೊರಗೂ ಮೊಳಗೂ ವಿಕಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕುದುರದ ಸಿಡಿಲು ಬಿದ್ದಂತೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಬಂದು ಅತ್ಯಾತುರದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ “ದೇವನೇ ! ಗಯಜುದ್ದೀನನು ಬರುತ್ತಿದಾನೆ. ನವಾಬು ಜಲಾಲ್‌ದ್ದೀನನು ಆತನನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದಾದನು. ಶತ್ರುಗಳು ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದಾರೆ ” ಅಂದನು.

ಸುಲ್ತಾನನ ಮನಸ್ಸು ಕಳವಳಗೊಂಡು ಖನ್ನನಾಗಿ ಗದ್ದದಸ್ವರದಿಂದ “ಅಜೀಂಖಾ ! ಅಜೀಂಖಾ ! ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡನು ” ಆತನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರುವನೆಂದು ಕರೀಮುದ್ದೀನನು ಬದುಲು ಹೇಳಿದನು.

ಸುಲ್ತಾನನ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಡಗಳಂತಾದುವು. ಅಂತಹ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ “ನಿನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಜಲಾಲ್‌ದ್ದೀನನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು. ಅಜೀಮು ಖಾನನನ್ನು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹು. ”

ಕರೀಮನು. “ನಿಷ್ಕ್ರಮಿಸಿ ಮರಳಿ ಬಂದು, ನಮಗಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಜೊತೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಅಜ್ಞೆಯಾದರೆ ಅದರೊಡನೆ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವೆನು ” ಅಂದನು.

ಪಾದುಷಾ— “ಅಜೀಮುಖಾನನಲ್ಲಿ ? ”

ಕರೀಂ— “ಓಡಿಹೋದನು. ”

ಪಾದುಷಾ— “ಓಡಿಹೋದನೇ ? ”

ಕರೀಂ— “ ಚಿತ್ತ ”

ಸಾಧುಸಾ— “ ಎಲ್ಲಿಗೆ ? ”

ಕರೀಂ “ ಗಯಜುದ್ದೀನನನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದು. ”
 ಸಾಧು ಅದರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದವನಾದನು. ತಾನಿರುವ
 ಕೆ, ಪ್ರಜೆಗಳು, ಯೆಲ್ಲವೂ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣು
 ತು. ಹೀಗಿದ್ದು, “ ಗಣೇಶದೇವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ. ”
 ದು ಕೂಗು ಹಾಕಿದನು. ಕರೀಮನು “ ಅವನೂ ವೋಡಿ ಹೋದನು. ”
 ಸಾಧು ! “ ಅವನೂ ಹೋದನೇ ? ಅಯ್ಯೋ ! ಮಂತ್ರಿ ! ಮಂತ್ರಿ !
 ಎಮಾಡೋಣ ? ”

ಕರೀಂ “ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಆತನು ಕೂಡ ಗಯ
 ದ್ದೀನನನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಂತೆ ಕೇಳಿದೆನು. ”

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸುಲ್ತಾನನ ಅವಸ್ಥೆಯೆಲ್ಲವೂ ಮುಗಿಯಿತಾದರೂ
 ಲ್ಲೂ ಆತನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವು ಕುಂದಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಗೆದ್ದವನಂತೆ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು
 ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದರಲ್ಲವೆ ? ಸರಿಯೆ ! ನಾನೇ
 ಯ್ಯ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವೆನು. ” ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು
 ಸುತಲೆ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹ ಪೂರಿತರಾಗಿ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ
 ಳು. ರಾಜನು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವೊಂದು ಬಗೆ
 ದ ಅಭಿಮಾನವು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ವೊಂದಾಗಿ ಯೆದು . “ ಪಾದ್ಯ
 ಹಕ್ಕಿ ಜೈ ” ಎಂದು ಕೂಗಿಟ್ಟರು.

ಕೂಡಲೆ ಬೇಕಾದ ಸೆನ್ನಾಹಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಡೆದುವು. ವೊಂದೇ ಒಂದು
 ಟಿಯೊಳಗಾಗಿ ಸಮಸ್ತವೂ ಸಂಸಿದ್ಧವಾಯ್ತು. ಸುಲ್ತಾನನು ಸ್ವಯ
 ಗಿ ನಡೆಸಲು ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಹೊರ ಹೊರಟಿತು. ಆ ಮರುದಿನದ
 ವಲು ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ಯುದ್ಧವು ನಡೆ
 ಳು. ಈ ಯುದ್ಧದ ಪರ್ದವಸಾನವು ವಂಗದೇಶ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವ

ರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇರುವುದು. ದೇಶಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೂರನೆಯದಿನ ಸಿಕಂದರುಷಾ ಮೃತನಾದನು. ಅವನ ಶರೀರವು ಚಿರಕಾಲದ ಕೆಳಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ “ಅದೀನಾಮಸ್ತಿದಾ” ಯೆಂಬಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯ್ತು. ಆತನ ಕುಮಾರನಾದ ಗುರುಜುದ್ವೀನನು ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಪ್ರಕರಣ ೨೫

ಗಣೇಶದೇವನು ಪಾಂಡುವಾನಗರ ಸಮೀಪದ ಹರಿವಂಶಪುರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುಡಲರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅದರ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲೊಂದು ಕೆರೆಯುಂಟು. ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವೊಂದು ಗಾದೆಯನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಅದೊಂದಾಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಕವಿ ನಿಲಯವಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೂ, ಹುತ್ತಕ್ಕೂ, ಪ್ರತಿ ಶಿಲೆಗೂ, ಕೂಡೆಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಹಜವಾದ ಗಾದೆ ಇರುವುದೆ! ಅಂತಹ ಸಂಭವದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವಾದೋದಕದ ಕೆರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದೇಕೆ ತಾನೆ ಇಲ್ಲದಿರಬೇಕು? ಅಪ್ರತಿಮಾನ ಧೀಶಾಲಿಗಳಾದೀ ಆರ್ಯವರ್ಮ ದೇಶಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರತಿವೊಂದು ಅಲ್ಪಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಶೇಷವು ತೋರುವುದು ಸಹಜವು. ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ವಿಶೇಷಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ತೃಪ್ತರಾಗುವುದು ಅವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾದೋದಕ ಸರೋವರ ದೊಳಗಿನ ನಿರ್ಮಲೋದಕ ಪಾನವಾಡಿದಾಹಶಾಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲೊಂದು ವಿಶೇಷವಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಕಾಸಾರವು ಕಾಸಾರವಾಗಿಯೇ ಇರಲಾರದು.

ಆ ಗಾದೆಯೇನೆಂದರೆ:- ಯುದ್ಧಾರಂಭವಾದಾಗ ದಿನಾಜ ಪುರಾಧಿನಾಥನನ್ನು ದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿ ಅಜೀಂಖಾನನು ಆತನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ ಗಣೇಶದೇವನು ಆತನೊಡನೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶತ್ರುಗಳು ಬೆಂಬಿಡದೆ ಹಿಂದಟ್ಟಿ ಬಂದು ದೃಢಿರಲೂ, ನಿಧ್ರಾಹಾರಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಸೈನಿಕರು ಬಳಲಿ

ಹಾಹಗೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಯೆಷ್ಟುಹುಡುಕೆದರೂ ಯೆಲ್ಲಿಯೂ ವೊಂದುತೊಟ್ಟು ನೀರು ಕೂಪ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶಾ ವಶರಾಗಿ ರಾಜನು ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿಗಲು, ಯೋಗಿನಿಯು ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ವೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕುರಿತು ಹುಡುಕಿ ಬರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಶೋಧಿಸಿದವೆಂದು ಬದುಲು ಹೇಳಿದರು. “ಅದರೂ ಮರಳಿ ನೋಡೋಣ?” ವೆಂದು ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯು ನೆಂಬುಗೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೆ ಆಕೆ ತೋರಿದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ವಿಸ್ತಾಸಾರ್ಥಿ ತರಾದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ನಿರ್ಮಲೋದಕವುಳ್ಳ ತಟಾಕವು ಕಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಮೈಯುಬ್ಬಿ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಸಹಜವಾದ ಮತಭಕ್ತಿಯು ಮೆರೆಂಟುತಿರಲು ದಾಹಶಾಂತಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುಸಕ್ಕೆ ವೊದಲು ಆ ಯೋಗಿನಿಯ ಚರಣಕಮಲಗಳ ಮೇಲುರುಳಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಆ ತಣುವಾದ ನೀರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಮಹಿಮಾತಿಶಯ ವಿರುವುದೆಂದು ಸೈನಿಕರಿಗುಂಟಾದ ಭರವಸೆಯೂ, ಇಂದ್ರ ಜಾಲದಂತೆ ಆಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು. ಈ ಸರೋವರದ ನೀರು ಅವರಿಗೆ ಯೆಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಬಲವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಯುಂಟೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದರ ಪ್ರಭಾವವು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜಲಸಾನ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸುವವರಾದರು. ಅದರಿಂದವರು ಅದಕ್ಕೆ “ಕಲ್ಪಕ” ತಟಾಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹು ದಿನಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತ ಶತ್ರುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜೊರಟು ಹೋಗಬೇಕಾಯ್ತು. ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ದಿನಾಜಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅದರೂ ಅವರಿಗೆ ಯುದ್ಧವೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟ ರಾಜಧಾನಿಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಕೃತಕೃತ್ಯರಾದರು. ಅವರು ಮರಳಿ ಪಾಂಡುಮಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಪುನಹ ಈ ಸರೋವರದ ದಡದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಬಿರವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಮೊಂಡು ಮಾರದ ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಸುಲತನನನ್ನು ನೋಡ ಹೋಗುವಿಕೆಯೂ, ಅಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಡುವಿಕೆಯೂ ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಬಂಧನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೂ ನಡೆದುದು.

ಪ್ರಕರಣ ೨೬.

ವರ್ಷಾಯಿತುವು ಕೊನೆಗಾಣತ ಬಂದಿತು. ಅದರೆ ಇನ್ನೂ ಮೇಘಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವೆ. ಈದಿನ ವಸಂತಕಾಲದ ಹಾಗೆ ವೃದ್ಧಾರ್ಕ ಕಿರಣ ಪ್ರಸಾರವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೃಕ್ಷಗಳ ಯೆಲೆಗಳಿಂದ ಜಲಬಿಂದುಗಳು ದುರುತಿರಲು ಒಂದುಗಾಳಿಯು ಆ ತಟಾಕದ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿತು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಹುಲ್ಲು ಹಸುರು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೈಲು ಕಪ್ಪೆಗಳು ಕೂಗಿಕೊಳುತಿದ್ದುವು. ದಾರುಕೆಂದುಕ ಪ್ರಹರಣ ಧ್ವನಿಗಳು ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಶಿಬಿರದ ಸುತ್ತಲೂ ಯುದ್ಧಭಟರು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಾವಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಾರಾಜನ ಸೇವಕರು ಕೆಲವರು ಆ ತಟಾಕದೊಳ ಚಪ್ಪರದಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅವರು ಯುದ್ಧಭಟರಲ್ಲಿ ಸೇರದವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಯುಧ ಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವರಂತೆ ಕಾಣುವರು. ಯಾವ ಕ್ಷಣಕ್ಕೇನು ಬರುವುದೋ ಎಂದು ಬಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವೂ ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೈಯೊಳು ಈಟಿಯನ್ನೂ ಧರಿಸಿದ್ದಿತು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಂತಲ್ಲದೆ ವಂಗದೇಶೀಯರು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾತ್ರವಂತವಾದ ಜಾತಿಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತುತಕಾಲದ ನಿರಾಧಾರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ

ಅವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಿಕ್ಕುವೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಪೂರೈದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು, ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಿಕೆಗೆ ಅವು ಅದರ್ಶಗಳೆಂಬ ಊಹೆಯುಂಟು.

ಹೀಗೆ ಸಮಾಸೀನರಾದವರಲ್ಲಿ ನೋರ್ಜಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂಬೊಬ್ಬ ನಾಟಕ ಕರ್ತನೂ, ನಾಟಕಸಂಘ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೂ, ಆದಾತನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಆತನು ಪಾಂಚುವಾನಗರದ ವಸಂತೋತ್ಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಂಡ ರಂಗಿಣಿಯ ಭರ್ತ್ಯ. ಆತನ ಗೀತಗಳೆಂದರೆ ತನಗೆ ಆತ್ಮಂತ ವಿಶ್ವಾಸವಾದುದರಿಂದ ಆತನನ್ನು ರಾಯನು ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾಗಿಯೇ ರ್ವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೃಷ್ಣಲೀಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಗೀತಗಳು ಆ ಕವಿಯ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುವು. ಅವು ಯೆಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆತನ ವಯಸ್ಸು ನಲವತ್ತೈದು ಸಂವತ್ಸರಗಳು. ಆತನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಹೆಂಡಿರುಗಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಂವ್ವರನ್ನು ಆತನ ತಂದೆ ತಾಯ್ನಿಗೇ ಮದುವೆಮಾಡಿದರು. ನಾಲ್ಕನೆಯವಳಾದ ರಂಗಿಣಿಯು ಆತನ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಲಭಿಸಿದಾಕೆಯು. ಆತನ ಜ್ಞಾತಿಯೊಬ್ಬನು ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತನಗೆ ಕುದುರಿಸುವಂತೆ ಯಾಕವೀಶ್ವರನನ್ನು ಕಳುಹಿದನು. ನೋರ್ಜಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಯುವಕನೇ ಆದುದರಿಂದ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹಗೆ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಆತನ ವಯಸ್ಸೆಲ್ಲವೂ ವರಸೆಯಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾವಿನೋದಗಳಿಂದಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಅವುಗಳೊಡನೆ ಆತನ ಪಾತ್ಯತಿಯೂ ಅದೃಷ್ಟವೂ ಜೊತೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ, ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ವೊದಗಿದ ಈ ಯುದ್ಧವು ಅಂತರಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ರಾಣಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಪತಿಯೊಡನೆ ಶಿವಿರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಳು. ರಂಗಿಣಿಯೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಆಗಲಿರಲಾರದೆ ತಾನು ಕೂಡ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಳು. ಈ ವಿಪ್ರಗಾಯಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವಿತೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಅನುಗಮಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಸಾಧನವಿಲ್ಲವು.

ವೇಣುವಿಗೂ ವೀಣೆಗೂ ಬದಲಾಗಿ, ಖಡ್ಗವನ್ನೂ ಈಟಿಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತು.

ಯುದ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾವಡಿಗಳೂ ಪದಗಳೂ, ಸಮಯೋಚಿವಾಗಿ ರಲಾರವು. ಮಹಾರಾಜನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ದಂಡಯಾತ್ರಾ ವಿಷಯಕವಾದ ಅಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈಗ ಅ ಕವಿಶ್ವರನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ವರಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಬರುವಾಗೆಲ್ಲ ರಾಜಭಟವೇಷವಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಆತನು ಬಿಡದಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಸೋವಾರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ವೀಣೆಯನ್ನು ನುಡಿಸುವಾತನ ಕೈಗೆ ಖಡ್ಗವು ಅತಿ ಕಠಿಣತರವಾಗಿರುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಗಾಯಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದಿತು. ಆತನ ಅಭಿಲಾಷೆಯಂತೆ ಈ ಕವಿಗೆ ಪಾಕಶಾಲೆಯ ಉದ್ಯೋಗವು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕವಿಯು ವೀಣೆ, ಫಿಟೀಲು, ವೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗಿಟ್ಟು ಸಟಕವನ್ನು ಕೈಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಆತನು ಪಾರ್ಶ್ವನಾದುದರಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಇದು ಆತನಿಗೆ ಸಂಗರ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನುಂಟುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಅಪಾಯಮಾತ್ರವಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ನಾಟಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಷಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ರೂಢಿಯಿದ್ದಿತು. ಒಂದೊಂದುವೇಳೆ ಸ್ತ್ರೀವೇಷವನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕುವನು. ರಾಧಿಕೆಗೆ ದೂತೆಯಾದ ಬೃಂದೆಯವೇಷವು, ಆತನಿಗೆ ಬಹು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾದುದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ರ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸುಕರವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಿತು.

ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹೃದಯದೊಳಗಿನ ತನ್ನ ಊಹೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಸಾರಂಗವನ್ನು ಕೈಯೊಳು ಹಿಡಿದು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ

ಜೋರಾಡೆವ ಬಡ್ಗದೊಡನೆ ಈ ಗಾಯಕ ಶಿಖಾಮಣಿಯು ಪುಷ್ಕರಿಣೀತೀರದೊಳು ಸುಖಾಸೀನತಾಗಿರುವಮಿತ್ರ ಬೃಂದದ ಬಳಿ ಸಂದು ತಲೆಗುದ್ದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಜೋರುದ್ದದ ತನ್ನ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡಹಿ ಗಂಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ತರುವಾಯ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಾರಂಗವನ್ನು ಶೃತಿಗೂಡಿಸಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತ ಕಣ್ಣಳ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಂತಿಗಳಮೇಲೆ ಬಾರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವೋದಿಸುವರಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದೇನೋ ಸರಿಯೆ ! ಆಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕೂಗು ಮೊದಲಾದ ಗದ್ದಲದಲ್ಲಿ ಈ ಗೀತವೂ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಯೆರಡನೆಯದನ್ನು ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ತಡೆದು “ ತಾಕೂರಾ ! ಇದಕ್ಕೇನೆನುವೆ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಅ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬೇಸರಹುಟ್ಟಿ “ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನಿರುವುದು ; ವರ್ಷಕಾಲವೆಲ್ಲವೂ ಭಾರ್ಯಾವಿಯೋಗದಿಂದ ನೀನು ಬಾಧೆಪಡುತಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ನಿನ್ನಂತಹರ ಸಹಾಯವು ಯಂದಿಗೂ ವುಂಟಾಗದಂತೆ ಭಗವಂತನು ಪ್ರಸಾದಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವುದು. ”

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಕಾಂತಾ ಪರಿವಾಣಿಕನೆಂಬೋರ್ವ ನಾಬಿತನು “ ಮುನ್ನಿಯವರೇ ! ತಾಕೂರರನ್ನು ಹಾಡಿಸಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿರಿ. ಹಾಡಿರಿ, ತಾಕೂರರೇ ! ನನಗೆ ಮನೆಯ ಬೇಸರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿದು ವೊದ್ದಾಡಿಸುತ್ತಿಬಿ. ತಾವು ಹಾಡಿದುದಾದರೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಶಾಂತಿಯಾಗುವುದು. ” ಅಂದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸಿ ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟನು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕೇಳಿ ಪರವಾಣಿಕನು “ ಶಹಬಾಸ್, ತಾಕೂರ ! ಶಹಬಾಸ್. ನಿಮಗೀಗ ನಾನು ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬಳಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ” ಅಂದನು. ಇದರಿಂದ ಕನಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತಾಹ ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಡುತಿರಲು ಸಂಗೀತವೆಂದೆ ತಲೆತಿರುಗುವ ಮುನ್ನಿಯು ಅಡ್ಡಬಂದು ನಾಬಿತನೊಡನೆ “ ಪರವಾಣಿ

ಕನೇ? ನಿನ್ನಿನ ರಾತ್ರಿ ನಿನಗೆ ಕನಸು ಬಂದಂತೆ ನುಡಿದೆಯಲ್ಲವೇ; ಅದೂ
ವೃದ್ಧೋ ಸ್ವಲ್ಪವಿವರಿಸು” ಅಂದನು.

“ಪರವಾಣಿಕನು ಸ್ವಪ್ನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧನು” ಎಂದು ಭಾಂಡಾರಿಯು
ನುಡಿದನು. ಪರವಾ “ಆಕಾಶವೆಲ್ಲವೂ ಕೆಂಪು ಹರಿದಂತೆ ಕಂಡಿತು.”

ಶಾಮಸರ್ಧಾರ-“ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ರಕ್ತವು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತಲ್ಲವೇ?”
ಪರವಾ “ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ! ಅದೇನು ರಕ್ತಪ್ರವಾಹಗಳು! ರಕ್ತಸಮುದ್ರವೇ!
ತಾಳೆಯೋಲೆಯಗಿಡವಷ್ಟು ಯೆತ್ತರದ ಮೊಂಚುಗಳ್ಳಿಗಳು! ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮಾ
ನವರಾದಂತೆಯೂ, ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನಾದಂತೆಯೂ, ತೋರಿತು. ತರು
ವಾಯ ನಾನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗೋಳಿಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಹಠಾ
ತ್ತಾಗಿ ಕಮಲಾಸನೆಯಾದ ಭಗವತಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿ “ಮೊ
ಗುವೆ! ಭಯಪಡದಿರು.” ಎಂದು ಅಭಯವಿತ್ತಳು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಎಚ್ಚ
ರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು.”

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೋತೃಮಂಡಲಿಯು ಅದ್ಭುತವೆಂದು ಕೇಕಿಗಳನ್ನು
ಹಾಕುತ್ತ “ಒ ಕೆಯು ಯಾರನ್ನು ಹೋಲಿರುವಳು?”

ಪರವಾ-ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯನ್ನು ಹೋಲಿರುವಳು.

ಮುನ್ನಿ-ಆಕೆಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು, ಆಕೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ
ಯೊಂದು ಬಾರಿ ಕಾಪಾಡಿರುವಳು. ಮರಳಿ ಆಕೆಯ ಅನುಗ್ರಹವಿಂದಲೇ
ನಾವು ಜಯಶೀಲರಾಗುವೆವು ಇದೇನೋ ಶುಭ ಸೂಚಕ ಸ್ವಪ್ನವು.

ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ ರಾಜವೈದ್ಯನಾದ ನಿಕುಂಜ
ಸೇನನು “ಅದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಲಿ. ಅದರೊಡನೆ ಮಹಮದೀಯರ ಗರ್ವ
ವಡಗಲಿ! ಹಕ್ಕೀಮರು ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿ! ಎಲ್ಲವೂ ಮೋ
ಸವೇ, ಯೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮೋಸವೆ.” ಆಗ “ಹಕ್ಕೀಂ ನಜೀಂಅಲಿ
ಯನ್ನು ನೋಡುವೆನು” ಎನು ಹೇಳುವನೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮರಳಿ ಮೌನ
ಮುದ್ರೆಯಿಟ್ಟ ಮಾತನಾಡದಿದ್ದವನಂತೆಯೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನೋಡು

ತಿದ್ದನು. ಹತ್ತುಮಂದಿಯೊಳಗೆ ಕಲೆತರದೆ ಬೇರೊಂದೆಡೆಯೊಳಿರುವಿಕೆಯು. ತನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾದರೂ ಶಾಮಸರದಾರನು ಮಾತ್ರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ “ಆದರೆ, ಪಾದುಪಾಹನೊಂದಿಗೆ ಕಾದುವುದು ಮಾತ್ರ ಸುಕರವಲ್ಲ. ” ಎಂದನು.

ಪರಮಾ-ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜನು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಾಗುವನು ? ”

ಮುನ್ನಿ- “ ಅದರೊಳಗೂ ಯೋಗಿನಿಯು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದೊಳಿರುವಾಗ “ಶಾಮಸರ್ದಾರ” “ಅದು ನಿಜವೇ, ಆದರೆ ನಾವು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಬಹುದಿನಗಳಾಗಿವೆ. ಯೇನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವೋ; ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳೇನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವವೋ ತಿಳಿಯದು. ”

ಇನ್ನೊಬ್ಬನು—ರಾಜನ ತಾಯಿಗೆ, ಯೋಗಿನಿಯ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಅಸೂಯೆ ಯೇಕೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆಯಾ ? ಆಕೆಯ ಹೆಸರೆಂದರೇನೆ ಆಕೆಗೆ ತಲೆನೋವು. ಈ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಆಕೆಯೇ ಮೂಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಆಕೆಯು ಮೋಸಗಾತಿಯೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಆಕೆಯು ನಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಕೇಡು ತಪ್ಪಲಾರದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಳು. ”

ಭಂಠಾರಿ— ಈ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯಂದಿಗಾದರೂ ಕೇಡು ಮೂಡುವದೆಂದು ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಭಯವು. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲಿಸಿ ಪಾದುಪಾಹನೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಆಕೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಸರ್ದಾರ- “ ಆಕೆ ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯವೆ. ಸಂಧಿ ನಡೆಯುವುದೆಂದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಮತವು. ,,

ನಾವಿತ-ಅಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಾಯಿಂದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ನಾಚುಗೆಯಿಲ್ಲವೆ ? ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನು ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಶರಣುಹೊಕ್ಕು

ರೆ ಆತನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಖುರಾನನ್ನು ಓದಿಸಿ ತೀರುವನು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಅರಸೇ ಜೈಸಿದುದಾದರೆ ಯೆಂದಿಗಾದರೂ ಆತನು ಸುಲ್ತಾನನಾಗುವನು. ದೇಶದೊಳು ಪ್ರಜಾಖೀಡೆಯೆಂಬ ಮಾತೇ ಇರಲಾರದು. ಆಗ ನಮಗೆ ರಾಮರಾಜ್ಯದಂತೆ ಎಷ್ಟು ಸೌಖ್ಯವಿರುವುದೋ ” ಅಂದನು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಶಾಮಸರ್ಪಾರನಿಗೆ ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಗಿ, ‘ಅಹುದು ನಿಶ್ಚಯವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಮುನ್ನಿ-ಗಣಪತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದನಲ್ಲ. ಆತನು ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯನು. ಆತನು ಪರಮಾಣಿಕನ ಕನಸಿಗೆ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುವನು.

ಶಾಮ ಸರ್ಪಾರ-ಬಹುಶಃ ತಾಕೂರನು ಹೇಳಬಲ್ಲನು. ಆತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು. ಆತನಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಚಯವಿರಬಹುದು. ತಾಕೂರರೇ! ಕೇಳಿರಿ. ಆತನನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದಿರಾ? ಹೇಳಿರಿ. ಯಾರು ಗೆಲುವರು? ನಮ್ಮ ಮಿಹಾರಾಜನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸುಲ್ತಾನನಾದಾನೇ? ಇಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕವೀಶ್ವರನ ಬೆನ್ನಿನಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೊಡೆಯಲು ಆತನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಕೋಪದಿಂದ “ ನೀವೂ ನಿಮ್ಮ ಕನಸುಗಳೂ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿ! ನಾನು ಹೋಗುವೆನು. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತವಾಗಿ ಇರಲೇಸಿರಿ, ನೀವು,, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾರಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಹೊರಟನು.

ಸರ್ಪಾರನು “ಆತನನ್ನು ಕರೆಕರೆಸು ಇರಾ” ಇರು. ತಾಕೂರ! ಕನಸಿನ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಹೊರಟು ಹೋಗದಿರು.

ನಾಖತ-ಇಗೋ! ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಪಾಗನ್ನಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಹೋಗಿರುವಿರಿ. ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಅಷ್ಟರೊಳು ಪರಿಹಾಸಪ್ರಿಯನಾದ ಮುನ್ನಿಯು “ತಾಕೂರ! ದಯೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಲೆ ರುಮಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಬುರುಡೆಯಮೇಲೆ ಹೊಡೆದರೆ ಯೇನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ

ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಸಣ್ಣಜುಟ್ಟು ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ವ್ರತಕಾರಿಯಾಗದು. 'ಎಂದು ಚಮತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಧಾರನು ನಾ ಬಿತನನ್ನು ಮೀರಿದನು.

ಎಲ್ಲರೂ ಪಕಪಕನೆ ನಕ್ಕು ಆ ಕವೀಶ್ವರನನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ವೈದ್ಯನು ಮಾತ್ರ ಕಡೆಗಣ್ಣಿಂದ ಆ ವಿಪ್ರವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಮರಳಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಣ್ಣಿನನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು. ಠಾಕೂರನು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಮೊಂದು ಮರದಡಿ ಕುಳಿತು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಸಾರಂಗವನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ತಾನೆ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಪ್ರಕರಣ ೨೨.

ಆತನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡು ಪೂರೈಸಿತು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸಾರಂಗವನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಧ್ಯಾನಿಯೆತ್ತಿ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಗವನ್ನು ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ನೆಲೆಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖವು ಕಾಣಿಸಿತು. ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ಸಮೀಪಿಸಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ “ಠಾಕೂರರಿಗೆ ವಂದನವು. ಎಷ್ಟು ಇಂಪಾದ ಹಾಡಿಕೆಯು!” ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟನು. ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವು ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿದ್ದಿತು ಆಕೆಯು ತುಂಬು ಜವ್ವನೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಆತನಿಗೆ ವನ ದೇವತೆಯೆಂದು ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಆತನು ಆಕೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇನೂ ಹೇಳಲಾರದೆ ಹೋದನು.

ಸ್ತ್ರೀ, —“ಠಾಕೂರ! ದಯೆಯಿಟ್ಟು ನಿಲಿಸದಿರಿ. ಇನ್ನೊಂದುಗೀತವನ್ನು ಯೆತ್ತಿ ಹಾಡಿರಿ. ಕೇಳುವೆನು. ,,

ಅಂದಕೂಡಲೇ ಗಾಯಕನು ಮೈಯುಬಿಟ್ಟು ಆಕೆ ಯಾರೋ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯು ಮಿತಿವಾರಿ ಆತುರಗೊಂಡನು. ಈ ವನ ದೇವತೆಯು ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕಿಯಾದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಆಕೆಯು

ಗಾಯಕನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಗುರುತುಹಿಡಿದಳು. ಎಳು-ವರುಷದ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದ್ದರೂ, ಆತನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಪಾ ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಕೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಆಗ್ಗೆ ಬಾಲಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಭಾಮಿನಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುದರಿಂದ ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕವಿಯು “ತರುಣೀಮಣಿಯೆ! ನೀನಾರೋ ಕೇಳಬಹುದೆ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ಶಕ್ತಿ—“ ನನ್ನ ವೇಷವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನಾನೊಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕಳು.”

ಕವಿ—“ಸಾರಂಗವನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು” ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿದಿರು. ನೀನು ವನದೇವತೆಯು,, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಪ್ನಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೋದಾಗ ಶಕ್ತಿಯು ಮನ ನೊಂದು ಸಮಾಧಾನವಾಡಿ “ನೀನು ನನಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ತ್ರೀಯು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯು ತಿರಿಕೆಯವಳಿ,, ಎಂದು ನುಡಿದಳು.

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಗದ್ಗದ ಸ್ವರವುಳ್ಳವನಾಗಿ “ತಾಯೆ; ಬಲುಮಂದಿ ತಿರಿಕೆಯವರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನಾದರೂ ನಿನ್ನಂತಹ ತಿರುಪಗಾತಿಯನ್ನು ನಾನೆಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.,, ಅಂದನು

ಶಕ್ತಿಯು ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ನಿಲಿಸುವುಮ ಯುಕ್ತವೆಂದೆಣಿಸಿ ತಾಕೂರರೇ! ಯಿನ್ನೊಂದು ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಲಾರಿರಾ? ನನಗೆ ನೋಬಿಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹಾಮಗಳೆಂದರೆ ಯೆಷ್ಟೋ ವಿಶ್ವಾಸವು. ಈಗ ನೀವು ಹಾಡಿದ್ದು ಆತನು ರಚಿಸಿದುದೇ ಅಲ್ಲವೆ? ,, ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಸಹಜವಾಗಿ ಡಂಭಾಚಾರಿಯಾದ ನೋಬಿಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಯಿದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಮಾತು ತಡೆತಡೆಯೆ “ ನಾನೇ; ನೋಬಿಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು,, ಯೆಂದು ನುಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಕೆಯು, “ನೀನೇನೆ ; ಅಘನವಿ ದ್ವಾಂಸನು? ನಿನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ದೇಶವೆಲ್ಲವೂ ಬಲ್ಲದು.”

ಈದಿನ ತಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನವಾದುದರಿಂದ ಸುದಿನವು. ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದುದುಂಟು. ನಿಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನವಾಗುವುದೆಂದು ಎಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕೇರತನೆಯನ್ನು ಹಾಡುವಿರಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಕೂಡಲೆ ಆ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಅತ್ಯುತ್ತಮದಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದ ಸ್ವರಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಅಲಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಶಕ್ತಿಯು ತದೇಕ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಸಾಯಂಕಾಲ ವಾಸನ್ನವಾಯ್ತು. ಗಾಳಿಬೀಸಿ ಮೇಘಗಳು ಚಿದರಿ ಆಕಾಶವು ನಿರ್ಮಲವಾಯ್ತು. ನಭೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನುದಯಿಸಿ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಗಳನ್ನು ಅವನ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದನು. ಈ ಅಹ್ಲಾದದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕವಿಶ್ವರನ ಹಾಡಿಕೆಯು ಬರುತ ಬರುತ ಹೆಚ್ಚುತ ಕೊನೆಮುಟ್ಟುವ ವರೆಗೆ ಆತನಿಗಾವುದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಪೊರೈಸಿದ ತರುವಾಯ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಲು ಆಕೆಯು—“ಅದೀಗ ನನಗೆ ಬಹುಪ್ರಿಯತಮವಾದ ಹಾಡು. ಯದುಕೂಡ ತಾವು ಮಾಡಿದುದೇನೋ?,, ಕವಿಯು “ಅಹುದು. ಅದುಕೂಡ ನನ್ನದೇ ನಿನಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀನು ಕೂಡ ಹಾಡಬಲ್ಲೆಯಲ್ಲವೇ;,,

ಶಕ್ತಿ:-ತಿರುಪೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸತಕ್ಕವಳಾದುದರಿಂದ ಅಗಿಂದಳಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು.

ಕವಿ:-ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿಸುವೆಯೋ; ನೀನು ನನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಸಮಾನಳು. ನನ್ನ ಬಳಿ ನಾಚಿಕೊಳಬಾರದು. ,,

ಶಕ್ತಿ:-“ಅದೇನೋ ನಿಶ್ಚಯವೇ; ಆದರೂ ತಾವು ಮಹಾವಿದ್ವಾಂಸರು ನಾನು ತಿರಿಕೆಯವಳು. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹಾಡುವುದು ಸಾಹಸವಲ್ಲವೇ? ಆದರೂ ತಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿರಿ, ಅದುದರಿಂದ ಹಾಡುವೆನು. ,,

ಎಂದುಹೇಳಿ ಶಕ್ತಿಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡಿದಳು.

ತಾನು ರಚಿಸಿದುದನ್ನು ಯಿತರರು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಡೈತಿರಲು ಕೇಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವುಂಟಾಗುವ ಅನಂದವು ಕವಿಯೇಬಲ್ಲನು. ಆ ಕವೀಶ್ವರನ ಹೃದಯವು ಯಿಮ್ಮಡಿ ಆರಳಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಬೆಳದಿಂಗಳಿಂದ ಉಜ್ಜೀರುವ ಸಮುದ್ರದಂತಾಯ್ತು. ಆತನಿಗದು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ದೇವಗಾನವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಂತಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆತ ನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯೊಳು ಕೇವಲ ಕೃತಜ್ಞ ತೆರನು ಹುಟ್ಟಿ “ ತಾಯೀ ; ನನ್ನಿಂದ ನಿನ ಗೇನಾಗಬೇಕು , , ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದುದೇ ಇದು. ಆಕೆಯು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿನಿಯಾದುದರಿಂದ ತಾ ನು ಮೊದಲು ಮಾತಾಡದೆಯೇ ಆತನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗುರುತರಿತು “ ನಾ ನು ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯು. ನನಗೇನು ಬೇಕಾದುದು? ತಾಕೂರರೇ! ಆದರೂ ಮೊಂ ದುಸಲ ರಾಣಿಯನ್ನಾದರೂ ರಾಯನನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ವಿದೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಲಹವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಮಹಾರಾಣಿಯು ಯೋಗಿನಿಗಳಾರೂ ಅರಸನನ್ನು ನೋಡಲಾಗದೆಂದು ಕಠಿಣ ಶಾಸನಮಾಡಿರುವಳಲ್ಲವೆ? ಯೆಂದಾಲೋಚಿಸಿ.

“ ಆ ರಹಸ್ಯವೇನೋ, ನನ್ನೊಡನೆ ಹೇಳಬಾರದೇ ? , , ಯೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಶಕ್ತಿಯು, “ ಹಾಗಾಗದು ಅವಿದ್ವರ ಮೊದಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನು.” ಸಾರ್ವನು ಸ್ವಲ್ಪಯೋಚಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಪಂಡಿರೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವೆನು. ಆಕೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಕೈಗೂಡಬಹುದು. ಅಂಜದೆ ನನ್ನೊಡನೆಬಾ. , ,

ನಿರುಪಮೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಹಾರಾಜನ ತಾಯಿಯನ್ನಾದರೂ ನೋಡಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವು ಶಕ್ತಿಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕೇಳಿದರೆ ತಾಕೂರನಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾದೀತೆಂದು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಮಹಾರಾಜನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ತನ್ನನ್ನೊಂದುಬಾರಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಲೆತ್ತಿ ಮರಳಿ ಸಾತಾಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ತುಳಿದಾತನು. ಆಗ ಶಕ್ತಿಗೆ ಆತನು

ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುವನು ? ಆಕೆಯೊಂದು ಪಟಕುಟೀರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತೆರೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಳಗೆ ಬಗ್ಗಿನೋಡಿದಳು. ಒಳಗಿನ ಮಂಚದಮೇಲೊಂದು ಶಿಶು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದು ಎರಡುವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನದು. ತಂದೆಯಾದ ಗಣೇಶದೇವನು ಮಂಚದಮೇಲೆಯೇ ತಲೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕೈಯೂರಿ ಮಲಗಿ ಕುನರನನ್ನು ಸಪ್ರೇಮವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೊಗುವನ್ನು ಮುಪ್ಪಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಿರುಪಮೆಯು ಮಗು ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೊನೆಯುಗುರಿನಿಂದ ತಲೆ ಗೊದಲನ್ನು ನೀವಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಭಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಪತಿಯ ನೆಗೆವೊಗವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಹಾ ! ಯೆಂತಹ ನಿಸ್ಸೀಮ ಪ್ರೇಮ ! ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಅಂತಹ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಅನಂದವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ದಿವ್ಯವಾದ ಪ್ರೇಮವೇ ಅಲ್ಲವೇ ! ಇಲ್ಲಿ:—

ಪಟಕುಡ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಯೊರಗಿಸಿ ಭಗ್ನಮನೋರಥಳಾಗಿ ನಿರಾಶಾವಶಳಾದ ಯಾಚಕಜೀವಿಯೊಬ್ಬಳು ನಿಂತಿರುವಳು. ಒಳಗೆ ರಾಸನು ಒಂದೊಂದುದ್ದಿಡುವಾಗ ಆಕೆಯ ಭಗ್ನಹೃದಯಕ್ಕೊಂದು ಗಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯೊಂದುಸಲ ನಕ್ಕರೆ ಅದು ಆಗ್ನಿಯಾಗಲಿ ವಿಷವನ್ನು ಸುರಿದಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹಾ ! ಭಗವಂತಾ ! ಅದೆಂದೆಂದಿಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕೆ ? ಒಬ್ಬರು ಸುಖಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆ ? ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲವು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದುಃಖಪಡುವರು ದುಃಖಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಿದಾರೆ.

ತಾನು ಬರುವ ವರೆಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾದಿರತಕ್ಕುದೆಂದು ಹೇಳಿ ರಂಗಿಣಿಯು ಒಳಹೊಕ್ಕು, ಮರಳಿಬಂದು ಅರಸಿನಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಒಳಗೆ ಬರಹೇಳಿಕರೆದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯು “ ನಾನು ಅರಸಿನೊಡನೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮಹಾರಾಜನನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡು. ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ರಂಗಿಣಿಯು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕೂಪಲೆ ಅರಸನು ಹೊರಗೆಬಂದನು.

“ ಯುದ್ಧಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರು

ವೆಯಂತೆ. ಅವುಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು ” ಎಂದು ಅರೆ ಸನು ನುಡಿದನು.

ಶಕ್ತಿಯು ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬದಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ “ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾರೆನು. ತಾವು ಆ ಕೆರೆಯಬಳಿ ಬರುವಿರಾ ? ” ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಕ್ಕೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆಯೇ ಆಕೆಯು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಲೇ ರಾಜನೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು. ತಟಾಕವನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ತನ್ನ ಮೇಲ್ಮುಸುಕನ್ನು ಹಾರಬಡಿಯಲು ಆಕೆಯು ಸುಂದರವದನೇಂದುವು ಆ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶ ಪಟ್ಟಿತು. ಚಂದ್ರನೇ ಇಳಿದುಬಂದು ಕಾಲ್ಗಿಳಿಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೂ ಗಣೇಶದೇವನು ಅಷ್ಟು ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದದಿರುವನು. ಮೊತ್ತಮೊದಲು ನಿರ್ಮಿಣನಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ಸ್ತಿಮಿತತೆಯಿಂದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವದಿಂದ “ ಮುಸಲ್ಮಾನೀ ! ಇಲ್ಲಿ ಗೇಕೆ ಬಂದಿರುವೆ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಈ ಕಠೋರ ವಾಕ್ಯವು ಆಕೆಗೆ ಅಮಿತವಾದ ನಾಚುಗೆಯನ್ನುಂಟಾಗಿಸಿತು. ಆಕೆಯು ಜನ್ಮಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂತಹ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಗೀಗ ಹಿಂದುವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯಾದ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ತಾನೀಗ ದಿನಾಜಪುರಾಧಿನಾಥನನ್ನು ಹೇಗೆತಾನೆ ಸಮೀಪಿಸಬಲ್ಲಳು. ಚಿರಕಾಲದಿಂದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವಳಾದುದರಿಂದ ಆಕೆಯು ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವಳಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತ “ರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ನಾನಿನ್ನೂ ಕರಣತ್ರಯದಿಂದಲೂ ನಿನ್ನವಳೆ ! ಎಂದು ನಂಬು; ನನ್ನನ್ನು ನೀನೊಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರುವೆ; ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಅಂತಃಪುರಸ್ತವೇಶಕ್ತಿಯಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾವ ಪಾತಕವನ್ನೂ ಕಂಡು ನಾನರಿಯೆನು. ”

ಹಿಂದಿನ ಇವರಿಬ್ಬರ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ವೆತ್ಯಾಸವುಂಟು. ಆಗ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ವನದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಆಕೆಯು

ನ್ನು ಕಲಿತು ಹೃದಯವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರೇಮಪರಿಪೂರಿತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಈಗಲೋ, ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಹೃದಯದಿಂದ ಆಕೆಯೆದುರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಂತೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತ್ರಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಿಂತು “ ನೀನು ತುರಕರ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸವಾಗಿರುವೆ, ನೀನು ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಆಗಲಾರೆ. ನಿನ್ನ ಮನದ ಅಂತಹ ಆಸೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಾನೇನೂ ಮಾಡಲಾರೆನು. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಲೆಣಿಸಿದನಾದರೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಬಿಟ್ಟು ಹೋದೆ. ಆ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಬಂದೆನು. ಆದರೂ ಆಸೆಯುವು ನೀನು ಗಯಜುದ್ದೀನನಿಗೆ ಬೇಗವಾದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿನಿಯೋಗವಾಯಿತು. ”

ಶಕ್ತಿ—“ ನಿಮ್ಮ ತಾಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದೆಯಾ? ”

ರಾಜ—“ ತಪ್ಪದೆ ಕೈಹಿಡಿದಿದ್ದೆನು. ”

ತರುಣವಿಾರಿತು. ಸಮಯ ವೀರಿದ ತರುವಾಯವಾದರೂ ಶಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪು ತನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇದ್ದಳಾಗಿದ್ದರೆ ಯೆಲ್ಲವೂ ಕ್ರಮಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳೂ ಆತನಿಗೆ ವಕ್ರೀಭೂತವಾದ ಬಳಿಕ, ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಇನ್ನು ನಿನಗೆ ದಕ್ಕುವನ್ನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ತರುವಾಯ, ಮನಸೆಲ್ಲವೂ ಆ ಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಕಳವಳಿಸಿ ವಿಧಿಗೆ ವಶವಾಗಿ ಹೋಗಿ. ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೂ ಸಾಗಲಾರದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯೂ ತಗ್ಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಆಕೆಗೆ ಉಂಟಾದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹೃದಯವು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಹೀನಸ್ವರದಿಂದ “ ಇನ್ನು ಆಸೆಯಿಲ್ಲವೇ ? ” ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನುಡಿದು ಮೂಛೆಗಳೊಂಡಳು.

“ ನೀನಾರನ್ನು ವರಿಸಿದೆಯೋ ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗು. ಆತನೇ ನಿನಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಶರಣವಾಗತಕ್ಕವನು. ”

ಅಕೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗಾಯವಾಗದಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶವು ಸೂಜಿನೊನೆ ಯಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಯಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾದ ಕಠೋರವಾಕ್ಯಗಳು ಅಕೆಯ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತಲ್ಲಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಅಕೆಗೆ ಅಶೆ ಲೇಶವಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಅಕೆಯ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಯಾರುತಾನೇ ತಪ್ಪಿಸಬಲ್ಲರು? ರಾಜನು ಕಾಪಾಡ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಕೆಯೊಡನೆ ಆತನದು ಕೂಡ ಅಭೋಗತಿ ಯಾಗುವುದು. ತನಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮುಪ್ಪನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ದೈವಕ್ಕಾದರೂ ಅವಿಲ್ಲದೆ ಯಿರುವುದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಅಕೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಾಗಿ ನೆಟ್ಟಿತು. ಇದುವರೆಗೆ ಅಕೆಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ, ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಾರದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಗರ್ವವೇ ಆಲ್ಲದೆ ವುಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಅಕೆಯ ಗತಿಯು ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿ ದಿಕ್ಕುದರ್ಶನಿಯೂ ಪಟವುಕೂಡ ಕಳೆದು ಕೊಂಡವನ ದೆಸೆಯಂತಿದ್ದಿತು. ಗರ್ವವೂ ಬಲವೂ ಸ್ವೈರ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯೂ, ಯಿವೆಲ್ಲವೂ ಮೊಂದೇಬಾರಿ ಅಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಘೋರವಾದ ಪಟ್ಟಿನಿಂದೊಂದು ಸಲ ಕಣ್ಣಿಂದ ರಕ್ತ ಬಾಷ್ಪಗಳು ಪ್ರವಹಿಸಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಹೀಗೆ ರೋದಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. “ಮಹಾರಾಜನೇ! ನನ್ನನ್ನು ಆವಮಾನಪಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದಿರು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸುಮೊಲ್ಲದವನೊಡನೆ ನಾನೆಂತು ನಿವಸಿಸಬಲ್ಲೆನು? ಲೋಕವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ನಿನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮನನ್ನುದ್ದರಿಸು. ಭಗವಂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಗಮವು ಪಾಪಣೀತುವಾದುದಲ್ಲ.”

ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಿತಿವಿಾರಿದ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆದರೂ ಮಾಡ ತಕ್ಕದಾವುದೂ ಯಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ವ್ಯಸನ ಭಾಗಿನಿಯಾದ ಅಕೆಯನ್ನುನೋಡಿ ಬಾಯ್ಕಾತು ಹೊರಡದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಕೊನೆಗೆ “ಶಕ್ತೀ! ಕೇಳು, ನನ್ನನ್ನು ಯೆಷ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಲಾರೆನು. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳು ಹೋದರೂ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಲಾರೆನು. ಏಕೆಂಬಿಯಾ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಅನ್ಯಾಯ. ಪಾತಕ.

ನೀನೀಗ ವಿವಾಹಿತೆಯಾಗಿ ಯಿನ್ನೊಬ್ಬ ತನ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿರುವೆ. ” ಯೆಂದ್ಬ ನುಡಿಯಲು ಶಕ್ತಿಯು.

“ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ,, ಮಹಾರಾಜನೇ ! ಇಲ್ಲ. ನಾನು ವಿವಾಹಿತಳಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಯಾದರೂ ರಕ್ಷಿಸು. ನನ್ನನ್ನು ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವಳನ್ನಾಗಿಸದಿರು ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಶಕ್ತೀ ! ಸೈರಿಸು. ಸೈರಿಸು. ವಿವೇಕವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳು. ನಿನ್ನ ಅಭೀಷ್ಟವಾತ್ರವೆಂದಿಗೂ ಸಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ದಾರಿನಿನ್ನದು. ನನ್ನದಾರಿ ನನ್ನದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಕಲೆಯಲಾರದು. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅವನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕೈಹಿಡಿದನಾದರೆ ನಿನಗೂ ನನಗೂ ಕೂಡ ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಬರುವುದು. ನೀನು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಸೇರಿಸುವೆ. ಆದುದರಿಂದ

ರಿಂದ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರವನು ಸರಿಸಿಯೂ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವನು ಸರಿಸಿಯೂ, ಆತನವಳಾಗಿರುವೆ. ಭರ್ತನಿಗುಳ್ಳ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸೊತ್ತನ್ನು ನಾನೆಂತು ಅಪಹರಿಸುವೆನು ? ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧವಾದ ಅನುಬಂಧ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪತಿಯು ನ್ಯಾಯವಾದ ರಕ್ಷಕನು. ಸ್ತ್ರೀಯು ಧರ್ಮಬದ್ಧಳಾಗಿರಬೇಕು. ಆಕೆಗೆ ನಾಥನೇ ಸಮಸ್ತವು. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಆತನಿಗರ್ಪಿಸು. ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ನೀನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು. ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಭಗವಂತನೂ ಸಹಾಯವಾಗುವನು. ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆದರೆ ಈ ಉಪದೇಶವು ಶಕ್ತಿಗೆ ಬೋಧೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಯಾವಕೆಲಸಕ್ಕೂ ವ್ಯಸಯೋಗವಿಲ್ಲದವಳಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಆಕೆಯ ಯೆಣಿಕೆಯು. ಈ ಯೆಣಿಕೆಯಿಂದ ಆಕೆಗೆ ನಿರಾಶೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಆದರೂ ಮರಳಿ ಆಕೆಯ ಸಹಜವಾದ ಧೈರ್ಯವು ತಲೆದೋರಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕಣ್ಣೀರಿಲ್ಲದೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಳು.

“ ಗಣೇಶದೇವಾ ! ನಿನಗೆ ನಾಚುಗೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಭಾಣಿ
ಳಾಗಿನ್ನೆ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನೀನು ಯೋಚಿಸಿರುವೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಗೌರವ
ವನ್ನೂ ಪಾವನತ್ವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವೆಯೆಂದು ಬಂದೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು
ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆದರುತ್ತಿರುವೆ. ಅದುದರಿಂದ
ನಿನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಯದುವರೆಗಿರುವ ಮರಿಯಾಡೆ
ಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಿನ್ನು ನಿನಗೆ ನ್ಯಾಯವೆಂ
ದು ತೋರಿದುದೂ; ಲೋಕವು ಗೌರವವೆನುವುದೂ, ಯಾವುದೋ ಅದನ್ನು
ಮಾಡುವೆನು. ಆದರೆ ಯಾ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪಾತಕಗಳೇನಿದ್ದರೂ ನನ್ನದಲ್ಲ.
ನನ್ನಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿದವರದಾಗುವುದು. ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಗಿರಕ್ಕನೆ
ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಗಣೇಶದೇವನು ಮಾತ್ರ ಆ ಬೆಳದಿಂ
ಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕರಿಣೀ ತೀರದೊಳು, ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೈಹಿಡಿದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಗಯಜುದ್ವೀನನು ತನ್ನ ವ
ಧುವನ್ನು ಅದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆಕೆಯೂ, ಮೊ
ದಲಿನ ವೇಷವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಉಚಿತಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಆತನಿಗಾಗಿ ಯೆದು
ರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶೋಭನವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ರಾಣಿಯಂತೆಯೇ
ಆಕೆಯು ಗಯಜುದ್ವೀನನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತಾ ನಮಾಡಿದಳು. ಸುಲ್ತಾನನು
ತನ್ನ ಕಿರೀಟವನ್ನು ತೆಗೆದು ಆಕೆಯ ಪಾದಗಳಮೇಲಿಟ್ಟು “ ಪ್ರೇಯಸೀ!
ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಪಾದಗಳಿಗರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ
ಈ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನ ಸೇವಕನನ್ನು ಕಾಪಾಡು ” ಯೆಂ
ದು ಹೇಳಿದನು. ಆಕೆಯು ಹೃದಯವು ಇನ್ನೂ ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಕೆ
ಯು ಆತನ ಅಲಿಂಗನಕ್ಕೆ ಮೊಳಗಾಗಿ ತಡವರಿಸುವ ಮಾತುಗಳಿಂದ “ ನಾ
ನು ನಿನ್ನವಳಾಗಿರುವೆನು ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ
ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಲ್ತಾನನ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಿ
ಲ್ಲವೂ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ೨೯.

ದಿನಾಜಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಗದ್ದಲಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ದ್ದಿತು. ಸುಲ್ತಾನ ಸಿಕಂದರುಷಾ ಸತ್ತಕೂಡಲೇ ಕಲಹಗಳಿಲ್ಲವೂ ಕೊನೆಗಂಡಿತು. ದಿನಾಜಪುರಾಧಿಪನು ಹೊಸ ಸುಲ್ತಾನನೊಡನೆ ಸಂಧಿವಾಡಿ ಕೊಂಡುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹ್ವೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ಯುದ್ಧದಿಂದ ನಷ್ಟವಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರಳಿ ಜೊತೆಗೊಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೋಟೆಗಳು, ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ, ಹೊಸ ಹೊಸ ತೋಟಗಳೂ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟುವು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧದಿಂದಂಟಾದ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಜನು ಅರಮನೆಯ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದನು. ಸತ್ತವರ ಪ್ರಾಣಗಳೊಂದರ ವಿನೂ ಮಿಕ್ಕುಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ಮರಳಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವರುಷವೂ ಆರುತಿಂಗಳು ನಡೆದ ಯುದ್ಧವು ಯಾವಾಗಲೋ ನಡೆದು ಸ್ವಪ್ನಪ್ರಾಯವಾಗಿ ತೋರುವಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ನೂತನಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ನದಿಯ ಪಕ್ಕದೊಳಿರುವ ರಾಜನಗರಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದುತೋಟವು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವಂತೆ ವರು ಆ ಉದ್ಯಾನವನದೊಳಗಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಅಲ್ಲೊಂದುದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅರಮನೆಯ ಗಾಯಕರು ಬಿಲಹರಿಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತೋಟದವನೊಬ್ಬನು ಸಣ್ಣಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಯುಷಕನಾದ ಪಖೀರನೊಬ್ಬನುಸವಿಸಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಭೇರೀಧವನಿಯನ್ನು ಕೇಳುವಂತಿದ್ದಿತು. ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನೊಬ್ಬನು ಈ ಪಖೀರನನ್ನು ನೋಡಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆಯೊಳಿಗಿರುವ ತನ್ನ ಮೊಗುವಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇವನನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು

ಹೊಗೆಯೇ ಅವನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಫಖೀರನನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಮಾನದಿಂದ ತನ್ನೊಳುತಾನೆ ತಲೆದೂಗಿದನು.

ಮೊದಲನೆಯವನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಗಬೇಗ ಅವನಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ “ ಈ ಫಖೀರನು ನಿನಗೆ ಪರಿಚಯಸ್ತನಾಗಿರಬಹುದು. ಅವನ ಬಳಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆಯಾ? ನಿನಗೆ ಪುಣ್ಯಬರುವುದು. ಐದುಮಂವಿ ಪಕೀರರಿಗೆ ಹರಕೆಯನ್ನು ಸಲಿಸಿ ಕಾಳಿಕಾಂಬೆಗೊಂದು ಮೇಕೆಯನ್ನು ಬಲಕೊಟ್ಟೆನು. ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಮೊಗುವಿಗೆ ಗುಣವಾಗಲಿಲ್ಲ.”

ಅಷ್ಟರೊಳು ಮೂರನೆಯವನೊಬ್ಬನು. ಬಂದು “ ನಗಾರೆಯ ಧ್ವನಿಯು ಯೆಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ? ಈದಿನ ಅವಾವಾಸೆಯೇ? ಕಾಳೀಪೂಜೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇ ? ಮೊದಲು ಪಾದುಪಾಹನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಹೋದಾಗಿನಿಂದೀಚೆಗೆ ಇಂತಹ ಭೇರೀಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಬ್ಬಬಾಬ್ ! ಆಗಿನ ಭೇರೀಧ್ವನಿಯನ್ನೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ! ಈಗಲೂ ಯೆದೆ ಬಿರಿಯುತ್ತಿದೆ,, ಯೆಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟನು.

ನಾಲ್ಕನೆಯವನು, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯಕಾಲ. ದೇಶಾಭಿಮಾನವು ಹೇಗಿದ್ದಿತು ? ಒಬ್ಬ ಶತ್ರುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳೆಷ್ಟುಸಾರಿ ಪ್ರಾಣಹಾಕುವಾದರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಯೆಂತಹ ದಿನಗಳವು ?

ಇನ್ನೊಬ್ಬನು “ ಅಹುದು ! ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಹಾಗಿದ್ದರೇ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೋ ? ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೆ ಹಿಂದಿರುಗದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ತಿಂಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಲಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಬ್ಬಬಾಬ್ ! ಭೇರೀಧ್ವನಿಯು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ?

ಈ ಮೊಳಗಾಗಿ ಮೊಲನೆಯವನು ಎರಡನೆಯವನನ್ನು ನೋಡಿ “ ನೀನು ಫಖೀರನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತಲೆದೂಗಿದುದೇಕೆ ? ಆತನ ಸಂಗತಿಯು ನಿನಗೇನಾದರೂ ತಿಳಿಯುವುದೋ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸು ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಎರಡನೆಯವನು. “ ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! ನನಗೆ ಭಾಷೆವಾಡಿಕೊಡು. ”

ಮೊದಲನೆಯವನು. “ ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಹೇಳಲಾರೆನು. ”

ಎರಡನೆಯವನು. “ ಆತನು ಫಖೀರನಲ್ಲ. ಸಹಬುದ್ಧಿನನು. ”

ಮೊದಲನೆಯವನ ಮನಸ್ಸು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮರೆತುಹೋಗಿ “ ನಮ್ಮ ಸುಲ್ತಾನನ ಅವರಸಪುತ್ರ ಸಹಬುದ್ಧಿನನೇ ? ” ಯೆಂದು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತ ಕೇಳಿದನು. ರಹಸ್ಯವು ಹೊರಪಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು “ ಚಿಕ್ಕತಂದೆಯು ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲವೇ ? ” ಯೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ತಿಳಿದವನೊಬ್ಬನು “ ಎಳುಮಂದಿ ಸೋದರರೂ ಹತರಾದರು. ಈಗ ಸುಲ್ತಾನನು ಇವನನ್ನು ಕೊಲಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹುಡುಕಿಸುತ್ತಿದಾನೆ. ಆದರೂ ಆತನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಮಹಾಕಾಜನನ್ನು ಶರಣುಹೊಕ್ಕಿರುವನು. ”

“ ನಿನಗಿದೆಲ್ಲವೂ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ? ”

“ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ತಾಕೂರನ ಹೆಂಡಿರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಡುತ್ತಿರುವಳು. ಅವಳಿಗೆ ಆಕೆಯು ಹೇಳಿದುದು. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೇ ಇರಬಹುದು. ”

“ ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆ ಧ್ವನಿಯು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲ. ಕನ್ನಸರಾರಾ! ನೀನು ಯುದ್ಧವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿರುವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒದಗಿತು. ಮರಳಿ ರಕ್ತವು ಕಾಲುನೆಗಳಾಗಿ ಹರಿಯಬೇಕಾದುದೇ ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಗುವಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ ? ಆಗಲಿ ಈಗ ಹಗೆಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವವರಾರು ? ನನ್ನ ಮಗನೊಬ್ಬನು ಗತಿಸಿದನು. ಸತ್ತವನಿಗೆ ಅತ್ತು ಅತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಂಡಿರೂ ಗತಿಸಿದಳು. ಯೆರಡನೆಯ ಮಗನು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವನು. ಮತ್ತಿನ್ನು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುವರಾರು ? ”

ಎನಯ್ಯ ! ಬುದ್ಧಿಹೀನನೆ, ನೀನು ? “ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜನು ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಮಾಡಲಾರನೇನು ? ನಿನಯಿಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಿನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವರೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎನು ? ”

“ ಸುಯೆ ! ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡು. ನಾವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಹಾರಾಜನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬನಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಯನ್ನು ಬಲಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಸಹ ಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ಸುರಕ್ಷಾನನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಡು ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವೆವು. ”

“ ನೀನೇ ಮಹಾ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯೇನೋ ? ಮಹಾರಾಜನು ನಿನ್ನಂತಹ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯು ಮಾತನ್ನೇ ಕೇಳುವನಾದೀತು ? ”

“ ಹಾಗೆ ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ತಾಯಿಯಾದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರತಪಡಿಸುವೆವು. ಆಕೆಯು ನನಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬರುವಾಗ ಆಕೆಯ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ತಾಯೇ ! ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಯಾದರೂ ರಕ್ಷಿಸು. ಅದಿಲ್ಲವೋ ; ನಿನ್ನ ಕಾಲಿನಿಂದೊದೆದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡುಹಾಕು ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಳುವೆವು.

“ ಇದು ನಿಶ್ಚಯ. ಒಂದುಸಲ ಪಾದುಪಾಹನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯೂರಿದನೋ ; ಆಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಲುವನು. ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ನೋಡಿ ಲೇಶವಾದರೂ ಕನಿಕರ ವಿಡಲಾರನು. ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜನೋ ದಯಾಸ್ವರೂಪನು. ಕೇವಲ ಧರ್ಮರಾಯನಂತವನು. ” ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವರು ಘುಟ್ಟವನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ಪ್ರಕರಣ ೩೦

ಪ್ರಜೆಗಳೆಣಿಸಿದುದು ನಿಶ್ಚಯವೆ ! ಗಣೇಶದೇವನು ಸಹ ಬುದ್ಧೀನನಿಗೆ ಅಭಯದಾನ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಅದು ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಗಯಾ ಜುದ್ಧೀನನು ಹೇಗೋ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕುವು.

ದಕ್ಕೆ ಕುತುಬನನ್ನು ದಿನಾಜಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದನು. ಇವರು ನದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಕೇಳಿಸಿದುದು ಕುತುಬನ ಸೈನ್ಯಗಳ ಭೇರೀ ನಿನಾದವೇ. ಈಗ ಗಣೇಶದೇವನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ತನ್ನನ್ನು ಮರೆಹೊಕ್ಕ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾದರೂ ಬಿಡಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯವಿ ನಾಶ ಹೇತುವಾದ ಯುದ್ಧವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಯುದ್ಧವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡೆಂದೂ ಯೋಗಿನಿಯು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಏನು ಹೋದರೂ ಸರಿಯೆ ! ಆಸ್ತರಕ್ಷಣವು ಪರಮ ಧರ್ಮವೆಂಬುದು ಆಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವು. ಗಣೇಶದೇವನ ತಾಯಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವಳು. ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅರಸನಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಧರ್ಮವೆಂಬದಾಗಿಯು, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಆತಂಕ ವುಂಟಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿಯು, ಆಕೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಸಹ ಬುದ್ಧಿನನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಗಣೇಶದೇವನು ತಾಯಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಡನೆ ಯೇ ಕೀಳನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ, ಅಂತರಾತ್ಮ ಬೋಧೆಗಳಿಗೂ, ವಿರೋಧವಾಗಿ ತೋರಿತು. ತನ್ನನ್ನು ಸಿಕಂದರುಷಾ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಾಗ ಬಿಡಿಸಿದವನು ಸಹಬುದ್ಧಿನನು. ಅಂತಹನು ತನಗೆ ರಕ್ಷಣಾಹಳನಲ್ಲವೆ ? ಭವಿಷ್ಯತ್ಸಂಭವವು ಯಾರಿಗೆತಾನೆ ಗೊತ್ತು ? ಮುಂದೆ ಸೋತು ಹೋಗುವವೋ ಯೇನೋ ಯೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ತಾನು ಕಾಪಾಡುವೆನೆಂದು ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದವನ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಸಶುಧರ್ಮವೆ ಸರಿ ! ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ; ಯೇನಾದರೂ ಸರಿಯೆ ! ಅದನ್ನು ನಿಲಿಸಿಕೊಂಡೇ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಗಣೇಶದೇವನು ಇಂತಹ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಮೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ವರ್ತನೆಯುಳ್ಳವನು.

ಆತನು ಶಕ್ತಿಯ ದುರದೃಷ್ಟವನ್ನು ಈಗೂ ಮರೆತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀನು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರವಾದಿಯೆಂದು ಆತನ ಅಂತರಾತ್ಮವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತಾನು ನಿರಸನ ಮಾಡಿದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರಲು ಲೋಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಡ್ಡೆಮಾಡಿದೆ, ಯೆಂದು ಆತನ

ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕುರಿತು ಆತನು ಹಿಡಿತದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಯವೇ, ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಅನುಭವದ ಅಬಲೆಯನ್ನೂ, ಶರಣುಕೊಳ್ಳುವಳನ್ನೂ, ಕಾಪಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಲವಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನೋ ಏನೋ ? ಆತನು ಅಂತಹ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಪುನಹ ಮಾಡುವನೇ ? ಸಹಬುದ್ಧೀನನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಆತನ ಕೈಯೊಳಗಿಟ್ಟನು. ಅಂತಹ ನನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲೊಲ್ಲನು. ಆತನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಸೊರೆಕೊಟ್ಟರೂ, ತಾನು ಶಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾತಕ ವಿಮೋಚನವಾಗುವುದು ಗೋಚರವೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯುಂಟು ಪಾಲಕನಾದ ತನ್ನ ದೋಷಗಳ ಸ್ಮರ ನಿರೋಪಿಗಳಾದ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹಿಂಸೆಪಟ್ಟು ಮುಗಿಯುವರಲ್ಲ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಧರ್ಮೈಕ ಪರಾಯಣನಾದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತೋರದೆ ತನ್ನ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಯಿಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಯಾವದ್ವೈತಾಂತವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದನು.

ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿರುವ ಮಹದಪಾಯವನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಆತನು ಎದ್ದುನಿಲ್ಲತಲೆ ಸಭೆಯೆಲ್ಲವೂ ಯೆದ್ದು ನಿಂತಿತು. ಹೀಗಿರಲು ಆತನು ಈ ತೆರನಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಿದನು. “ ಮಕ್ಕಳಿರಾ! ಹೀದಣ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗತಿಸಿದವಾದರೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾಕಷ್ಟವು ಈಗ ಮರಳಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಎಳುಮಂದಿ ಸೋದರರನ್ನು ಕೊಂದರೂ ಸುಲ್ತಾನನಿಗಿನ್ನೂ ಭಯವು ತೀರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಮಗನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಮರಳಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನು ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಕೊಕ್ಕನು. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ವಾಗ್ಧಾನ ಮಾಡಿದೆನು. ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿನಾದರೆ ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಣವನ್ನು

ವಿಧಿಸುವ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ತಬ್ಬಿ ಪ್ರವರಿಸಿದವನಾಗುವೆನು. ಹಾಗೆ
ಲ್ಲದೆ ಆತನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವೆನೆಂದನೇ, ಯುದ್ಧವು ವೊಡಗದಿರಲಾರದು. ಯಿದ
ರಿಂದ ನಿರೋಷಿಗಳಾದ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹಿಂಸೆ ಪಡುವರು. ಯಾವದಾರಿ
ಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಡುವುದಕ್ಕೂ, ನನಗೆ ತೋರದಿದೆ. ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳ
ಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ”

ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಏಕನಾಕೃತಿಯಿಂದ “ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಂದೆಯೂ,
ಸಂರಕ್ಷಕನೂ, ಅದ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲ
ರೂ ನಡೆಯತಕ್ಕವರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು. ಮತ್ತು ಸೇವಕರೂ
ಅಲ್ಲವೆ? ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತೋರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾಡಹೇ
ಳುವರೋ, ಅದನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ವಾಡತಕ್ಕವರು.” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಈ ಸಾಂಘಾತಿಕಘೋಷವು ಅಡಗಿ
ದನಂತರ ವೊಬ್ಬ ಸಾಮಂತರಾಜನು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ನಮ್ಮದಿಯಾಗಿಯೂ, ಸ್ವ
ಷ್ಟವಾಗಿಯೂ, ಹೀಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿದನು. “ ಮಹಾರಾಜನೆ! ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿ
ನಲ್ಲಿರುವವುಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಅರಿವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವುಪ್ರೋತ್ಸಾಹ
ಪಡಿಸುವರಾದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭ್ರಾತೃವೃಂದದ ಪಕ್ಷವಾಗಿಯು, ನನ್ನಪಕ್ಷ
ವಾಗಿಯು, ನನಗೆ ತೋರಿದವುಗಳನ್ನು ಶೃತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜಕುಮಾರನಾ
ದ ಸಹಬುದ್ಧಿನನು ಅರ್ದನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮರೆ ಹೊಕ್ಕಿರುವನು. ತಾವು ಅವನಿ
ಗೆ ಅಭಯಪ್ರದಾನಮಾಡಿರುವಿರಿ. ತಾವು ಅವನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಸಹ
ಜಫರ್ಮವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಧರ್ಮವು ಯಿನ್ನೊಂದುಂಟು.
ಅದಾವುದೆಂದರೆ: ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಾದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಿಕೆಯು. ಗತಿ
ಸಿದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪಲವಾಗಿ ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹಿಂಸೆಪಡುತ್ತಲೇ ಇರುವ
ರು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೀಯವಾದ ಅಂಶವಾವುದೆಂದರೆ:- ಹೊರಗಿನವನೊಬ್ಬ
ನಿಗೋಷಕರ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ದೇಶವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ, ದುಡಿ
ಖವಪಾಲುಮಾಡುವದುಚಿತವೇ ? ಎಂಬುವದನ್ನು ಯೋಚಿಸತಕ್ಕದಾಗಿದೆ.
ಸಭೆಯಲ್ಲಿ “ ಅನುಮೋದನೆ” ಎಂಬ ಮಹತ್ತರವಾದ ಧ್ವನಿಯೊಂದಾಯ್ತು.

ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು “ಮಹಾರಾಜನು ವರ್ಧಿಸಲಿ. ಮಕ್ಕಳಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ತನು ಕಾಪಾಡಲಿ, ಮೊಬ್ಬ ವಿದೇಶಸ್ಥನಿಗೋಸ್ಕರ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಡಿಯ ರುವಂತಾಗಲಿ!” ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡನು.

ಇದಕ್ಕೂ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಂತೆ ತೋರಿತು.

“ಮಹಾರಾಜನೆ ! ಸ್ಥಿರಜೀವಿಯಾಗಿ ವರ್ಧಿಸು. ನಾವು ತಮಗೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಸಲವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ತುರಕರವನೊಬ್ಬನಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾವಿರಾರುಮಂದಿ ಸಾಯಬೇಕೇಕೆ ? ” ಯೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಂದನು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬನು “ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ! ಮೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಗಾಗ ನಾಲವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದುಕೊಂಡನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವನು. ನಾನು ಮುದುಕನು. ಅದರೊಳಗೂ ಅಂಥನು. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಜ್ಞೆಯಾದರೆ ಅವನು ಕೂಡ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಮಡಿಯಬೇಕಾದುದೆ ! ನಾನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೇ ನಾಗುವೆನು. ಆದರೂ ಹೊರಗಿನವನೊಬ್ಬನಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆಯಾ ? ” ಅಂದನು.

ಹೀಗೆ ಯೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿ ಮುಗಿದಾದನಂತರ ಮಹಾರಾಜನು ಯೆನ್ನೊಂದುಬಾರಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಯೆದ್ದುನಿಂತು ಹೀಗೆಂದನು. “ನನ್ನ ಪ್ರತಿಪಾತ್ರರಾದ ಮಕ್ಕಳಿರಾ ! ಕೇಳಿರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ಸರಿಯೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ತಂದೆಗೆ ಯೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವೆ ಅಪ್ಪನು. ಆದರೆ ಅವರ ಐಹಿಕಸುಖ ಮಾತ್ರವೇ ಆತನಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯವಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮ, ಸುಗುಣ, ಘನತೆ, ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಕೂಡ ರಾಜನಿಗೆ ವಿಧಿಯು. ಅವಶ್ಯಕವಾದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಗೂ ನನ್ನ ಕೀರ್ತಿಗೂ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಆರ್ದ್ರಕಷ್ಟಣ ಮೃವನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಶಾಸ್ತ್ರದೊರರಾಗುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಉಪಕಾರವನ್ನಿರಿಯ

ದ ಕೃತಘ್ನರು ಕೂಡ ಆಗುವೆವು. ಮೊದಲು ಸುಲ್ತಾನ್ ಸಿಕಂದರು ಷಾಹ ನು ಸಂಧಿಮಾತುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿದಾಗ ಸಹಬುದ್ಧಿನನನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟುಸಂಗತಿಯು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವಿರಲ್ಲವೇ ? ಆಗ ಸುಲ್ತಾನನು ಮೋಸಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಾಗ ಅಜೀಮುಖಾನನು ಇಬ್ಬರು ರಾಜಭಟರಮೂಲಕ ಆ ವರ್ತಮಾ ನೆವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಿಬಿರದಲಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಅದು ತಿಳಿದು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದವನು ಸಹಬುದ್ಧಿನನು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿವಾದರೆ ನಾವು ಮನಸ್ಸಾಸ್ಥೆಯು ಲ್ಲವರಾಗಿ ಗೌರವ ಉಳ್ಳವರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದವರಾಗುವೆವೇ ? ನಾವು ನೀಚರೂ, ಕೃತಘ್ನರೂ ಆಗಲಾರೇವೇ ? ನಿಮಗೆ ಸೌಖ್ಯವೂ, ಗೌರವವೂ, ಗುಣವೂ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನೊಬ್ಬನ ಪ್ರಾಣವು ಸರಿಬಿದ್ದು ದಾದರೆ ಸಂತೋಷ ವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳೊಡನೆ ನಿಮ್ಮಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕೂಡೆ ಬಲಿಯಿಡಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ ! ಎಂಬ ವಿಚಾರವೊಂದೇ ನನ್ನ ನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ನೀವು ಕಾದಬೇಕಾದುದು ನನಗೋಸ್ಕರವಲ್ಲ. ಧರ್ಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ನಾವು ಅಲೋಚಿಸಬೇಕಾದುದು ತುರಕರವ ನು, ಹೊರಗಿನವನು, ಯೆಂಬ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಗೌರವವೂ, ಧರ್ಮವೂ ಈಗ ಅಲೋಚನೀಯಾಂಶವು. ಇದು ಪರಮ ಪಾವನ ಯುದ್ಧವೆಂ ದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ:-ಇದರಿಂದ ಬಲಹೀನರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿದೋಷಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನಡೆದವರಾಗುವೆವು. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾವಿಸಂತತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ವೀರಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕವರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯಾವಾಗಲೋ ಸಾಯದೆ ಏನೋ ತೀರದು. ಅದು ವಿಧಿಯೇ ! ಅಲ್ಲವೇ ? ಅಂತಹ ನಶ್ವರವಾದ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಧರ್ಮಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಲು ಹಿಂಜರಿಯಲೇಕೆ ? ” ಯೆಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಿಸಿದನು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಶ್ರೋತೃಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉದ್ರೇಕ ಹುಟ್ಟಿತು.

“ ಜಯವಾಗಲಿ! ಜಯವಾಗಲಿ!! ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ!!!
ಈತನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಅವತಾರ ಮೂರ್ತಿಯು. ”

“ ನಾವು ಆತನಿಗೋಸ್ಕರ ಯುದ್ಧಮಾಡೋಣ. ”

“ ಈ ಧರ್ಮಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋಗೋಣ. ”

“ ಮಹಾರಾಜನು ದೀರ್ಘಾಯುವಾಗಲಿ. ”

ಎಂದೀರೀತಿಯಾಗಿ ಸಭ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇಸಲ ಗಟ್ಟಿ
ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕೂಗಿವಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಕೂಗು ಅಡಗಿದ ತರುವಾಯ
ಮಹಾರಾಜನು ಮರಳಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದನು.

“ ಮಕ್ಕಳಿರಾ! ನಿಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ತು
ಸವಾದರೂ ಹಿಂಸೆ ಪಡಿಸಲಾರೆನು. ನೊದಲು ಸಹಬುದ್ಧಿನನನ್ನು ಕ್ಷಮಿ
ಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸುಲತನನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಅವನಿಂದ ಸುಲತ
ನನಿಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನಾನು ಈಡಾಗಿರುವೆನು. ಆತನಿಗೆ
ದೂರದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂ
ದು ಕೇಳುವೆನು. ಸುಲತನನು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಯುದ್ಧ
ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅದುವರೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ” ಯೆಂದು ಹೇಳ
ಲು ಸಹಬುದ್ಧಿನನು ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತುಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ನಡೆಯ
ತಕ್ಕುದೇನೆಂದು ಸಂಶಯವೊಂದನ್ನು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾ
ಜನು “ಸಹಬುದ್ಧಿನನು ಗೌರವಸ್ತನು. ಮತ್ತು ಪಾಪಭೀತಿಯುಳ್ಳವನು
ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ಆತನು ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕ ಮಾಡಲಾರನೆಂಬುದ
ನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವೆನು. ಪಾದುಸಾಹನಮೇಲೆ ಯೆಂದಿ
ಗೂ ಯೆದುರಿಸಲಾರನು. ಆದರೆ ಸುಲತನನ ಅನಂತರ, ಆತನು ಸಿಂಹಾಸ
ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗ್ಗೆ ನಾನು ಜೀವಿಸಿದ್ದೆನೇ; ತಪ್ಪದೆ ಅದಕ್ಕೆ
ಸಹಾಯಮಾಡುವೆನು ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತರಾ
ಗಿ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದರು. ಆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿಯೇ ದಿನಾಜ
ಪುರದ ಅರಸನು ತಾನುಹೇಳಿದಂತೆ ಕುತುಬನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದನಾದರೂ

ಅವನು ಅದು ಕೇವಲ ಸಹಸವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬೆದರಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜನು “ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದಲ್ಲದೆ ಸಹಬುದ್ಧಿನನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾರೆ. ನಾನು ಜೀವಿಸಿರಲಾಗಿ ಆತನು ನಿನಗೆ ದೊರೆಯಲಾರನು.” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಪ್ರಕರಣ ೩೧.

ಸಹಬುದ್ಧಿನನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಗಣೇಶದೇವನಿಗೆ ಕೇವಲ ಭರವಸೆ ಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಯುದ್ಧವೆಂದರೆ ವಿಚಾರವಾದರೂ, ಭಯವಾದರೂ, ಲೇಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದೊಂದೇ ಆತನ ಕೋರಿಕೆಯು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಕ್ತಸ್ರಾವಕ್ಕೆಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ವುಂಟಾದರೂ ಅದೆಲ್ಲವೂ ನ್ಯಾಯವೆಂದೇ ಆತನ ನಿಶ್ಚಯವು. ಸಭೆಯು ಮುಗಿದ ತರುವಾಯ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ನಿರುಪಮೆಯು ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು ಸಹಬುದ್ಧಿನನನ್ನು ಯಿನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಾರಾಣಿಗೆ ಕೋಪವಿರುವಂತೆ ಹೇಳಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆತನು “ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಆತನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಮೊಳ್ಳೆಯದೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ” ಯೆಂದು ಕೇಳಿದನು.

ನಿರುಪಮೆ— “ ತಾವು ಮೊಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡುವಿರಿ. ದೀನ ಜನ ಸಂರಕ್ಷಣವು ರಾಜನಿಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರಿಗುಂಟು? ಪ್ರಜಾ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ಗತಿ ಯೇನಾದೀತು? ನಿನ್ನ ಘನತೆಗೂ ದುರಾಳುತ್ವಕ್ಕೂ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಕೆಯ ಅಂಗೈಯನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿ “ ಪ್ರೇಮಿಸಿ! ಉತ್ತಮ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರುವೆ. ” ಯೆಂದು ಸಂಭಾವಿಸಿದನು.

ನಿರುಪಮೆಯು ಸಂತೋಷತರುಂಗಿತ ಸ್ವಾಂತಳಾಗಿ ಮರಳಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಭುವಿನೊಡನೆ ಹೇಳುವ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಯೊಂದುಂಟು. ಯಾವುದೆಂಬಿರಾ? “ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ಬಲ್ಲರೋ? ಆಕೆಯು ಗಯಜುದ್ದೀನನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಳಂತೆ ! ”

ಮಹಾರಾಜ — “ ನಿಜವಾಗಿಯೂ. ”

ನಿರುಪಮೆ — ನಿನಗಿನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆ? ಈ ಮಾತು ಕುತುಬನ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅಸತ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಧನಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲೆ ಸಿ ತುರಕರಲ್ಲಿ ಕಲೆಯುವುದೆಂತಹ ಘೋರ ಪಾತಕವೋ ? ”

ಈ ತಿರಸ್ಕಾರ ವಚನಗಳು ಗಣೇಶದೇವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹುನೋಯಿಸಿತು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ತಾನು ಅರಿಯದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಲೋಕದ ತೀರ್ಮಾನವು ಯೆಂತಹ ಪ್ರಮಾದಕ್ಕೆ ವೋಳಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು ?

ಪಾಪ! ಆ ಹತಭಾಗ್ಯಳು ಅಗ್ನಿಗುಂಡದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಂತೆ ಮಹಮದೀಯರ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಳು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಲೋಕವು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ದೂರಲನುವಾಯ್ತಾದರೂ ನಿರುಪಮೆಗೆ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದೊಳ್ಳೆಯದೆಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಆತನುನಿದಾನದಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು.

“ ಆಕೆಯನ್ನು ಯೇನೊಂದೂ ಅನ್ನದಿರು. ಆಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೊ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತುರಕರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವೇಕೆ ನಿಂದಿಸಬೇಕು? ನಾವು ಹೇಗೋ ಅವರು ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮದೇಶ ಸುತರಲ್ಲವೆ? ಭೇದವು ಮತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ನಾವು ದೊಡ್ಡವರೆಂದೇಕೆ ಯೆಣಿಸಬೇಕು ? ”

“ ಕಾರಣ ವಿಂತಹುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ ನಾದರೂ ಅದೇತಕ್ಕೊ ಅವರೆಂದರೆ ನನಗೆ ಅಸಹ್ಯವು. ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ; ನಾನು ಮಾತ್ರ ಮಹಮದೀಯ ಮತವನ್ನೆಂದಿಗೂ ಅನುಸರಿಸಲಾರೆನು. ” ಯೆಂಥು

ನಿರುಪಮೆಯು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ವರೆಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಿದಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪತಿಯು. “ಅಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವುದು ತಪ್ಪು ನಾವು ಹಾಗೆ ಪೊಬ್ಬರನ್ನು ದೂರುವಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆರವರು ಹಾಗೆಯೇ ದೂರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ವರ್ಯವೇನು? ಸಹನವೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಮತವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ವಿಶೇಷವು. ಹಿಂದೂ ಮತಸ್ಥಳೆಂದು ಗೆರ್ಪಪಡುತ್ತ ಯೆಲ್ಲಮತಗಳನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮೊಂದನ್ನೂ ನಿಂದಿಸಬಾರದೆಂಬ ದಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ನಮ್ಮ ಮತ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವೀರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವೆ.” ಯೆಂದು ಮೂದಲಿಸಿದನು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಆತನ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಯೇನೊಂದೂ ಹೇಳಲಾರದೆ ತೊದಳ್ಳುಡಿಗಳಿಂದ “ಶಕ್ತಿ” ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಮಾನ ಗೌರವದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಲಾರೆನು” ಅಂದಳು. ಗಣೇಶದೇವನು:-

“ಆಕೆಯು ನಿನ್ನ ಸಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಕೆಗೇ ಗೌರವ ಹಾನಿಯು. ಆಕೆಯು ವಂಗ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯು. ನೀನೂ ದರೋ ಆಕೆಗೆ ಮೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಮಂದಿರಾಣಿಯರೊಳ್ಳೊಬ್ಬಳು.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಕಾಂತಾ ಲಲಾಮದ ಮನಸ್ಸು ಚಿದರಿ ಹೋಗಿ ಶಕ್ತಿಯಮೇಲೆ ಮೊದಲಿನ ಅಸೂಯೆಯು ಮರಳಿ ತಲೆದೋರಿತು. ಆ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಆಕೆಗೆ ಯಾವುದೋ ಅರ್ಥ ಬೋಧೆಯಾಯ್ತು. ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಯ್ತು. ಅದರೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ “ನೀನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಚಯವೆ” ಎಂದು ತಡವರಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನಾದಳು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ತಟ್ಟಿದರು. ಒಡನೆಯೆ ಭಗವತಿ ಯಾದ ಯೋಗಿನಿಯು ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಯೆದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಡಂಗಿಣಿಯು ಅರಸನೊಡನೆ ಬಿನ್ನೈಸಿದಳು. ಅರಸನು ಸ್ವತಃ ಎದ್ದು

ಹೋಗಿ ಯೋಗಿನಿಯನ್ನು ಕರೆತಂದನು. ಅಕೆಯೊಂದು ಶೋಕವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಂದಳು. ಅಕೆಯು ಅರಸನೊಪನೆ “ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯು ಕುತುಬನೊಡನೆ ಸಹಬುದ್ಧಿನನಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೇಳಿರುವಳು. ಇದುವರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿ ಸಿರ ಬಹುದೆಂದೆಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ಮವ್ಯವೇನೋ ಅಲೋಚಿಸುವನಾಗು. ತ್ವರೆ ಪಡುವನಾಗು. ತವವಾಡಬಾರದು. ” ಎಂದು ನುಡಿದಳು.

ಗಣೇಶದೇವನು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು “ ತಾಯೇ ! ನೀನೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುವನು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಗಳನ್ನು ತರಹೇಳಿ ಸೇನಾಸತಿಯೊಡನೆ ತಿಳಿಸುವುದು. ಈ ಒಳಗಾಗಿ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಸೇನೆಯೊಡನೆ ನಾನು ಹೊರಡುವೆನು. ”

ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರವೂ ಅಲಸ್ಯವಾದದೆ ಕಣ್ಣೆಬ್ಬಿದ್ದ ಭಟ ಸಮುದಾಯದೊಡನೆ ಹೊರಟನು. ತನ್ನ ಬಲಗಳು ಬರುವ ವರೆಗೆ ಕುತುಬನನ್ನು ತಡೆಯಲಾದರೆ ಸಾಕು. ಕೇವಲ ಯುವಕನಾಗಿರುವನಾದರೂ ದಿನಾ ಜಪುರಾಧಿನಾಥನು ಸಹಜವಾಗಿ ಮಹಾಶೂರನು. ಆತನಿಗೆ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯೆಂಬ ಮಹಾಕಾರ್ಯವು ಮುತ್ತಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ, ಹಿಂಜರೆಯದ ಬಲವನ್ನೂ, ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಕತಿಸಯ ಪರಿವಾರದಿಂದಿದ್ದರೂ ಮಿತಿವಿಾರಿದ್ದ ಮೈರಿಬಲವನ್ನು ಮುತ್ತಿದನು. ಅದರೂ ಆತನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಿಷ್ಫಲವಾಯ್ತು. ತಾನು ಅಭಯ ಪ್ರದಾನಮಾಡಿದ ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಾರದಾದನು. ಅರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುತುಬನ ಭಟರಿಂದ ಗಣೇಶದೇವನೂ ಸಹಬುದ್ಧಿನನೂ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಪ್ರಕರಣ ೩೨.

ನದೀತೀರದೊಳೊಂದು ವಿಲಾಸಮಂದಿರವು ಸುಂದರ ತರೋದ್ಯಾನ ಪರಿವೃತವಾಗಿ ಮೊಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಗಂಗಾ ತುಂಗ ತರಂಗ ಸೀಕರಗಳು ನೀರಿ

ನ ದಡೆದೊಳಿರುವ ಹೂ ಹೊದರುಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಘನುಘನಮಾಯಮಾನವಾದ ಪುಷ್ಪವಿಕಾಸಗಳೂ, ವಸದ ರಾಮಣೀಯಕತೆಯೂ, ಪ್ರಶಾಂತತೆಯೂ, ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅಮಂದಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಜಲಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಇಂಪಾದ ಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಜಲಧಾರೆಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೇರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಪದ್ಮಪತ್ರ, ಚಿತ್ರಶೋಭಿತವಾದ ವೊಂದು ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಯು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೊದರುಗಳೂ, ಗುಲಾಬಿಯ ಅಂಟುಗಳೂ, ಉಳ್ಳ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮಾರ್ಗಗಳ ಎಡ ಬಲಮಗ್ಗುಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿಕರಾದ ಪುರಾಣ ಪುರುಷರುಗಳ ಸ್ಫಟಿಕ ಶಿಲಾ ವಿಗ್ರಹಗಳು ವರಸೆ ವರಸೆ ಯಾಗಿರುತ್ತ ಪುರಾಣೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಒಂದುಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರಾಧಿಕೆಯು, ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗುಲೊಳು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವೇಣುವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳು ಸಂಪಿಗೆಯಮರದ ನೆಳಲೊಳು ನೀಣಾಗಾನ ವಿಶಾರದೆಯಾದ ಶಾರದೆಯು, ಜೇರೊಡವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಲ ಸಂಭವೆಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ವೊಂದು ಜಲಯಂತ್ರದ ಮುಂಭಾಗದೊಳು ವಲ್ಕಲಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕೈಯೊಳು ಕುಂಭವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಯೆರಡನೆಯ ಕೈಯೊಳು ಚಿಂಕೆಯ ಮರಿಯನ್ನು ಸವರುತಿರುವ ಶಕುಂತಲೆಯು ವೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೋಹಿತೆಯಾಗಿ ಪ್ರಿಯತಮನಾದ ಉದಯನ ಮಹಾರಾಯನ ಮುಂದೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವ ರತ್ನಾವಳಿಯ ಮೊದಲಾದ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಪುರಾಣ ಕಾಲವನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದುವು.

ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲಾನಿರ್ಮಿತ ಮಂದಿರದ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಲೊಂದು ನೆವಿಲು ಸಗರ್ವವಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತು ತಳತಳನೆ ಮಿರುಗುತ್ತಿದ್ದು ವ ತನ್ನ ಬಿಂಭವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಅಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಒಂದು ನಿರ್ಮಲೋದಕ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ತಾವರೆ ಬಳ್ಳಿಗಳ ನಡುವೆ ಎರಡು ರಾಜಹಂಸಗಳು ತೇಲಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳ ಗೋಳಾಕಾರವಾದ ರೆಕ್ಕೆಗಳೂ, ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿರುವ ಕಂಧರಗಳೂ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಗಳ ಕೆತ್ತನೆ ಗೆಲಸವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ

ತರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಬೆಳ್ಳಿಯ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳು ಬಂಗಾರದ ವಿನುಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿ
ಗೂ ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೂ ತಿರುಗುತ್ತ ಕಿರಣಗಳಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಂದವಾದ
ರೆಕ್ಕೆಗಳುಳ್ಳ ರಾಮಗಿಳಿಗಳು ಬಂಗಾರದ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು ಕೊಂಬೆ
ಗಳಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಕಾಡು ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಪಂಜರಗಳಲ್ಲಿ
ಕುಸ್ವಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಗಿಡಗಳಮೇಲೆ ಗುಬ್ಬಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ವಿಲವಿಲಗುತ್ತಿವೆ
ತ್ತಿದ್ದುವು. ಮಂಜಿನಹಾಗೆ ಬಿಳಿದಾದ ಮೈಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆ
ಯು ಗರಿಕೆ ಗರಿಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚುತ್ತ ಹಸರು ಹುಲ್ಲಿನಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಿತು. ಉ
ದ್ದುದ್ದವಾದ ತಾಳೆಯ ಮರಗಳು ಒಂದು ಬಗೆಯಾದಧ್ವನಿಯಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಇಂತಹ ರಮಣೀಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಾದ ಶಕ್ತಿಯು
ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಸವತಿಯರೊಡನೆ ಇರಲು ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ
ವಾದುದರಿಂದ ಸುಲ್ತಾನನು ಈಕೆಗೆ ಈ ಭವನವನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದನು.
ಆಕೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಬಾಹ್ಯನಾದರೂ ಆಕೆಯ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರತಿ
ಮೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದ
ಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿಮಾಡದೆ ಆಕೆಯು ಕೋರಿದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ
ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಗೇನಾದರೂ ಸಖವುಂಟೆ? ಆಕೆಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಸೌಂದರ್ಯ
ಉಂಟು. ಆಕೆಯ ಶರೀರವು ಕೋಮಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ
ಯೆಂದಿನಂತೆ ಯೌವನವು ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೂ ಆಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿ
ಯೊಳು ದೈನ್ಯತೆಯು ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕಿರುನ
ಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಕೆಂದುಟಗಳು ದುಃಖವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.
ಆಕೆಯ ಕೈಯಿಂದ ಮೇವು ತಿನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದುದರಿಂದ ಜಿಂಕೆಯ ಮ
ರಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಂದುನಿಂತಿತು. ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಅದನ್ನು ಆಕೆ
ಯು ಕೈಯಿಂದ ನೀವಿದಳು. ಆ ಪುಷ್ಪತರು ವಿತಾನವು ಆಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿ
ಗೆ ಮನಸ್ತಾಪವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನಿಂತು
ವಿಹರಿಸುವುದು ಆಕೆಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಗೆ ಪರಿಸರವೆಲ್ಲವೂ ಮನೋ
ಹರವಾಗಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಪರಿತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತನ್ನ ಬಾ

ಳ್ಳಿಯ ನಿಶ್ಚಯತೆಯು ಇನ್ನೂ, ಆಕೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಳು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಿಂದ ಸಂತೋಷವನ್ನಾದರೂ, ಮನಶ್ಚಾಂತಿಯನ್ನಾದರೂ ಕಂಡು ಗುರುತರಿಯಳು. ಅದುವರಿಂದ ವಿಕಾಂತವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಯವೆ ಇಕ್ಕಿದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗಿ ನೆಘೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನುದಯಿಸಿ ತಂಗಾಳಿಯು ಬೀಸು ತಿರಲು ಗಂಗಾತರಂಗಿಣೀ ಸೀಕರಗಳು ಆಕೆಯ ತಳಿರಡಿಗಳನ್ನು ತೊಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಸುಖದಿನಗಳೂ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮವೂ ಅದರಿಂದಂಟಾದ ದುಃಖವೂ, ಬಾಡಿಯೂ ಹೂ ಸೆರವನ್ನು ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆಸಿದುದೂ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟಳು. ಈಗ ಸೀತಕಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಗಲು ವಿನೋದವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇರುಳು ಚಳಿಯಿಂದ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯು ವೊಂದು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಲತಾಗೃಹಗಳೂ, ಜಲಯಂತ್ರಗಳೂ, ಬೊಂಬೆಗಳೂ, ಮೊದಲಾದ ಮನೋಹರವಾದ ವಸ್ತುಜಾಲವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅಣಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದುಕೂವ ವೊಂದ್ಯು ಉದ್ಯಾನವನದಂತೆಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳು ಯಾರೋ ಬಂದುದರಿಂದ ಆಕೆಯ ಯೆಣಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅಂತರಾಯ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಆಕೆಯ ಮುಖವೈ ಬರಿಯಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಮಾರ್ಪು, ತಿರಸ್ಕಾರ, ಮತ್ತು ಪೀಸರಗಳು ಶೋಷಾಡುತ ಆತನೊಡನೆ ಮಾತಾಡದೆ “ಎನದು ! ಸಹಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ಕೊಲಲೆಳಸಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬಂದಿತು. ಅಂತಹ ಕ್ರೂರಾತ್ಮನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದುದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ನಾಚುಗೆ ಗೊಳುವೆನು ” ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ನುಡಿದಳು.

ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳು ಆಕೆಯು ಅಷ್ಟುತ್ಪರೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಬಂದುವಕ್ಕೆ ಸುಲತಾನನು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡನು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಾವಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯು ದರ್ಶನ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ. ಅದು ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಕೈವೊಗುವನ್ನು ಯೆದೆಹಾಲುಣಿಸಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿ

ಸಿ ಅದರೊಡನೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯವು. ಅದಿನ ಆಕೆಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ದ್ವೀಪನನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿದುದರಿಂದ ಅದರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯು ನು ಪತಿಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಪತಿಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

ಅದರೂ ಆಕೆಯು ಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಅದರಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯೊಳ್ಳದೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಒದನೆಯೇ ತಿಳಿದು ಆಕೆಯ ಮಗ್ಗುಲೊಳೊಂದು ಮೃದುವಾದ ಅಸನದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಆತನು “ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾಧಾರವಾದ ಸ್ತ್ರೀಗಿಂತಲೂ ಕ್ರೂರನೇ ? ನಾನು ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅದರೂ ನೀನು ನನಗೆ ವಶವಾಗದೆ ಯಾರೋ ಶತ್ರುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ರೂರನೆಂದು ನಂದಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ”

ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಪತಿಯು ಅನಾದರಣೆಮಾಡಿದರೂ ತಾಳುವಳಿ ಅಲ್ಲದೆ ಆತನ ಅತಿವಿನಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಕೆಗೆ ಅಸಹ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಆಕೆಯು ಕಟ್ಟಕದಲದೆ “ ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನಿನಗೆ ಅಪಕಾರಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇಡುಮೂಡೀತೋ, ಯೇನೋ, ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ನೀನು ಮೌಢ್ಯ ನಿರಪರಾಧಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿರುವೆ. ಇದೇನೆ ಮಹವ್ಯ ದೀಯರ ಶೌರ್ಯವು ; ಇಮವರೆಗೆ ನಿಳುಮಂದಿ ಸೋದರರನ್ನು ಕೊಂದ ಪಾತಕವನ್ನು ಮುಷುಲಲ್ಲಿ ಗಂಟಕ್ಕಿರುವೆ. ಅಷ್ಟರೊಳು ತೃಪ್ತನಾಗದೆ ಯಾವದೋಷವನ್ನೂ ಅರಿಯದ ಯೆಳೆ ಪಸುಳಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಾಗಿವೆಯೆ ? ಇದೀಗ ಹೇಡಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವು ” ಎಂದು ನಂದಿಸ ತೊಡಗಿದಳು.

“ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೂಶೂರರು ನಿನ್ನಂತಹ ರತ್ನವು ಹೆರವರಪಾಲಾಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ಕಾಣರೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೌಢ್ಯಹೇಡಿಯು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದರೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಕಿರುತ್ತಿದ್ದರು ? ಹೇಡಿತನಕ್ಕೇ ಜಯವೂ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೇ ಅಪಜಯವೂ, ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ” ಎಂದು ಇಂತಹ ಕಟಕಿವಾತುಗಳಿಂದ ಸುಲ್ತಾನನು ಆಗಿಂದಾಗ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ

ತಿವಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಮಾತುಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾದುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಯೆಲ್ಲ ಲ್ಲದ ಅಗ್ರಹವೂ ಬಂದು ಮುಖವು ಕೆಂಪಡರಿತು. ಸಮಾಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿಡಗಳಿಂದೊಂದು ಹೂ ಕೊಯ್ದು ಬೆರಲಿನಿಂದ ಕಿವಿಚಿ ಬಿಸಾಟಳು. ಈ ಮೊಳಗೆ ಜಲಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸುರಭಿಳೆವಾರಿಪೂರಗಳು ಪ್ರವಹಿಸಲು ಆ ಮಂದಿರವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಮಳ ಪರಿಸಕ್ತವಾಯಿತು. ಅದರೆ ಶಕ್ತಿಗಿದ್ದೊಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕೆಯು ಮೋರೆನೋಟಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ವಿಷಾದವನ್ನೂ ನಿರಸನಭಾವವನ್ನೂ, ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿನ ಕಪೂರದೀಪಕಾಂತಿಗಳು ಅಕೆಯ ಮುಖದಮೇಲೆ ಪ್ರಸರಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸುಲ್ತಾನನು ಅಕೆಯನ್ನು ತಲೆಯೆತ್ತಿನೋಡಿ “ ಪ್ರೇಯಸೀ ! ಪ್ರಾಣನಾಯಕೇ ? ನಿನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋತುಹೋದೆನು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮೋಡಿಸಿದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಲಾರದವನಾಗಿರುವೆನು ” ಎಂದು ವ್ಯಾಮೋಹವು ಮಿತಿಮಾರಿ ಅಲಿಂಗನದಿಂದ ಚುಂಬಿಸಿದನು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಐದು ವರುಷಗಳಿಂದ ಅಕೆಯು ಅತನಿಗೆ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿದ್ದು ಕೂಡ ಅತನ ಸರಸಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈವಿನ ಅವು ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಕ್ರೂರತ ಮಗಳಾಗಿ ಬಹು ವೆಗಟಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಅತನನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೇ ಮನಮೊಪ್ಪದೆ ಮೈನದಕ ಹುಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೀಗೆಂದುಕೊಂಡಳು. “ ಗಣೇಶದೇವಾ ! ಯೇನಮಾಡಿದೆ ? ನಾನು ಈವಿನ ಜೀವಿಸಿರುವೆನೇ ! ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ? ” ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಯೆಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅಷ್ಟರೊಳು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಯೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯೊಬ್ಬಳು ಬಂದು “ ತಾಯೇ ! ಈ ರಾಣಿಯವರನ್ನು ನಾನು ಹಿಡಿಯಿರಾರದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದೆನು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಎಳೆಸಸುಳಿಯು ತಾಯಬಳಿಗೆ ಓಡಿ ಓಡಿಬಂದು ಅಳುತ್ತಳುತ “ ನಾನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಯೇ ಇರುವೆನು ನಾನು ಹೋಗಲಾರೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಶಕ್ತಿಯು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮೊಗುವನ್ನು ಕಂಕ್ಯೆ
ಳೊಳಿಟ್ಟು ಮುದ್ದಾಡಲು ಅದು ಕೆಳಗಿಳಿದು “ ತಾಯೇ ! ನೀನು ಮೊಳ್ಳೆ
ಯವಳಲ್ಲ. ನಾನು ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು ” ಯೆಂದು ತಂದೆಯ
ಕಾಲ್ನುಳಮೇಲೇರಿತು.

ಶಕ್ತಿಯು ಕೋಪವೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಮೊಗುವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ
ಕನಿಕರಪಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ತನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ತನಗೇ ನಿರಾಶೆಯೂ
ಮೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಕರುಣೆಯೂ, ಹುಟ್ಟಿತು. ಯಾವಾತನನ್ನು ತಾನು
ಅಷ್ಟು ಕಾರಿಣ್ಯವಾಗಿ ನಿರಸನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳೋ, ಆತನೇ ತನ್ನ ಮೊಗು
ವಿಗೆ ತಂದೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಯೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ತಾನು ಈ ಬಂಧನವನ್ನು
ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದವಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ದೌರ್ಬಾಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಯೆಂತಹ
ಘೋರತಮವಾದುದೋ ನೋಡಿದಿರಾ ? ತಂದೆಯು ಕೆಲವು ಹೂಗಳನ್ನು
ಕೊಯ್ದು ಮೊಗುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅವೊಗು ಅವುಗಳೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು
ಆಟಗಳಾಡಿ, ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಯೊಳು ಬಿಸುಟಿತು. ಶಕ್ತಿಯು ಕಣ್ಣು
ಆದವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೊಗುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನಸ್ಸು ಪರಿತಾಪ ಪಡು
ತ್ತಿದ್ದಿತು. ತಂದೆಯು ಮೊಗುವನ್ನು ಮುದ್ದಾಡಿ ಮುಂದಲೆಯನ್ನು ಮೂಸಿ
ತಾಯನ್ನು ನೋಡಿ “ ಸಖೀ ? ಯಿದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಶತ್ರುಗಳಿಲ್ಲರನ್ನೂ
ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ತರುವಾಯ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಯಿದನ್ನೂ
ಕಾಪಾಡುವರಾರು ? ” ಯೆಂದನು.

“ ಇದು ನಿರೋಪಿಸಿಯಾದ ಯೆಳೆ ಹುಡುಗನ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿ
ಸಲಾರದು. ಆತನ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯೇ ಆತನಿಗೆ ಬಲವೆಂದು ತಿಳಿ. ಆದರೆ
ದೇಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕರು ಅವನ ಪಕ್ಷವನ್ನವಲಂಬಿಸುವರು. ಅದುದರಿಂದ
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ಯಿರಲಾರದು. ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ನಿರೋಪಿಸಿಗಳನ್ನು ಕೊ
ಲದಿರು. ಅದು ರಾಜಧರ್ಮವಲ್ಲವು. ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿ ಅವಿತುಕೊಂಡಿ
ರುವುದು ಆ ಹುಡುಗನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆತನೇನೂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶಾಂತತೆಗೆ

ಭಂಗ ಬಂದೀತೆಂಬ ಭಯವಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ತನನ್ನು ಕೊಲಿಸು, ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಸ್ಥಳಕೊಟ್ಟವನನ್ನು ದಂಡಿಸು. ”

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿಯು ನುಡಿಯಲು ಸುಲ್ತಾನನು ವಿಸ್ಮಯ ಚೋದಿತನಾದನು. ಆಕೆಯು ಇನ್ನೂ ಗಣೇಶದೇವನಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವಳಾಗಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ಆತನು ಬಲ್ಲನು.

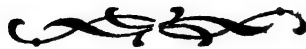
ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಳವು ಆತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರೀತಿಗೂ, ಕಾರ್ಪಣ್ಯಕ್ಕೂ, ಯಾವುದು ಸೀಮೆಯೆಂಬುದಾತನಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆಹೋಯ್ತು. ಅದರೂ ಆಕೆಯ ಮಾತುಗಳು ಆತನಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದುವಾದುದರಿಂದ “ ಗಣೇಶದೇವನೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು ” ಯೆಂದು ಮಾರುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು.

“ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟನೇ ? ”

“ ಅಹುದು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆಯೇ ಆಯ್ತು. ”

ಮೊಗು:- ಅವಾತನ್ನು ಕೇಳಿ “ ನಾನು ಗಣೇಶನನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಿದೆನು. ಸುಂದರಲಾಲನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ” ಅಂದಿತು.

ತನ್ನ ತಾಯಿ ಮನಸು ಯೆಷ್ಟು ಪರಿತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿತೋ, ಸಾಪ ! ಆ ಮೊಗುವಿಗೇನು ತಾನೇ ತೀಯುವುದು ? ತೋಟದವನು ಅದಕ್ಕೊಂದು ಮಣ್ಣಿನ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ಮುರಿದುಬಿಡಿತು.

ಪ್ರಕರಣ ೩೩.

ಸಹಬುದ್ಧೀನನು ಬೈದಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಛೇದಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಸುಲ್ತಾನನು ಮಾತ್ರ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಯೆಳೆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕೊಲಿಸಿದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಲಾರದಾದುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕೊಲಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಕುತುಬನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು. ಆದರೆ ವುಲಿದ ಸಭಿಕರಾರೂ ಆತನ ಮಾತನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದವರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಲ್ತಾನರಾಣಿಯ ಮಾತಿನ ತರುವಾಯ ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಕುತುಬನ ಮಾತೇ ಪಥ್ಯವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಆ ಯೆಳೆ ಪಸುಳಿಯಾದ ರಾಜಕುಮಾರನ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಸುಲ್ತಾನನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಲು ಸಭಿಕರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕುತುಬನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ದೈನ್ಯವನ್ನು ಕೋರುತ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಸುಲ್ತಾನರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹವು ತಪ್ಪಿರುವುದೆಂಬದಾಗಿ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನ್ಯಾಯಶೀಲನೂ, ನಿಷ್ಕಪಟಿಯೂ, ಆದ ಅಜೀಂಖಾನನಿಗೆ ಸಹಬುದ್ಧಿನನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದವನಾದುದರಿಂದ ಮಹದಾಗ್ರಹ ಬಂದು “ ಸಿಕಂದರುಷಾ ಸುಲ್ತಾನನ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದು ಗಯಜುದ್ದೀನನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸವನ್ನೇರಿಸಿದವರು ನಾವು. “ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಯಿನ್ನೂ ಸಹಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ಆತನಿಗೋಸ್ಕರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವೆನು. ” ಯೆಂದ್ಯ ಮಹಾ ಕೋಪಾವೇಶದಿಂದ ನುಡಿದನು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕುತುಬನು ನಿರಾಶೆಯುಳ್ಳವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತ “ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನಾವೇನು ಮಾಡಿದರೂ ರಾಜಕುಮಾರನ ಪ್ರಾಣಗಳುಳಿಯಲಾರದು, ವುಲಿಸಲಾರೆವು. ನಾವು ಯಿದಿರು ಬಿದ್ದವಾದರೆ ನಮಗೂ ಅವನ ಗತಿಯೇ ಆಗುವುದು. ದೇಶವು ಈಗ ಪಾದುಷಾಹನ ಕೈಯೊಳಗಿಲ್ಲ. ಅಮಹಾ ತಾಯಿಯಾದ ಸುಲ್ತಾನಾ ಅಲ್ಲವೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿರುವಳು. ” ಅಂದನು.

ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕಾರಕೊಟ್ಟು ಸುಲ್ತಾನನ ಕೈಯಿಂದ ಘೋರಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಸುಲ್ತಾನಿಯೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ಅಕೆಯನ್ನು ಯೆಲ್ಲರೂ ಏಕವಾಕ್ಯತೆಯಿಂದ ನಿಂದಿಸಿದರು. ಈಗ್ಗೆ ಕುತುಬನಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿತು. ತಾನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸುವಿಕೆಯೇ ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು. ಪತಿಯು ಬಳ

ಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತವಾದ ಸಲಿಗೆ ಇರುವುದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಮೇಲೆ ಅಸೂಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಯೆಂದಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ವುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅವನು ಮಾತ್ರ ತನಗೆ ಬದುಲಾಗಿ ಆಕೆಯು ರಾಜನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿನಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಮಾತು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲೆಂದು ಯೆಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸುಲ್ತಾನನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ತಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಹೋದರೋ ಅಮೆಲ್ಪಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕಾರಣವೆಂದೆಣಿಸಿ ಕುತುಬನು ಆಕೆಯನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ನಿಂದಿಸುತ್ತ ಅಸೂಯೆಗೊಳುತ್ತಿರುವನು. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಕುತುಬನು ಕೆಲಮಂದಿ ದಾರಿ ಹೋಕರನ್ನು ತನಗೆ ಸಲಾಮು ಮಾಡಲಿಲ್ಲೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಸಿ ಸಾಯಬಡಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಶಕ್ತಿಯ ಮಗಳು ಆಳುತ್ತ ತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ದಿನೆಡೆದನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದಳು. ಶಕ್ತಿಯು ಆ ಸಂಗತಿ ಯೇನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಳಾದರೂ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯು ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೆಂಡಕುಡಿದು ಅರಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಆಕೆಗೆ ವರದಿ ಹೇಳಿಸಿದನು. ಆದರೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಹೇಗೋ ಅವರನ್ನು ಹೈಮಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ ಸುಂದರಲಾಲನನ್ನು ತೋಟದ ಕಾವಲುಗಾರನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದಳು. ಕುತುಬನಿಗೆ ಅತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬಂದಿತಾದರೂ ಅದನ್ನು ಆಣಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಲ್ತಾನಾ ಶಕ್ತಿಯ ದಯಾರಸವನ್ನು ಸುಲ್ತಾನರವರ ಬಳಿ ಹೊಗಳಿ ಸಭ್ಯರೊಡನೆ ಸುಲ್ತಾನಾ ಶಕ್ತಿಯ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ತಾನೇ ತಪ್ಪಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಸುಲ್ತಾನನ ಮಗಳು ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ತನಗೆ ಕೇಡೊದಗುವುದೆಂದರಿತು, ಆಕೆಯು ಬರುತ್ತ ಬರುತ್ತ ವಯೋವಂತಳಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಜನಾನಾದಲ್ಲಿ ರಬೇಕಾದುದೇ ನಿಜ ಸಭಾಪ್ರವೇಶವಾಗಲೇನು ಬಾರದೆಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಡನೆ ಹೇಳಿ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿಸಿದನು. ಇವೆಲ್ಲ ಕೂಡ ಕಾರಣವು ಆಕೆಯ ತಾಯಿ ಯೆಂಬುದು ಬಲ್ಲವನಾದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೇನೆನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರದವನಾದನು. ರಾ

ಜಕ್ಕೇಯವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಕೆಯ ವ್ರಭಾವವು ಸಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕುತುಬನ ಮನಸಿಗೆ ಬಂದಬಳಿಕ ತಾಳಲಾರದೆ ಹೋದನು. ಅಕೆಯನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ವಂಚಿಸಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಡನೆ ಸಹಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ಕೊಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಬಂದನು. ಆದರೆ ಮೊದಮೊದಲು ಸಹಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ಕೊಲಿಸಲಸೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮನೋಧರ್ಮವು ಈಗ ಬದಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕುತುಬನಿಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಇದುವೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯ ವ್ರಭಾವವೇಸರಿ, ಯೆಂದವನು ನಿರ್ದೈವನಾದನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಹಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದರೆ ಅವನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವನೆಂದು ಪಟ್ಟಾಂಗಿ ಪ್ರಭುವಿಗುಪದೇಶಿಸಿದನು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ದಿನಾಜವುರಾಧಿನಾಥನೊಡನೆ ಸಂಧಿಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿತೊಡಗಿದನು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸೂಯೆಯೇ ಕಾರಣವು. ಅಕೆಗೆ ಗಣೇಶದೇವನಲ್ಲಿ ವೈರವೆಂದು ಕುತುಬನ ಎಣಿಕೆಯು. ಗಣೇಶದೇವನೊಂದುಸಲ ಮಾತುಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪುವನಲ್ಲವೆಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಪನೆ ಹೇಳಿದನು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು “ ಅತನು ಹಾಗೆ ಮಾತುಕೊಡುವಿರುವಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದುದೇನು? ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಅತನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಹಬುದ್ಧೀನನು ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದವನಾಗುವನು. ಮಹಾರಾಜನು ಮರಣಿಸಿದನಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಹುದು ” ಅಂದನು.

ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಾಗಿದ್ದರೆ ಕುತುಬನು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿಯೇ ಇರುವನು. ಆದರೆ ಈ ಆಲೋಚನೆಯು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದೂಹಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಯೇನೂ ತೋರದೆ ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ಸಹಬುದ್ಧೀನನನ್ನು ಕೊಂದುತೀರಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು ಹೇಳಿದನು. ತನ್ನೊಳಗಿರುವ ಈರ್ಷ್ಯೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನಾಗಿ ಮಹಾರಾಜನು ಪ್ರ

ಭಾವವನ್ನು ಅಡಿಗೆ ತುಳಿದು ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವೇ ಮಹದುಪಾಯವೆಂದು ಕುತುಬನೆಣಿಸಿದನು. ಗ್ರಹಗತಿಯು ತಪ್ಪಿರುವುದೂ ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನಮೇಲೆ ವಕ್ರವಾಗಿ ವಾಲಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನೂ ತಿಳಿಯದಾದನು. ಕುತುಬನ ದುರ್ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅರಿಯದವಳಾಗಿ ತನಗವನು ಮಿತ್ರನಂತೆಯೇ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಯೆಣಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಯುದ್ಧವಾದ ತರುವಾಯ ಆಕೆಯು ಗಣೇಶದೇವನನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಈತನು ಆಕೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದವನಾದುದರಿಂದ ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಇವನನ್ನು ಅಕುಟಿಲವಾದ ಸ್ನೇಹಿತನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಳು. ಆಗ್ಲೂ ಅವನದು ದುರ್ಮಾರ್ಗಗಳವೃತ್ತಿಯೇ ! ಯಾವಾಗ್ಲೂ ದುರ್ಮಾರ್ಗವೇ ! ಆಕೆಯು ಮರಳಿ ಬರಲಾರಳೆಂದೂ, ಒಂದುವೇಳೆಬಂದರೂ ತನಗೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಳೆಂದೂ ಯೆಣಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಆಕೆ ಪುನಹ ಬಂದುದರಿಂದಲೂ, ರಾಣಿಯಾದುದರಿಂದಲೂ, ಆ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಸನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ತಾನುಕೂಡ ಆದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಲಾರದೆ ಇದ್ದನು. ಆದಕೆ ಈಗ ಅವನಿಗೊಂದು ಸಂಧಿ ದೊರೆಯಿತು.

ನಿಷ್ಕಪಟ ವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಅನುಮಾನವೇನೂ ಇಲ್ಲದವಳಾಗಿ ಕುತುಬನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ತಾನು ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಗಿರುವ ಗಣೇಶದೇವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೆ ಆ ಪರಮ ದುರ್ಮಾರ್ಗನ ಮನದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲಿದ್ದ ಅನಂದವೂ ಅಂಕುರಿಸಿ ಅತ್ಯಂತವಿಧೇಯನಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನಾದರೂ ಆಕೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕವನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಇದೊಂದು ಘನಕಾರ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸುವೆನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಹೇಳಿಹೋದನು.

ಪ್ರ ಕ ರ ಣ ಖಳ .

ಗಣೇಶದೇವನು ಶುಷ್ಕಿಸಿ ದೀನನಾಗಿ ರೂಪವೇ ಬದುಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ನೆಲನಮೇಲಿರುಳಾಡುತ್ತ ಸೆರೆಮನೆಯ ಸಂದುಗಳಿಂದ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಶಕ್ತಿಯು ರಾಜಾಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತಮವಾದ ವುಡುಪುಗಳಿಂದ ಶೃಂಗಾರವಾಡಳು. ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ದಿನದಂತೆ ರಾಣಿಗು ಚಿತವಾದ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅನುವಾಗಿದ್ದಳು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಅಣಿ ! ತನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಅವಮಾನಪಡಿಸಿ, ತನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ತನಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಮನೋಹರನಾದ ಗಣೇಶದೇವನಿರುವ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಆತನೆಡೆಗೆ ಸನ್ನಾಹಿಸಿನಿಯ ವೇಷದಿಂದ ಹೋಗಲಿಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದವಳಾದಳು. ಈಗ ತನ್ನ ವಿಭವವನ್ನು ಆತನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆತನನ್ನು ಹಂಗಿಸಬೇಕು.

ಆಹಾ ! ನಿರ್ಮಾನುಷ್ಠವಾದ ಆ ವನದೊಳು ಆಕೆ ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳು ಆತನಿಗಿನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವುದೇ ! ಬೆಳದಿಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಟಾಕದ ಬಳಿ ಆಕೆಯು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಆತನ ಮನದೊಳಗಿರುವುದೇ ! ಗಣೇಶಾ ! ನೋಡು. ನಿನಗೆ ಶಾಸತಗಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಮಯ ಸಂಧಿಸಿದೆ. ಆ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಳಿಗೆ ಅದೃಷ್ಟವು ಆಶ್ರಯಿಸಿತು. ಆಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಾದವನು ನೀನಾಗಿರುವೆ ! ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೊಲುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಆಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜನೊಂಟಿಯಾಗಿ ಮಲಗಿರಲು ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಅಂಜಿಕೆಯೊಳಿದ್ದಿತು. ಆ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳು ರಾಯಬಾರಿಗಳು ಬಂದು ಆತನ ಬಂಧ ಮುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಧಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆತನು ಯಾವಾಗ್ನೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೊಡನೆ ಯೆದುರಿಸಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಲಾಗದೆಂದೂ, ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಕರೆದಾಗ ಆ

ತನ ಸಕ್ಷವಾಗಿ ಯುದ, ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಆತನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಬಂಧವಿವೋಚನೆಯಾದೀತೆಂದೂ, ಹೇಳಿದರು. ಸತ್ಕುಲ ಪ್ರಸೂತನಾದೀರಾಯನು ಆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದು ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ್ನು ಕೇಡು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವುದರಿಂತಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮರಣವೇ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಲೇಸು. ಅಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತನಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಲೆ ಗಣೇಶದೇವನಿಗೆ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದೋ ಲೈಯದೇ ! ಮರಣವೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ತುಸವಾದರೂ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ತರುವಾಯದವರ ಗತಿಯೇನೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಹುಟ್ಟಿತು.

ತಾನು ಗತಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಕ್ರೂರಾತ್ಮರಾದ ಶತ್ರುಗಳ ವಶವಾಗುವ ತನ್ನ ದಾರಾ ಪುತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತೂ, ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತೂ, ಆತನಿಗೆ ಮಹದ್ರೋಚನೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದೀಗ ಆತನಿಗೆ ಅವಸಾನದ ಗಳಿಗೆಗಳು. ಆತನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಲಿ, ಆಪ್ತನಾಗಲಿ, ಯಾರೂ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವಸಾನವು ಅತಿ ಸಮೀಪಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದು ದರಿಂದ ಆತನಿಗಾವುದೂ ತೋರಲಿ ಇಲ್ಲವು. ಆತನಿಗೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿರುವ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವನು. ತಾನು ಜೀವಿಸಿರುವ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಗಾದರೂ ಇದ್ದಿತೋ, ಹೇಗಾದರೂ ಬಿದ್ದು ಯೆದ್ದು ತಾನು ಜೀವಿಸಬಹುದೆಂದು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಯೇನೆಂದೂ ತೋರದೆ ಆತ ನುಗೋಡೆಯಮೇಲೊಂದು ಪೆಟ್ಟು ಹೊಡೆದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲನಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಶಬ್ದವೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವಾಯ್ತು. ತನ್ನ ಮನದೊಳಗಿನ ಬಾಧೆಮಾತ್ರ ತಾನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದವನನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಕೊಟ್ಟಿತು. ತನ್ನ ತಪ್ಪಿತನನ್ನು ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂದಹಾಸಮಾಡಿದನು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆತನಿಗೆ ಯೋಗಿನಿಯ ಜ್ಞಾಪಕಬಂದಿತು. ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಕೆಯು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಆಕೆಯು ಹೇಗಾದರೂ ಬಿಡಿಸಲಾರಳೇ ?

ಆತನು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯುದ್ಧವಾಡಿರುವನು. ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಆತನಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆತನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕುವನೇ ? ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶಕ್ತಿಯು ಆತನ ಮನೋನೇತ್ರಕ್ಕೆ ಗೋಚರವಾದಳು. ಕಾಪಾಡೆಂದು ಆಕೆ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟ ಧ್ವನಿಯು ಮರಳಿ ಆತನಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಆಕೆಯು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವೆ ಅಲ್ಲವೆ ? ತನ್ನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು ! ಆತನಿಗೆ ಅಕುಟಿಲವಾದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾರಂಭವಾಯ್ತು. “ಇನ್ನು ಆಶೆಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪಾತಕವು ಬಳಿಯಿತು. ಅರಿಯಾಗಿ ಕಾಪಾಡೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಅಬಲಾರತ್ನವನ್ನು ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆನು. ” ಯೆಂದು ಅಂದು ಕೊಳುತಿದ್ದನು. ಆತನ ಆಸೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶಗೊಂಡುವು. ನಿತ್ಯಾಣ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅದರೊಡನೆ ನಿರ್ದಯೂ ಬಂದಿತು. ಅದರೊಳಗೊಂದು ಕನಸೂ ಬಂದಿತು. ಸೆರೆಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇಬಾರಿ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದಂತೆಯು. ಒಟ್ಟುಬಯಲಾದ ನಕ್ಷತ್ರಕಾಂತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ನಭೋಮಂಡಲದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವತೆಯು ತನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಂತೆಯು, ಆತನಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆತನ ಅಂತರಂಗವು ಆನಂದ ಪರವಶವಾಯ್ತು. ಆ ದೇವತೆಯು ಪಾದತಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ವಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದನು. ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯು ಆತನ ನಿದ್ರೆಗೆ ಭಂಗವುಂಟುಮಾಡಿತು. ಇದೇನು ಭೂತವೋ ? ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಬಂದ ದೇವತೆಯೋ ? ಯೆಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಣ್ಣಿರೆದು ಆ ಕತ್ತಲೆಯು ಕೋಣೆಯನ್ನು ತನ್ನ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಮಿತಿಗ್ರಹವನ್ನು ಆತನು ಕಂಡನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಆತನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಂಕುರಿಸಿತು. ಅದು ಕನಸೋ ನಿಶ್ಚಯವೋ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಕ್ರೋಧರಣ ೩೫.

ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದಿದ್ದಿತು. ಶಕ್ತಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಕತ್ತಲೆಯ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಅಲ್ಲಾಡದೆ ನಿಂತು ಕಾವಲುಗಾರನನ್ನು ದೀಪ ತರುವಂತೆ ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಳು. ಗೋಡೆಯ ಸಂದಿನಿಂದ ಮಿಣುಮಿಣುಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸಿ ನೆಲದಮೇಲೆ ನಿಲುನಿಗೂ ಬಿದ್ದಿರುವ ನಿಗ್ರಹವೊಂದು ಆಕೆಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ “ಶಕ್ತಿ” ಯೆಂದು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಬೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದು ನುಡಿದನು. ಆ ಮಾತು ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವನವಾತಿನಂತೆ ಕೇಳಿಸಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಿತಿಮೀರಿದ ದುಃಖವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. “ಶಕ್ತಿ, ಅಲ್ಲ. ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ” ಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ, ಕಟುವಾಗಿಯೂ, ಆಕೆಯು ನಿರ್ದಯದಿಂದ ನುಡಿದ ಆ ಶ್ರುತಿಕಟುಗಳಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಘ್ನಿಸುವ ಗೋಡೆಗಳು ಕೂಡ ಹಿಂಸೆಪಟ್ಟಿತೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿತು. ಆ ಮಾತುಗಳು ಯಾವಾತನಿಗೋಸ್ಕರ ಉದ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ, ಅತನು ಅಲ್ಲಾಡದೆ ಮೌನಮುದ್ರೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಕೂಡ ಮೌನಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ರಾಜನ ಮುಖವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಮಾತುಗಳು ಅತನಿಗೆ ತಹ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತೋ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯೊಂದು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಕನಿಕರಹುಟ್ಟಿ, ಅತನ ರಾಜಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿಕಾರಪಡಿಸಿಡಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ತೋರಿಸಲಾರದಾಯ್ತು.

ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕೈದಿನಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾವಲುಗಾರನು ಬಂದನು. ಈಗ ಕೈದಿಯು ಆಕೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಹರೆಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಅತನ ಅಂದವೂ, ವಿಲಾಸ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವುಡುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅರಸಿನ ವೇಷದಿಂದಿದ್ದ ಆಕಾರವೂ, ಆಕೆಗೆ ಗೋಚರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಕೆ ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದು ವ್ಯಸನಕರವಾದ ನಿಗ್ರಹವನ್ನು. ಜೀರ್ಣವಸ್ತ್ರ

ಅನ್ನುಟ್ಟಿರುವ ಕೈದಿಯನ್ನು ಕೋಮಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ವುದ್ದವಾದ ಜುಟ್ಟು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಮುಖವು ಬಾಡಿದ್ದಿತು. ಕಣ್ಣು ಕುಳಬಿದ್ದು ಶುಷ್ಕಿಸಿದ ತರೀರವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಆದರೂ ಆತನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾತ್ರತೇಜಸ್ಸು ಮಿಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಆತನು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಂಶಸ್ಥನೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಮಾತನಾಡದೆ ಆತನನ್ನು ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಮನಸಿನೊಳಿರುವ ನಿಕಾರವಾವುದನ್ನೂ ಹೊರಪಡಿಸದಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಗ ಆಕೆಯು ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕತರುಣವು. ಆಕೆಗೆ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಯ್ತು? ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಆಕೆಯ ಮುಖವು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪೇರಿತು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ್ದು ವು. ಕೆಂಡುಟಗಳದರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆಕೆಯು ಕದಲಿ ಮೆದಲದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತು ಸ್ಫುಟಕ ಶಿಲಾವಿಗ್ರಹದಂತಾದಳು. ಆತನ ವಿಪತ್ತನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪರಿತಾಪವು ಬೇರೂರಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಎಲೆ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ! ಆಕೆಯ ಹೃದಯವನ್ನು ನೋಡಿರಿ ; ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೋ ? ಒಂದೇ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ಇಂದ್ರಜಾಲದಂತೆ ಆಕೆಯ ಮನಸೆಲ್ಲವೂ ಬದಲಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಬದಲಾದುದೇ ಅಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಸಹಜ ಘನಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ್ದ ಕಾಠಿಣ್ಯವು ಯೆಲ್ಲಿಯೋ ಒಡಿಹೋಯ್ತು.

ಆಕೆಗೀಗ ಯೋಗಿನಿಯು ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬೋಧಗೆ ಬಂಧಿತು. ಆಕೆಯ ಭೋರಣೆಯು ಕುದುರಿತು. ಆಕೆಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಆನಂದ ಸಮಯವಿದುವೆ ! ಆಕೆಯ ಸಹಜವಾದ ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯು ಮರಳಿ ಸ್ಥಿರಪಟ್ಟಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಆಕೆಯು “ ರಾಜಕುಮಾರಾ ! ಎಳು. ” ಎಂದು ನುಡಿದಳು. ಈಗ ಆಕೆಯ ನುಡಿಯು ಮಾರ್ಪವವಾಗಿಯೂ, ಕನಿಕರ ಉಳ್ಳದಾಗಿಯೂ, ಮಧುರವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಗಣೇಶ ದೇವನು ಅಶ್ವರ್ಯ ಚಕಿತನಾದನು. “ ಭಗವಂತನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾ

ರದೆ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮನಸಿನ ಅಳವನ್ನು, ಮಾನವ ಮಾತ್ರೆದವನಾದ ಆತನೆಂತ ತಾನೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾನು. ” ಹೀಗೆಂದುಕೊಳುತಿರುವಾಗ ಮರಳಿ ಶಕ್ತಿಯು “ಯೇಳು, ಹೊತ್ತುವಿಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನಾಗು” ಯೆಂದಳು.

ಗಣೇಶದೇವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆಕೆಯು ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದ ಕನಸು ನಿಶ್ಚಯವಾಯ್ತೇ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನಹುಟ್ಟಿತು. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯೆಂದರೆ ಹೀಗಿರುವುದಲ್ಲವೆ ! ನಾವು ಪ್ರೀತಿಸಿದವರೊಡನೆ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ ? ಯೆಂಬ ಪ್ರಾಣಯು ಆತನ ಮನದೊಳಗಂಕುರಿಸಿತು. ಇಂತಹ ಮನಸಿನೊಡನೆ ಯೇನೂ ತಿಳಿಯದೆಯೇ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು “ ನಾನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ” ಯೆಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಶಕ್ತಿಯು ದೀವಿಗೆಯನ್ನು ನಂದಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಉದ್ದವಾದ ಸೀರೆ, ಯ ಸೆರಗಲ್ಲ ಕಲಭಾಗವನ್ನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಹರಿದು ತನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲಿರುವ ಬಂಗಾರದ ಸರಿಗೆಯ ಶಾಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗಿತ್ತು ಈವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳು. ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟು, ಕಾವಲುಗಾರನು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆಯುವನು. ಹೊರಕ್ಕೆ ಅವನೊಡನೆ ಹೋಗು. ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ದಾಟಿದ ತರುವಾಯ ಈ ವುಂಗುರವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡು. ಅವನದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನನ್ನು ತಡೆಯದೆ ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡುವನು ” ಯೆಂದು ನುಡಿದಳು.

ರಾಜನು ಇನ್ನೂ ಕಲವರಿಸುತ್ತಿದ್ದವನೆಂತೆ “ಮತ್ತೆನೀನು ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು “ ನನಗೋಸ್ಕರ ನೀನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇಲ್ಲವೂ ತಕ್ಕ ವಿಠ್ಠಾಡುಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನನಗೋಸ್ಕರ ಕುತುಬನು ಬರುವನು. ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ರಾಜ “ಅಗಲಿ ನೀನು ಇದುವರೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುವಂತೆ ಕಾವಲುಗಾರನು ಕುತುಬನೊಡನೆ ಹೇಳುವನು. ”

ಶಕ್ತಿ “ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬರುವ ಕಾವಲುಗಾರನು ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಅವನ ಬದುಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಬರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಯೊಂದೂ ತಿಳಿಯದು. ರಾಜ “ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳನೆ ? ” “ಹೇಳಲಾರನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬು. ತಕ್ಕ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಡೆದಿವೆ. ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಹೊರಡು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯೆಲ್ಲವೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು. ”

“ ಎಲ್ಲವೂ ಎರ್ಪಾಡಾದುವೆ ? ಓ ನಿರ್ಭೀಕ ಮನಸ್ಕಳಾದ ಘನವಾತಿಯೇ ! ಈ ನಿನ್ನ ಅಸತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ದೇವತೆಗಳು ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ ! ” ಅಕೆಗೆ ಆತನ ಚಿಂತೆಯೇವಿನಾ ಬೇರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ತನಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿರುವ ಮುಪ್ಪು ಈ ರ್ತುಣದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುವ ಅಪಾಯ, ಅಕೆಯ ಮನಸಿಗೆ ತೋರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಜನ್ಮನಾದ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮರಳಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾದ ವುಸಿರೇ ತಿರುಗಿತು. ಆದರೂ ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ದೈವಮಾಯೆ ಯಿಂದಲೋ ಯೆಂಬಂತೆ ಆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯೆಂಬ ಬೆಳಕು ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು.

“ ಚಕ್ರವರ್ತಿನೀ ! ನಾನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾರೆನು. ನಿನ್ನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಪುಂಗುರವನ್ನೂ, ನೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು. ನನಗೆ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ” ಯೆಂದು ಕೃತನಿಶ್ಚಯನಾಗಿ ನುಡಿದನು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಗೆ ವಿಚಾರವೂ. ವಿಸ್ಮಯವೂ, ಉಂಟಾಗಿ ? “ ಮಹಾರಾಜನೇ ? ಅದೇತಕೆ ? ” ಯೆಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ರಾಜ “ ನಾನು ನಿನ್ನಿಂದ ಯಿಂತಹ ಉಪಕಾರ ಳೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನಾನು ಬಂಧಮುಕ್ತನಾಗಲಾರೆನು. ” ಯೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆತನ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಆತನು ಕೃತನಿಶ್ಚಯನಾದನೆಂಬದಾಗಿತ್ತು, ಯಿನ್ನು

ತನ್ನ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲೆಂಬದಾಗಿರಲೂ, ಶಕ್ತಿಯಿರಿತು ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಾದ ಈ ಆಸೆಯು ಕೂಡ ತೀರಿ ಹೋಯ್ತಲ್ಲ ! ಯೆಂದು ಖನ್ನಮಾನಸ ಲಾಗಿ ಕೆಳಗುರುಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮರಡ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ವೊಂದು ಗೋ ಡೆಗೆ ಬಿದ್ದಳು.

ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೆವಾಚಾರವು ನಡೆಯುತಿರಲು ಅಲ್ಲಿ ಕುತು ಬನು ತನ್ನ ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕುತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಚಕ್ರ ವರ್ಮಿಯೊಡನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು. ಅನೇಕವಾವ ಆಣೆ ಬಾಸೆಗಳಿಂದ ತನ್ನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವೋಡಿದಷ್ಟು ಯೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲ್ಪನೆಮಾಡಿ ಚಕ್ರ ವರ್ಮಿಗೆ ಅರೆದು ಸುರಿದನು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಆಗ್ರಹದಿಂದಲೂ, ಈಷ್ಯೆಯಿಂದಲೂ, ಮತಿಗೆಟ್ಟುಂ ತಾಗಿ “ ಕುತುಬ ! ಇದು ಯೆಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿಜವಾಗಿರಲಾರದು. ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಇಷ್ಟು ನಡೆಯಲಾರದು. ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿವೇಕ ಕೆಡ್ಬವನಂತಿದ್ದನು.

ಆದರೂ ಕುತುಬನು “ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನೇ ಮನ್ನಿಸುವರಾಗಬಹುದು ! ತಾವು ಚಿತ್ತೈ ಸಿದರೆ ನಾನು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದುದು ನಿಜವೆಂದು ರುಜುವಾಡಿಕೊಡುವೆನು. ” ಯೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ನುಡಿದನು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿ “ ಅದು ನನ್ನಿಂದಾಗದು. ನಿಜವಾದಲ್ಲಿ ತಲೆಯನ್ನಿ ಲ್ಲಿಗೆ ತರಿಸು. ”

“ ಯಾರ ತಲೆಯನ್ನು ಮಹಾ ಪ್ರಭುವೇ ? ”

“ ಯಾರ ತಲೆಯನ್ನೇ ? ಆ ಮಹಾ ಪಾತಕಿ ಗಣೇಶದೇವನದು ? ”

“ ನಾನು ಚಕ್ರವರ್ಮಿಯೊಡನೆ ಯೇನನ್ನೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲಾರೆನು. ”

“ ಆಕೆಯೊಡನೆ ಯೇನನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ, ಅದು ನನ್ನ ಕೆಲಸವು ”

ಇದರೊಡನೆ ಕುತುಬನ ಜಂಘಾಬಲವು ವುಡುಗಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ ಯನ್ನು ಕೊಲಿಸುವುದೋ ಗಡೀಪಾರು ಮಾಡಿಸುವುದೋ, ಸಂಭವಿಸುವುದೆಂದು ಅಸೆಗೊಂಡಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅವನ ದಾಯವು ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಿರಾಶಾವಶನಾಗಿ ಪ್ರಭುವಿನ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಮರಳಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದು “ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಇನ್ನೂ ಸೆರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಖೈದಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡಯ್ಯಾ. ತಿಳಿಯಿತೇ ? ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

“ಮಹಾ ಪ್ರಭುವಿನ ಚಿತ್ತವೊಬ್ಬಿದಂತೆ” ಯೆಂದು ವಿಸ್ಮಯವದನನಾಗಿ ಕುತುಬ ಖಾನನು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಪ್ರಕರಣ ೩೬.

ಶಕ್ತಿಯು ನಿವಶಿಯಾದಳು. ಅಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಆಸೆಯು ಕೂಡ ಭಗ್ನವಾಯ್ತು. ಗಣೇಶದೇವನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಈದಿನದ ರಾತ್ರಿಯುಂಟಾದ ವ್ಯಸನವು ಇದುವರೆಗೆ ಶಕ್ತಿಗೆಂದೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಅಕೆಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಶಾಭಂಗಗಳಾಗುತ್ತ ಬಂದುವು. ಇದು ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದುದು. ಇದು ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಕೋರಿಕೆಯಂತಹುದಲ್ಲ. ಆಗ ಕೋಪವೂ, ಕಾರ್ಪಣ್ಯವೂ, ಅಕೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಈದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅಕೆಯ ಮನಸಿನೊಳು ಸ್ವಾರ್ಥ ಪರತೆಯೆಂಬುದು ಲೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಮೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟವು ತನ್ನಮೇಲೆ ಕವಿತಂತಾಯ್ತು. ಅಕೆಗೆ ಲೋಕದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವು ತಪ್ಪಿದಂತಾಯ್ತು. ಅಕೆಯ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅಕೆಯು ನಂಬಲಾರದವಳಾದಳು.

ಅಕೆಯು ಆ ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬಂದು ಸಭೋಮಂಡಲ

ವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಮೊಂಡು ನಕ್ಷತ್ರವಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಯೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕತ್ತಲೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯು ತನಗೇ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಮರೆತಂದಿದ್ದಳು. ಕಾವಲುಗಾರನು ಆಕೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಬಹುದೆಂದೂಹಿಸಿ, ದೀವಿಗೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆಕೆಯು ಅವನನ್ನು ತಡೆದು ಬಿಚ್ಚು ಬಿದ್ದಂತೆ “ಬೇಡ, ನಾವು ಹೋಗೋಣ” ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ನುಡಿದಳು.

ಜಮಾದಾರನಾದ ಗುಲಾಮಲೀಖಾನನು ಸುತ್ತು ಕುಡಿಯುತ್ತ ಮೊಂಡು ನಾಗಾಲಿನಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆಕೆಯು ಹೊರಗಿನ ಅಂಗಳವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾವಲು ಗಾರರು “ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು” ಎಂದು ಯೆಚ್ಚಿರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಜಮಾದಾರನು ಅವರನ್ನು ತಡೆದುದರಿಂದ ಅವರು ಆಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಜಮಾದಾರನು ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ “ಉಂಗುರವೆಲ್ಲ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಶಕ್ತಿಯು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕುತುಬಖಾನನು ಮೊಂಡುಂಗುರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಕುತುಬನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಮೀಪದ ಕಾವಲಿನ ವರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಾದಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಶಕ್ತಿಯು ಮುಂಗುರವನ್ನು ಜಮಾದಾರನ ಮೂಲಕ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಕುತುಬನು ಬಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ನಿರ್ದಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುತುಬನು ಕಾವಲುಗಾರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲೆಂಬುದು ಪಾಠಕರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿಯು ಸೆರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವಾಗ ಹೊರಡುವಳೋ, ತಿಳಿದು ಕೊಳಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಕ್ಕ ಯೋಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ತಾನು ಬರುವುದು ತಡವಾದಲ್ಲಿ ಮೊಬ್ಬ ನೌಕರನ ಮೂಲಕ ಮೊದನೆಯೇ ಆ ಮುಂಗರವನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿತಕ್ಕುವೆಂದು ಗುಲಾಮಲೀಖಾನನಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿದ್ದನು. ಅವನು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಸೆರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ

ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅದರ ಚಕ್ರವರ್ಮಿಯು ಯೇಳುವಿಕೆಗೂ ತಾನು ಆತನೊಡನೆ ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೇಳುವಿಕೆಗೂ, ಕೊಂಚ ಸಾವಕಾಶವಾಗ ಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಕುತುಬನು ಯಿವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿ ಜಾಗೃತಗೊಂಡನು. ಅದರೂ ಸೆರೆ ಮನೆ ಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಕೆಯು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯೆಂದು ಮಾತ್ರ ಕಾವಲುಗಾರರೊಡನೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಮಾದಾರನು ಕೇಳಿದರೆ “ ನಿನಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವುಂಗರವಿಲ್ಲ.” ಯೆಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಬದುಲು ಹೇಳಿದಳು. ಅವನು ಕೇಳದೆ ಕುತುಬನ ಅಜ್ಜಿಯಂತೆ ವುಂಗರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ತಡೆದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯು “ ತೊಲಗಲವೂ ! ಇದು ಚಕ್ರವರ್ಮಿನಿಯವರ ಅಜ್ಜಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿ ” ಯೆಂದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಬಿಚ್ಚು ಬಿದ್ದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆಕೆಯು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಜಮಾದಾರನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗುಂಡಿಗೆ ಕುಮರದೆ “ ಬೈದಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಆತನಪತ್ನಿಯೆಂದು ಕೊಂಡೆನು, ಆಹಾ ! ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯೇ ! ನಮಗೊಂದು ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತಲ್ಲವೆ ! ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವೆಂತಹುದಾಗಿದ್ದಿತು ? ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನೂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಜೀವಿನಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವನು. ಕುತುಬನೆಂತಹ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಯೋ ? ” ಎಂಬದಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಗಿಡದಕೆಳಗೆ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾನನೆಂಬ ಕುತುಬನ ಸೇವಕನನ್ನು ತಟ್ಟಿಯೆಬ್ಬಿಸಿದನು. ಅವನು ನಿದ್ರೆಯ ಮತ್ತಿನಿಂದಿದ್ದ ವುಂಗರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಮರಳಿ ನಿದ್ರಿಸಿದನು. ಗುಲಾಮಲೇಖಾನನು ತುಸಹೊತ್ತು ಬೇರೆಯೊಂದುಕಡೆ ಕುಳಿತಾಲೋಚಿಸಿ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವುಂಗರವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸುತ್ತನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿದನು

ಪ್ರಕರಣ ೩೩.

ಆಗ ಅರ್ಥರಾತ್ರೆಯ ಸಮಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಶಕ್ತಿಯು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯು ಅಂತಹ ನಿಶೀಥ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸವುಳ್ಳವಳು. ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಆರುವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಯೆಷ್ಟೋಸಲ ಅಂತಹ ಪ್ರಯಾಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಆಕೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆಪ್ಪು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿ ವನ್ನೂ ದಾಟಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ವನದ ವೃಕ್ಷಶಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತೆಯಾದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವೀಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಹುಗಳೋ ಯೆಂಬಂತೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ತುಸಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಲಾಕೆಯು ನದೀ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಾನೂ ಗಣೇಶದೇವನೂ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಹುಳಿಮರವು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರ ಕೊಂಬೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೋಗಿ ಬುಡ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಜೀವನವು ಕೂಡ ಅದರಂತೆಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಹೋಗಿ ಕೇವಲ ದೇಹ ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿದ್ದಿತು.

ಈಗ ಆಕೆಯು ತನಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾಸ್ಥಳವಾದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಸೇರಿದಳು. ತಾನು ವುಷ್ಟಮಾಲೆಯನ್ನು ತುಳಿದುಹಾಕಿದ ಗಿಡದಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ಅಲ್ಲೊಂದು ನಿಮಿಷವಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿ ರಜೋರೇಣುವೂ ಕೂಡ ಆಕೆಗೆ ಯೆಷ್ಟೋ ಪವಿತ್ರಮಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಕೆಯು ಅಲ್ಲಿನಿಂತು ಒಂದುಹಿಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಸೆರಗಿನೊಳು ಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದಳು.

ತರುವಾಯ ಬಲುಬೇಗನೆ ತನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆಯು ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಳಿಕಾಲಯವನ್ನು ಸೇರಿದಳು. ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಮೊಂದು ಸಣ್ಣದೀಪವು ಬಾಗಿಲ ಸಂದಿನೊಳಗಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತನ್ನ ಮುದಿ ಸೋದರತ್ತೆಯು ಯಣ್ಣೆಯ ದೀವಿಗೆಯ ಬಳಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವಿಕೆಯು ಆಕೆಯ

ಮನೋನೇತ್ರ ಗೋಚರವಾಯ್ತು. ತರುವಾಯ ಬಾಗಿಲಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರೆದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಶಕ್ತಿಯೆಣಿಸಿದಂತೆ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಅದರ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಳಕುಮಾತ್ರ ಯೆಣ್ಣೆಯದೀವಿಗೆಯದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಜ್ವಾಲೆಯದು. ಗರ್ಭಗೃಹಕ್ಕೂ ಮುಖಮಂಟಪಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಕಾಳಿಯಮುಂದೆ ಬೆಂಕಿಯುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಶಕ್ತಿಯು ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ನಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯು ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಗದ್ದದಸ್ವರದಿಂದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಹೋಮಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯು ಆ ಗುಡಿಯ ಮಾಳಿಗೆಯನ್ನು ಸೋಕುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಶಕ್ತಿಗೆ ರಕ್ತವು ವುಬ್ಬಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿಬಿದ್ದ ತಲೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯು ತಗ್ಗಿ ತಲೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಚತುರಾಕಾರವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಸಿಂಹಾಸನವೆದ್ದಂತೆ ಗೋಚರಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದದುಕೊಂಡಳು. ಕೂಡಲೆ ಯೋಗಿನಿಯು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು.

“ ಓ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಯಿ ! ದಯಾಮಯಾ ! ಜೀವನವಾರಿಧಿಯೇ ! ಸೈರಿಸು ! ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ನೀನು ಸೃಜಿಸುವೆ. ಕರುಣಾಮಯಳಾಗಿ ಪೋಷಿಸುವೆ. ಕೋಪದಿಂದ ಹಾಳುಮಾಡುವೆ. ಅಂತಹ ಕೋಪದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವೆ. ಆಗಲಿ, ಈಗ ಓ ಕರುಣಾಕರಳೇ ! ಕರುಣಿಸಿ ನಮ್ಮ ದುಃಖಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಳಾಗು. ಆತನ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತುಂಬಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಖೇಡ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ಆತನಿಂದ ಮಾಡಿಸು ” ಯೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು.

ಸಂವಿರೋಧದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವೇಶದಿಂದ ಗುಂ

ಡಿಗಿಯು ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮೇಲಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಆ ಕೆಗೆ ಯಾವುದೋ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿಸಿ ಆಕೆಯು “ ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ದೇವತೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಳಿಸಿರುವರು ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಅದನ್ನು ಯೋಗಿನಿಯು ಕೇಳಿ “ ಶಕ್ತೀ ! ಚಕ್ರವರ್ತಿನೀ ! ನೀನು ಆತನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವೆಯಾ ? ” “ ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ಬಿಡಿಸಿಯೇ ಇದ್ದೆನು, ಆದರೆ ಆತನು ನನ್ನಿಂದ ಬಿಡಿಸಲ್ಪಡಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ತಾಯೀ ! ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳಾಗು. ಆತನು ನೀನು ವಿಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಸೆಲು ಅಂಗೀಕರಿಸುವನು. ಈ ಉಂಗುರವನ್ನು ತೋರಿದರೆ ಮೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಲ್ಲೆವು. ತರುವಾಯ ನೀನು ಆತನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ”

ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾತಾಜಿಯು ದಡಕ್ಕನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಹೊರಹೊರಡಲು ಶಕ್ತಿಯು “ ತಾಯೀ ! ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡು ” ಯೆಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಯೋಗಿನಿಯು ಕಾಷಾಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟುದನ್ನು ಶಕ್ತಿಯು ಧರಿಸಿ ತಾನುತಂದಿದ್ದ ಬೂದಿಯನ್ನು ಮೈಯೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಬಳಿದು ಕೊಂಡಳು. ಆಕೆಯು ಧರಿಸಿದ ವೇಷದಮೇಲೆ ತಾನು ಅದುವರೆಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಬೆಲೆವಾರಿದ ಸೀರೆಯೊಳಧವನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಶಾಲುವಿನಲ್ಲಿ ಅಧವನ್ನು ಹರಿದು ತಾನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಅಧವನ್ನು ಯೋಗಿನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ತನ್ನ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆಯೊಳು ಹರಿದ ಅಧವನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಯೋಗಿನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು “ ತಾಯೀ ! ಈ ಶಾಲನ್ನು ತಲೆಯತುಂಬ ಹೊದ್ದು ಈ ವಸ್ತ್ರವನ್ನುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಳಾಗು. ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ತರುವಾಯ ನನ್ನ ಶಾಲುವನ್ನೂ, ಸೀರೆಯನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಕೊಡುವೆನು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಧರಿಸಿದಂತೆಯೇ ಗಣೇಶದೇವನನ್ನು ಧರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತಲೆಯತುಂಬ ಹೊದ್ದು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ

ಹೇಳು. ಆಗ ನಾವು ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ ಹೇಗಿರುವವೋ ಬರುವಾಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿ ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ಅನುಮಾನವುಂಟಾಗದು. ”

“ ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೋ ? ” ಯೆಂದು ಯೋಗಿನಿಯು ಕೇಳಿದಳು.

“ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇರುವೆನು. ತರುವಾಯ ನನಗೋಸ್ಕರ ಕುತುಬನು ಬರುವನು ” ಯೆಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಸಮಾಧಾನಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿರುವ ವಿಷತ್ತು ಯೋಗಿನಿಗೆ ಬೋಧೆಗೆ ಬಂದಿ ತಾದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಆಕೆಯು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಗೆ ಕಿರುನಗೆಯು ಬಂದಿತು. ಯೇಕೆಂದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ನೋಡಿದ ಯೋಗಿನಿಗೆ ಮೃತಿಯೆಂದರೇನು ? ಮಾನವನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ನಶ್ವರವಾದ ಈ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲ; ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರಕ್ಷಣಗೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಬಲಕೊಡುವಿಕೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಪರಮಪದವು.

ನಂತರ ಶಕ್ತಿಯು “ ತಾಯೇ ! ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರ್ಯವಿರುವುದು ನನ್ನ ತಲೆಗೊಡಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸು, ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಯೋಗಿನಿಯು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದಳು.

ಶಕ್ತಿಯು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಪಟ್ಟಿನಂತಿರುವ ಬಲು ವುದ್ದವಾದ, ತನ್ನ ತಲೆಗೊಡಲನ್ನು ಆಕೆಗರ್ಪಿಸಿ “ ಗುಲಿಬಹಾರು ತಾಯಿಯಿಲ್ಲದವಳಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಗುರುತಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ಅವಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೊಗುವಿನಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತ ಕಾಪಾಡುವಳಾಗು ” ಎಂದು ನುಡಿದಳು.

ಯೋಗಿನಿಯು ಆ ಕುರುಳ್ಳಳನ್ನು ಕಾಳಿಕಾಂಬೆಯ ಪಾದ ಸರೋಜಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಒಂದುಬಾರಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರಲು ಶಕ್ತಿಯು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟಳು.

ಯೋಗಿನಿಯು ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ “ ಮಹಾರಾಜನೆ ! ಮಹಾರಾಜನೆ ! ಎಂದು ಕರೆದಳು. ಗಣೇಶದೇವನು ಬಿಚ್ಚು ಬಿದ್ದು “ ಶಕ್ತೀ ! ನಾನು ಆಂಗೀಕರಿಸಲಾರೆನು. ನನ್ನನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಿಸದಿರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯು—“ಕುವರನೇ ! ನಾನು, ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಲೋಸು
ಗ ಬಂದವಳು. ” ಎಂದು ನುಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಗಣೇಶದೇವನು ಯೋಗಿನಿಯ
ನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ಆಕೆಯು ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕೆಯೆ. ಆಕೆ
ಗೋಸ್ಕರವೇ ಆತನು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದುದರಿಂದ
ಮಾತಾಜಿಯು ಹೇಳಿದಂತೆ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡನು.

ನಂತರ ಮಾತಾಜಿಯು ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಲು ದಾರಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.
ಅವರಿಬ್ಬರೂ ದಾಟಿ ಹೋದರು. ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮರಳಿ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟುವು.
ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯೋರ್ವಳೇಕಾರಾ ಗಾರದಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯೂ ಯೋಗಿನಿಯೊ
ಡನೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಅದರೂ ಗಣೇಶದೇವನು ತನ್ನನ್ನು ನೋ
ಡುವನೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾಲೆಯೊಳು ನಡೆನಡು
ಗುತ್ತ ಬಚ್ಚಿ ಟುಕ್ಕುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಈಗ ಆತನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು.
ಅದುದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಭಾರವು ತಗ್ಗಿಹೋಗಿ, “ಉಫಾ, ಅಮ್ಮಯ್ಯ” ಎಂದು
ಒಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟಳು. ಆಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಮುಗಿಯಿತು.
ಗಣೇಶದೇವನು ವಿಮುಕ್ತನಾದನು. ಇದುವೇನೆ ಮಹಾತ್ಮಳಾದ ಶಕ್ತಿಯು
ಹಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ರೀತಿಯು ? ಆಕೆಯು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದನಂತರ ಆಕೆಗುಂ
ಟಾದ ಕೋರಿಕೆಯೊಂದಾದರೂ ತೀರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕೊಟ್ಟುಕೊನೆಯ
ಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಾಕೆಯೊಳು ಕರುಣೆಯಿಟ್ಟು ಆಕೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ವರವನ್ನು ದಯೆ
ಪಾಲಿಸಿದರು. ಇದರೊಡನೆ ಆಕೆಯು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕೋರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಫಲ
ಿಸಿದುವು. ಎಷ್ಟುಕೋರಿಕೆಗಳು ವಿಫಲವಾದರೂ ಇದು ಲಭಿಸಿತಾದುದರಿಂದ
ಅವೆಲ್ಲವೂ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದುವು. ಇದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಅಮಿತವಾದ ಆ
ನಂದೋದಯವಾಯ್ತು. ಆಕೆಯ ಅಂತರಾತ್ಮನಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ತೃಪ್ತಿ
ಯುಂಟಾಯ್ತು. ಆಕೆಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸಿ
ದುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅನೇಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದಳು. ಭಗ
ವನ್ಮಾಯೆಯು ಈಗ ಆಕೆಗೆ ಬೋಧೆಯಾಯ್ತು. ಆಕೆಯ ದುಃಖಗಳೆಲ್ಲವೂ
ಅಣುಮಾತ್ರವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಇವೆಲ್ಲವು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಹತ್ತರ
ವಾದ ಉದ್ದೇಶ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಗೋಪಾಯಗಳೆಂದೆಣಿಸಿದಳು. ನಂತರ ಆಕೆಗೆ ಪವಿ

ತ್ರತಮವಾದ ಅಶೆಯೊಂದು ಜನಿಸಿ ಗಣೇಶದೇವನು ಕೈದಿಯಾಗಿದ್ದು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಒರಡು ನೆಲನಮೇಲೆ ಸುಕುವಾರ ಶರೀರಣಿಯು ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ಆತನು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಜೀರ್ಣಕಂಬಳವನ್ನು ತಾನುಹೊದ್ದುಕೊಂಡಳು. ಅದೊಂದೇ ಆತನು ಅಕೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊನೆಯ ಪದಾರ್ಥವು. ತುಂಬುಬೆಳದಿಂಗಳೊಳು ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಲ್ಪದೊಳ್ಳು ಶಯನಿಸಿದಾಗ ಅಕೆಗೆ ಇಂತಹ ಸುಖಾನುಭವವಿಲ್ಲ. ಅಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಗಂವೋ ಶಾಂತತೆಯುಂಟಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞಳಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದಳು.

“ ಎಲೈ ಸರ್ವದಯಾಪರನಾದ ಭಗವಂತನೆ ! ನೀನೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ವದಾ ದಯಾಮಯನಾಗಿರುವೆ. ಸದಾ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವರಿಗೆ ಸಹ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ್ಗೆ ಕರುಣಾಳುವಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿರುವೆ. ನನ್ನ ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೀರೆಲ್ಲವೂ ಮೊಂದೊಂದಾಗಿ ಬೈತಿ ಬ್ಬ ಅವಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲೆಸಿ ಆನಂದ ಸಮುದ್ರವಾಗಿ ನನಗೆ ದಯೆಪಾಲಿಸಿರುವೆ. ಅನರ್ಥಗಳಿಂದೆಣಿಸದೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಿಂತಹ ಅಕೃತ್ಯಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿರುವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಯಿನ್ನೊಂದು ವರವನ್ನು ದಯೆಪಾಲಿಸು. ಈ ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯು ಹೋಗದಿರುವಾಗಲೇ ನನಗೆ ಈ ದೇಹಬಂಧವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಈ ಆನಂದದೊಡನೆಯೇ ಮರಣ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.”

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಕೆಯ ರೆಪ್ಪೆಗಳು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಕಣ್ಣಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಗುರೈಗಳುಂಟಾದವು. ಈ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯೊಳು ಅಕೆಗುಂಟಾದ ಆನಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿದಿದ್ದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಂದು ರಾಜಕುಮಾರನು ತೇಣುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಾರಿಸಿ ಹಾಡಿದ ಗೀತವು ಕೇಳಿಸಿತು. ಅಕೆಯು ಮಹೀಸಾಲ ಪುಷ್ಕರಿಣೀ ತೀರದೊಳಿದ್ದ ಹೂದೋಟದೊಳು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ಗಣೇಶದೇವನು ಬಂದನು. ಅವನನ್ನು ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸಿದಳು. ಅಕೆಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿದ ಶೃಂಗಾ

ರ ವಕುಳ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲೆ ಯಾಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ರಾಜಕುಮಾರನ ವೇಣುನಾ ದವು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟು ಯಿಂಪಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತಣ್ಣಗಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳು ಮನ ವೊಪ್ಪಲು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮಲಯಮಾರುತಗಳು ಚಂಪಕಾದಿಸುವು ನೊ ಮನೋಜ್ಞ ಸೌರಭವನ್ನೆಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಶುಕ ವಿಕಶಾರಿಕಾದಿಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅದರೆ ಈಗಅಕೆಯ ಅನಂದವನ್ನು ನೋಡುವರೂ ಇಲ್ಲವಾದತು. ರಾಜಕುಮಾರನೊಬ್ಬ ನೇ ಅಕೆಯೊತನೆ ಇವ್ವನು. ಅವರ ಅಂತರಾತ್ಮಗಳು ಅನಂದಮಯಗಳಾ ದ ಸ್ವರಾಗದಿ ಲೋಕಗಳಿಗೇರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯ ಮಧು ರಗಾನವು ಕಿವಿಗಳಿಗಿಂಪಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅಕೆಯ ಆತ್ಮವು ಅನಂತ ವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೊಳು ಐಕ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೀಗಿರಲು ಅಕೆಯು ಗಾಢನಿ ದ್ರೆಯೊಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋದಳು.

ಆಗಲೆ! ಕಾರಾಗಾರ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಕೇಳಿಸುವ ಆ ವಿಶಾಚಗಳ ಮಾತುಗಳಿಗರ್ಥವೇನೋ ಕೇಳಿರಿ, ಯೆರಸು ಕರೀ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಸೆರೆಮನೆಯೊ ಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಅದರೊಳೊಬ್ಬನು “ಎಲಾ! ಕೈದಿಯು ಗುರೈಗಳ ಹೊಡೆಯುತ ನಿದ್ರೆಮಾಡುತ್ತಿದಾನೆಯೋ?” ಅಂದನು.

ಎರಡನೆ ಯವನು “ಹಾಗಾದರೆ ಮತ್ತೂ ಮೊಳ್ಳೆಯದೆ!”

“ಅವನು ಮಹಾಶಕ್ತನು. ಧೂರ್ಮನು. ಅವನನ್ನು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರು ವಾಗಲೆ ಕಡೆ ಗಾಣಿಸಿದವೋ; ಗೆದ್ದವು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೋರಾಡ ಬೇಕಾಗುವುದು.”

ಮೊದಲನೆಯವನು “ಅಯ್ಯಾ! ನೀವು ಲಾಂದರವನ್ನು ಆ ಪಕ್ಕದ ಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತಿರಬಹುದು. ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಬಿಡುವೆನು.” ಈ ಮಾತುಗಳು ಕುತುಬನೊಡನೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅವನು ಈ ಕ್ರೂರ ಕರ್ಮ ನಡೆಯುವ ವರೆಗೂ ಹೊರಗೆ ಕಾದಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟ ಳೊಳು ಅಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದವನಂತೆ ಸುಲ್ತಾನನು (ಚಕ್ರವರ್ತಿ)

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಕುತುಬನಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾವಿರಲಾರದೆ ತನ್ನ ಗೌರವನ್ನು ತೊರೆದು ಆ ಕ್ರೂರನ ಹಿಂದೆ ಕಾರಾಗೃಹದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು “ ನೀನು ನನಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಡೆಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಯೆಲ್ಲಿಗೆ? ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ? ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಲ್ಲಿರುವಳು? ” ಯೆಂದು ಕೂಗಿದನು.

ಆ ಕ್ರೂರಕಾರ್ಯವು ನಡೆದುಹೋಯ್ತು. ಭಟರೊಳೊಬ್ಬನು ಮೊಂದು ಬಟ್ಟೆಯೊಳು ಸುತ್ತಿ ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕುತುಬನಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಾಪ ಚಿಹ್ನವಾದ ಅಮಸ್ತಕವನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು “ ಮಹಾ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವುತ್ತವಾಂಗವಿದೋ ” ಯೆಂದು ಘೋರಶಾಂತತೆಯಿಂದ ನುಡಿದನು.

ರಕ್ತ ಪರಿಸಿಕ್ತವಾಗಿದ್ದ ಆ ಮುಖದಮೇಲೆ ದೀವಿಗೆಯ ಬೆಳಕು ಪ್ರಸರಿಸಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ “ ಪಾಖೀ ! ಚಂಡಾಲಾ ! ಏನವಾಡಿದೆ ! ಯಾರತಲೆ ಯದು ? ” ಯೆಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮೊಂದು ಕೂಗಿಟ್ಟು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಕೆಳಗುರುಳಿದನು.

ಉಪಸಂಹಾರವು.

ಶಕ್ತಿಯು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿದಕೂಡಲೆ ಗಯಜುದ್ದೀನನಿಗೆ ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಗೆಟ್ಟಿತು. ಕುತುಬನನ್ನೂ ಸಹಬುದ್ದೀನನನ್ನೂ ಕಾರಾಗೃಹ ರಕ್ಷಕ ಭಟರೊಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಲಿಸಿದನು. ಅನೇಕರು ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ವಿವೇಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮೋಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕರು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೂ, ದಿನಾಜಪುರದರಸನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿದರು. ದಿನಾಜಪುರಾಧಿನಾಥನಿಗೂ ಗಯಜುದ್ದೀನನಿಗೂ ಯುದ್ಧವು ಮೊದಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರಾಭ್ಯಾಸವಾದ ಗಯಜುದ್ದೀನನು ಹತನಾದನು. ಹಿಂದೂ

ಗಳೂ ಮಹಮದೀಯರೂ ಏಕವಾಗಿ ಗಣೇಶದೇವನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ವಂಗದೇಶ ಚಾರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೆಂದೆಂದಿಗೂ ಅರಿಯದ ‘ಹಿಂದೂ ಸಾಮಂತರಾಜನು ಮಹಮದೀಯ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿದನು.’ ಎಂಬ ಅಚ್ಚರಿಯಾದ ಪ್ರವಾದವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಶಕ್ತಿಯು ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿನಿಯಾದುದರಿಂದ ನಿರುಪಮೆಯ ಅದ್ವಷ್ಟವು ಹೆಚ್ಚಿ ಆಕೆಯು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತಾನೆ ಧಿಸ್ತಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಾದಳು. ಶಕ್ತಿಯು ಉದ್ಧಾನವನದೊಳು ಮೊದಲಿನ ಪುಷ್ಪಗಳೇ ಯಾಗಲೂ ಪುಷ್ಪಿಸುತಿವೆ. ಮೊದಲಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳೇ ಯಾಗಲೂ ಧ್ವನಿ ಯೆತ್ತಿ ಹಾಪುತಿವೆ. ಮೊದಲಿನ ಮಂದ ಮಾರುತಗಳೇ ಈಗಳೂ ಬೀರುತಿವೆ; ಅದರೂ ಅಭಿಜಾತ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ ಶಕ್ತಿಯು ವಿಹಾರಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಯಿಲ್ಲವಾಯ್ತು. ಬೆಳತಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಭರ್ಮ ಸಹಿತಳಾಗಿ ನಿರುಪಮೆಯು ನೈಜವಾದ ಅನುರಾಗದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ ಸರಸ ವಾಪುತಿದ್ದಳು.

ಆಕೆಯ ಕುಮಾರನಾದ ಯಾದವ ದೇವನು ಮೊಬ್ಬ ಬಾಲಿಕೆಯ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು “ಅಮ್ಮಾ! ನಾನು ದೊಡ್ಡವನಾದ ತರುವಾಯ ಈ ಗುಲೆಬಹಾರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆನು.” ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವಳನ್ನು ಮುದ್ದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು “ನೀನು ನನ್ನ ರಾಣಿಯು. ಅಳಿದಿರು, ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೂಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತರುವೆನು.” ಯೆಂದು ಆ ಬಾಲಿಕಾ ಮಣಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿದನು.

ನಿರುಪಮೆಯು ತನ್ನ ಮುಖದ ಮಗನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ರೇಗಿ “ಕುವರಾ! ನೀನು ಅಂತಹ ಮಾತುಗಳಾಡಬಾರದು. ಅವಳು ಮಹಮದೀಯ ಬಾಲಿಕೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯೆಯಾ?” ಯೆಂದು ಮೊದಲಿಸಿದಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂವಿಾಪದಲ್ಲಿ ದ್ದ ಯೋಗಿನಿಯು “ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ನಿರಸನ ಮಾಡದಿರು. ಆಕೆಯು ತಾಯೀ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ

ಮಾಡಿರುವಳೆಂಬದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡುವಳಾಗು. ” ಯೆಂದು ಬದುಲು ಹೇಳಿದಳು.

ಗಣೇಶದೇವನು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂಗುರುಳು ಮೂಸಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ನಿರುಪಮೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೋ ಕೇಡು ಮೂಡುವುದೆಂದು ಅಂಜಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ತೋಟದವನು ವೊಂದು ಪುಷ್ಟ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ತರಲು ಯಾದವ ದೇವನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬಾಲಿಕೆಯ ಕೊರಲೊಳಿಟ್ಟು “ ರಾಜಕುವರಿ ! ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ನೀನು ನನ್ನ ರಾಣಿಯು. ” ಯೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ನಿರುಪಮೆಯ ಅನುಮಾನವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ಬಾಲಕನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಚರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಶಕ್ತಿಯ ಶಾಸನವು ಫಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಯಾದವ ದೇವನು ವಯಸ್ಕನಾದ ತರುವಾಯ ಮಹಮದೀಯರಲ್ಲ ಕಲಿತು ಗುಲ್ ಬಹರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಆತನು ದೇಶಚಾರಿತ್ರದೊಳು ವೆಳೆಗದೇಶದ ಸುಲ್ತಾನನಾದ ಜಲಾಲುದ್ದೀನನಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

ಸಂಪೂರ್ಣವು.
